PETROL-İŞ ARŞİVİ / V

"ÖZELLEŞTİRMELER DURDURULSUN!"

BİLDİRİLER
(2000-2001)

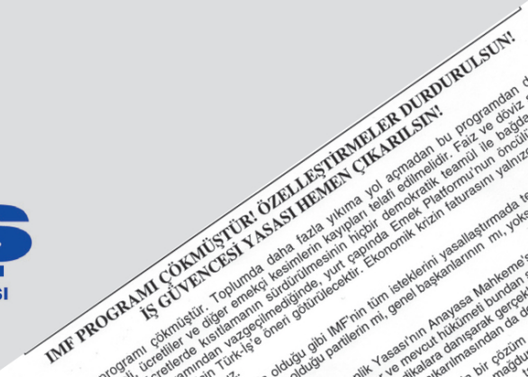
IMF PROGRAMI ÇÖKMÜŞTÜR! ÖZELLEŞTİRMELER DURDURULSUN!
İŞ GÜVENCESİ YASASI HEMEN ÇIKARILSIN!

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

PETROL-İŞ ARŞİVİ / V

"ÖZELLEŞTİRMELER DURDURULSUN!"

BİLDİRİLER
(2000-2001)

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

petrol-iş

Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

Adres: Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No: 23 81180
Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 474 98 70 (Pbx)
Faks: (0216) 474 98 67 - 474 92 38
e-mail: merkez@petrol-is.org.tr
Petrol-İş Dergisi'nin ekidir.

Derleyen: Muazzez Pervan
Yayıma Hazırlayan: Muazzez Pervan
Dizgi: Tuba Akekmekçi
Sayfa ve Kapak Tasarımı: Tuna Yıldırım

Baskı: Şahin Ozalit ve Büro Gereçleri Tic. Ltd. Şti.
Atakan Sok. No: 2 Mecidiyeköy/İSTANBUL
Tel: (0212) 211 35 93
Baskı Tarihi: Nisan 2015

Önsöz

Petrol-İş arşivinden yayınlamaya başladığımız beşinci kitabımız, Petrol-İş'in 2000 ve 2001 yıllarında yayınlamış olduğu bildirileri kapsamaktadır.

Sendikamızın 2000 ve 2001 yıllarını kapsayan dönemdeki çalışmaları ve mücadelesi de, diğer dönemlerde olduğu gibi son derece yoğun bir biçimde devam etti. Diğer dönemlerdeki ortak sorunlarımızdan farklı olarak; kamu işletmelerinin özelleştirilmesine, özelleştirilen kuruluşların üyelerimizi işten çıkarmasına ve sendikasızlaştırma girişimlerine karşı yürüttüğümüz mücadele daha ön planda oldu.

1941 yılında yabancı petrol tekellerine karşı halkın ve ulusal savunmamızın gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulmuş olan POAŞ'ın özelleştirilmesi bu dönemde de gündeme geldi. Bu girişimlere karşı sendikamız hem siyasi ve örgütsel, hem de hukuksal olarak büyük bir direniş sergiledi.

Öte yandan özelleştirme saldırısı Türkiye'nin en büyük ve verimli sanayi kuruluşları olan TÜPRAŞ, PETKİM, TÜGSAŞ ve İGSAŞ gibi işletmelerin özelleştirilmesi girişimleriyle devam etti.

TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi için, hisselerin halka arzı metoduyla aldatıcı bir yol tutuldu. İşletmede çalışan işçilerin sözde kuruma ortak edileceği şeklinde bir aldatmaca ile işçiler yanıltılmak istendi. Oysa çok iyi bilinmekdedir ki, TÜPRAŞ'ta yapılan halka arz uygulaması, sermayenin tabana yayılması değildi. Sendikamız, TÜPRAŞ işçisinin özelleştirme suçuna ortak olmaması için hem hisse senetlerini almamaları konusunda çağrılar yapmış hem de gerekli hukuki işlemlerde bulunmuştur.

Özelleştirme sürecinde TÜGSAŞ'ın Gemlik İşletmesi ve İGSAŞ'ın ihalesi de tamamlandı ve gübre sektörünün %52'sini elinde bulunduran ve bazı gübre türlerinde tekelci yapı oluşturan bir holdinge verildi.

Sendikamızın, toplu iş sözleşmelerindeki uyuşmazlıklar ve özelleştirmeler nedeniyle işten çıkarmalara karşı, grev ve protesto gösterileri 2000-2001 yıllarında birçok işletmede gerçekleştirildi. 16 Mayıs 2000 tarihinde SASA Suni Sentetik Elyaf Sanayii A.Ş.'de ücret artışı ve taşeron işçilerin sendikal örgütlenmesi konusunda, işverenle uyuşmazlık yaşandığından 1941 üyemiz greve çıktı. 27 Mayıs tarihinde varılan anlaşmayla grev başarıyla sonuçlandırıldı.

Yargı yolu ile POAŞ'ın özelleştirilmesi durdurulmaya çalışılırken, eylemlerimiz birbirini izledi. POAŞ'ın özelleştirilmesi sonucunda işten atılan 1200 üyemiz için başlatılan direniş, eşlerinin ve çocuklarının da katılımıyla uzun süre devam etti. Bu süre zarfında tüm POAŞ işyerlerinde üretim durdu.

İşten çıkartmalara ve sendikalaşma çabalarının bastırılması girişimlerine karşı mücadelemiz bu dönemde de kararlı bir biçimde birçok işyerinde sürdürüldü.

Petrol-İş'in mücadele ufku, elbette sadece grevlerle sınırlı değildir. Biz biliyoruz ki, gerek ücretlerin korunması ve geliştirilmesi, gerekse özelleştirmelerin durdurulması ve sendikal örgütlenmenin geliştirilmesi, ülkemizdeki genel demokrasi mücadelesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bu nedenle de Petrol-İş, her zaman ülkemizin genel siyasi ve ekonomik koşulları içerisinde üzerine düşen demokrasi görevlerini kararlılıkla yerine getirmeye çalıştı.

2000 yılının en önemli sorunlarından biri de cezaevlerindeki koşulların insanca yaşanabilir bir duruma getirilmesiyle ilgiliydi. Koşulların düzeltilmesi için birçok cezaevinde tutuklular ölüm orucuna başlamışlardı. Sendikamız Petrol-İş, bu sorunda da ölüm oruçlarının derhal sona erdirilmesi için sürekli hükümeti bu soruna seyirci kalmamaya çağırdı ve tutuklu taleplerinin dikkate alınmasını istedi. Sendikamız, 12 Eylül rejiminin getirdiği işçi haklarını kısıtlayan düzenlemelerin kaldırılması ve 12 Eylül rejiminin karanlığa gömülmesi için de mücadele etti. 1 Mayıs İşçi Bayramı'nın ve 1 Eylül Dünya Barış Günü'nün en geniş katılımlarla ülke çapında kutlanması için elinden gelen çabayı gösterdi.

Bunların yanı sıra sendikamız, Tasarruf Teşvik Fonu adı altında işçilerden toplanmış paraların da gerçek değerleriyle hak sahiplerine ödenmesi

ve İş Güvencesi Yasası'nın bir an önce çıkarılması için hükümet üzerinde baskı yarattı.

Bu dönemde sendikamızın önemli çalışmalarından biri de *1997-1999 Petrol-İş Yıllığı*'nı yayınlaması oldu. Bu yıllık, Dünya'daki ve Türkiye'deki ekonomik ve toplumsal gelişmelerin genel bir panoramasını sunmakta ve daha sonra da çok yönlü analizler gerçekleştirmektedir. Özellikle Türkiye'deki gelir dağılımı, işsizlik, enflasyon, asgari ücret düzeyi, işçilik maliyetleri, kâr düzeyleri vb. gibi konular, işçi sınıfının çıkarları açısından ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Alanlarındaki uzman bilim insanlarının katkılarıyla hazırlanmış olan bu yıllığın, ülkemizdeki genel siyasi mücadeleye ışık tutacak nitelikte bir çalışma olduğunu düşünüyoruz.

Ayrıca 6 Eylül 2000 tarihi, 1950'de Beykoz'da 15 petrol işçisinin kurucu üye olarak başvurmalarıyla kurulmuş olan sendikamızın 50. kuruluş yılıydı. Bu çerçevede sendikamız bir dizi etkinlik düzenledi. *50. Yılında Petrol-İş* adlı 464 sayfalık, sendikamızı tanıtan bir kitap hazırlandı. 9 Eylül 2000'de de Petrol-İş'in 50. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Şenliği düzenlendi.

Sendikamızın bu kitabı, işte yukarıda saydığımız tüm sorunların ve gelişmelerin somut olarak nasıl gerçekleştiğini adım adım göstermesi bakımından ülkemizin işçi sınıfı tarihine de bir katkı niteliğindedir.

PETROL-İŞ SENDİKASI
MERKEZ YÖNETİM KURULU

Derleyenin notları

Yayınlanan bu beşinci kitapta 2000 ve 2001 yıllarında yayınlanan basın bildirilerinin tamamına yer verildi.

Söz konusu belgelerin arşiv katalog bilgileri ise şu şekildedir: *Dosya Konu Kodu: 26. Basın Bildirileri, Arşiv Yer No: 4.*

İşçi sınıfı ve sendikal hareketlerin, hem ülkemiz hem de dünyadaki gelişimiyle birlikte izlenebilmesini kolaylaştırabilmek amacıyla konusal ayrıma gidilmeyerek, kronoloji esas alındı.

Kitapta yer alan metinlerin orijinallerine sadık kalındı. Buna karşılık orijinal daktilo metinlerdeki dizgi hataları düzeltildi.

Muazzez Pervan

Kısaltmalar

(d.n.) Derleyenin notu.

DURMA..!

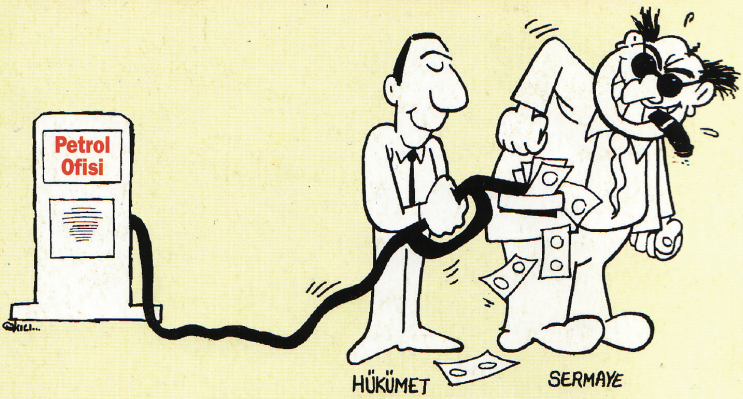

Petrol Ofisi'nin Özelleştirilmesine karşı

SUSMA...!

petrol-iş

Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

19 Ocak 2000

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRME DENEMESİNDEN GEREKLİ DERS ALINMADI MI?

HÜKÜMET KİMİN ÇIKARINA POAŞ'IN İKİNCİ İHALESİNİ YAPIYOR?

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRME İHALESİNE KARŞI YARGI BAŞVURUMUZU YAPTIK

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Her vesile ile sürekli açıklandığı gibi sendikamız diğer özelleştirmeler gibi, POAŞ'ın özelleştirmesine de "ülke savunmasına ve kamu çıkarlarına aykırı olduğundan" karşı çıkmakta, durdurulması yönünde tüm gücünü ortaya koymakta, diğer sendikalar, demokratik kuruluşlar ve ilgili çevrelere destek ve dayanışma çağrısında bulunmaktadır.

Bugün itibariyle basında, POAŞ'ın satın alınmasında büyük sermaye çevrelerinin yarışlarına ilişkin haberler çıkmıştır. Mevcut hükümet, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı eliyle 8 milyar dolarlık POAŞ'ı yok pahasına elden çıkarmayı göze almış ise, elbette yerli-yabancı sermaye çevreleri, POAŞ gibi %50'ye yakın pazar payı olan bir KİT'i alma yarışına girerler.

Oysa sorun ülke enerji politikası ile bir bütün olup, Ortadoğu'da ulus ötesi tekellerin ve bu tekellerin çıkarının jandarması devletlerin stratejileri ile doğrudan ilgilidir. Bu yaklaşımla POAŞ'ın özelleştirilmesi yalnızca Türkiye'yi değil bölgeyi de ilgilendiren sonuçlara yol açacaktır. İsteniyor ki Türkiye enerji kaynakları yerli-yabancı tekellerin eline geçsin ve enerji politikaları da ulus ötesi tekellerin politikalarına uyumlu olsun. Önceki açıklamalarımızda da geniş yer aldığı gibi

POAŞ'ın özelleştirilmesi kamu çıkarına olduğu kadar, ülke savunması gereklerine de aykırıdır. Henüz ANT'lar için bir çözüm dahi bulamadılar. Bu demektir ki ülke savunması için gerekli akaryakıt temini özel sektörün kâr hırsına terk edilmek isteniyor. Kaldı ki POAŞ'ın özelleştirilmesi petrol ürün fiyatlarında tekelleşmeye ve diğer çok sayıda olumsuzluklara yol açacaktır.

Petrol-İş olarak tüm gücümüzle POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı çıkılacak ve kamuoyuna ilgili gerçekler sürekli açıklanacaktır.

POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı geçen yıl kararlaştırılmış bir eylem programımız sürdürülmektedir. Örneğin; önümüzdeki hafta içinde POAŞ işyerlerinden 200 dolayında işyeri sendika temsilcisi Ankara'da toplanarak, POAŞ'ın özelleştirilmesi protesto eylemlerinde bulunacaklardır. Bilindiği gibi daha birinci özelleştirme sırasında da POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı dava açılmış ve kazanılmıştı. Şimdi yeniden başlatılan POAŞ'ın özelleştirilme sürecine karşı Petrol-İş ve bir POAŞ çalışanı adına 17.01.2000 tarihinde, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın POAŞ hisselerinin %51'inin blok satış yoluyla özelleştirilmesi için ihale açma kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle Ankara İdare Mahkemesi'ne dava açılmıştır.

Dava için ileri sürülen iptal gerekçeleri ana başlıkları ile şöyledir:

a) POAŞ'ın özelleştirme işlemleri aleniyet içinde yürütülmemesi nedeniyle 4046 sayılı Yasa'nın 2. maddesine aykırıdır,

b) POAŞ "stratejik öneme sahip bir KİT olup, mali ve hukuki açıdan özelleştirmeye hazır halde değildir,

c) 4046 sayılı Yasa'nın 18/b maddesine göre zorunlu değer tespiti yapılmamıştır,

d) POAŞ'ın özelleştirilmesi tekelleşmeye yol açacak olup bu da Anayasa'nın 167. maddesine ve yine fiyat kartellerinin oluşması ile tüketicilerin korunması açısından Anayasa'nın 172. maddesine aykırıdır.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

21 Ocak 2000

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNDE KAMUOYUNU VE TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ'Nİ İKNA İÇİN SÖZDE *ALTIN HİSSE* UYGULAMASI GETİRİLİYOR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

20 Ocak 2000 tarihinde POAŞ'a, aralarında iki medya şirketinin de yer aldığı dört ortak girişim grubunun teklif verdiği açıklandı. Borsa değeri örneğin 1 Eylül 1999'da 8,2 milyar dolara değin çıkan, 1999 yılı kârı 70 trilyon TL olacağı belirlenen, Türkiye'nin en kârlı KİT'i durumundaki POAŞ'ı almak için böylece ikinci bir özelleştirme süreci işlemektedir. Ancak birinci planda olan, POAŞ'ın özelleştirilmesinin kamu çıkarlarına ve genel yaklaşımla bu ülke çıkarlarına aykırılığı, ayrıca ulusal savunma açısından stratejik önemi ve Türkiye enerji politikasıdır.

Başta sendikamız olmak üzere, diğer kuruluş ve çevrelerce POAŞ'ın neden özelleştirilmemesi gerektiği üzerine ileri sürülenlerin bazılarına yanıt olarak ÖİB tarafından *Altın Hisse* uygulamasından söz edilmektedir.

Basında çıkan ilgili haberlere göre bu sözde *Altın Hisse* uygulaması; POAŞ için kritik kararlarda ÖİB'nin veto yetkisini kullanması, Doğu ve Güneydoğu'da faaliyeti devam etmesi gereken bayilerin sayısının belirlenmesi ve POAŞ'ın ortaklık sermaye yapısını değiştiren kararlarda onay verilmesi biçiminde olacaktır. Yine Askeri NATO Tesisleri'nin ikmal depolama yönünden korumaya alınacağı belirtilmektedir.

Altın Hisse uygulaması daha önce TELETAŞ için de getirilmiş ve ancak yalnızca özelleştirmenin propagandasına ve kamuoyunu iknaya yönelik olma dışında bir işlevi olmamıştı. Kaldı ki ÖİB eline teslim edilmiş bir *Altın Hisse* uygulaması açıkçası yerli-yabancı sermayedarlara, Dünya Bankası'na, IMF'ye teslim anlamına gelir. Çünkü ÖİB, bu kuruluşların taşeronluğunu yapan iktidarın bir kurumudur. Bu uluslararası finans kuruluşlarının istemlerini, ülke halkına, emekçilerine

rağmen fazlası ile yerine getiren, halkının, ülkesinin değil bu kuruluşların sesini ciddiye alan bir anlayışın elindeki bir *Altın Hisse* hiçbir anlam taşımaz.

Kaldı ki bu *Altın Hisse* uygulaması ile örneğin, POAŞ özelleştirildiğinde ANT'ların ulusal savunma açısından ne olacağına ilişkin Milli Savunma'yı da iknaya yönelik sözde bir çözüm getirmiş oldular. POAŞ'ı daha ucuza satmak için "küçülterek satıyoruz" gerekçesini getirebilirler. Doğu ve Güneydoğu'ya da güya ihmal edilmeyeceği yönünde mesaj veriyorlar. Alıcılara ise ÖİB'ye yetki verildiği yönünde bir garanti de sağlamış oluyorlar. Çünkü şimdiye değin çok sayıda özelleştirme sözleşmesine uyulmamış olup, ÖİB bunlardan hiçbiri için işlem yapmamış aksine alıcı kuruluşlara her türlü kolaylığın sağlanmasını sürdürmüştür.

Soruyoruz, ÖİB şimdiye değin yabancı-yerli sermaye çıkarı dışında, bu ülke halkının çıkarı için mi uğraştı da, ona güvenerek *Altın Hisse* uygulamasına bir anlam verilsin? Üzerinde durmak istediğimiz *Altın Hisse* varlığı veya yokluğundan öte, ne yapılmak istendiğidir. Aslında yapılmak istenen kamuoyunu ve Türk Silahlı Kuvvetleri'ni iknaya çalışmadır. ANT'ı "korumaya alacağım" demekle fiilen bu sorununun çözülemeyeceğini onlar da iyi bilirler.

Petrol-İş olarak, tüm diğer demokratik kuruluşlarla ve kamuoyu ile birlikte POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı mücadelemiz sürecektir. Yargı yolu ile POAŞ'ın özelleştirilmesi durdurulmaya çalışılırken, özelleştirmeciler POAŞ işletmelerine sokulmayacak, eylemlerimiz birbirini izleyecektir.

Kamu çıkarı, ulusal savunma, kamu girişimciliği, Türkiye enerji politikaları sahipsiz değildir. Bu alanlar bir avuç özelleştirmeciye, yabancı-yerli sermayedara bırakılamaz. Doğru anlamda *Altın Hisse* olsa bile POAŞ'ın özelleştirmesi kabul edilemezken, "takkiye Altın Hisse"lerle kamu aldatılmasın. Asıl basına da yansımış olan özelleştirme mafyası ile hükümet ve devlet yetkilileri arasındaki bağlar açıklansın.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

24 Ocak 2000

SÖZLER TUTULSUN VE UĞUR MUMCU'NUN KATİLİ BULUNSUN!

HİZBULLAH İLE BAŞLAYAN SÜREÇ SUSURLUĞA DÖNMESİN!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Demokrasi ve cumhuriyet ilkelerinin yılmaz savunucusu, demokrasi ve cumhuriyetin karşıtı örgüt ve elemanlarını, neler yaptıklarını kamuoyuna yüreklice açıklayan, bu yöndeki tutumu ve uğraşı nedeniyle öldürülen, gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun katlinin bugün yedinci yıldönümüdür.

Mumcu'nun katillerinin bulunacağı yönünde açıklamalar yapanlar, hatta namus sözü verenler bugün hükümet ve devletin en tepe yerlerindedirler. Ancak henüz sözlerini tutmamışlardır.

Son günlerde Hizbullah örgütüne ilişkin gerçeklerin yoğun olarak kamuoyuna yansıması, dış destekli şeriat rejimi için işledikleri cinayetlerin peş peşe ortaya çıkması karşısında karanlık güçlerin ortaya çıkarılması, bağlı olarak devlet ve siyasetin temizlenmesi ve şeffaflaşması yönündeki umudumuz yeniden güçlenmiştir.

Bu konuda mevcut hükümete düşen görev Hizbullah örgütünün tamamen ortaya çıkartılması ve devlet ve iktidar yetkililerince Hizbullah'a göz yumulduğu, hatta destek gördükleri iddialarının açıklığa kavuşturulması ve sorumluların yargıya sevk edilmeleridir. Susurluk olayının aydınlatılmasında hükümetlerin ve devlet yetkililerinin görevlerini yapmamaları, olayın üstünü örtmeleri örneği Hizbullah konusunda tekrarlanmamalıdır.

Sendikalar ve işçiler olarak ülke demokrasisi ve geleceği için; Hizbullah örgütünün açığa çıkarılmasını, yalnızca katilleri değil katillerin arkasındakilerinin, varsa devlet ve siyaset ile bağlarının ortaya çıkarılmasını beklemekteyiz.

Katlinin yedinci yılı nedeniyle Uğur Mumcu'nun, yine Ahmet Taner Kışlalı'nın, Muammer Aksoy'un, Bahriye Üçok'un, Turan Dursun'un ve diğer tüm faili meçhul cinayet olarak kamuoyunca bilinenlerin katillerinin ve arkasındakilerin bulunmasını, bu konuda hükümet ve devlet yetkililerininin olayın üstünü örterek "faili meçhuller listesi"ne katmak yerine görevlerini yapmaları gereğini, ısrarla ve birkez daha hatırlatıyoruz.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

05 Şubat 2000

PETROL-İŞ, PETROL OFİSİ İŞYERİ TEMSİLCİLERİ TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRGESİ

Sendikamızın örgütlü olduğu PETROL OFİSİ işyerleri işyeri sendika temsilcileri, özelleştirme kapsamında bulunan PETROL OFİSİ ile ilgili son gelişmeler karşısında durumu değerlendirmek ve buradan hareketle özelleştirme karşısında nasıl bir yol izleneceğine ilişkin karar oluşturmak üzere, 4-5 Şubat 2000 günlerinde Ankara'da toplanmışlardır.

PETROL OFİSİ'ne bağlı tüm işyerlerinden gelen işyeri temsilcileri ve ilgili şubelerden katılan şube yöneticileri, Petrol-İş genel merkez yöneticileri ile Türk-İş ve kardeş sendikaların da katılımı ve katkılarıyla, bilim insanları ve uzmanların anlatımıyla, genel olarak özelleştirmeler, hükümetlerin ve bu arada 57. Hükümet'in uygulamaya çalıştığı özelleştirme politikaları üzerinde durulmuştur.

PETROL OFİSİ temsilcileri, bugüne kadar özelleştirmeye karşı verilen mücadeleyi değerlendirmiş, Petrol-İş'in özelleştirme karşısındaki politikasını ve tutumunu bir kez daha onaylamış ve PETROL OFİSİ'nin yeniden ihale edilmesi karşısında neler yapılabileceğini tartışmıştır.

1) PETROL OFİSİ temsilcileri, ülkemizin stratejik öneme sahip yer altı ve yer üstü kaynaklarının özel sektöre devredilmesine, özellikle de yabancı tekellere peşkeş çekilmesine karşıdır. Ofis, bünyesinde bulundurduğu Askeri NATO Tesisleri (ANT) ve Hava İkmal aracılığı ile ulusal güvenliğimize eşsiz bir hizmet vermekte, katkı sağlamaktadır. PETROL OFİSİ temsilcileri, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'nda olduğu gibi, bir kez daha bir "ATAŞ Rafinerisi Olayı" yaşanmaması için, PETROL OFİSİ'nin kuruluş gerekçesinde yer alan 'ulusal çıkarların korunması' amacına sonuna kadar sadık kalacaktır.

Olmaz Demeyin !

Özelleştirmeci hükümetler, 5 Eylül 1990'dan bu yana POAŞ'ı batırma politikası izliyorlar.

Nasıl mı?

POAŞ'ın pazar payını,
özel çaba gösterek %66'dan %44'e düşürdüler.

POAŞ bayilerine verilen çek-vade sürelerini
diğer şirketlerin oldukca altında tutarak ve
benzeri parasal avantajları kısarak
başka şirketlerin bayileri olmaya ittiler.

POAŞ bayilerini denetimsiz bırakarak
kamu oyundaki imajını düşürmek istediler.

Petrol ürünlerinde otomatik fiyatlamaya geçilerek
POAŞ alıcılarına yüksek kâr garantisi getirdiler.

POAŞ yönetimlerine
bizzat özelleştirme "yandaşları" getirilerek,
POAŞ'ta işletmecilik yok edildi.

Siyasetin - devlet yönetiminin - mafyanın iç içe olduğu
bir durumda milyarlarca dolarlık cirosu olan POAŞ
sahipsiz bırakıldı.

2) PETROL OFİSİ'nin özelleştirilmesi, yalnızca trilyonlarca TL değerindeki ulusal servetin heba edilmesi anlamına gelmemektedir. Bu aynı zamanda, -10 yıldır bütün çökertilme, küçültülme, yok edilme çabalarına karşın- kâr edebilen ve milyarlarca lira vergi ödeyen bir kamu gelir kaynağının kurutulması demektir. PETROL OFİSİ temsilcileri, Ofis'e sahip çıkmayı, bir kamu görevi addetmektedir.

3) Ofis, aynı zamanda yatırım ve hizmetler açısından bölgeler arası eşitsizliğin giderilmesine de büyük katkı koymaktadır. Özelleştirilmesi durumunda, Orta ve Doğu Anadolu'ya, Karadeniz bölgesine ve Güneydoğu Anadolu'ya kim petrol verecektir? PETROL OFİSİ temsilcileri, bölgeler arası eşitsizliğin giderilmesi ve ulusal dayanışmanın bir gereği olarak bu satışın durdurulmasını istemektedir.

4) PETROL OFİSİ temsilcileri, özelleştirmenin nihayetinde, işsizlik ve sendikasızlaştırma demek olduğunun bilincinde olarak, ekmek ve iş adına, demokrasi adına özelleştirmeye karşıdır.

PETROL OFİSİ temsilcileri, yukarıda sıralanan gerekçelerle ve PETROL OFİSİ'nin özelleştirilmesi durumunda daha sıralanabilecek yüzlerce olumsuz nedene bağlı olarak, halkımızın çıkarı ve kamu yararı için, PETROL OFİSİ'nin yaşatılması adına, özelleştirilmesine karşı direnmeye karar vermiştir. Tüm üyelerle birlikte mücadeleye ve her türlü eyleme hazırdır.

Bu amaçla:

a) Bu kararlılığın Petrol-İş Başkanlar Kurulu'nda görüşülerek bir eylem programına dönüştürülmesini ve buradan çıkacak kararların Türk-İş Başkanlar Kurulu'na taşınmasını genel merkez yönetimine önermeyi,

b) Ofis'in özelleştirilmesine karşı birlikte mücadeleyi tüm kardeş sendikalara, demokratik kitle örgütlerine, sivil toplum kuruluşlarına ve tüm halkımıza, teklif ve davet etmeyi karar altına almıştır.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Çavdar
Genel Sekreter

PETROL OFİSİN

ÖZELLEŞTİRİLMESİNE

HAYIR

PETROL-İŞ

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

HALKI KANDIRMANIN ADINA DEVLET YÖNETİMİ DENİLMEDİĞİ ZAMAN

16 Şubat 2000

TÜRKİYE PETROL KİMYA LASTİK İŞÇİLERİ SENDİKASI

PETROLEUM CHEMICAL RUBBER WORKERS TRADE UNION OF TURKEY
SYNDICAT DES TRAVAILLEURS DU PETROLE, DE LA CHIMIE ET DE CAOUTCHOUC DE TURQUIE

petrol-iş

GENEL MERKEZ
Altunizade Mahallesi, Kuşbakışı Sokağı No:25 81180 Üsküdar-İSTANBUL
Tel : (0216) 391 66 67 (10 hat) Faks : (0216) 391 66 78 - 310 40 12

ŞUBELER : Adana, Adıyaman, Ankara, Bandırma, Batman, Bursa, Diyarbakır, Elazığ, Gebze, Kırıkkale, Kocaeli, Kütahya, İskenderun, İstanbul, İst.Anadolu, İst.Boğaziçi, İst.Rumeli, İzmir, İzmir Aliağa, Mersin, Samsun, Trakya, Yarımca

Basın Bülteni... Basın Bülteni... Basın Bülteni... Basın Bülteni... Basın Bülteni

16 Şubat 2000

Petrol Ofisi'nin Özelleştirilmesine Hayır ..!

Sendikamızın örgütlü olduğu Petrol Ofisi'nin Özelleştirilmesine karşı tüm halkımızın katkılarını sağlamak için imza kampanyası başlatılmıştır.

17 Şubat Perşembe günü, saat 10.00/17.00 arası, Aksaray Metro önünde sendikamızca stand açılarak, imza kampanyası başlatılacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

Petrol-İş Sendikası
Merkez Yönetim Kurulu adına,

Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

18 Şubat 2000

59. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNDE POAŞ'A SAHİP ÇIKTIĞIMIZI VE ÖZELLEŞTİRİLMEMESİ İÇİN KARARLILIĞIMIZI BİR KEZ DAHA AÇIKLIYORUZ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Bugün POAŞ'ın 59. kuruluş yıldönümüdür ve hükümet talimatıyla çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır. Biz POAŞ çalışanları da bu etkinliklere davet edildik. Ancak POAŞ'ı özelleştirmeye çalışanların ve kolay özelleştirilmesi için de sürekli POAŞ'ı batırıcı uygulamalarda bulunanların bu davetini bizim kabul etmemiz olası değildir.

POAŞ, 1941 yılında yabancı petrol tekellerine karşı halkın ve ulusal savunmanın gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulmuştu. Aradan geçen 59 yılda halkın ve ulusal savunmanın gereksinimi diye bir sorun kalmadı mı da şimdi her tür olumsuzluğu ortada iken özelleştirilmesine çalışılıyor?

Özelleştirilmesi konusuna geçmeden önce şu sorulara cevap verilsin; POAŞ'ın pazar payını %60'lardan %40'lara nasıl düşürdünüz? POAŞ bayilerini diğer şirketlerin bayileri olmaya neden ittiniz? Diğer şirketler 20 güne varan çekvade süreleri tanırken, siz neden yedi gün ile bu süreyi kısaltıp bayileri dezavantajlı duruma getirdiniz?

Acı gerçek şu ki POAŞ'ı yöneten hükümetler onu batırmaya çalışmışlardır.

POAŞ geçen yıl özelleştirilmeye çalışıldı, ancak sermaye-siyaset-mafya ilişkileri kamuoyuna yansıyınca vazgeçtiler. Hükümet ilk kez özelleştirmenin iptali yönünde bir mahkeme kararına uydu. Aslında işine geldiği için uydu. Çünkü firmaların 50'şer milyon dolarlık teminatları devlete kalacaktı. Oysa şimdiye değin özelleştirmeler üzerine mahkemeler 30'un üstünde iptal ve yürütmeyi durdurma kararı vermişler fakat hükümetler hiçbirine uymamışlardır. İşte

POAŞ'ın özelleştirilmesine ilişkin geçen yıl ortaya çıkan siyaset-mafta taşeronluğuna rağmen, mevcut hükümet hiçbir şey olmamışçasına halkın gözünün içine baka baka özelleştirmede ısrar etmektedir.

17 Kasım 1999'da başlatılan POAŞ'ın ikinci kez özelleştirilmesi takvimi sürmekte ve Mart 2000'de ihale işlemlerinin, Haziran 2000'de de özelleştirmenin tamamlanması hedeflenmektedir.

Onları bir kez daha uyarıyor ve diyoruz ki; "POAŞ'ın özelleştirilmemesi için bizim pek çok nedenimiz var, hem de tüm ülke çıkarını ilgilendiren. Siz özelleştirmeci hükümetlerin ise hiçbir nedeniniz yok."

Önceleri özelleştirmenin propagandası için "kamu kuruluşları verimsiz" derlerdi. Ancak 1998'de ve halen süren kriz döneminde dahi KİT'ler ayakta kaldı, hatta kâr etti ancak özel sektör çöktü. Bu yıl KİT'lerden 2 katrilyon TL kâr beklenmektedir. Bu en kârlı kuruluşlar arasında POAŞ da bulunmaktadır ve geçen yılki kârı da 200 trilyon TL'dir.

KİT'ler Özelleştirme İdaresi Başkanlığı elinde özelleştirme amaçlı, diğer deyişle yok edilmek amacıyla yönetilmesine rağmen, verimlidir, kârlıdır ve çok daha önemlisi kamu hizmeti işlevlerini sürdürme potansiyellerini taşımaktadır. Şimdiye değin özelleştirmelerden 4,1 milyar dolar tahsilat sağlanırken, harcamalar 5,8 milyar dolar olmuştur. Şimdiye değin yapılan özelleştirmelerden yerli yabancı holdinglere 1,8 milyar dolarlık satış yapılırken, sermayeyi halka yayacağız dedikleri çalışanlara, kooperatiflere, birliklere 42 milyon dolarlık satış yapmışlardır. KİT'lerin kimlere devredildiğine bu rakamlar açıklık getirmektedir.

Özelleştirmeci hükümetler ise gerçekler anlaşıldığından artık özelleştirmenin propagandasını da yapabilecek durumda değiller ve açıkça peşkeş çektiklerini bizzat adını vererek itiraf ediyorlar.

Aslında biz POAŞ'ın özelleştirilmesine yüksek kârının ötesinde, diğer kamusal işlevinin önemi nedeniyle karşı çıkmaktayız.

Şöyle ki; POAŞ özelleştiğinde; stratejik önemi olan petrol ürünlerinin dağıtımı yerli-yabancı tekelci sermayenin eline geçecektir. Şu anda ihaleye giren dört konsorsiyumun arasında yabancı tekellerin olmayışı, daha sonra katılmayacakları veya birilerinin arkasında şimdiden bulunmadıkları anlamına gelmez. Unutulmasınki, bir önceki özelleştirme denemesinde ihaleyi yerli firmalar almış ve

ancak daha sonra dışarıdan bir petrol tekeli ile de ortaklık kurma içinde oldukları açıklanmıştı. Ayrıca bir devlet bankasından ve İş Bankası'ndan alınacak kredilerle POAŞ satın alınacaktı.

POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı çıkışımızın bir diğer nedeni de petrol ürün fiyatlarında kartelleşmeye, yani yüksek tekel kârı ile satışlara yol açacak olmasıdır. Kamuoyunun da yakından bildiği gibi bazı anti-kartel yasalarından da kaçınmak için bugün dünyanın dev tekelleri, kendi aralarında birleşmektedirler. Fiyat kartellerinin oluşmasını önleyici yasaların olduğu ülkelerde bile, sermayenin tekel fiyatlarının oluşumunun önüne geçilemiyor ki, Türkiye'de işlevi sınırlı Rekabet Yasası ile önlenebilsin. Kısacası POAŞ özelleştiğinde Türkiye petrol ürün fiyatları tekelci sermayenin elinde olacaktır. Tekelci fiyat oluşumuna, çimentodaki özelleştirmenin sonucunda, Türkiye'nin bölgelere ayrılıp pazarın çimento firmaları arasında paylaşılması bir örnektir.

Böylece POAŞ'ın piyasa düzenleyici işlevi yok edilecektir. Zaten petrol sektörünün özelleştirilmesine bir hazırlık olarak, petrol ürünlerinde otomatik fiyatlamaya geçilmiş ve enflasyonun oldukça üzerindeki petrol fiyat artışları halka yüklenmiştir.

Yine POAŞ özelleştiğinde ülke ekonomisi açısından belirleyiciliği yüksek olan petrol sektörü de parçalanmış olacaktır. TPAO, TÜPRAŞ, POAŞ, BOTAŞ ve hatta PETKİM bir bütünün parçaları olup parçalanmamalıdır. Bu zincirin bir halkasını koparmak, sektörün kamu yararına işleyen sistemini de bozmak demektir.

POAŞ özelleştiğinde ülkenin doğusundan batısına akaryakıt dağıtım hizmetinin götürülmesi aksayacaktır. Çünkü yeterli kârlı bulmayan ve riski göze alamayan tekelci sermaye buralara bayi açmayacaktır.

POAŞ'ın özelleştirilmesi aynı zamanda devletin kâr, vergi ve ucuz petrol temini açılarından zarar görmesine yol açacaktır.

Tüm bunların ötesinde POAŞ, Askeri NATO Tesisleri ile savunmaya petrol ürünleri temin etmektedir. POAŞ özelleştiğinde ANT'ın ne olacağına, özelleştiğinde POAŞ'tan nasıl ayrılacağına ilişkin henüz bir çözümleme yoktur. Olması da güçtür. Çünkü POAŞ ve ANT öylesine iç içedir ki kolay ayrılamazlar. Bu nedenledir ki ANT'ın çözülememesi de POAŞ'ın özelleştirilmemesi için önemli bir neden durumundadır. Özelleşme sonucu ulusal savunmaya petrol ürünleri sağlayan vana, yerli-yabancı tekelci sermayenin eline geçmiş olacaktır.

Biz POAŞ çalışanları olarak bir kez daha açıklıyoruz ki; ülke petrol sektöründe büyük yeri olan, piyasayı düzenleyici işleve sahip, ulusal savunmaya ve kamu kuruluşlarına petrol ürünlerini sağlayan, devlete her açıdan önemli gelir getiren ve tasarruf sağlayan, 4 milyar dolar taşınmazı olan ve borsa değeri 8 milyar dolara değin çıkan, 200 trilyon TL kâr getiren, doğu-batı demeden Türkiye'nin her köşesinde 5281 bayisi, beş binin üzerinde çalışanı olan dev kuruluşumuz POAŞ'a sahip çıkıyoruz. POAŞ ürünlerini satın alışımıza da ayrı bir özen gösteriyor ve çevremize de bu yönde tavsiyelerde bulunuyoruz.

POAŞ'ın özelleştirilmemesi için mücadelede kararlılığımızı sürdürmekte olduğumuzu bu vesile ile bir kez daha ve önemle kamuoyuna açıklıyoruz. Bu amaçla diğer özelleştirme karşıtı güçlerle de birlikte olunacak, etkin ve sonuç alıcı eylemler sürdürülecektir.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

21 Şubat 2000

MESUT YILMAZ, POAŞ'TA YİNE NE KARIŞTIRIYOR?

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ÖİB tarafından yapılan ilk açıklamada, POAŞ'ın ihale işlemlerinin Mart sonunda bitirileceği belirtilmişti. Daha sonra konu üzerine bir açıklama daha yapılarak, POAŞ'ın ihale işleminin 18 Mart'ta tamamlanacağı ifade edilmişti. Ancak 16 Şubat 2000 tarihli basında, ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'ın açıklamaları yer aldı. Bu açıklamalarında Sn. Yılmaz "POAŞ ihalesi 2 Mart'ta tamamlanacak" dedi. Beş gün sonra, bugün, bu kez ÖİB Başkanı Uğur Bayar tarafından POAŞ ihalesinin Mart ayının ilk birkaç günü içinde bitirileceği basında çıkan haberler arasında yer aldı.

Biz bu filmi daha önce görmüştük. Önce şu konu aydınlanmalı; Sn. Mesut Yılmaz'ın hükümette hangi görevi var ki, ancak belli yetkililerin bileceği ve açıklayacağı bilgileri açıklıyor. Aradan altı gün geçiyor ve hiçbir yetkili teyit etmiyor, ancak bugünkü basında çıkan haberlere göre Uğur Bayar yuvarlak ifadelerde bulunuyor. Bu durum POAŞ ihalesinin yine Sn. Mesut Yılmaz tarafından yapılmakta olduğu izlenimini vermektedir.

Sn. Mesut Yılmaz'ı kamuoyu, Türkbank ihalesi ve yine POAŞ'ın birinci satış serüveninden iyi tanımaktadır.

Sn. Mesut Yılmaz, "gece yarısı pazarlıkları ile" suçüstü yakalanmış ve hakkındaki şaibeden kurtulamadığı için hükümeti terk etmişti.

Şimdi yine "özelleştirmelerin patronluğunu sürdürüyor" imajını vermektedir.

Uyarıyoruz! Borsa değeri 8 milyar dolara değin çıkan POAŞ'tan kirli ellerinizi çekin.

POAŞ özelleştirilmesin ve kamuya hizmet versin.

Petrol-İş Sendikası olarak, POAŞ'a ilişkin tüm gelişmelerin takip edildiğini ve özelleştirilmemesi için her türlü "meşru" mücadelenin içinde olduğumuzu bu vesile ile bir kez daha açıklarız.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

22 Şubat 2000

DÜRÜST OLARAK BİLİNEN SAYIN ECEVİT, ÖZELLEŞTİRMELERDEKİ KİRLENME KARŞISINDA NEDEN SUSKUN?

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Özelleştirmelerin bizzat yapılışı, kamu hak ve çıkarlarının yok edilmesi olurken, özelleştirme uygulamalarındaki kirli ilişkiler de konunun bir diğer çirkin yüzünü ortaya koymaktadır.

Örneğin 10 Şubat 2000 tarihli Star gazetesinde, daha önce 1994 yılında TOFAŞ TÜRK olayına benzer, POAŞ ihalesinde de bir medya grubunun "şartlı bir teklif" verdiği, ancak bunun Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından kabul edilmediği ve konsorsiyumdan yeni bir teklif alındığı belirtilmektedir.

Bu haberden sonra 11 gün geçmesine rağmen henüz hiçbir hükümet yetkilisi bir açıklamada bulunmamıştır. Bu nedenledir ki daha fazla beklemiyor ve biz soruyoruz? "Belirtilen söz konusu teklif yenilemesi doğru mudur?"

Özelleştirmelerde yabancı-yerli tekelci sermayedarların teşeronluğunu yapan siyaset-mafya ilişkilerinin varlığının günlük basına da yansıyor oluşu, konunun bir başka dikkat çeken yönüdür.

Dün de açıkladığımız gibi hükümette hiçbir yetkisi olmamasına rağmen ANAP Genel Başkanı Sn. Mesut Yılmaz'ın özelleştirmeler üzerine yalnızca hükümet yetkililerinin yapma durumunda olduğu açıklamaları yapıyor oluşu dikkat çekicidir. Çünkü konu, yalnızca özelleştirme yanlısı olmayı açıklamanın ötesinde, "özelleştirme patronluğu" biçiminde bir imajın sergilenmesidir. Oysa Türkbank ve birinci POAŞ ihalelerine ilişkin kendisi hakkında basında çıkan haberler henüz belleklerdedir.

Devlet Bakanı Sn. Yüksel Yalova'nın kamu kuruluşlarını sermayedarlara peşkeş çektiğini bizzat açıklaması, 10 Şubat 2000 tarihli basında yer aldı. Aradan 11 gün geçmesine rağmen hiçbir yalanlamanın gelmemesi üzerine; bu açıklamayı ülkemiz halkına ve kamunun çıkarlarına karşı bir tavır ve bulunduğu görevi de "peşkeş çekme" olarak gördüğünü anlıyor ve yargıya suç duyurusunda bulunacağımızı açıklıyoruz.

Türkiye'de uygulanan özelleştirmelere ilişkin bazı örneklerini sıraladığımız bu gelişmeler karşısında dürüstlüğü ile tanınan Başbakan Sn. Bülent Ecevit suskundur. Bu suskunluk acaba Sn. Ecevit'in özelleştirmelerdeki, örnekleri belirtilmeye çalışılan "kirlenme"yi kabullendiği anlamına mı geliyor? Yine özelleştirmeden sorumlu devlet bakanının özelleştirme adı altında kamu kuruluşlarını peşkeş çektiğini söylerken, neden Sn. Bülent Ecevit görüşlerini açıklamıyor? Yoksa "dürüst Ecevit"in yerini bir "başka"sı mı aldı? Sn. Ecevit'e ne oluyor da bu ülke için hizmet veren, yeri doldurulamayan, devlete vergi ve kâr açısından önemli gelir sağlayan, yine ekonomide belirleyici gücü ve yeri olan kamu kuruluşları yabancı-yerli özel sektöre, yangından mal kaçırırcasına "peşkeş" çekilirken, susuyor? Hani o ülke çıkarları için ABD'ye kafa tutan ve arkasında bu ülke halkını gören Ecevit?

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

25 Şubat 2000

24-25 ŞUBAT 2000 TARİHLERİNDE ADANA'DA TOPLANAN PETROL-İŞ OLAĞAN GENİŞLETİLMİŞ BAŞKANLAR KURULU'NDA GENEL BAŞKAN MUSTAFA ÖZTAŞKIN'IN AÇIŞ KONUŞMASI

Olağan genişletilmiş başkanlar kurulumuzun değerli üyeleri

Sendikamız 23. Genel Kurulu sonrası bu ilk genişletilmiş başkanlar kurulu toplantısında yüklü bir gündem ile bir araya geldik. Gündemimizde yer alan en yakıcı sorunlar; özelleştirmeler, sendikal örgütlenmemizin önündeki engeller ve %25'lik ücret zammı sınırlamasıdır.

Türkiye sendikal hareketi ve onun bir parçası olan Petrol-İş olarak, özelleştirmelere karşı mücadelemizi sürdürür ve örgütlenmeye ilişkin sorunlarımızla boğuşurken, bir de 2000 yılı ücret artışlarının %25 ile sınırlandırılması ile karşı karşıyayız.

2000 yılına girerken mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'nin IMF ile 20 Aralık 1999'da yaptığı stand-by anlaşması metninde, kamu çalışanları ücretlerinin ve asgari ücretlerin 2000 yılında toplam %25 artış ile sınırlandırılması kabul edilmiştir. Bu arada daha stand-by imzalanmadan 9 Aralık'ta açıklanan paket içinde 2000 yılı ücret zamlarının, bu yıl için öngörülen enflasyon oranı olan %25 ile sınırlandırılması maddesi yer almıştı. Sonuçta kamu çalışanları ücretleri ve asgari ücret 2000 yılı birinci altı ayı için %15 oranında artırıldı. Temmuz ayında da %10 artırılması şimdiden karara bağlandı. Yeterli ücret zammına yanaşmayan özel sektör işverenleri ise zaten bahaneye bakıp duruyorlardı ki, hemen %25 ücret artış sınırlamasını benimsediklerini açıklamakta, sendikasız işyerlerinde uygulamakta ve sendikalı olanlar için de pazarlık masasına getirmekte gecikmediler.

Öngörülen enflasyona göre ücret artışı, bizlere iki yönden haksızlıktır.

Birincisi serbest toplu pazarlık düzenine müdahaledir ve ücret belirlemede yeni ve olumsuz bir geleneğin oluşmasına, sendikaların işlevinin geriletilmesine yol açabilecektir. Zaten 18 Nisan seçimleri öncesi kamu sözleşmelerinde, "öngörülen enflasyona göre ücret zammı" pazarlık masasına getirilmiş ve kesin biçimde reddedilmişti. Bu sınırlama ile özelleştirme, işten çıkarmalar ve diğer sendikasızlaştırma uygulamaları ile gerilemekte olan Türkiye sendikal hareketine önemli bir darbe daha indirilmiş olacaktır.

İkinci önemli etkisi de gerçek ücretlerde kesin düşüşü getirecektir. Çünkü yaşanan enflasyon telafi edilmemiştir. Diğer yandan öngörülen enflasyonun hiçbir zaman gerçekleşecek enflasyon anlamına gelmediği ve gerçekleşenin hep altında belirlendiği göz önüne alınırsa, hem yaşanan hem de yaşanacak enflasyon karşısında gerçek ücret kaybı olacaktır.

%68,8 oranındaki 1999 yılı enflasyon oranı ve Ocak 2000 Toptan Eşya Fiyatları Endeksi'ndeki %5,8 artış göz önüne alınırsa, 1 Ocak 1999'da 200 milyon TL ücret alan için gerçek ücret kayıpları şöyle bir seyir oluşturur.

1999'da %68,8 olan enflasyon oranı karşısında, yılbaşındaki 200 milyon TL olan aylık ücret, yıl sonunda gerçek değeri itibariyle %40,8 oranında düşerek, 118,4 milyon TL olmuştur.

2000 yılında birinci altı ay için %15 ve ikinci altı ay için %10 artış karşısında, Ocak 2000 enflasyonuna göre gerçek ücretlerde yine %35,7 oranında düşüş olacaktır.

Ocak ayı enflasyonu üzerinden tahmin edilirse 2000 yılında enflasyon oranı %68,9 olacaktır ve Ocak 2000'den itibaren %25 oranında zam yapılmış olduğunda da gerçek ücret kaybı 1 Ocak 1999'a göre %56,2, yalnızca 2000 yılı için ise %26 olacaktır. Görüldüğü %25 oranında ücret zammı kesin gerçek ücret kaybını getirmektedir.

1993 yılından bu yana gerileyen gerçek ücretler karşısında bu düşüşü kabul etmek olası değildir. İşverenler sürekli ekonomik kriz veya rekabet bahanelerine ek olarak şimdi de hükümetin ücret sınırlandırmasını toplu pazarlık masalarına getirmektedirler. Bu durum karşısında 2000 yılı toplu iş sözleşmelerinde uyuşmazlık zabıtlarının tutulmasına başlanmıştır bile.

İki gün sürecek genişletilmiş başkanlar kurulumuz toplantısının Adana'da yapılması, Adana ve Mersin şubelerimizin örgütlü olduğu özel sektör işyerlerinde süren toplu iş sözleşmelerine tüm sendikamızın verdiği bir destek olarak da anlaşılmalıdır.

Sendikamız toplu iş sözleşme politikalarının, getirilen bu ücret sınırlandırması karşısında ne olacağı, genişletilmiş başkanlar kurulumuzda ele alınacak ve kararlara varılacaktır. Ancak şimdiden belirtmekte yarar görüyorum ki her ne ad altında olursa olsun, ücret zamlarına peşin sınırlama ile toplu pazarlık masasına oturamayız. Yaşanan enflasyon telafi edilmeli ki daha sonra gelecek dönem enflasyonunun tahminlerine dayalı ücret pazarlığı yapabilelim. Kaldı ki başlı başına öngörülen enflasyona göre ücret pazarlığı yapmak, serbest toplu pazarlık anlayışı ile bağdaşmaz.

Genişletilmiş başkanlar kurulumuz gündeminin diğer önemli bir maddesi de sendikamızın örgütlü olduğu POAŞ, TÜPRAŞ, PETKİM, TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın özelleştirme programına alınışı ve özellikle POAŞ'ın hemen önümüzdeki Haziran ayında özelleştirme işlemlerinin sonuçlandırılmak istenmesidir.

Petrol-İş olarak biz de POAŞ'ın özelleştirilme takvimine göre bir mücadele takvimi belirledik ve uyguluyoruz. Bunlar içinde; POAŞ'ı tanıtan ve neden özelleştirilmemesi gerektiğini ortaya koyan on binlerce kitapçık ve broşürün hazırlanması, POAŞ temsilcisi, baştemsilcisi ve örgütlü şube yöneticileriyle toplantıların yapılması, POAŞ işyerlerinde tüm çalışanlara yönelik söyleşiler yapma, POAŞ'ın 59. kuruluş yıldönümünde POAŞ'ın özelleştirilmek istenmesini ve bu amaçla batırma politikalarını siyah önlükler giyerek protesto etme, imza kampanyaları açma gibi uğraşlar bulunmaktadır.

Özelleştirmeler bir oldubitti ile gerçekleştirilmek istenirken, sermaye taşeronu mafya-siyaset odaklarının da devrede olduğu, şimdiye değin basına yansıyanlardan da açıkça anlaşılmaktadır. Özelleştirmeler ülke halkı için bir kurtuluş değildir ve yeni ve ciddi sorunları getirmesi yanında, siyaset ve devletteki kirlenmeyi de hızlandıracaktır.

Biz bu ülkeye ve onun kuruluşlarına sahip çıkıyoruz. Kamu çıkarları ve üyelerimizin mağdur olmamaları için, özelleştirmelere karşı mücadelemizi diğer özelleştirme karşıtı güçlerle de birleştirerek sürdüreceğiz. Karşılaştığımız diğer

en önemli sorunlarımızdan birisi de varlığımızı doğrudan tehdit etmekte olan örgütlenme önündeki engeller ve karşılaştığımız sendikasızlaştırma politikalarıdır. Kamuda taşeron işçilerinin örgütlenmesini başarı ile sürdürmüş olmakla beraber, hem kamu hem de özel sektörde örgütlenme sorunlarımıza her gün yenileri eklenmektedir. Örgütlenilen işyerlerinde alanda kazandığımız mücadeleyi, masa başında, yani yargı sürecinde kaybediyoruz. Yine örgütlenme sürecinde, yoğun işten atmalarla karşılaşmaktayız. Bugün adeta sendikalaşma, işten atılma anlamına gelmektedir.

Sosyal güvenlik haklarımıza yönelik saldırılarına son vermemişler, şimdi de sıraya, yaşlılıktan ayırarak sağlıkta özelleştirmeyi tamamlamaya getirmişlerdir.

Zorunlu tasarruf hakkımıza el koymuş durumdalar ve hiçbir hesap vermiyorlar. 7. ILO Sözleşmesi'nin kabulünden bugüne aradan yedi yıl geçti, ancak henüz çalışma mevzuatına yansıtılmadı.

Mevcut hükümet IMF ve Dünya Bankası'nın taşeronluğuna soyunmaktan, ülkenin demokratikleştirilmesini göz ardı etmektedir. Oysa bugün ülkemizin, dünden çok daha ciddi demokratikleşmeye gereksinimi vardır. Getirdikleri acı reçetelerini bizlere demokratik yollardan içiremeyeceklerini biliyorlar ve bu nedenle sanki bu ülkede demokratikleşme sorunu yokmuşçasına davranıyorlar. AB'ye girme yönünde çaba gösterenler, onlara yaranmak için sözde demokratik olduklarını göstermek yerine, gerçekten bu ülkenin gereksinimi ve hakkı olduğu için, yine bu ülke insanı layık olduğu için insan hakları ve demokrasiye ilişkin sorunları çözmek durumundalar. Türkiye insanı doğusuyla, batısıyla barış ve insanca bir yaşam istiyor ve Kürt sorunu da bu yaklaşımla çözülmelidir.

2000 yılına girdiğimiz şu aylarda; şimdiye değin hiçbir ülkede emekçi halk için çözüm getirmemiş IMF reçeteleri ile bu ülke yönetiliyorsa, bu ülkede halen çalışanların ancak %10'u sendikalı olabilmişse ve ülke sorunlarının çözümünde çalışanların haklarının kısıtlanması başa alınıyorsa, yatırımlar yapılmayıp, kamu kuruluşları apar topar yerli-yabancı tekellere devredilmek isteniyorsa, halen demokratikleşme bu ülke insanına çok görülüyorsa, tüm bunlar çağın gerisinde kalındığını ortaya koymaktadır.

25 Şubat 2000

ÖZELLEŞTİRMELERE GEÇİT YOK!

ÜCRET SINIRLANDIRILMASINA HAYIR!

24-25 Şubat 2000 tarihlerinde Adana'da toplanan Petrol-İş Sendikası Olağan Genişletilmiş Başkanlar Kurulu başta POAŞ olmak üzere özelleştirmeler ve ücret artışlarına sınırlandırma getirilmek istenmesi karşısında toplu iş sözleşme politikalarımızı, 2000 yılı toplu iş sözleşmelerimizi, örgütlenme sorunlarımızı ve diğer çalışma yaşamına ve siyasi alana ilişkin son gelişmeleri gündemine alarak, görüş ve önerilerini aşağıda yer alan 'sonuç bildirgesi' ile üyelerimize ve kamuoyuna açıklamayı kararlaştırmıştır.

Ülke yönetimini IMF'ye teslim etmiş ve ülkenin "kurtuluşu"nu yabancı-yerli sermaye çıkarı ile bir tutan anlayışla, Danıştay'ı kamu yararına onay veren konumdan, görüş açıklayan konuma düşürmüş, uluslararası tahkimi bir hüküm olarak kabul etmiş, özelleştirmeyi anayasaya sokan değişiklikleri yapmış, "sosyal güvenlik reformu" adı altında yıllar süren mücadelelerle sağlamış olduğumuz sosyal güvenlik haklarımızı budamış, "peşkeş" çektiklerini açıklayarak bir oldubitti ile milyarlarca dolarlık dev kamu kuruluşlarını özelleştirme sürecine sokmuş, ücretleri "öngürülen enflasyon" gerekçesi ile %25 artış ile dondurmayı hedeflemiş, oylarını alarak geldikleri işsizlik ve yoksulluk içinde olan halkın sorunlarını yok saymış, insan hakları ve demokrasiyi yalnız AB'ye giriş koşulu olarak görmüş bir hükümet ile karşı karşıyayız. Yeni olumsuzlukların da eklenebileceği bu gidişe, ancak mücadele çizgimizi yükselterek dur diyebileceğimiz inancıyla faaliyetlerimiz sürdürülecektir.

Hükümet, özel sektör üzerine de bir baskı aracı olarak getirdiği %5'lik ücret zammı sınırlamasından vazgeçmelidir. 1999 yılından gelen %68,8 oranındaki

enflasyon karşısında gerçek ücret kaybımız vardır. Kaldı ki Ocak 2000'de Toptan Eşya Fiyatları Endeksi'nin %5,8 oluşu, birkaç ay içinde enflasyonun %25'i geçeceğinin işaretlerini vermektedir.

Toplu iş sözleşmelerinde, öngörülen enflasyona göre ücret belirlenmesinin tartışması dahi kabul edilemez.

Özelleştirmeler bir oldubitti ile yapılmak istenmektedir. Tüm iddiaların geçersizliğinin gün ışığına çıkması üzerine, gözü dönmüş biçimde yapmaya çalıştıkları özelleştirmelere karşı mücadele kararlılığımızı, bu kuruluşlarda üyelerimizin bulunmasının da verdiği sorumlulukla sürdüreceğiz. Diğer özelleştirme karşıtı güçlerle birlikte oluşturulan mücadele platformlarına gereken önem verilecek ve özelleştirmeleri durdurmak için tüm meşru mücadele yöntemleri denenecektir. Bu amaçla stadyumda pankart açmaktan, Ankara'ya yürüyüş dahil çok sayıda eylem gündemimize alınmıştır. Sendikamızın örgütlü olduğu POAŞ'ın ihalesinin sonuçlandırılacağı 3 Mart gününe yönelik olarak örgütlü olduğumuz tüm kamu işyerlerinde ve Ankara'da POAŞ'ın özelleştirilmemesi için çeşitli eylem ve etkinlikler gerçekleştirilecektir.

Konu, 28 Şubat'ta Türk-İş'te yapılacak genel başkanlar toplantısına da götürülecektir. Bu arada özelleştirme kapsamında olmasa da MKE gibi savunmamız açısından yaşamsal önem taşıyan bir kuruluşumuzun yok edilme sürecinde olduğunu da önemle belirtiriz.

Bir kez daha açıklıyoruz ki; SSK hizmetlerinin etkinleştirilmesi, sosyal güvenlik alanının özelleştirilmesinden geçmez. Çalışma bakanı da özel sektör taşeronluğunu bırakarak, görevi gereği sosyal güvenlik kuruluşlarının sorunlarını çözmelidir. Sosyal güvenlik haklarımızın geri alınması yönündeki mücadelemiz sürmektedir.

Örgütlenme önündeki, özellikle mevzuattan kaynaklanan engeller giderilmelidir. İşçi ve sendikal haklar açısından temel önemi olan ve yedi yıl önce kabul edilmiş ILO sözleşmeleri doğrultusunda çalışma mevzuatı değiştirilmelidir.

İşten çıkarmalar durdurulmalı, ILO'nun 158 sayılı Sözleşmesi gereği İş Güvencesi Yasası çıkarılmalıdır. İşsizlik sigortası AB ülkeleri standartlarına göre düzenlenmelidir.

Sürüncemede bırakılarak yok edilmek istenen zorunlu tasarruf birikmişlerimi-

ze el uzatılmamalı ve derhal hak sahiplerine ödenmelidir.

İnsan haklarına ilişkin sorunlar ülkemizin yine el yakıcı sorunu olmayı sürdürmektedir. Terörist örgütlerin faaliyetleri bahane edilerek bu hakların çiğnenmesi haklı gösterilemez. Ülkenin huzura kavuşmakta olduğunun sanıldığı durumda yeni şeyler çıkarılmaktadır. En son Diyarbakır, Siirt ve Bingöl belediye başkanları için yapıldığı gibi tüm benzeri antidemokratik yöntem ve uygulamaları kınıyoruz.

Anayasa değişikliği, cumhurbaşkanlığı seçimi gibi bir konu ile sınırlandırılmayıp, halkın gereksinimi olan demokratik anayasa için yapılmalıdır.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

01 Mart 2000

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE GEÇİT YOK!

1941 yılında, yabancı petrol tekellerine karşı halkın ve ulusal savunmanın gereksinimlerini karşılamak amacıyla kurulan POAŞ'ın özelleştirilmesinde 3 Mart günü önemli bir adım daha atılacak, satış pazarlıkları sona erdirilecektir. ÖİB'in açıkladığı takvime göre Haziran 2000'de veya ihale sürecinin kısaltılmasıyla, sanki aceleleri varmışçasına daha önceden özelleştirme tamamlanacaktır. Bir kez daha belirtiyoruz ki POAŞ'ın özelleştirilmemesi için tüm meşru yollar denenecek ve kamuoyunun desteği ile geçit verilmeyecektir. 3 Mart günü Türkiye genelinde tüm POAŞ işyerlerinde, diğer kamu işyerlerinde ve Ankara'da ihalenin sonlandırılacağı Hazine önünde eylem ve etkinliklerde bulunulacaktır. Kamu kuruluşlarının sahibi, bir avuç özelleştirmeci değildir.

Bilindiği gibi, ihale sürecinde dört konsorsiyum POAŞ alıcısı olarak belirlenmiş durumdadır ve birinde de Türkiye Vakıflar Bankası bulunmaktadır. Diğer üç konsorsiyumda ise medya tekelleri yer almaktadır. Yine bu konsorsiyumların arkasında yabancı tekellerin bulunduğuna da kesin gözüyle bakılmaktadır. Alıcılar arasında Türkiye Vakıflar Bankası'nın bulunması, konunun tartışmaya açık diğer yönlerinin yanı sıra, bir önceki özelleştirmeler sırasında da adı geçtiği için yine kamu parasıyla POAŞ'ın özelleştirileceğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu arada T. Vakıflar Bankası'nı ihaleden geri çekebilirler. Bu durumda ise üç medya kuruluşunun aralarında kolaylıkla anlaşmalarına daha bir kolaylık sağlanmış olacaktır. Her iki halde de T. Vakıflar Bankası'nın ihaleye girişi, kasıtlı gözükmektedir.

POAŞ'ın özelleştirilmesinde yanıtsız kalan sorulara geçmeden, neden özelleştirilmemesi gerektiğini kısaca bir kez daha hatırlatmak istiyoruz:

Özelleştirildiğinde POAŞ'ın piyasa düzenleyici işlevi yok edilecektir. Petrol ürün fiyatlarında kartelleşmeye, yani yüksek tekel kârı ile satışlara yol açılacak-

SUNGİPEK
POAŞ'I SATTIRMAYACAĞIZ!..
Petrol-İş

DO NOT TOUCH POAŞ
POAŞ'A DOKUNMAYIN
PETROL OFİSİ
DOKUNAN
ULUSAL GÜVENLİĞİ
DOKUNUR
UBESİ

tır. Yine POAŞ özelleştirildiğinde ülke ekonomisi açısından belirleyici bir yeri olan TPAO, TÜPRAŞ, POAŞ, BOTAŞ ve hatta PETKİM'in yer aldığı petrol sektörü parçalanmış olacak va kamu yararına işleyen bu sistem bozulacaktır. Ayrıca POAŞ özelleştiğinde kârı görece düşük olan ve riski göze alınamayacak yörelerde tekelci sermaye bayi açmayacak ve buralara hizmet götürülmeyecektir. POAŞ, Askeri NATO Tesisleri ile savunmaya petrol ürünleri temin etmektedir ve özelleştiğinde bu sistemin ne olacağına ilişkin henüz bir çözümleme yoktur. Türkiye'nin en kârlı kuruluşlarından olan POAŞ özelleştirildiğinde devlet, önemli tutarda kâr, vergi ve ucuz petrol temininden mahrum kalacaktır.

POAŞ daha özelleştirmeye hazırlanırken, kirli ilişkiler olarak da adlandırılabilecek yanıt verilmeyen uygulamalar başlatılmıştır ve buna her gün bir yenileri eklenmektedir. Şöyle ki;

1) POAŞ'ın pazar payı %65'lerden %44'lere düşürülmüştür. POAŞ bayileri diğer şirketlerin bayileri olmaya zorlanmış, bayilere tanınan çek-vade süreleri diğer şirketlerden kısa tutularak POAŞ bayisi olmak dezavantajlı duruma düşürülmüş, POAŞ bayileri denetimsiz bırakılarak imaj yitimine yol açılmıştır. Nasıl olur da bizzat POAŞ'ı yöneten hükümetler, onu batırmaya çalışabilirler?

2) POAŞ geçen yıl özelleştirilmeye çalışılmış, Türkiye'de özelleştirme işlemlerinde kirlenmenin, yolsuzlukların, kamu varlıklarının nasıl yağmalandığının örneği ortaya konmuş ancak borsa değeri 8 milyar dolara değin çıkan ve 4 milyarlık taşınmazı olan POAŞ'ın bir oldubitti ile ele geçirilmesi yarışı durmamıştır. Bu arada mahkemelerin özelleştirmelere ilişkin vermiş olduğu 30'un üstündeki iptal ve yürütmeyi durdurma kararına rağmen hükümet ilk kez POAŞ'ın özelleştirilmesinin iptali yönünde bir mahkeme kararına uyarak, konsorsiyumların 50'şer milyon dolarlık teminatlarının devlete kalmasını engellemiştir. Hükümet neden özelleştirmelere ilişkin mahkemelerin verdikleri diğer ihaleyi iptal ve yürütmeyi durdurma kararlarına uymamaktadır?

a) 17 Kasım 1999'da başlatılan POAŞ'ın ikinci kez özelleştirilmesi takvimine göre Mart 2000 sonunda sonlandırılması gereken ihale süreci neden 3 Mart'a alındı? Bu tarih, hükümet üyeleri dururken, hiçbir yetkisi olmayan ANP Genel Başkanı Mesut Yılmaz tarafından neden açıklandı? Sn. Yılmaz bu açıklaması ile halen Türkiye'deki özelleştirmelerin patronu olduğu mesajını mı vermektedir?

b) Özelleştirmeden sorumlu bakan açıkça özelleştirmelerle kurumları peş-

keş çektiklerini ifade ederken, neden hiçbir hükümet yetkilisi çıkıp bunu yalanlamadı? Aradan 21 gün geçmesine rağmen, hükümet yetkililerinden hiçbir açıklama ve yalanlamanın gelmemesi kamu kuruluşlarını peşkeş çektiklerini kabul anlamına gelmiyor mu?

c) Yine 10 Şubat 2000 tarihli Star gazetesinde, daha önce 1994 yılında yapılmış olan TOFAŞ TÜRK olayına benzer biçimde, POAŞ ihalesinde de bir medya grubunun "şartlı teklif" verdiği, ancak bunun Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından kabul edilmediği ve söz konusu konsorsiyumdan yeni bir teklif daha alındığı belirtilmektedir. Bu haberden sonra da 21 gün geçmesine rağmen henüz hiçbir hükümet yetkilisi bir açıklamada bulunmamıştır. Belirtilen sözkonusu "teklif yenileme" doğru mudur?

d) POAŞ'ın %6,7 oranında hissesi sermaye piyasasında işlem görmektedir ve basında çıkan haberlere göre bu ortaklar devre dışı bırakılarak, POAŞ blok olarak satılacaktır. POAŞ ortaklarına ise özelleştirme fiyatı değerinde ödemeler yapılmayacak ve yine basında çıktığına göre 171 trilyonluk bir ödeme, POAŞ'ı alan konsorsiyumda kalacaktır. Bu tutum büyük sermayenin taşeronluğu değil midir?

e) Hükümet ve emrinde olan ÖİB, gerçekte kimin çıkarına çalışıyor ve kamuoyundan neleri kaçırmak istiyorlar? Pazarlıkları televizyonda göstermeyi, şeffaf olmaya yeterli mi görüyorlar? Yasa dışı yolların denendiği bu uygulamaları ile daha önce Türk-Bank ihalesinde de görüldüğü gibi, POAŞ'ın özelleştirilmesinde de tekelci sermayenin siyaset-mafya taşeronluğu mu yapılıyor?

f) Son hisse fiyatı bilgilerine göre POAŞ'ın değeri 4 milyar 338 milyon dolar etmektedir ve bu rakamın %51'i de 2 milyar 212 milyon dolardır. Basın ve TV'de çıkan haberlere göre POAŞ'ın yok pahasına, hatta devletin desteği ile devredileceği izlenimi hakimken, kamu vicdanı hiçe mi sayılıyor?

g) RTÜK Yasası'na göre, radyo ve televizyonlarda %10'dan fazla hissesi olanların kamu ihalelerine giremeyecekleri açıkken, neden bu durumdaki üç konsorsiyum ile POAŞ ihalesi yürütülmüş ve satılma aşamasına gelinmiştir.

Onları, tüm bu yaklaşım ve nedenlere dayanarak POAŞ'ın özelleştirilmemesi için bir kez daha uyarıyoruz. POAŞ'ı özelleştirmek için hiçbir haklı gerekçeleri

yoktur. Aksine özelleştirilmemesi için çok sayıda ve her biri biribirinden önemli gerekçeler bulunmaktadır.

POAŞ'ın özelleştirilmemesi için mücadelemiz, diğer özelleştirme karşıtı güçlerle birlikte, yığınsal, etkin ve sonuç alıcı eylemlerle sıklaştırılacak, POAŞ ve diğer özelleştirmelere geçit verilmeyecektir. Yine eylem programımızda tüm seçim çevrelerinden oluşturulacak heyetler ile milletvekilleri ve bakanlar ziyaret edilerek, diğer kamu kuruluşları gibi POAŞ'ın özelleştirilmemesi için gereken uyarılarda bulunulacaktır.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

03 Mart 2000

BASIN VE YAYININ DEĞERLİ TEMSİLCİLERİ

POAŞ ihalesinin sonlandırılacağı Hazine Müsteşarlığı binasına; Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral ve diğer Türk-İş Yönetim Kurulu üyeleri, Türk-İş'e bağlı sendika genel başkanları, sendikamız merkez yönetim kurulu üyeleri, şubelerimizden temsilciler, POAŞ işçilerinden oluşan bir grup alınmamış, polis tarafından durdurulmuşlardır.

Hükümetin bu tutumunu, sendikaların bu ülkedeki varlığını yadsıyor, özelleştirme gibi kamu kuruluşlarına ilişkin uygulamalarında sendikaları dışlıyor, antidemokratik biçimde sendikacıları ve sendika üyelerini engelliyor olarak anlıyor ve kınıyoruz.

Daha önceden de tahmin edildiği gibi ihaleye katılışı kasıtlı bir tutum olan ve zaten rolünü oynayan T. Vakıflar Bankası elenmiştir. Kalan üç konsorsiyumun aralarında anlaştıklarına ilişkin kanı ise güçlüdür. 3 Mart günü yapılanlar yalnızca şovdur.

Bugün itibariyle borsa değeri 5 milyar dolar olan POAŞ, birkaç taşınmazı değerine satılıyor.

Oysa POAŞ'ın elinde 378,5 milyon dolar hazır parası vardır. Kurumun 1999 yılı satış hasılatı 2,7 milyar dolar, faaliyet kârı ise 230 milyon dolardır. Bu durumda POAŞ'ı alan, ödeyeceği peşin %40 tutarı neredeyse hazır bulmaktadır.

POAŞ ihalesi için olduğu gibi, satış için de yargıya başvurulacaktır. Her şeyden önce satın alanlar arasında medya kuruluşu olduğu için bu ihale işlemi RTÜK Yasası'na aykırıdır.

Bugün POAŞ bölge müdürlüklerinin olduğu İzmit, İstanbul Haramidere, İzmir-Aliağa, Antalya, Mersin, İskenderun, Samsun, Trabzon ve Malatya'da üyeleri-

miz kendilerini işyerlerine hapsetmiş, kapı önlerinde zincire vurmuş, İzmit'te E-5 karayolunu trafiğe kapatmış ve diğer biçimleri ile tepkilerini dile getirmişlerdir. Yine diğer tüm işyerlerinde de çeşitli tepkiler ortaya konmaktadır. Söz konusu etkinliklere diğer kardeş sendikalar ve demokratik kuruluşlardan geniş destek gösterilmekte ve kitlesel ziyaretler yapılmaktadır. Eylemler sürüyor.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

21 Mart 2000

"HALKA ARZ" ALDATMACASI ALTINDA TÜPRAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE HAYIR!

Ülkemizin en önemli sanayi işletmelerinden biri olan TÜPRAŞ, büyük bir gösterişle pazarlanmakta, "halka arz" aldatmacası ile toplumun geniş kesimleri yanıltılmakta, TÜPRAŞ'ın yağmalanmasının önü açılmakta, kamu yararı çiğnenmektedir.

Özelleştirme İdaresi, TÜPRAŞ vesilesiyle büyük bir imkana, kamuoyunu yanıltarak özelleştirmenin propagandasını yapma imkanına kavuştuğunu sanmaktadır. Büyük bir reklam kampanyasıyla sürdürülen bu propagandanın bir parçası olarak, bugün (21 Mart) ve yarın (22 Mart) Özelleştirme İdaresi yetkilileri TÜPRAŞ rafinerilerini ziyaret ederek çalışanlarımıza özelleştirmenin sözlü propagandasını yapma niyetindedirler. Ancak yanlış bir zemin seçmişlerdir. TÜPRAŞ çalışanları özelleştirmecilere, kesinlikle hak ettikleri cevabı vereceklerdir.

Ne yazık ki TÜPRAŞ'ı bir satış acentası gibi yöneten Özelleştirme İdaresi yöneticileri, yatırımlar, çalışma koşullarının iyileştirilmesi, deprem güvenliğini sağlamak için işletmelere gelmiyorlar. Onlar, çalışanlarımızı yanıltıp, özelleştirme önündeki en büyük engel gördükleri sendikal örgütlülüğü aşmak, bölmek ve nihayet etkisizleştirmek için TÜPRAŞ işletmelerine geleceklerdir. Ancak sendikal mücadelemiz karşısında kamuoyunu ve çalışanlarımızı yanıltma amaçlarına güçleri yetmeyecektir.

Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşlarından TÜPRAŞ'ın "halka arz" adı altında pazarlanıp kamuoyunun yanıltılmasının gerçek amacı da çalışanları bölmeye çalışmak ve ülke çapındaki özelleştirmelerin propagandasını yapmaktır. TÜPRAŞ'a kaynak sağlamak, tamamen gerçek dışı bir iddiadır. TÜPRAŞ'ın üretim sonucu elde ettiği kaynaklar, yatırımlarını ve piyasa etkinliğini artırmak için yeterli düzeydedir.

Diğer yandan, toplum ve işçiler hafızasız değillerdir. Bugüne kadar, "halka arz" adı altında yapılan satışların nasıl sonuçlandığı açıkça bilinmektedir. Öncelikle belirtelim ki, halka arz aldatmacası ile borsaya yapılan satışlar, toplam özelleştirme değerinin çok küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Yapılan satışlarda, hisse satın alan küçük tasarruf sahibinin, şirket üzerinde idari hiçbir yetkisi olmamıştır. Kontrol, büyük hisseyi alan sermaye gruplarının elinde kalmıştır. Halka arz aldatmacalarına kapılıp hisse alanlar, binbir zahmetle biriktirdikleri tasarruflarını bu sermaye gruplarına aktararak kayıplara uğramışlardır. Üstelik daha sonra yapılan sermaye artırımlarına katılamamışlar, hisse oranları, dikkate alınamayacak bir seviyeye düşmüştür.

Soruyoruz? Bugüne kadar "halka arz" adı altında yapılan satışlarda bunlar ortadayken, TÜPRAŞ'ı benzer biçimde pazarlayarak özelleştirmede ısrar etmek, kamuoyunu yanıltıp, toplum çıkarlarını açıkça çiğnemekten başka ne anlama gelmektedir?

1994 ve 1999 krizinde can simidi olan TÜPRAŞ'ın, özelleştirilmeye değil, yatırımlara, kamusal işlevinin genişletilmesine ihtiyacı vardır. İçinde bulunduğumuz dönemde, ekonomide durgunluk devam ederken TÜPRAŞ'ı özelleştirmek, kamu kesiminin bindiği dalı kesmesidir.

Sendikamız, kamuoyunu bu konuda uyarmak zorundadır. Sendikamız TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine karşı mücadele etmekte kararlıdır. Başta ücretli çalışanlar olmak üzere toplumun geniş kesimleri, ülke çıkarlarına aykırı olan, işsizlik, üretim kaybı, vergi kaybı getiren özelleştirmelere alet olmamalıdırlar.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

petrol-iş
Türkiye Petrol, Kimya, Lastik İşçileri Sendikası
Özel Sayı Mart 2000

HEY GAFİLLER HEEEY ...

BU NE KAFA ?

TÜPRAŞ İşcileri sendikaları Petrol-İş önderliğinde özelleştirmeye karşı dururken, güdümlü medya özelleştirmeyi savunarak, halkın malının yok pahasına satışını destekliyor.

Özelleştirme konusu yıllardır Sendikamızın üye toplantıları, temsilci kurulları, başkanlar kurulları ve Genel Kurullarında, somut araştırmalara, dünya ve Türkiye deneylerine dayandırılarak, araştırılarak, tartışılarak, demokratik katılım mekanizmaları içerisinde oluşmuş ve tamamiyle üyelerimizin duygu ve düşüncelerinin bir ifadesidir.

Bizim, "kamu çıkarı" tezlerimiz karşısında çıkarılan, "boş ver kamuyu, yaşasın özel" görüşüdür.

Halkın malının peşkeş çekilmesine izin vermeyelim ...

21 Mart 2000

BU NASIL KAFA?

Her şey halkın, kamuoyunun gözleri önünde gerçekleşiyor. Sabah gazetesinin 21 Mart 2000 günlü sayısında Petrol-İş'i küçük düşürücü, aşağılayıcı bir yazı kaleme alınmış bulunuyor. Sendikamıza, Özal'dan beri, özellikle de son dönemlerde örgütlü olduğumuz işyerlerinin özelleştirilmesi girişimlerine karşı verdiği mücadele karşısında, mantıklı, haklı, kamuoyunu ikna edici hiçbir argümana sahip olmayanlar saldırıyor.

Sabah gazetesi ve onun "ünlü" yazarları ve "çizerleri" gazeteciliğin bir kamu görevi olduğunu ve halkın objektif haber alma hakkına saygı göstermek gibi etik değerleri unutmuş görünüyorlar. Özelleştirme İdaresi'nin reklamcılığına soyunuyorlar. Sendikamızın hiçbir görüşüne yer vermediği gibi, "bu ne kafa", "bu nasıl sendika" gibi ifadelerle altı boş, içi boş ama herhalde Özelleştirme İdaresi'nin doldurduğu kafa ile saldırıyorlar.

Bizim görüşlerimiz her zaman olduğu gibi bugün de açık ve nettir. Ve kimilerinin sandığı gibi birkaç sendikacının kendi kafasının ürünü de değildir. Özelleştirme konusu, yıllardır Petrol-İş Sendikası'nın temsilci kurullarında, üye toplantılarında, başkanlar kurullarında, genel kurul toplantılarında, somut araştırmalara, dünya ve Türkiye deneylerine dayandırılarak, araştırılarak, tartışılarak demokratik katılım mekanizmaları içerisinde oluşmuştur ve tamamiyle üyelerimizin duygu ve düşüncelerinin ifadesidir.

Biz, TÜPRAŞ hisselerinin işçilere satışının, "sermayenin tabana yayılması" olmadığını, bir aldatmaca olduğunu somut örneklerle ortaya koyuyoruz. Ve bunu zaten halkın olan kuruluşun, özel kişilere pazarlanması olduğunu ifade ediyoruz. Grev hakkımızın bile gasp edildiği bu işyerinde bizim toplumsal rolümüz, işgücümüzün karşılığı olan ücret hakkımızı insanca yaşama seviyesine çekmektir. İşimizi korumaktır. Biz kendi işyerimizden elde edilecek rantın kavgası içerisinde olamayız. Kaldı ki, işçiler hisse aldıklarında daha mı çok kaza-

nacaklar? Hisselerin borsa oyunları vb. mekanizmalarla bir süre sonra büyük sermaye gruplarının elinde toplanacağını söylüyor ve bunun dünyadan örneklerini gösteriyoruz.

Bizim "kamu çıkarı" tezlerimizin karşısına çıkarılan, "boşver kamuyu yaşasın özel" görüşüdür.

Bizim, "özelleştirme, işten çıkarma, çalışanların işsiz, sendikasız kalması anlamına gelmektedir" ifademize karşı ne söylenmektedir?

Bu işletmelerin kârlarının, gelirlerinin, ödedikleri vergilerin devlet bütçesine, ülke ekonomisine, yaptığı katkıları somut olarak rakam rakam ortaya koyan görüşlerimiz karşısında ne söylenmektedir?

Biz, Petrol-İş Sendikası olarak temsil ettiğimiz kitlenin, ülkenin ve kamunun çıkarlarını, sosyal adalet içinde, demokratik rejim içinde meşru zeminlerde savunuyoruz ve savunmaya kararlıyız.

Bizim kafamız "demokrasi, sosyal adalet, iş, aş, hukuk" diyor. "Ülkemiz, onun değerleri, alınteri, ona-buna peşkeş çekilmesin" diyor.

Bizi, böyle bir sendika olduğumuz için kimileri beğenmeyebilir. Onların dediği gibi bu ülkeye "sendika lazım", ama öncelikle kendilerinin yazıp çizdikleri o gazetede bir sendika var mı, ona bakmalıdırlar. Gerekli gördükleri kendi kafalarına göre bir "sendikayı", bir de kendi gazetelerinde denemelidirler.

O zaman farklı bir kafa ile konuşacağımızdan eminiz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

22 Mart 2000

ÖZELLEŞTİRMECİLER KENDİ YASALARINI DA ÇİĞNİYORLAR

TÜPRAŞ'IN BORSAYA ARZI, MEVCUT YASALARA DA AYKIRIDIR!

TÜPRAŞ'ın büyük reklam kampanyaları ile "halka arz" adı altında özelleştirilmesi mevcut 4046 sayılı Özelleştirme Yasası'na da aykırıdır. Yasanın yasaklar ve cezai hükümlerini düzenleyen 7. maddesi, büyük kampanya ile yürütülen, kurum çalışanlarına hisse satışını açıkça yasaklamaktadır.

Yasanın ilgili maddesinde aynen şu ifade edilmektedir: "Özelleştirme progamında bulunan kuruluşlardan, Sermaye Piyasası Kanunu'nun kapsamına giren ve hisseleri borsada işlem gören kuruluşların (...) personeli (...) bu kanunda yazılı özelleştirme yöntemleriyle alıcı ve kiracı sıfatıyla yapılacak işlemlere, yararlanan sıfatıyla taraf olamazlar. Bu yasak, bu maddede belirtilen kişilerin eş ve çocuklarını da kapsar."

Bugün yasanın amir hükümleri; kurum personeline satış yapılmasını yasakladığı halde halka arz aldatmacasını toplumda kabul ettirmek ve çalışanları kamu yararının çiğnenmesine ortak etmek için açıkça çiğnenmektedir.

Özelleştirme İdaresi'nin kendi kuruluşunu düzenleyen yasayı çiğnemesi, hukuk tanımazlığının ötesinde, özelleştirmeleri gerçekleştirmek için her yolu deneyebileceklerini ortaya koymuştur ve sendikamızın baştan beri ısrarla vurguladığı görüşlerinin ne kadar haklı olduğunu da kanıtlamıştır: "Halka arz" adı altındaki satışlar bir aldatmacadan ibarettir ve bunun için kendi yasaları bile çiğnenmektedir. Özelleştirme İdaresi, yasa, kural, kamu yararı, sendikal örgütlülük, ülke ve toplum çıkarları gibi olguları, özelleştirmenin önünde ciddi bir engel olarak görmekte, bu engelleri aşmak için kamuoyunu yanıltan, gerçekleri gizleyen yoğun bir propaganda yapmaktadır.

Ne yazık ki bugün TÜPRAŞ örneğinde yaşadığımız gibi kamu kaynakları, kamu

çıkarının zedelenmesine yönelik propaganda ve girişimler için kullanılmaya devam edilmektedir. Mevcut yasanın, özelleştirmecilerin kamu yararını çiğnemesi karşısında bile engel görülmesinin kamuoyu tarafından dikkatle değerlendirilmesi gerekmektedir.

Sendikamız, sus payı olarak çalışanlarımıza dağıtılmak istenen hisse satışlarına karşı, Özelleştirme İdaresi'nin girişimini boşa çıkarmıştır. Hukuk ihlallerine karşı da gerekli girişimlerde bulunacağımızı, kamuoyuna saygı ile duyururuz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

23 Mart 2000

TÜPRAŞ'TA YAPILAN HALKA ARZ, SERMAYENİN TABANA YAYILMASI DEĞİL, ÖZELLEŞTİRİLMESİNİN İLK ADIMIDIR

TÜPRAŞ özelleştirmesinin ilk adımı olan, çalışanlara arz adı altında sus payı verme girişimleri, kamuoyunu gerçek dışı iddialarla yanıltarak devam etmektedir. Yaratılan toz bulutu, kamuoyunda özellikle de bazı basın kuruluşlarında, ne yazık ki yanlış düşüncelere yol açmıştır.

"Sermayenin tabana yayılacağını" iddia edenler, "işçilerin şirkete ortak olacağını" savunanlar, "işçilerin yaşam koşullarının iyileşeceğini" söyleyenler, iddialarının geçerli olduğunu kanıtlamak durumundadırlar. Diğer yandan %15'lik hisse devri girişiminin özelleştirme olmadığı belirtilmektedir.

Sendikamız, yaptığı çalışmada şu gerçekleri kamuoyunun bilgisine sunmaktadır:

TÜPRAŞ'TA YAPILMAK İSTENEN ÖZELLEŞTİRMEDİR

Yapılmakta olan, hisse devri yoluyla özelleştirmeye başlanılmasıdır. Mülkiyetin bu devirle hukuken kamuda kalacağı doğrudur. Ancak girişim, özelleştirme sürecinin dışında değerlendirilemez. Çünkü özelleştirme, mülkiyetin yalnızca hukuki olarak, özel kesime tamamen devri değildir. Bugün yatırım yapılmayan pek çok kamu işletmesi, mülkiyeti kamuda olduğu halde, üretim sürecinde, daha önce kendisinin yaptığı mal ve hizmetleri satın almak zorunda kalmıştır. Bazı işletmeler de kamu elinde olmasına rağmen özelleştirilecekmiş gibi üretim planı yapmakta, özelleştirilecekmiş gibi sosyal ilişki kurmaktadır. Bu nedenle özelleştirme sürecine yalnızca hukuki olarak değil, ekonomik, sosyal bir süreç olarak bakılmalıdır. Süreç ancak o zaman eksik değerlendirilmemiş olacaktır.

%15'lik devir girişimi bu sürece uygun olarak, yalnızca piyasalarda değil, çalışanlarımızda, kurumun üst düzey yönetici personelinde, özelleştirme etkisi yapmıştır. Diğer yandan bu satışın amacı, çalışanların özelleştirmeye tepkilerini azaltmak ve piyasaları özelleştirmeye hazırlamaktır. Kaldı ki TÜPRAŞ'ın 2000 yılı son çeyre-

ğinde, blok olarak satılacağı öngörülmüştür. Bu nedenle bizim bu süreci özelleştirme olarak ifade etmemiz, doğru ve eksiksiz bir değerlendirmedir.

TÜPRAŞ'TA YAPILAN HALKA ARZ, SERMAYENİN TABANA YAYILMASI DEĞİLDİR

Biz bugüne kadar yapılan en önemli benzer uygulama olan TELETAŞ ve Karabük'te çalışanlara hisse devrinin, işçilerin aleyhine sonuçlandığını ortaya koyuyoruz. Örneğin TELETAŞ'ta işçilere verilen sus payının ardından şirket Fransız tekeli ALCATEL'in eline geçmiştir. Çalışan sayısı da 1650'den 600'e düşmüştür.

Biz Türkiye'de piyasadaki tekelci yapının gittikçe güçlendiğini, bu yapı içinde sermayenin tabana yayılmasının bir aldatmaca olduğunu ortaya koyuyoruz. (Örneğin imalat sanayinin %51'inde tekelleşmenin olduğunu Devlet İstatistik Enstitüsü belirtmektedir.) Sembolik hisse arzları, bu tekelleşme ortamında sermayeyi nasıl tabana yayacaktır?

Borsaya açık olan şirketlerin, (1999 itibariyle 271 adet) büyük kısmında sermayenin küçük kısmı, borsaya kote edilmiştir. Yönetim kararları, kâr payını belirleme hakkı, sınırlı sayıdaki holdinge aittir. Borsada hisse senedi sahibi olan küçük tasarrufçu böyle bir yapıda nasıl ortak olarak değerlendirilmektedir?

Türkiye'de en büyük özel sanayi işletmelerinin reel özsermayesi son beş yılda ortalama %22,4 oranında artarken, aynı dönemde reel ücretler yılda ortalama %4,1 oranında gerilemiştir. İşçiler ve küçük tasarruf sahipleri, hisse satın alsalar bile, bu sermaye artışlarına gerileyen ücretleriyle katılamayacaklarına göre, hisse payları hızla düşecektir. Bu durum hisse alan işçilerin, büyük sermayeye kaynak aktarmaktan başka bir işlev görmeyeceğini ortaya koymuyor mu?

Türkiye'de çalışanların tasarruf eğilimi son derece düşüktür (İstanbul Ticaret Odası, 1990 Anketi; ortalama İstanbullu ailede aylık gelirden tasarruf oranı %3,79.) Bu tasarruf oranı ile sus payı gibi ayrıcalıklar tanınmadan nasıl hisse senedi alınacaktır?

Üstelik DPT'ye göre (Türk aile yapısı araştırması, 1992) emekçilerin sınırlı tasarrufları içindeki hisse senedi payı %1,06'dır. Bu kadar küçük sembolik payı "halka arz" diye nitelemek herhalde mümkün değildir.

İşçilerin hisse senedi satın almasıyla, sermaye tabana yayılmayacak fakat çalışanlar kamu işletmelerinin tekellere peşkeş çekilmesine destek vermiş olacaklardır. Gerçekten işçilerin, toplumun ve ülkenin çıkarları genişletilmek isteniyorsa, işçilerin rant peşinde koşmaya davet edilmesi değil, TÜPRAŞ'ın ekonominin bütünü çerçe-

vesinde bir planlama ile geliştirilmesi gerekir. Böylece ekonomiye gerçek bir katkı yapılırken, çalışanların emeklerinin karşılığını alabilme imkanları da genişlemiş olacaktır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

24 Mart 2000

KAMU KESİMİNİ VE İŞÇİLERİMİZİ RENCİDE EDEN KAMPANYAYA SESSİZ KALMAYACAĞIZ!

Türkiye'nin en büyük sanayi işletmesi TÜPRAŞ'ın kaynakları, yatırımların genişletilmesi, teknolojik düzeyinin geliştirilmesi, çalışma ortamının daha iyi hale getirilmesi gibi temel sorunlara aktarılacağına, kamunun aleyhine bir girişimle, büyük bir reklam kampanyasında kullanılmaktadır. Örgütlü olduğumuz TÜPRAŞ'ta özelleştirmeye karşı mücadele ederken, kamu kesimini ve işçi arkadaşlarımızı rencide eden bu kampanyaya karşı sessiz kalmamız beklenemez.

Özelleştirme saldırısı içinde büyük bir yer tutan bu kampanya, kendisi bir kamu kuruluşu, yani KİT olan Özelleştirme İdaresi'nin kamu kesimini çökertmek için her türlü girişimi yapabileceğini de ortaya koymuştur. Üstelik bütün bu karalama kampanyası, kamunun kaynakları ile yapılmaktadır. Ancak sendikamızın, özelleştirmeye karşı mücadele ederken kamu kesiminin karalanmasına müsaade etmeyeceğini, bu kampanyaya karşı her türlü girişimde bulunacağını kamuoyuna ifade etmek istiyoruz.

REKLAM KAMPANYALARINDA, TÜPRAŞ'TA ÇALIŞANLARIMIZ RENCİDE EDİLMEKTEDİR

Özelleştirme kapsamına alınarak yatırımsızlığa terk edilmesine, teknolojinin yenilenmemesine ve idari sorunlara karşın TÜPRAŞ işçimiz büyük bir özveriyle çalışmaktadır. Özelleştirme İdaresi, bu kampanya ile gerçekleri yansıtmayan, kamu kesiminin verimsiz olduğuna yönelik propaganda imkanına da kavuştuğunu sanmaktadır.

TÜPRAŞ emekçileri, Türkiye sanayisinin en verimli işçileri arasındadır. Resmi veriler ortadadır; TÜPRAŞ işçisinin verimlilik düzeyi Türkiye'nin en büyük 450 özel kesim işletmesinin ortalama verimliliğinden tam 29 kat

daha büyüktür. Diğer yandan TÜPRAŞ emekçisinin Kocaeli depreminde görüldüğü gibi, ortaya koymakta olduğu özveriyi tekrarlamayı gereksiz buluyoruz.

Reklam kampanyasının çalışanlarımızı rencide etmesi ile kamu işletmelerinin diğer olumlu özellikleri de hedef alınmış olmakta, toplumda kamu kesimine karşı bir düşmanlık havası oluşturulmaktadır. Çünkü kamu kesiminin bütün olumlu özellikleri, işçi arkadaşlarımızın özverili çalışması olmasaydı mümkün olamazdı. Kamu kesimi üretimi, toplumsal fayda, istihdam artışı, yüksek verimlilik düzeyi sağlama, sosyal dayanışma, sosyal yardım, meslek geliştirme okulu gibi ülke ve toplumun çıkarlarını genişleten bir işleve sahiptir.

TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine karşı sürdürdüğümüz mücadelenin, aynı zamanda, kamu kesiminin savulmasının, kamu yararının genişletilmesinin mücadelesi olduğunu kamuoyuna bir kez daha ifade ediyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

26 Mart 2000

TEKELLEŞMEYE YOL AÇACAK OLAN POAŞ'IN %51'İNİN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE VE ALICI KONSORSİYUMLARDA MEDYA KURULUŞLARININ BULUNMALARINA RAĞMEN, SATIŞA "NİHAİ İZİN" VEREN REKABET KURULU'NA UYARI

POAŞ'ın %51 hissesinin satılmasının petrol dağıtım sektöründe tekel oluşturacağı yönünde Rekabet Kurulu daha önce 13.03.2000 tarihli yazımızla uyarılmış ve ancak kurul verdiği "nihai karar" ile %51 hissenin satılmasına izin vermiştir.

ÖİB yetkililerinden alınan bilgiye göre Rekabet Kurulu bu kez, ihaleye katılan alıcı durumundaki üç konsorsiyumun POAŞ'ın %51 hissesini alabilmelerine de bir-iki gün gibi kısa bir süre içinde "nihai karar" ile izin vermiştir.

Yasalara aykırı vermiş olduğu bu kararlarını gözden geçirmesi yönünde 24.03.2000 tarihli yazımızla Rekabet Kurulu uyarılmıştır.

Rekabet Kurulu'na sendikamızın göndermiş olduğu yazıda; POAŞ'ı alan şirketin Türkiye petrol dağıtım alanında nasıl tekel durumunda olacağı, bizzat ÖİB (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı) tarafından kamuoyundan gizli olarak alıcılara satılan "PETROL OFİSİ A.Ş. Tanıtım Dosyası Bölüm I"den orjinal sayfaların fotokopileri ile yapılan alıntılarda bir kez daha hatırlatılmıştır. Söz konusu dosyada, POAŞ'ın Türkiye'yi saran tesisleri, boru hatları, depoları, 16 sahil dolum depoları ve tesisleri, 20 havaalanı ikmal tesisi, madeni yağ ve gress tesisleri, 5300'e yakın bayileri ile ithal olanağı dahil, diğer dağıtım şirketlerinde olmayan bu olanakları ile nasıl kısa bir sürede rekabette üstün geleceği ve zaten POAŞ'ın pazarda lider konumunda olduğu açıkça belirtilmektedir.

Yazıda son karar için de; POAŞ'ın 03.03.2000 tarihinde yapılan ihalesine katılan ve en yüksek teklifi veren T.İş Bankası ve DOĞAN Şirketler Grubu Holding A.Ş. Ortak Girişim Grubu ve ihalede yer alan diğer iki konsorsiyumun da ihaleye katılımlarının 3984 sayılı Radyo Televizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkın-

daki Yasa'nın 29. maddesine aykırı olduğu belirtilerek, konuya açıklık getirmek için bizzat ihalede birinci olan konsorsiyum içinde yer alan bir grubun kamu elektrik alanında almış olduğu ihaleyi veren Bakanlar Kurulu kararını iptal eden Danıştay 10. Dairesi'nin 1998/3606 E. ve 2000/1 K. sayılı kararının fotokopisi eklenmiştir. Danıştay'ın kamu elektrik ihaleleri için RTÜK Yasası'na dayanarak vermiş olduğu iptal kararının, POAŞ için de aynen geçerli olduğu açıkça ortaya konmuştur.

Bir bakanın Danıştay'ın elektrik alanında vermiş olduğu iptal kararının POAŞ için geçerli olmadığı yönündeki açıklaması ise tamamen yargıya baskı anlamına gelmektedir.

Rekabet Kurulu'nun sendikamızın uyarısını dikkate almasını beklemekteyiz. Aksi halde yasa dışılığa izin verilmemesi yönünde, yargı sürecini başlatma dahil tüm meşru yollar denenecektir.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

28 Mart 2000

TÜPRAŞ'TA YAPILMAK İSTENEN BLOK SATIŞTIR!

Örgütlü olduğumuz TÜPRAŞ'ta borsaya yeni hisselerin arz edileceğine ilişkin haberler basında çıkmaktadır. Diğer yandan özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanı Yüksel Yalova, TÜPRAŞ için büyük holdinglere açıkça davetiye çıkartmış, içinde TÜPRAŞ'ın da olduğu birçok KİT'i blok olarak satacaklarını açıklamıştır. Özelleştirme İdaresi, TÜPRAŞ'ta gerçek amacın blok satış olduğunu saklasa da, ilgili bakan, piyasaları rahatlatmak için gerçek amacı açıklamak zorunda kalmıştır.

TÜRPRAŞ'ta gerçek amaç, kurumun özel yerli veya yabancı tekellere satılmasıdır. Bunun için TÜPRAŞ'ın bölünmesi, bazı ünitelerinin kapatılması gibi uygulamalar da sözkonusudur.

TÜPRAŞ'ta amaçlanan blok satıştır, çünkü:

1) Özelleştirme İdaresi, özel yerli ve yabancı sermayenin TÜPRAŞ'ı alarak özel tekel oluşturma baskılarına boyun eğmiştir.

2) Halka arz adı altında yapılacak borsadaki satışların, esas alıcıları küçük tasarruf sahipleri değil, geçmiş arzlarda olduğu gibi spekülatörler olacaktır. Oysa spekülatörlerin önemli ölçüde hisse sahibi olması, blok satış üzerinde olumsuzluk yaratacaktır.

3) TÜPRAŞ'ta %15'lik hisse arzının dışında büyük oranda yeni hisselerin borsaya arzı yurtdışı yatırımcılar için sözkonusu olabilir. Dışarıda arz, TÜPRAŞ'ın pahalı reklam kampanyalarının amaçlarından biridir. Dışarıda arzın ilk adımı, Yunanistan'da atılmıştır. Dışarıya arzla asıl yapılmak istenen, TÜPRAŞ'ın tanıtımından çok, yabancı sermayeyi ülke içine çekebilmek, ekonomide işlerin iyi gittiğine yönelik propaganda yapabilmektir.

TÜPRAŞ'ın özelleştirilerek özel tekellerin kontrolüne geçirilip kamu yararının çiğnenmesine karşı mücadelemiz sürecektir.

Kamuoyunun bilgisine saygı ile duyururuz.

30 Mart 2000

TÜPRAŞ İŞÇİSİ, SUÇA ORTAK OLMAYACAĞINI GÖSTERDİ!

Özelleştirme İdaresi'nin büyük reklam kampanyaları ile propaganda ettiği, çalışanları özelleştirme suçuna ortak etme girişimi başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

TÜPRAŞ işçisi, Özelleştirme İdaresi Başkanı'nın propaganda konuşmalarına katılmayıp sergiledikleri suça ortak olmama kararlılığını, kamu malının satışına ilgi göstermeyerek bir kez daha ortaya koymuştur. 3600'ü sendikalı, 860'ı kapsam dışı, toplam 4420 TÜPRAŞ çalışanından, sınırlı sayıda işçinin başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

Diğer yandan, "ön talep başvurularını" satış sözleşmesi gibi değerlendirmek yanlış olacaktır. Reklam kampanyalı yoğun propagandaya karşın, başvuranların önemli bir kısmının hisse almayacağı, halkın tepkilerinden anlaşılmaktadır.

Sendikamız merkez yönetim kurulu bu hafta içinde rafineri işçilerini ziyaret ederek yeniden değerlendirme yapmış, çalışanlara moral verilmiştir. Ziyaret sürecinde çalışanlarımızın özelleştirmeyi hızlandıracak girişimlere karşı kararlılığı teyit edilmiştir. Yoğun propagandaya kanıp başvuruda bulunan çalışanlar ön talep formlarını yırtarak, özelleştirme girişimini protesto etmişlerdir.

Sendikamız, büyük reklam kampanyasına kanıp başvuruda bulunan, böylece özelleştirme girişimlerine bilmeyerek destek veren küçük tasarruf sahiplerini bir kez daha uyarmayı kamu görevi saymaktadır. Çünkü kısa süre içinde birikimleri, borsa spekülatörlerinin insafına terk edilip, değerini yitirecektir. Diğer yandan blok satış girişimlerine imkan sunmuş olacaklardır.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

HÜKÜMET! SÖZÜNÜ TUT
İŞİMİ GERİ VER
POAŞ İŞÇİLERİ

İŞİMİ GERİ VER

03 Nisan 2000

POAŞ'TA ÇALIŞAN SÖZLEŞMELİ PERSONELE AÇIK MEKTUP

Sözleşmeli arkadaş,

Sizlerin de yakinen takip ettiği gibi mevcut koalisyon hükümeti kamu çıkarı, ulusal savunma gibi ülkenin genelini ilgilendiren yönlerinin yanı sıra, çalışanların haklarını da dikkate almadan, gözü kapalı, mevcut yasaları da çiğneyen biçimde POAŞ'ın özelleştirmesini tamamlama peşindedir.

Yine sizlerin de içinde bulunduğunuz gibi, Türkiye'de 657 ve 1475 sayılı Yasalara göre KİT'lerde istihdam varken, 1980 ortalarında kanun hükmünde kararnamelerle özelleştirmeye hazırlık olarak işçi ve memur haklarından yoksun, "sözleşmeli personel" adında yeni bir istihdam statüsü oluşturmuştur.

Planladıkları gibi POAŞ'ta özelleştirme fiilen gündemdedir ve kamu payının %50'nin altına düşmesi sonucu, sözleşmeli personel statüsünde istihdam edilenler 4046 sayılı Yasa gereği yeni uygulama kapsamına sokulacaklar.

POAŞ'ı alanın, istihdamı önemli ölçüde daraltacağını tahmin etmek zor değildir. Yasa gereği başka bir kamu kuruluşuna nakil imkanı tanıyacak ve sizlere de üç tercihte bulunmanız söylenecek. Tercihlerinize uyma diye bir zorunluluğun olmaması bir yana, zaten tüm KİT'ler özelleştirme programındalar ya da kapatılacaklar. Çünkü mevcut anlayış, devletin "adalet ve güvenlik işleri" yapması ve "altyapı hizmetleri"ni yerine getirmesi biçimindedir. Bu durumda siz nereyi tercih edersenız edin, istihdam edileceğiniz kuruluş kalmayacaktır. On binlerce sözleşmeli personelin Ankara'ya toplanması da olanaksızdır. Bu durumda sözleşmeli personel için istihdam alanı kalmamış olacak ve işten çıkarılacaksınız.

Sözleşmeli Personel Yönetmeliği'nin 116. maddesindeki, işten çıkarılan sözleşmeli personele ödenmesini ifade eden "tazminat"ı, SÜMERBANK'ta çalışanlar yargı yolunu dahi denemelerine rağmen alamamışlardır. Kaldı ki işi kaybettikten sonra alınacak tazminat, ne kadar süre için geçim sağlayabilir?

POAŞ tarafından açıklanan, kıdem dağılımına göre emekliliği gelen sözleşmeli personel %10 gibi az bir oranda olup, %90 oranında sözleşmelinin istihdama gereksinimi vardır.

Tüm engeller aşılsa ve kamuda istihdam sürdürülse bile son derece ciddi ücret kaybı söz konusu olacaktır. Örneğin şu anda 600 milyon TL alan bir sözleşmeli personel, 190-200 milyon TL alan bir 657'li istihdam düzeyi ile derecelendirilecek ve ücreti bu derece ile eşleşinceye değin artış alamayacaktır. Ayrıca makam tazminatı gibi ek ödemelerden de yoksun kalınacaktır.

POAŞ özelleştirilmiş değildir. Sendikamız, diğer sendikalar ve demokratik kuruluşlarla birlikte POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı mücadeleyi sürdürecektir. Ayrıca kamu vicdanının yanı sıra, yasalar da özelleştirmeye engeldir.

Kamu çıkarları yanında bizzat hak kayıplarına uğramamanız için de sizleri, POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı mücadelede daha etkin olmaya çağırıyoruz.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

***

POAŞ'ta çalışan personelin hizmet süreleri (Haziran 1999)

Hizmet süresi	Sözleşmeli personel	%	İşçi	%	Toplam	%
0-5	418	14,9	164	4,9	582	9,4
6-10	430	15,4	857	25,4	1287	20,9
11-15	1181	42,2	724	21,5	1905	30,9
16-20	303	10,8	1128	33,5	1431	23,2
21-25	241	8,6	494	14,7	735	11,9
26+	223	8,0	2	0,1	225	3,6
Toplam	2796	100,0	3369	100,0	6165	100,0

03 Nisan 2000

POAŞ VE TÜPRAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE KARŞI MÜCADELE GENİŞLETİLECEK!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

POAŞ'ın kesin satış kararı Özelleştirme Yüksek Kurulu'na bırakılmış durumdadır ve TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinde ilk adım olarak hisse satışları yapılmaktadır. PETKİM, TÜGSAŞ ve İGSAŞ ise bu yıl özelleştirilecekler programındadır. POAŞ, TÜPRAŞ başta olmak üzere özelleştirilmelerde yaşanan bu sıcak günler üzerine başkanlar kurulumuza bilgi aktarımı yapıldı, gelişmeler değerlendirildi, olasılıklar ele alındı ve sürdürülmekte olan mücadeleler üzerinde duruldu.

VARILAN SONUÇ VE EYLEM PROGRAMI ŞÖYLEDİR

POAŞ, TÜPRAŞ, PETKİM, TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın özelleştirilmeleri asla engellenemez değildir. Özelleştirmelerin kamu çıkarlarına aykırılığı açıkça ortadadır. Her ne kadar medyaya yeteri kadar yansıtılmıyorsa da kamu vicdanı özelleştirmelere karşıdır. Ayrıca POAŞ, TÜPRAŞ ve diğer özelleşirmeler mevcut yasalara da aykırıdır.

POAŞ ve TÜPRAŞ'ın özelleştirilmemesi yönünde verilen mücadelelerin daha da etkinleştirilmesi, sendikamızın öncelikli görevi durumundadır.

Bu çerçevede POAŞ, TÜPRAŞ, PETKİM, TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın özelleştirilmelerinin kamu çıkarlarına ve ulusal savunmaya ne denli aykırı olduğu kamuoyuna açıklanmaya devam edilecek.

Şube yönetimleri, bulundukları yörelerde diğer sendikalara, demokratik kuruluşlara, siyasi partilere ziyaretlerde bulunarak konuyu anlatacaklar ve özelleştirme karşıtı kampanya ve mücadeleler genişletilmeye çalışılacak.

Yöre milletvekillerine ulaşılarak, özelleştirmelere onay vermemeleri yönünde uyarılacaklar ve aksi halde "size bir daha oy yok" denilecek.

AKLI
AYACAĞIZ !..
trol-iş

PETROL OFİSİNİ ÖZELLEŞTİRMEK
ULUSAL GÜVENLİĞİMİZİ
KAR HIRSI OLANLARA
TESLİM ETMEKTİR
KAMU MALI ZATEN BİZİM !..
65 MİLYON ORTAKLI
İGSAŞ'I SATTIRMAYACAĞIZ !..
petrol-iş

Özelleştirme karşıtı mücadeleler merkezi ve yerel olarak "Emek Platformları"na taşınacak.

Bu yönde Türk-İş Yönetim Kurulu ile gerekli girişimlerde bulunulacak ve konu 11 Nisan'da toplanacak Türk-İş Başkanlar Kurulu'na götürülerek, özelleştirmelere karşı Türkiye'nin değişik kentlerinden Ankara'ya yürüyüş projesinin bir an önce gerçekleşmesi dahil, diğer eylem biçimlerinin ele alınması yönünde önerilerde bulunulacak.

TÜPRAŞ hisseleri alımı için ön kayıt yaptıran üyelerimiz, başvuru formlarını iade etmeleri yönünde ikna edilmeye çalışılacak, özelleştirmelere alet olmamaları gerektiği bir kez daha hatırlatılacak.

Birden fazla yönü ile yasalara aykırı olan başta POAŞ ve TÜPRAŞ olmak üzere özelleştirme süreçlerine ilişkin tüm yasal yollara başvurularımız devam edecektir.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

26 Mart'ta Gemlik'ten - 1 Nisan'da Kocaeli'nden Ve 9 Nisan'da İstanbul'dan Yükselen Sesimiz Kararlılığımızın Bir Göstergesidir....

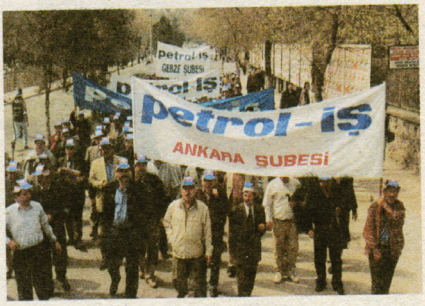

Özelleştirmelere Karşı Mücadeleyi Yükseltelim...

Özelleştirmelere Hayır ...

07 Nisan 2000

GENEL MERKEZLERİ İSTANBUL'DA BULUNAN SENDİKALARIN ORTAK BASIN AÇIKLAMASIDIR

Kamuoyuna,

Biz işçilerin, emekçilerin ve onların örgütleri sendikaların, bu ülkenin namuslu aydınlarının ve bilim insanlarının dedikleri çıkıyor.

Yıllardır, halkın feryadına, emekçinin ve yoksulun sesine kulaklarını ve yüreklerini kapayanlara karşı her yandan protesto sesleri yükseliyor.

Dünyanın her yerinde, özellikle de son 20 yılda uygulanan IMF'nin yıkım politikaları Türkiye'de de aynı sonucu veriyor. Ekmek küçülüyor. Kriz çözücü reçeteler bizzat krizin nedeni oluyor.

Özelleştirme, işçinin, yoksul halkın canını acıtıyor. Küçülen ekonomide pahalılığın, azgın bir sömürünün yağma ve talan düzeninin kaynağına dönüşüyor.

Bu ülkenin çilesini çeken memura, en temel insan hakkı olan toplu sözleşme ve grev hakkı çok görülüyor. Bir yandan demokrasi edebiyatı yapılıyor, öte yandan en temel insan hak ve özgürlükleri çok görülüyor.

Demagoji ve yalanla, IMF taşeronluğuyla işler yürümüyor.

Ve işte olan oluyor.

26 Mart'ta Gemlik'te, 1 Nisan'da Kocaeli'nde, 22-29 Mart'ta demiryolcular, dün Kocaeli'nden sendikacılar Ankara'ya yürüdü.

İşçiler, emekçiler yurdun birçok yerinde yollara düşüyor, meydanları dolduruyor. IMF politikalarına, özelleştirmeye, sahte Sendika Yasası'na, ülkenin her yerinden protesto sesleri yükseliyor.

Biz aşağıda imzası bulunan sendikalar olarak bu protestoların içinde yer almaya

ve desteklemeye kararlı olduğumuzu kamuoyu önünde bir kez daha açıklamayı ve hükümeti bir kez daha uyarmayı bir görev sayıyoruz.

Sendika genel merkezleri olarak, İstanbul İşçi Sendikaları Şubeler Platformu ve KESK/İstanbul Şubeler Platformlarının 9 Nisan 2000 Pazar günü İstanbul/Çağlayan'da düzenlemiş oldukları "IMF Politikalarına, Özelleştirmeye, Sahte Sendika Yasasına Dur" mitingine destek veriyoruz.

Denizciler Sendikası/Deri-İş/Hava-İş/Kristal-İş/Petrol-İş/TÜMTİS.

12 Nisan 2000

BASIN VE YAYININ DEĞERLİ TEMSİLCİLERİ

Sendikamız Petrol-İş ile PETROL OFİSİ A.Ş. Atatürk Hava İkmal İşletme Müdürlüğü'nde çalışmakta olan üyemiz Yakup Açıkgöz, PETROL OFİSİ'nin ihale yolu ile satılarak özelleştirilmesi işlemine, Rekabet Kurumu Başkanlığı tarafından 10 Mart 2000 tarihli nihai iznin iptali ve öncelikle yürütmenin durdurulması istemiyle 11 Nisan 2000 tarihinde Danıştay'da dava açmıştır.

1) İstanbul Nöbetçi İdare Mahkemesi kanalıyla, Danıştay'a açılan işbu davada Rekabet Kurumu Başkanlığı tarafından verilen nihai izinle özelleştirilen PETROL OFİSİ'nin petrol dağıtım alanında tekelleşmeye yol açacağı için yasaya aykırı olduğu,

2) Diğer taraftan verilen izin kararının 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Yasa'nın 29. maddesinin 10. fıkrasında yer alan "belirli bir özel radyo ve televizyon kuruluşunda %10'dan fazla hissesi olanların devletten, diğer kamu kuruluşlarından ve bunların doğrudan ya da dolaylı olarak katıldıkları teşebbüs ve ortaklıklarından her hangi bir taahhüt işini doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kabul edemeyecekleri" hükmüne aykırı olduğu, çünkü POAŞ'ın 3 Mart 2000 tarihinde sonuçlanan ihalesine katılan her üç konsorsiyumu oluşturan şirketler içinde de üç medya grubunun bulunduğu ve bu medya gruplarının devlete karşı bir taahhüt işini kabul edemeyecek oranda %10'dan fazla hisselere sahip bulundukları için bu firmaların POAŞ'ın özelleştirilmesi amacıyla yapılan ihaleye katılmalarının yasaya aykırı olduğu, Rekabet Kurumu Başkanlığı'nca verilen iznin de yine bu nedenle yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek iznin iptali için dava açmıştır.

Kamuoyunun bilgilerine duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

13 Nisan 2000

TÜPRAŞ'TA YAPILAN BORSAYA ARZ, BLOK SATIŞ PROGRAMININ İLK ADIMIDIR

Özelleştirmenin ilk adımı olan borsaya arz işlemlerinde, TÜPRAŞ'ın hisse değerlerinin düşük tutulması, asıl amacın, kuruluşun gerçek değerinin çok altında, blok olarak tekellere satılacağını ortaya koymuştur. Sendikamız TÜPRAŞ'ın yağmalanıp, tekellere peşkeş çekilmesi girişimlerine karşı sessiz kalmayacaktır.

"Sermayenin tabana yayılması" veya "halka arz" adı altında, pahalı reklam kampanyalarıyla yapılan propaganda ile kamuoyu özelleştirmeye hazır hale getirilmeye çalışılmış ve blok satış girişimlerinin üzeri örtülmüştür. Diğer yandan, TÜPRAŞ'ın, blok satış değerinin düşük tutulması amaçlanmıştır.

Gerçek amaç, TÜPRAŞ'ın blok olarak satılmasının önünü açmaktır. Özelleştirme İdaresi, hisselerin nominal değerini düşük tutmuş, böylece blok satış girişimlerinde baz alınabilecek değerin düşük tutulmasına imkan sağlamıştır. Borsaya arzedilen hisselerin %22'sinin yurtdışına tahsis edilmesi de TÜPRAŞ'ın, blok satışına yönelik önemli bir adımdır.

Diğer yandan tekellerin, kamu işletmelerine kayıtsız kalmayıp, gerekli hazırlıkları yaptıkları, GSM ihalesinde de görülmüştür. Daha önceki satış fiyatından, dört kat daha yüksek teklif verilmesi bu duruma işaret etmektedir.

Borsaya arzla gerçek amaç TÜPRAŞ'ın tekellere düşük bir değerden blok olarak satılması değilse, elde edilen hasılat yeni yatırımların gerçekleştirilmesinde ve çalışma koşullarının iyileştirilmesinde kullanılmalıdır.

TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine karşı sürdürdüğümüz mücadele, aynı zamanda kamu kesiminin savunulmasının, kamu yararının genişletilmesinin mücadelesidir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

24 Nisan 2000

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN İKİ DAVA YARGIDADIR VE ÖYK KARARI İÇİN DE YARGIYA BAŞVURULACAK

Bakan doğruyu söylemiyor.

POAŞ'ın %51 hissesinin söz konusu ihale sonuçlarına göre satılmasına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu kararının 21 Nisan 2000'de imzalanmasından sonra, özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanı Sn. Yüksel Yalova, POAŞ'ın ihalesinin iptaline ilişkin açılan davada 17 Nisan'da red kararının çıktığını açıkladı.

Bakan doğruyu söylememektedir.

Çünkü bakanın belirttiği yalnızca Ankara 8. İdare Mahkemesi'nce POAŞ'ın ihalesine ilişkin yürütmenin durdurulması talepli davanın sonucudur. Bu sonuç da 3 Mart'ta ihale yapıldığından zaten beklenmekteydi. Ancak POAŞ'ın %51 hissesinin özelleştirilmesi ihalesinin iptaline ilişkin Ankara 8. İdare Mahkemesi'nde olan dava henüz sonuçlanmamıştır.

Ayrıca Rekabet Kurulu'nun POAŞ'ın satışına ilişkin vermiş olduğu "nihai karar" üzerine, "petrol dağıtım sektöründe tekel oluşacağı" ve "ihaleye katılanların 3984 sayılı Radyo Televizyon Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Yasa'nın 29. maddesine aykırı" olduğu belirtilerek Danıştay 10. Daire'de açılan dava da sürmektedir.

Yine, 27 Nisan 2000 Perşembe günü, saat 10.00'da, Ankara (Ulus, Rüzgârlı Sok.) Nöbetçi İdare Mahkemesi'ne Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun POAŞ'ın %51 hissesinin satışına ilişkin kararının iptali davası geniş bir katılımla açılacaktır. Söz konusu toplu başvuru; Türk-İş Genel Başkanı Sn. Bayram Meral dahil, işçi ve kamu çalışanları konfederasyonlarından, sendikalardan, meslek odalarından, özelleştirme karşıtı çeşitli demokratik kuruluşlardan ve sendikamızdan katılımlar ile çok sayıda Ankara Barosu ve sendikamız avukatları tarafından yapılacaktır.

Böylesine yargı süreçleri varken, sayın bakanın sanki POAŞ özelleştirmesine yargıdan olumlu sonuç alınmış gibi açıklamalarda bulunması kamuoyunu aldatma yanında, yargıya müdahale anlamına da gelmektedir. Oysa POAŞ'ın özelleştirilmesine ilişkin henüz yargıdan hiçbir olumlu karar çıkmamıştır. Kaldı ki POAŞ'ın birinci özelleştirilmesinin iptaline karar verilmişti.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

25 Nisan 2000

TÜM ÜYELERİMİZE

Petrol-İş'in değerli üyeleri,

Değerli arkadaşlar,

2000 yılı biz işçiler için hiç de iyi başlamadı. Ecevit'in başbakanlığını yaptığı 57. Hükümet istikrar adına patronların, çok uluslu tekellerin, IMF ve Dünya Bankası'nın istekleri doğrultusunda davranıyor.

Türkiye adeta dışarıdan, IMF tarafından yönetiliyor. Bizler için işsizlik, sendikasızlık demek olan özelleştirme, halkın çıkarları aleyhine, bir yağma düzeni içerisinde, hukuk dışlanarak gerçekleştiriliyor.

Emeklilik hakkımız, sosyal sigorta güvencemiz, ücretsiz eğitim hakkımız birer birer elimizden alınıyor, içi boşaltılıyor, yoksulların ve dar gelirlilerin, emekli dul ve yetimlerin yararlanamayacağı hale getiriliyor. Özellikle de toplumsal dayanışmamızın gereği sosyal güvenliğimiz, sosyal adaleti sağlayan kamu hizmeti, parası olanın yararlanacağı hale getirilmek isteniyor. Sosyal devlet çökertiliyor. Güzel ülkemiz, zenginlerin, özel şirketlerin çiftliğine dönüştürülmek isteniyor.

Büyük bir aldatmaca ve yalanlarla, demagoji ve sahtekârlıkla, cumhurbaşkanlığı seçimi gibi yapay gündemler yaratılarak gerçek gizlenmeye çalışılıyor. Örneğin, her gün zam yapılıyor, "enflasyon düşüyor" deniliyor. Gerçekler halkın, işçilerin gözünden gizlenmeye, dikkatinden kaçırılmaya çalışılıyor.

Ama başarılamıyor. İşçiler, emekçiler, yoksul halkımız yaşayarak görüyorlar. Bir tepki yükseliyor. Başta biz işçiler, onların örgütlü gücü sendikalar, emekçi kuruluşları, memurlar, öğretmenler ve tüm emekçilerden protesto sesleri yükseliyor.

Yurdun birçok bölgesinden Ankara'ya, Başkent'e emeğin ve yoksulun sesi akıyor. Hak için, adalet ve eşitlik için, demokrasi için, işsizliğe karşı, işyerlerinde

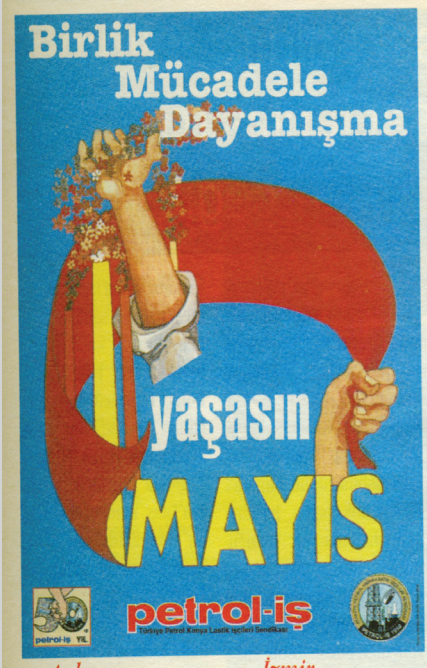

Ankara

Ankara'da Sıhhiye Maydanı'nda 10 bini aşkın kişinin katıldığı 1 Mayıs kutlamalarında; "küresel saldırıya karşı işçilerin küresel direnişi" sloganıyla bir araya gelindi.

Sabahın erken saatlerinde Gar önünde pankartları altında toplanan işçiler, sloganlar ve alkışlarla Sıhhiye Meydanı'na doğru bir yürüyüş yaptılar. " Yaşasın 1 Mayıs, Özelleştirmele Hayır, IMF defol bu memleket bizim, çeteler halka hesap verecek, yaşasın sınıf dayanışması " sloganları ile coşku içinde bir yürüyüş gerçekleştirildi.

İzmir

İzmir'de TÜRK-İŞ, DİSK, KESK ve TMMOB ve diğer demokratik kuruluşlar ve bazı siyasi partilerin İzmir İl Örgütleri Bornova Spor Salonu önünde bir kortej oluşturarak saat 15.00'de Mustafa Kemal Bulvarı'ndan Cumhuriyet Alanı'na doğru yürüyüşe geçtiler. Yaklaşık 10 bin kişinin katıldığı İzmir'deki 1 Mayıs kutlamalarında da "Yaşasın 1 Mayıs, yaşasın işçilerin birliği" sloganları öne çıktı. TÜRK-İŞ 3. Bölge Temsilcisi Ahmet Kalfa yaptığı konuşmada özetle; Türkiye işçi sınıfının 2000 yılında IMF ve Dünya Bankası'nın sürekli ve sistemli

Yaşasın İşçi Sınıfının Birliği...

yaşanan baskı ve sömürüye karşı iş güvencesi için, ekmek ve özgürlük için yollara düşülüyor.

DEĞERLİ ARKADAŞLAR,

Demagoji ve yalanlarla beslenmeye devam eder ve olanları fark etmezsek, bunun ucu bize dokunuyor.

Çocuklarımızın, geleceğimizin ve umudumuzun tehdit altında olduğunu göremezsek, eğer hükümete, sermaye sınıfının bu azgın saldırısına, "dur" demezsek, sesimizi yükseltmezsek, korkulan olacaktır. Bir fırsat doğuyor. İşçi sınıfının yüz yıllık birlik, dayanışma ve mücadele günü 1 Mayıs, yaklaşıyor. 1 Mayıs, geçmiş yıllarda olduğu gibi, bu yıl da başta konfederasyonumuz Türk-İş olmak üzere tüm sendikalarla, emek ve emekten yana kuruluşlarla birlikte, başta İstanbul/Şişli'de Abide Hürriyet Meydanı olmak üzere tüm yurtta alanlarda kutlanıyor.

İŞÇİLER, DOSTLAR,

"Dur" demenin zamanıdır. Bu yıl kutlanacak olan 1 Mayıs'ı, bütün tartışmaları bir kenara bırakarak, egemen güçlerin tehditlerine, medya tekellerinin korkutmalarına inat, birlik içinde, dayanışma içinde, mücadele gücümüzü dosta-düşmana gösterecek bir biçimde, işçi sınıfına ve tarihimize yaraşır bir vakarla, gururla kutlamanın zamanıdır.

Petrol-İş, tüm gücü ile alanlarda olmaya, işsizliğe, baskılara, IMF'ye ve özelleştirmelere karşı, sosyal devlet ve iş güvencesi için üyelerimizi, tüm işçilerle ve emekçilerle birlikte olmaya, 1 Mayıs'a çağırıyor.

Haydi, sesimizi, işçi sınıfının bu mutlu gününde tüm emekçilerin, dünya işçilerinin sesine katalım.

HAYDİ 1 MAYIS'A!

HAYDİ DAYANIŞMAYA!

HAYDİ MÜCADELEYE!

Petrol-İş Sendikası
Genel Yönetim Kurulu

27 Nisan 2000

BASINA VE KAMUOYUNA

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca, 18.03.1998 tarihinde POAŞ'ın %51 hissesinin satışı için ihaleye çıkarılması ve 15.07.1998 tarih ve 98/54 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararının Ankara 6. İdare Mahkemesi'nce 23.02.1999 tarihinde, "POAŞ'ın stratejik ve tekel konumunda olması, Rekabet Kurulu'nun görüşünün alınmaması ve satışın yapılması halinde kamu yararı gerçekleşmeyeceğinden" satışın iptaline karar verilmesinin ardından ÖİB, POAŞ'ın satışını bir buçuk yıl sonra yeniden gündeme getirdi.

POAŞ'ın %51 hissesinin satışı için 18 Kasım 1999 tarihinde açılan hukuka aykırı ihale için 14.01.2000 tarihinde sendikamız ve bir üyemiz adına Ankara 8. İdare Mahkemesi'nde yürütmenin durdurulması talepli ihalenin iptali davası açılmıştır. Ancak ihalenin 03.03.2000 tarihinde gerçekleşmesiyle yürütmenin durdurulması talebimiz konusuz kalmış ve mahkeme 17.04.2000 tarihinde yürütmenin durdurulması talebimizi reddetmiştir. Davanın esasına ilişkin herhangi bir karar mevcut değildir, dava devam etmektedir.

Yine Rekabet Kurumu Başkanlığı'nca, POAŞ'ın %51'lik blok satış yoluyla özelleştirilmesi için Rekabet Kurulu'nun 10.03.2000 tarihinde nihai izin verdiği hususundaki açıklaması üzerine sendikamız ve bir üyemiz adına Danıştay 10. Dairesi'nde 10.04.2000 tarihinde yürütmenin durdurulması talepli nihai iznin iptali davası açılmıştır ve dava devam etmektedir.

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 21.04.2000 tarih ve 2000/37 nolu kararı ile POAŞ'ın %51 hissesinin satışına ilişkin karar 22.04.2000 tarih ve 24028 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. ÖYK'nın işbu satış kararının iptali için de, sendikamız ve POAŞ'ta çalışan üyemiz Hüseyin Ağdere adına bugün (27.04.2000 Perşembe) Ankara Nöbetçi İdare Mahkemesi'nde yürütmenin durdurulması talepli dava açılmaktadır. ÖİB tarafından 03.03.2000 tarihinde

gerçekleştirilen ihale ve 21.04.2000 tarihli satış kararı yasalara aykırıdır ve iptali gerekmektedir. Sayın yargıçların da konuya duyarlı olacağı inancındayız.

16 SAYFADAN OLUŞAN DAVA DİLEKÇEMİZDE ORTAYA KOYDUĞUMUZ HUKUKA AYKIRILIKLARDAN BAZILARI ŞUNLARDIR

1) Öncelikle hukuka aykırı olarak yapılmış bir ihaleye dayanılarak alınan satış kararı hukuka aykırıdır.

2) Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun, Rekabet Kurumu'nun 10.03.2000 tarihli nihai kararı kesinleşmeden satış kararı alınmış olması yasaya aykırıdır.

3) İşbu satış, 3984 sayılı RTÜK Yasası'nın 29. maddesindeki belirli bir özel radyo ve televizyon kuruluşunda %10'dan fazla hissesi olan, devletten, diğer kamu tüzel kuruluşlarından ve bunların doğrudan veya dolaylı olarak katıldıkları teşebbüs ve ortaklıklardan herhangi bir taahhüt işini doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kabul edemeyecekleri hükmüne aykırıdır. Zira ihaleye katılan ortaklıklar radyo ve televizyon kuruluşlarına sahiptir. Bu yönüyle de satış kararı yasaya aykırıdır.

4) POAŞ'ın satış kararı, Bankalar Yasası'na da aykırıdır. Yasaya göre bir banka gerçek ve tüzel bir kişiye doğrudan doğruya veya dolaylı olarak özkaynaklarının %25'inden fazla kredi veremez, ortak olamaz. POAŞ'ın hissesinden İş Bankası'na düşen pay 362 trilyon; İş Bankası'nın özkaynaklarının toplamı 732 trilyondur. İş Bankası'nın hiç iştiraki olmasa bile, POAŞ'taki payı bu oranın üzerindedir. Bu nedenle İş Bankası ve Vakıflar Bankası gibi bankaların ihaleye katılması Bankalar Yasası'na aykırıdır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

TÜPRAŞ KAVŞAĞI GEÇİLEMEYECEK ..!

Özelleştirmeciler Petrol Sektörünün En Önemli Kuruluşlarından TÜPRAŞ'ı Hedef Aldılar. Amaç; TÜPRAŞ'ın Özelleştirilmesini benimsetmek, işçileri bölmektir. Özelleştirmeciler 20 Milyon Dolarlık Reklam Kampanyasıyla TÜPRAŞ Kavşağını Geçmek İstiyorlar. İzin Vermeyelim...

Hükümet, uygulamak istediği, istikrar politikası bahanesiyle özelleştirmelere hız ver-miştir. Özelleştirmelerin, hukuk dışılığı, kamu yararının çiğnenmesi, işsizliğe yol açması, bir yağmaya dönüşmesi, vergi kaybına neden olması gözlerden saklanamaz hale geldiği halde, yeni programlar yapılmış, Poaş'tan sonra Tüpraş hedef alınmıştır. Sırada enerji sektörünün diğer özelleştirmeleri ile Petkim, İgsaş ve Tügsaş vardır.

Ülkemizin en önemli sanayi işletmelerinden biri olan Tüpraş, büyük bir gösterişle pazarlanmakta, "*halka arz*" aldatmacası ile toplumun geniş kesimleri yanıltılmakta, Tüpraş'ın yağmalanmasının önü açılmakta, kamu yararı çiğnenmektedir.

Özelleştirme İdaresi, Tüpraş vesilesiyle, kamuoyunu yanıltarak özelleştirmenin propagandasını yapmak imkanına da kavuşmuştur.

Tüpraş'ın kaynakları yatırımların genişletilmesi, teknolojik düzeyinin geliştirilmesi, ça-lışma ortamının daha iyi hale getirilmesi gibi, temel sorunlara aktarılacağına, kamunun aleyhine bir girişimle, büyük bir reklam kampanyasında kullanılmaktadır.

TÜPRAŞ Ülke Ekonomisi İçin Vazgeçilmez Öneme Sahiptir...

Asıl amaç özelleştirme yolunu açmaktır. Eğer gerçekten, borsaya arz yoluyla, Tüpraş'a

Nisan 2000

BASININ DEĞERLİ TEMSİLCİLERİ

Hükümet, vurgulamak istediği istikrar politikası bahanesiyle özelleştirmelere hız vermiştir. Özelleştirmelerin hukuk dışılığı, kamu yararının çiğnenmesi, işsizliğe yol açması, bir yağmaya dönüşmesi, vergi kaybına neden olması gözlerden saklanamaz hale geldiği halde, yeni programlar yapılmış, POAŞ'tan sonra TÜPRAŞ hedef alınmıştır. Sırada enerji sektörünün diğer özelleştirmeleri ile PETKİM, İGSAŞ ve TÜGSAŞ vardır.

TÜPRAŞ'ın gerçek yapısını inceleyen ve borsaya arzın asıl amacının kuruluşu tekellere satmak olduğunu ortaya koyan çalışmamızın özetini bilgilerinize sunuyoruz.

Saygılarımızla

Petrol-İş Merkez Yönetim Kurulu

***

ÖZELLEŞTİRMEDE EN ÖNEMLİ KAVŞAK: TÜPRAŞ

POAŞ'ın hemen ardından gündeme getirilen TÜPRAŞ özelleştirme girişimi, özelleştirmeciler, kamuoyu ve işçiler açısından çok önemli bir dönemeç durumundadır. Türkiye'de bugüne kadar yapılan özelleştirmeler irdelendiğinde, özelleştirmecilerin TÜPRAŞ'a verdikleri önem daha iyi anlaşılmaktadır.

1999 sonuna kadar yapılan özelleştirmeler veya özelleştirme girişimlerinin büyük kısmı, sanayi merkezlerinin dışında, adeta diğer işçilerden yalıtılmış biçimde faaliyet gösteren işletmelerde daha kolayca gerçekleştirilmiştir (SEK, YEM Sanayi İşletmeleri, EBK Kombinaları, SÜMERBANK bez ve dokuma fabrikaları, TURBAN otelleri vb.) Diğer bir özellik, yapılan özelleştirmelerin işletme sayısı bazında %70'den fazlasının, tüketim sanayisi veya hizmet kesimindeki tesisleri içermesidir.

Böylece özelleştirmeciler, gerek işçi mücadelesinin, gerekse kamuoyundaki tepkilerin düşük olacağını hesaplamışlardır.

Oysa TÜPRAŞ ve POAŞ'ın yapısı bu özelliklerin dışındadır. Dolayısıyla, özelleştirmecilerin POAŞ ve TÜPRAŞ'ta başarıya ulaşması, diğer özelleştirmelerin daha kolay yapılmasına yol açacaktır. Bu nedenle, TÜPRAŞ'ın halka arz adı altında borsaya hisse devri aldatmacasının özelleştirmeyi tamamlamak için çok önemli bir adım olduğunu kamuoyu görmek durumundadır.

TÜPRAŞ'TA YAPILMAK İSTENEN ŞEY ÖZELLEŞTİRMEDİR

Özelleştirme sürecine sokulmuş bir işletmenin borsaya yeni arz yapması, özelleştirmenin açık bir parçasıdır. Yapılmakta olan, hisse devri yoluyla özelleştirmeye başlanılmasıdır. Özelleştirme sürecine yalnızca hukuki olarak değil, ekonomik, sosyal bir süreç olarak bakılmalıdır. Süreç ancak o zaman eksik değerlendirilmemiş olacaktır.

Borsaya arz, yalnızca piyaslarda değil, çalışanlarımızda ve kurumun üst düzey yönetici personelinde özelleştirme etkisi yaratmıştır. Kaldı ki TÜPRAŞ'ın 2000 yılı son çeyreğinde, blok olarak satılacağı öngörülmüştür.

ÖZELLEŞTİRMECİLERİN NİHAİ HEDEFİ BLOK SATIŞTIR

Halka arz adı altında kuruluşun hisselerinin borsada satılması blok satışa giden yolda atılmış bir ilk adımdır. Çünkü

a) Borsaya arz uygulaması ile bir taraftan kamuoyunu ikna etmek amaçlanırken, diğer taraftan özel yerli ve yabancı tekellere, kamuoyu tepkisinin yumuşatıldığına yönelik güvence vermek hedeflenmiştir.

b) Özelleştirmeden sorumlu hükümet yetkilileri, blok satış olgusunu reddetmemişlerdir.

c) Hükümetin 2000 yılı özelleştirme hedefinde TÜPRAŞ'ın yılın son döneminde blok olarak satılacağı belirtilmektedir.

d) Blok satış yerli ve yabancı büyük şirketlerin talebine de uygundur.

e) Diğer yandan özelleştirme idaresinin bazı girişimleri işletmenin nihai olarak blok olarak satılacağına işaret etmektedir.

SENDİKAMIZIN MÜCADELESİ

Sendikamız bu süreçte, borsaya arz girişiminin özelleştirme sürecinin bir parçası

olduğunu, nihai olarak kurumun blok olarak satılacağını kamuoyuna açıklamıştır. Sendikamız, TÜPRAŞ işçisinin "suça ortak olmaması için" gerekli girişimlerde bulunmuştur.

Özelleştirme İdaresi, işyerlerinde propaganda toplantıları yapmıştır. "Suça iştiraki" özendiren bu toplantılara, dört ayrı rafinerideki işçiler gereken cevabı vermişlerdir.

TÜPRAŞ'IN BORSAYA ARZI İLE İŞÇİLERİ BÖLMEK, KAMUOYUNU YANILTMA AMAÇLIDIR

Özelleştirme İdaresi bu girişimleriyle, birkaç kuş birden vurmuş olmaktadır.

Birincisi kamuoyuna TÜPRAŞ işçisi özelleştirmeden yanaymışçasına bir mesaj verilmektedir. İkinci olarak, işçi hareketi ve sendikal hareket içinde bir kafa karışıklığı yaratılmak istenmiştir. Üçüncü olarak, yapılacağı açıklanan satış yöntemleriyle sanki toplumun geniş bir kesiminin hisse senedi satın alacağı görüntüsü kamuoyunda yaratılmıştır.

Böylece satışa büyük ilgi olduğu havası yaratılarak, özeleştirmeler toplumun isteklerine ve çıkarlarına uygunmuş gibi bir düşüncenin kamuoyunda yerleştirilmesi amaçlanmıştır.

ÖZELLEŞTİRME İLE TÜPRAŞ ŞU AMAÇLARINDAN VAZGEÇECEKTİR

- Tarım kesimine destek,
- Ucuz tüketim malı,
- Ucuz girdi,
- Sanayinin gelişimine katkı,
- İstihdamın gelişmesine katkı,
- İşsizlikle mücadele,
- Çevreye uygun bir üretim süreci,
- Sendikal örgütlü güç ile kurum üzerinde etkin bir denetim.

ÜLKE HALKININ YAŞAM KOŞULLARI
NEDEN DAHA KÖTÜ OLACAKTIR?

Stratejik bir sektörün tüm süreçlerine hakim olunmasının, siyasal bir güç sağlayacağı çok açıktır. Bu baskıların demokratik kazanımları sınırlayıcı etki yapacağı diğer ülkelerde görülmüştür.

TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi ile ekonominin hemen bütün sektörlerinde, özel tekellerin hakimiyeti normal kârın ötesinde tekel kârına yol açarak maliyetlerin artmasına neden olacaktır.

TÜPRAŞ ürünlerinin ekonomik sektörlerin üretim girdisi içinde %7,6'lık bir paya sahip olması, toplumun büyük kısmını oluşturan "tüketicilerin" harcama düzeylerini de doğrudan veya dolaysız olarak etkilemektedir. Maliyetlerin ürün fiyatları yoluyla, nihai olarak "tüketicilere" yansıtılması, reel ücretlerin düşmesi yönünde etkide bulunacaktır.

1999 Marmara depremi kamu işletmelerinin rolüne ilişkin, önemli derslerle doludur. Gerek, TÜPRAŞ gerekse POAŞ hem akaryakıt ikmali hem de ulaşım aracı ve teknik malzeme ile depremin yaralarının sarılmasında küçümsenemeyecek rol oynamıştır. Olası bir felakette, TÜPRAŞ ve POAŞ'ın eksikliği yaraları derinleştirecektir.

SANAYİNİN GELİŞMESİ NEDEN SEKTEYE UĞRAYACAKTIR?

Döviz sorunu ağırlaşabilir.

Türkiye'de enerji talebi son dönemde yılda ortalama %3,7'lik bir hızla artarken yerli kaynaklarla yapılan üretim, %1,6 oranında artmıştır. Özelleştirme halinde kârını düşünecek olan özel firmalar, ithalatın artmasına neden olarak, döviz sorununun ağırlaşmasını hızlandıracaklardır.

Entegre yapı bozulacaktır.

Türkiye'de TPAO, BOTAŞ, TÜPRAŞ ve POAŞ'ın entegre bir yapıya sahip olmaları gerekirken, bu işletmeler özelleştirme sürecine sokularak mevcut işletme bütünlükleri bile bölünmeye çalışılmaktadır. Bu durum petrol sektöründeki, yatırım-üretim-dış ticaret-istihdam-katma değer elde etme süreçlerinin planlanmasının bozulmasına ve maliyetlerin artmasına neden olacaktır.

TÜPRAŞ'ın kapasite kullanım performansı gerileyebilir.

TÜPRAŞ rafinerilerinin kullanım düzeyini, Türkiye imalat sanayi ortalama kapasite kullanımı ile karşılaştırdığımızda kamu işletmelerinin performansının daha yüksek olduğu görülmektedir. Krizlerde can simidi olan TÜPRAŞ'ın bu durumu, özellikle 1994 kriz yılında belirgindir. 1994 kriz yılında Türkiye özel kesim imalat sanayi ortalama kapasitesi %11 oranında gerilemiştir. Oysa TÜPRAŞ, kapasite ora-

nını sözkonusu kriz yılında yaklaşık %2 oranında artırıp üretim artışı sağlayarak, ekonominin daha fazla gerilemesine engel olmuştur. Kamu kontrolünden çıkmış bir TÜPRAŞ, aşır kâr elde etme uğruna, krizlerin hızlandırıcısı olabilecektir.

TÜPRAŞ'ın verimlilik düzeyi düşebilir.

Son altı yılda TÜPRAŞ'ın yıllık verimlilik artış ortalaması %23,5 olurken, Türkiye'nin en büyük özel sınai firmalarının (yaklaşık 400), aynı dönemdeki verimlilik artışı yılda ortalama %1,1 olmuştur. 1993=100 olarak alındığında, TÜPRAŞ'ın verimlilik düzeyi, 1998'de 246'ya (2,5 katlık bir artış) çıkmaktadır. En büyük özel kesim firmalarının ortalama verimliliği ise 1998'de %2 oranında azalmaktadır. Kamu kontrolünden çıkmış bir TÜPRAŞ'ın, özverili çalışmanın ortadan kalkması ve sabit sermaye varlığının aşınması tehlikesi nedeniyle, verimlilik düzeyi düşecektir.

Milli gelire yaptığı katkı azalabilir.

Bir işletmenin ekonomiye katkı yapmasının temel ölçütlerinden biri, milli gelire katkı yapmasıdır. TÜPRAŞ, elde ettiği katma değerle, gayri safi milli gelire, son altı yılda %1,5'la %2,7 arasında bir katkı sağlamıştır. Özelleştirmeler sonrası özel kârlar artabilir ama elde edilen toplam değer azalacağı için milli gelire yapılan katkı gerileyecektir.

TÜPRAŞ'ın sabit sermaye varlığı geriletilecektir.

Ekonomik gelişmenin gerçek ölçütlerinden biri olan sabit sermaye stoku, diğer kamu işletmelerinde olduğu gibi TÜPRAŞ'ta da yüksek düzeydedir. TÜPRAŞ tek başına, en büyük 500 sanayi firmasının sabit sermaye stoğunun %1'ine sahiptir. Özelleştirme sonrası, tekelci kâr elde etme planları nedeniyle bu varlık aşındırılacaktır.

Sanayide fiyat düzenleyici işlev ortadan kaldırılacaktır.

TÜPRAŞ'ın ithalat gücü, stoklama kapasitesi, talebin büyük kısmını karşılaması, verimlilik düzeyinin yüksekliği, maliyetlerin düşmesine yol açmakta, nihai ürün fiyatları belli bir düzeyde tutulabilmektedir. Böylece sanayi sektörü, tarım kesimi, enerji sektörü ve ulaşım sektöründen yararlanan toplumun geniş kesimleri, fiyat dalgalanmalarından korunmuş olmaktadır. Ayrıca geliştirilmesi istenen kesimleri, desteklemek mümkün hale gelmektedir. Bu durum özellikle, tarım ve karayolu ulaşımı için geçerli olmuştur.

Petrokimya sektöründe maliyetler artacak, daha fazla döviz harcanacaktır.

TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi halinde, petrokimya sanayisinin hammadde ihtiyacının karşılanması sorunu doğacaktır. TÜPRAŞ tekelci kâr elde etmeden uluslararası maliyetlerin altında bir fiyatla petrokimyaya hammadde temin edebilmektedir. Özel tekel kendi çıkarlarını erteleyip böylesi bir işlevi üstlenmeyecektir.

KAMU KESİMİ KAYNAKLARI NEDEN AZALACAKTIR?

Hükümetler, enerji alanındaki entegrasyonu bozarak özelleştirmeyi kolaylaştırmakta, cazip hale getirmektedirler. Türkiye'de yap-işlet-devret biçimindeki yatırımlarla, özelleştirilmeye çalışılan termik santrallerde hükümet belli fiyattan alım garantileri vermektedir. Bu durum kamu kaynaklarının özel kesime aktarılmasına neden olmaktadır.

TÜPRAŞ'ın vergi ve fonlarla birlikte Hazine'ye ve ilgili kurumlara sağladığı katkı, bütçe gelirlerinin %19'una ulaşmıştır. ÖİB'nin pazarlama-reklam broşüründe de TÜPRAŞ'ın Türkiye vergi gelirlerinin %12'sini tek başına karşıladığı belirtilmektedir. Özel kârını artırma çabasındaki özel tekel, kamu kontrolünden de kurtulacağı, istihdam azalacağı, ücretler düşeceği, ekonomik faaliyet daralacağı için ödenecek vergiler de azalacaktır.

TÜPRAŞ'ın borsaya arzı ve nihai olarak satışı ile "bütçe açığının" kapatılacağı iddiası gerçek dışıdır. Çünkü satışlar ile elde edilecek kaynaklar bütçeye yalnızca bir kez aktarılmış olacaktır. Oysa TÜPRAŞ mevcut haliyle, bütçeye çok daha uzun bir süre katkı yapmaya devam edecektir.

Özelleştirme ile oluşacak özel tekel, bireysel kârlılığına göre hareket edecek, normal kârın üzerinde tekelci kâr elde etmeye çalışarak kamu kaynaklarının dağılımını da bozacaktır.

TÜPRAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİ İÇİN KAMU KAYNAKLARI İSRAF EDİLMEKTEDİR

Halka arz adı altındaki aldatmacayı başta işçiler olmak üzere topluma benimsetebilmek için yaklaşık 20 milyon dolarlık reklam kampanyası gerçekleştirilmiştir.

TÜPRAŞ'ın kaynakları, özelleştirmenin propagandası için israf edilmiştir. 20 milyon dolarlık bir tutar, kamuoyunu ikna etmek, çalışanları bölebilmek, IMF ve uluslararası kurumlarda işlerin yolunda gittiğine dair beklenti yaratmak için harcanmıştır.

"BORSAYA ARZ"DA CEVAP VERİLMESİ GEREKEN SORULAR VARDIR

İddia ettikleri gibi asıl amaç, işletmenin borsaya arz ile sermaye yapısını güçlendirmek ise, neden bu denli büyük bir reklam harcaması yaptılar? Özel şirketlerin borsaya yaptıkları arzlarda görüldüğü gibi, hisselerin büyük kısmı nominal değerin üzerinde alıcı bulabilirdi.

Diğer yandan, borsaya arzda görünen temel ekonomik amaç, kuruluşun sermaye yapısını güçlendirmektir. Eğer gerçek amaç, kuruluşa borsa kanalıyla ek sermaye girişi sağlamak olsaydı, hisseler düşerken satış yapılmazdı.

Ayrıca işçilere ve küçük tasarrufçulara rüşvet verir gibi indirimler, taksitli satış uygulamaları gündeme getirilmezdi.

Borsaya arzın gerçek amacı ve yasal gerekçeleri kuruluşların sermaye yapılarını güçlendirmektir. Eğer TÜPRAŞ'ın sermaye yapısını güçlendirmek amaçlansaydı, elde edilen hasılat TÜPRAŞ'ın yatırımlarında kullanılırdı.

İSTİHDAM AZALACAKTIR

TÜPRAŞ'ın borsaya arzında aracılık faaliyetini organize eden (Garanti Bankası kuruluşu) Garanti Yatırım, Bülteni'nde TÜPRAŞ'ta istihdam azalmasına yönelik düzenlemelerin yapılacağına yer vermiştir. Aracı kuruma göre TÜPRAŞ'ın halen 4332 olan çalışan sayısının erken emekliliğin teşvik edilmesiyle 2005 yılında 3600'e düşürülmesi hedeflenmiştir.

HİSSELERİN ÇALIŞANLARA SATIŞININ 10 YILLIK DERSLERİ; TELETAŞ VE KARABÜK DEMİR ÇELİK

Türkiye'de özelleştirme girişimleri ve bunlara karşı verilen mücadele pek çok dersle doludur. Diğer yandan özelleştirme saldırısının son 10 yıllık geçmişinde, kamuoyunun her defasında yanıltılmasının, işçilerin bölünmesinin pek çok örneği de vardır.

TELETAŞ'ta 1988 yılında yapılan özelleştirme sonrasında;

- Sendikal örgütlülük ortadan kaldırılmış, bunun sonucunda iş güvenceleri yitirilmiş, işçilerin üçte ikisi işten atılmıştır.
- Özelleştirme sonrası, ücretler gerilemiş, çalışma koşulları bozulmuş, dolayısıyla sömürü koşulları ağırlaşmıştır.
- TELETAŞ, standart iletişim girdilerinin üretildiği bir kuruluş haline getirilirken, ekonominin teknoloji üretme kapasitesi şirket bazında sınırlanmıştır.

- İşçilerin elindeki hisselerin şirket sermayesi içindeki payı, sermaye artırımları sonucu düşmüştür.

KARABÜK'te 1994 yılında yapılan özelleştirme sonrasında;

- Yaklaşık 6.000 civarındaki işçinin payı başlangıçta %49,2 oranında idi. Kasım 1999 tarihli sermaye artımı sonucunda işçilerin payı %32,8'e düşürülmüştür.
- Faaliyet raporlarında "avantajımız sektörümüzdeki en düşük işçi ücretlerine sahip olmaktır" denilmeye başlanmıştır.
- 1994'te yapılan sözleşmede işçilere 0 zam artışı dayatıldı ve bu durum kabul edildi. 95-96 sözleşmesindeki zam oranı ise %10 ila 20 düzeyinde olmuştur.
- Emekli olan işçilerin yerine işe alınanlar asgari ücret almaktadırlar.
- İşçiler, kurumun sermaye artışlarına toplu sözleşme zam farklarını vererek sürekli katılmak zorunda bırakılmaktadırlar.
- İşçiler işyerine ortak oldukları kanısıyla, işyeri koşullarının iyileşmesi ve ücretlerin artması için mücadele etmekte tereddüt etmektedirler.
- İşçilerin yaklaşık yarısı başlangıçta aldığı hisseleri el altından satmıştır.
- KARDEMİR uygulaması, işçilerin Türkiye'deki genel örgütlü sendikal mücadeleye gevşek biçimde katılımına yol açmış, Türkiye işçi sınıfının genel mücadelesini sekteye uğratmıştır.
- Özelleştirmeden sonra birçok ünite ayrı tüzel kişiliğe kavuşturulup bölünmüştür. Asıl amaç bu işletmelerde taşeron işçi istihdamını yaygınlaştırmaktır.

HİSSE SENEDİ İLE KAZANÇ SAĞLAMAK NEDEN MÜMKÜN DEĞİLDİR?

Borsa kazancı, alım ve satım fiyat farklarından oluştuğuna göre bunu belirleyen unsurlar nelerdir? Gerek dünyada gerekse Türkiye'de bugüne kadarki uygulamalar, bu unsurların spekülatif olduğunu ortaya koymuştur.

Yatırım kararları, ekonominin büyümesi gibi reel etkiler, borsa kâğıtlarının yükselmesinde kuşkusuz etkili olmaktadır. Ancak, duyumlar, söylentiler, siyasal gelişmeler, sosyal çalkantılar hisse senetleri fiyatları üzerinde reel etkiler kadar, hatta zaman zaman daha fazla etkili olmaktadır.

Küçük tasarrufçu reel etkilere ilişkin bilgilere sahip olsa bile söylentileri oluşturacak ve yatırım kararlarını alacak güçten yoksundur.

Borsa üzerinde etkili olan bu gelişmeleri büyük şirketler, spekülatörler belirlemektedir. Bu durumda fiyat farkları oluşturacak sözkonusu gelişmeler, spekülatörlerle, büyük şirketlerin bilgisi dahilindedir. Küçük tasarrufçunun hisse senedinden kazanması için spekülatörler veya büyük şirketlerle aynı anda ve aynı yönde (onlar alım yapıyorsa alım, satım yapıyorsa satım) davranmaları halinde gelir elde etmeleri mümkündür.

Uygulamalar da bunu ortaya koymaktadır. 1991'de (TÜPRAŞ %1,66, PETKİM %8,08) TÜPRAŞ ve PETKİM'de hissesi olan küçük tasarrufçuların hemen büyük kısmının birikimlerinin heba olduğu gözlenmiştir.

HİSSE SENEDİ ALARAK BİREYSEL ÇÖZÜMLERE YÖNELMEK, EMEKÇİLERİN ÇIKARLARINA AYKIRI OLUP TOPLUMUN GELECEĞİ AÇISINDAN CİDDİ SORUNLAR DOĞURACAKTIR

İşçilerin ve küçük tasarruf sahibi emekçilerin borsaya girmiş olmaları ekonomik sonuçlardan çok, emekçilerin özelleştirmeyi desteklediklerı propagandasına yol açan sosyal sonuçlara sahiptir.

İşçiler ve diğer emekçiler, işgüçlerinin karşılığı olarak ücret aldıkları halde, rant peşinde koşar hale gelerek bireysel çözümlere yönelmiş olmaktadırlar.

Bu durum dayanışma, yardımlaşma, beraber hareket etme gibi toplumsal değerlerin aşınmasına neden olmaktadır. Oysa bireysel çözümler arttıkça işyerindeki sendikal mücadele zayıflamakta, ücretlerin düşmesi, iş koşullarının ağırlaşması ve nihayet özelleştirme gibi girişimler daha kolay uygulanma imkanı bulmaktadır.

Özelleştirmelerin, temelinde kâr hacmini genişletmek, kâr oranını artırmak, yeni kâr alanları oluşturmak vardır.

Oysa kârın artması için, ücretlerin düşmesi veya ücretler aynı kalırken, işçilerin daha fazla değer üretmeleri gerekmektedir. Dolayısıyla, ücretler arttıkça ve sosyal kazanımlar genişledikçe kârlılık düşecektir. Kârlılık düştükçe de hisse senetlerinin değerlerinin düşmesi gerekir.

Borsadaki kazançlar, milli gelire bir katkı sağlamaz. Tersine, elde edilmiş gelirin özel firmalara aktarılması anlamına gelir. Aktarılan bu kaynaklar, şirketlerin sermaye birikimlerini artırmaları anlamına da gelir. Oysa sermaye birikiminin artması, sö-

mürü koşullarının ağırlaşmasına yol açarak ülkedeki ortalama ücretlerin düşmesine neden olacaktır.

Hisse senedi sahibi binlerce düşük gelirli kişi, kâğıtlarını ellerinde tuttukça, spekülatörlerin, aşırı kâr hırsıyla yol açtıkları dalgalanmalardan zararla çıkacaklardır. Uzun vadede dalgalanmalar sürdüğü ve küçük tasarrufçu borsada yükseliş veya artış yaratacak durumda olmadığı için, sürekli kaybedeceklerdir.

Şirket sahipleri hisse senedi alanlara, yıl sonunda kârdan pay dağıtmayı taahhüt etmişlerdir. Ancak pratikte kâr dağıtımları sürekli aksar. Veya hisse sahiplerinden, sermaye artırımına iştirak etmeleri istenir. Oysa küçük tasarruf sahipleri yetersiz gelirleriyle, bu artırımlara katılamayacaklardır. Örneğin Türkiye'nin en büyük 50 firmasında son beş yılda (1994-98 dönemi) özel kesimin özsermayesi, yılda ortalama %22,4 oranında artarken, bu dönemde ücretler yılda %4,1 oranında gerilemiştir.

BORSAYA ARZ, SERMAYENİN TABANA YAYILMASI DEĞİLDİR

İşçilerin hisse senedi satın almasıyla sermaye tabana yayılmayacak; çalışanlar kamu işletmelerinin tekellere peşkeş çekilmesine destek vermiş olacaklardır.

İmalat sanayinin %51'inde tekelleşme vardır. Sembolik hisse arzları, bu tekelleşme ortamında sermayeyi nasıl tabana yayacaktır?

Türkiye'de çalışanların tasarruf eğilimi son derece düşüktür. Örneğin ortalama İstanbullu bir ailenin aylık gelirinden yaptığı tasarruf oranı %3,79'dur. Bu tasarruf oranı ile sus payı gibi ayrıcalıklar tanınmadan nasıl hisse senedi alınacaktır?

Üstelik DPT'ye göre emekçilerin sınırlı tasarrufları içindeki hisse senedi payı %1,06'dır. Bu kadar küçük sembolik payı, halka arz diye nitelemek herhalde mümkün değildir.

Borsada işlem gören 296 firmanın sahip olduğu nominal sermayenin %23'ü borsada işlem görmektedir. Bu hisseler üzerindeki hesap sayısı, 1999 itibariyle 958 bindir. Buna karşılık borsada işlem gören şirketlerin %77'sine sahip olan kişi ve şirket sayısı ise yalnızca (Bin beşyüz yetmiş yedi) 1577'dir. Yönetim kararları, kâr payını belirleme hakkı, sınırlı sayıdaki holdinge aittir. Borsada hisse senedi sahibi olan, küçük tasarrufçu, böyle bir yapıda nasıl ortak olarak değerlendirilmektedir?

ÖZELLEŞTİRMEYİ DURDURMAK İÇİN

İşçileri ve seçilmiş temsilcilerinin, kullanıcılar ve bireysel müşterilerin, yurttaşların,

gerçek, güvenilir ve akla yatkın bilgi talep etmeleri, toplumsal çıkarları gözetmeleri, yapılan özelleştirmelerin nasıl sonuçlandığını öğrenmeleri kaçınılmaz hale gelmiştir.

TÜPRAŞ'TA ÖZELLEŞTİRME GİRİŞİMLERİNE SON VERİLMELİDİR

- Sektörde bilimsel, etnik ve mali işbirliği geliştirilmelidir.
- Altyapı seçimini kolaylaştırmak için oda meslek kuruluşları, sendikalar ve uzmanlar ile ilgili kamu kuruluşlarından oluşan kolektif hareket yaratılmalıdır.
- Yatırımların artırılıp en iyi teknolojinin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Şirket ÖİB'nin elinden kurtarılmalıdır.
- İşe alımlarda objektif kriterler getirilmelidir.
- Sözleşmeli ve taşeron uygulanmasına son verilmelidir.
- Borsadan elde edilecek gelir, yatırımlar için kullanılmalıdır.
- Otomatik fiyat ayarlaması kaldırılmalıdır.

TÜPRAŞ'ta özelleştirme girişimlerine son verilirken TÜPRAŞ'ın yapısı korunmalı, petrol sektörünün diğer işletmelerinin, yatırımlar artırılarak, belirli bir plan dahilinde entegrasyonu güçlendirilmelidir.

Toplumun ve ülkenin çıkarları genişletilmek isteniyorsa, işçilerin rant peşinde koşmaya davet edilmesi yerine, TÜPRAŞ'ın bir planlama çerçevesinde geliştirilmesi gerekir. Böylece ekonomiye gerçek bir katkı yapılırken, çalışanların emeklerinin karşılığını alabilme imkanları da genişlemiş olacaktır.

Nisan 2000

'97-'99 PETROL-İŞ YILLIĞI YAYINLANDI

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Sendikamızın, 1984 yılından bu yana yayınlamakta olduğu yıllıklarının bir yenisi, *'97-'99 Petrol-İş* olarak, 1997'den günümüze olan zaman aralığını kapsayan biçimde hazırlanmış bulunmaktadır.

Dünya ve Türkiye'deki gelişmelerin panoraması ile başlayan *'97-'99 Petrol-İş* yıllığımızda yer alan konulardan bir bölümü, istihdam, Türkiye'de insan hakları, dünyada sendikal hareket, bankalar ve sermaye piyasası, özelleştirme, işsizlik, enflasyon, ücretler ve işçilik maliyetleri, toplu iş sözleşmeleri, grev ve direnişler, sosyal güvenlik, işçi sağlığı ve iş güvenliği, sendikalaşma, sendikasızlaştırma, işten çıkarmalar ve kamu çalışanları gibi öncekilerin devamını oluştururken, bir bölümü de içinde esnekliğin de geniş olarak yer aldığı çalışma yaşamına, ekonomik ve sosyal alana ilişkin yeni dosyalar biçimindedir. Yeni yıllığımız, toplam 30 bölüm ve 942 sayfadan oluşmaktadır.

Yıllığımızın hazırlanmasında, öncekilerde olduğu gibi hemen tüm işçi ve kamu çalışanları konfederasyonları, sendikalar ve meslek odaları bizzat yazı göndererek veya araştırmalarımıza bilgi ileterek yardımcı olmuşlar, katkılarda bulunmuşlardır.

Yine diğer yıllıklarımızda olduğu gibi, bu yıllığımızda yurtdışından Avrupa Sendikalar Enstitüsü uzmanı bir akademisyen dahil, 11 akademisyen ve uzmanın yazıları yer almıştır.

Yıllığımızın en geniş dosyası özelleştirme üzerine olup şu konular ayrı bölümler halinde ele alınmaktadır: KİT'lerde kâr-zarar durumları ve ekonomik büyüklükleri, KİT'lerde üretim değerleri ve işgücü giderleri, çalışan sayıları, 1986'dan bu yana ısrarla yapılmaya çalışılan özelleştirmelere ilişkin sayısal dö-

kümler, tahsilat ve harcamalar, satış türleri, 2000 yılı başlarında özelleştirme kapsamındaki ve hiç kamu payı kalmayan kuruluşlar listesi, özelleştirmelerden holdinglerin ve diğer büyük firmaların aldıkları büyük paylar, 500 büyük sanayi kuruluşunda kamu ve özel sektör karşılaştırmaları, verimlilik düzeyleri, ekonomik büyüklükleri, özelleştirme sonrası istihdam, özelleştirmelere karşı geçen üç yılda yapılan eylemler, özelleştirmelere karşı açılan davalar ve sonuçları, Petrol-İş'in örgütlü olduğu KİT'lerde özelleştirmeler, şimdiye değin yapılan özelleştirmelerin sonuçları, özelleştirilmeleri amaçlanan kamu kuruluşlarının nasıl batırılacak biçimde yönetildikleri, kamu kuruluşlarının neden özelleştirilmemesi gerektiği, özelleştirmelere ilişkin ayrıntılı örnekler ve sayısal veriler. Emekçilerin sorunlarının anlaşılması ve çözülmesi yönünde mütevazı de olsa katkı sağlaması dileği ile kamu kuruluşlarının neden özelleştirilmemesi gerektiği, özelleştirmelere ilişkin ayrıntılı örnekler ve sayısal veriler.

Yıllığımızın bölümlerinden bazı alıntılara aşağıda yer vermekteyiz.

Emekçilerin sorunlarının anlaşılması ve çözülmesi yönünde mütevazı de olsa katkı sağlaması dileği ile *'97-'99 Petrol-İş* yıllığımız bilgilerinize sunulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

***

'97-'99 PETROL-İŞ YILLIĞI'NDAN ÖZETLER

DÜNYADA KRİZ, KÜRESELLEŞME SONUÇLARI, MALİ SEKTÖRÜN BÜYÜMESİ VE ÇALIŞANLAR

Geçtiğimiz üç yıl içinde dünyayı yeni bir kriz dalgası daha sararken, son 20 yılda sürekli ve küresel büyüyen mali sektör oldu. Örneğin toplam global sermaye piyasası 1980'de 5 trilyon dolar, 1992'de ise 35 trilyon dolara çıktı. 2000 yılında da 83 trilyon dolara çıkacağı tahmin ediliyor. Mali ve parasal işlem-

NO!
PRIVATIZATION
ÖZELLEŞTİRMEYE
HAYIR!
民営化に反対！
KARŞI OLALIM !..
CEPHE KURALIM !..
ÖZELLEŞTİRMEYİ
DURDURALIM !..
petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

lerde değerlendirilmek üzere uluslararası piyasalarda doşalan sermaye hacmi 1991'de 1 trilyon dolardan 1994'te 3,7 trilyon dolara yükseldi. Hisse senedi piyasasından sağlanan fonların hacmi 1990'da 756 milyon dolardan 1993'te 2,2 trilyon dolara yükseldi. Döviz piyasalarında bir günde dolaşan para hacmi 1,2 trilyon dolar ve %70'i spekülatif durumda. Tahvil ve hisse senedi piyasalarının işlem hacmi de 1980-1990 döneminde ABD'de %9'dan, %93'e, Almanya'da %8'den, %85'e, Japonya'da %7'den %119'a, İngiltere'de 1985'te %386'dan, 1990'da %690'a yükselmişti.

1990-1994 döneminde gelişmekte olan ülkelerde 50 yeni borsa faaliyete başladı ve bu ülkelere sermaye akımı 15 kat arttı. Gelişmekte olan ülkelerde yabancıların elindeki kâğıtların değeri 1986'da 2,1 milyar dolardan, 1993'te 200 milyar dolara yükseldi.

G-7 ülkelerinde devlet borçlarının GSMH'ye oranı 1983-1989 döneminde yılda ortalama %2,5, 1989-1994 döneminde yılda ortalama %5,2 oranında artmış ve dünya ekonomisi 16 trilyon dolarlık kumarhaneye dönüşmüştür. Asya krizi başladığında bu bölgede dolaşan borçlanma araçları hacmi 60 trilyon doları geçmişti. Bankaların uluslararası borç stoğu 1975'te 256 milyardan 1994'te 4,2 trilyona yükseldi.

Bu dönem içinde şirket birleşmeleri ve alım-satımları artmıştır. Örneğin Avrupa'da şirket alım-satımları sayısı 1997'de 7697, 1998'de 7968'dir. Birleşmelerin toplam değeri 1997'de 479 milyar dolardan, 1998'de 642 milyar dolara çıkmıştır.

Ekonomik krizin ve küreselleşmenin yükü yine emekçilere yüklenmekte ve toplumsal çelişkiler artmaktadır. Örneğin; dünya nüfusunun 4,4 milyarı geri kalmış ülkelerde yaşamaktadır. Dünyanın en zengin ülkelerinde yaşayan %20 'lik kesim, yani yaklaşık 900 milyon insan dünyada üretilen tüm mal ve hizmetlerin toplamının %86'sını tüketiyor. Yine dünyanın en zengin 225 kişisinin serveti, 2,5 milyar yoksulun toplam gelirine eşit durumdadır. Bunlar içinde en zengin üç kişinin serveti, en yoksul 48 ülkenin ulusal gelirini aşmaktadır.

Dünyanın çalışma çağındaki nüfusunun üçte biri oranındaki bir milyar insan, ya işsiz ya da eksik istihdam edilmiş durumdadır.

Şirket birleşmeleri de işten çıkarmalara yol açmaktadır. Örneğin bu sayılar Deustchebank ve Exxon birleşmeleriyle 12 bin, Volvo'da 9 bin, Lear'da 3 bin,

Boeing'de 48 bin, Deustche Telekom'da 20 bin'dir.

Bu arada iş değiştirmeler de yaygınlaşmaktadır. Örneğin en çok yeni iş yaratan ülkelerden biri olan ABD'de bugün iş pazarına giren bir gencin 40 yıllık çalışma yaşamı boyunca en az 11 kez iş değiştireceği hesaplanmaktadır. ABD Kongresi tarafından yaptırılan bir araştırmaya göre işinden ayrılarak yeni bir iş bulanların yalnızca %28'inin yaşam koşullarında bir iyileşme görülmektedir.

Ekonomik kriz ve küreselleşme adı verilen yeni liberalist ekonomik gelişmeler karşısında işçiler ve sendikalar sürekli tepkiseldirler. Örneğin; IMF reçetelerine, Dünya Bankası'nın "yeniden yapılanma programları"na ve özelleştirmelere karşı genel grevlere varan yaygın tepkiler ortaya koymaktadırlar. Küreselleşme karşısında uluslararası toplu iş sözleşmeleri yapılmakta ve "küresel sendikacılık" geliştirilmektedir.

En son Fransa örneğinde görüldüğü gibi bir yandan haftalık çalışma süreleri yasal olarak 35 saate düşürülürken, diğer yandan değişen işgücü yapısı ve esnekleşmeye göre yeni sendikal politikalar ve örgütlenme türleri geliştirilmektedir.

TÜRKİYE'DE GELİR DAĞILIMI

Dünya Bankası verilerine göre yapılan sıralamada, gelir eşitsizliğinde Brezilya, G. Afrika, Şili ve Meksika'dan sonra Türkiye, bölüşüm ilişkilerinin en kötü olduğu beşinci ülke durumundadır. Gelir bölüşümünde en kötü örnek olan Brezilya'da nüfusun en zengin %20'si gelirin %64,2'sine el koyarken en yoksulların toplandığı %20, gelirin %2,5'i ile geçiniyor. Türkiye'de de en zengin %20'lik nüfus %54,9, en yoksul %20'lik nüfus %4,9 oranında pay almaktadır.

Gelir eşitsizliği Türkiye'nin büyük kentleri bağlamında ele alındığında ise İstanbul'daki gelir eşitsizliğinin, gelirin en kötü bölüşüldüğü Brezilya ile aynı düzeyde olduğu görülüyor. Türkiye'de gelirin tek başına %27,5'ini kullanan İstanbul'da en zenginlerin toplandığı %20'lik nüfus ya da 356 aile, kent gelirinin %64'ünü kullanıyor. Brezilya'da nüfusun en zengin %10'u ülke gelirinin %48'ine el koyarken, İstanbul'da %10'luk en zengin nüfus İstanbul gelirinin %52'sine el koymaktadır. İstanbul'da kullanılan gelirin %37'sini rant gelirleri oluştururken İstanbul'un en zengin ailesi ile en yoksul ailesi arasındaki gelir farkı ise 1437 kata ulaşıyor.

Türkiye'deki gelir dağılımına banka mevduat dağılımı da ışık tutmaktadır. Örneğin bankalarda 1998 itibariyle toplam 6 katrilyon TL tasarruf mevduatı-

na para yatırılmıştır ve hesap açtıran sayısı 39 milyon 650 bindir. Bu hesabın %76,7'sine hesap açtıranların %2,9'u sahiptir. Yine hesap açtıranların %83,8'i toplam mevduatın %2,9'una sahiptir. Tasarruf mevduatının dağılımında, bölgeler arasında da ciddi farklılıklar olup, toplam mevduatın %50'si Marmara Bölgesi'nde olurken, Güneydoğu'da binde 9'u, Kuzeydoğuda binde 7'si gerçekleşmektedir.

SON ÜÇ YILDAKİ GELİŞMELERDEN BAŞLIKLAR

Türkiye 1997 yılına, yükselen bir toplumsal muhalefet ile girdi. 1998'de ağır ekonomik kriz koşulları yaşandı. 1999'da ise muhalefetsiz bir parlamento oldu. Son üç yıla ilişkin gelişmeler olarak başlıca şunlar sayılabilir: "28 Şubat" süreci, koalisyon hükümetleri, Susurluk olayı (3 Kasım 1996), yükselen siyasi İslam, Kürt sorununda yeni dönem, insan hakları sorunlarının sürmesi, sendikal hakların halen 12 Eylül rejimince getirilen biçimde oluşu, 18 Nisan seçimleri, anayasaya uluslararası tahkimin -özelleştirmenin- Danıştay'ı devre dışı bırakan hükümlerinin girmesi (14 Ağustos 1999), "mezarda emekliliğin" getirilmesi (25 Ağustos 1999), özelleştirmede her yönüyle olumsuzlukların ortaya çıkmasına rağmen hızlandırılmış özelleştirme programları, IMF ile stand-by anlaşması (22 Aralık 1999), ücretlere %25 artış sınırlamasının getirilmesi, 2000'e girerken de AB'ye başvurunun işleme sokulması, Hizbullah vahşetinin ortaya çıkması vb.

97-98-99 yılları aynı zamanda etkili ve geniş katılımlı sivil direnişlerin de yaşandığı yıllar oldu. Bu sivil direnişlere örnek olarak 1997 yılının ilk aylarında başlayıp, giderek artan bir katılımla süren, "Aydınlık İçin Bir Dakika Sürekli Karanlık Eylemi" belirtilebilir.

TÜRKİYE'DE EKONOMİK KRİZ-FİNANS SEKTÖRÜ TEHLİKESİ

Uzakdoğu'da başlayıp, Türkiye'yi de etkisine alan ekonomik kriz dalgası, mevcut krizin çok daha ağırlaşmasına yol açmıştır. Konu yalnızca Laleli piyasasının 8 milyar dolardan 3 milyar dolara düşmesi değildir. 1999'da Gayri Safi Milli Hasıla sabit fiyatlarla %6,4 oranında gerilerken, yalnızca "mali kuruluşlar" %5,3 oranında büyümüştür.

Eldeki bulgular, hızla büyüyen kamu finansman açığı ile özel sermaye kesimine kaynak aktarma süreçleri arasında güçlü ilişkilerin bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, 1980 sonrasında ulusal ekonominin özel birikim

ve kaynaklarının yeniden dağılımı süreçlerine ilişkin dört temel eğilimden söz etmek mümkün görülmektedir:

a) Sermaye gelirleri üzerindeki vergi yükünün görece düşürülüp, etkisizleştirilmesi,

b) Bir rant transferi mekanizması biçiminde işleyen iç borç idaresi,

c) Sanayi sektörlerinde eksik rekabetçi yapıların olanaklı kıldığı maliyet eklerine dayalı kâr marjı türü fiyatlama yoluyla sermaye kârlılığının korunması ve

d) İşgücü piyasasındaki marjinalleşme ve kuralsızlaştırma sonucu formel istihdam ve işgücü maliyetleri üzerinde sağlanan esneklik sayesinde elde edilen iktisadi artık süreci.

Türkiye'de izlenen yeni liberal ekonomik politikalar sermaye piyasasının güçlendirilmesine kilitlenmiştir. Ancak geliştirilmesi için ileri sürülen savların aksine sermaye piyasası; yeni kaynak sağlama, kaynakların etkin kullanımı, parasal birikimlerin ekonomik anlamda yatırıma çevrilmesi, ekonomide yapısal değişim, mülkiyetin toplamda yaygınlaşması, gelir dağılımının iyileşmesi, anonim ortaklıklarda yönetimin paylaşılması gibi ekonomik ve toplumsal işlevlerini yerine getirememektedir. Bu piyasanın temel yardımcı kurumu olan menkul kıymetler borsası, daha çok, az sayıda manipülatörün havadan inme kazanç sağladığı vurgunsal kazanç elde etme güdüsünün egemen olduğu büyük sermayedarların, holdinglerin çıkar sağladığı bir mekanizma haline gelmiş bulunmaktadır. Bugünkü durumu ile menkul kıymetler borsası az sayıda manipülatörün egemen olduğu, havadan kazanç sağladığı bir düzenek olarak ekonomik istikrar açısından bir tehlike oluşturmakta, olası bir finansal paniğin tohumlarını ekmektedir.

ÖZELLEŞTİRMEYE İLİŞKİN TÜM İDDİALARIN ÇÜRÜMESİ

Türkiye'de nefesler tutulmuş, IMF, Dünya Bankası ve mevcut koalisyon hükümetince her şey özelleştirmeye kilitlenmiştir. Sanki özelleştirmeler yapılacak ve Türkiye düzlüğe çıkacak. Öylesine bir çelişki ki, batan bankaların 6,6 milyar dolar yükünü, önceden bilindiği halde önlem almayıp devlet üstlenirken, daha doğrusu bu yüke göz yumarken, özelleştirmeden elde edilecek birkaç milyar doların ekonomiye sağlayacağı katkı vurgulanmaktadır. Bu tutumları ile kamu

vicdanı ve hukuk hiçe sayılmakta, bizzat devleti yönetenlerin adı özelleştirme taşeronu ve mafyalaşma içinde geçerek basına yansımaktadır.

Ancak bu arada özelleştirme için ileri sürülen tüm iddialar çürümüştür. Örneğin KİT'lere yönelik en sık tekrarlanan iddialardan birisi, bu kuruluşların zarar ettikleri ve devlete yük oldukları biçimindeydi. 1994'e değin zarar ettiği belirtilen KİT'ler, 1995 ve sonrası giderek yükselen kârlılık içinde olup 1999 kârlarının 1,7 katrilyon TL ve 2000 yılındaki kârlarının da 2,8 katrilyon TL olması beklenmektedir. 1990'lara gelirken kasıtlı olarak borçlandırdıkları KİT'lerin, son yıllarda faiz yükleri de azalmış, kârlarına göre 1999'da %15,7'ye düşmüştür.

KİT'lere ilişkin, ekonominin geneli açısından önemli bir sonuç, ülke ulusal gelirinin %15'ine yakın bir oranındaki bir bölümünün işletmeci KİT'lerce sağlanıyor oluşudur.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu verilerine göre; KİT'ler, 500 büyük sanayi kuruluşu içinde yer alan 41 kamu kuruluşu, yaratılan toplam katma değerin %40'ına sahiptir. Sabit fiyatlarla kişi başı yıllık katma değer endeksi 1982 yılı 100 kabul edilerek yapıldığında; özel sektörde verimlilik endeks rakamı 1998'de 231,5'te kalırken, kamu sektöründe 404,8 rakamıyla iki kata yakın yüksekliktedir. Özel sektörde 1998'de üretimden satışlar sabit fiyatlarla 1997'ye göre %2 oranında gerilerken, kamu sektöründe bu oran binde 3'tür. Dönem kârı artışı ise 1998'de 1997'ye göre kamuda %28,5 oranında olurken, özelde %22,6 oranında olmuştur. Net bilanço kârı açısından artış oranları çok daha farklı olup, özelde %3,4, kamuda %81,3'tür. Net katma değerde cari fiyatlarla artış yine özelde %46,4 olmasına karşın, kamu sektöründe %54,3 oranı ile daha yüksektir. Öz kaynaklara oranla yabancı kaynaklı borçlanma oranı, 1998 itibariyle kamuda %135,7 olurken özelde %157,9'dur. 500 büyük sanayi kuruluşunun ilk 5'inden, 4'ü, en kârlı ilk 5'inin de tamamı kamu sektörü kuruluşudur. 500 büyük sanayi kuruluşu tarafından ödenen dolaylı vergiler içinde kamu sektörünün payı 1997'de %75, 1998'de %66,6 gibi, satış hacmine göre oldukça yüksek oranlardadır. Kamu sektörü, satış hasılatının %20'sini, özel sektör de %5'ini dolaylı vergi olarak ödemektedir. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu verileri açıkça ortaya koyuyor ki, 1998 krizi karşısında özel sektör her türlü devlet ve hükümet desteğine rağmen çöküş içinde olurken, kamu sektörü ayakta kalmıştır.

İşletmeci KİT'lerin bu ekonomik başarısının, ÖİB gibi KİT'leri yok etmek

amacıyla oluşturulmuş bir yönetimin elinde olmasına rağmen sağlanabildiği de unutulmamalıdır.

Türkiye'de özelleştirme yöntemleri, ÖİB tarafından; "blok satış", "tesis-varlık satışı", "halka arz", "uluslararası kurumlara arz", "İMKB'de satış", "yarım kalmış tesis satışı" ve "bedelli devirler" olarak sıralanmaktadır. Oysa Türkiye'de uygulanan özelleştirme yöntemleri bunlarla sınırlı değildir. Örneğin "yap-işlet-devret", "yap-işlet" ve "işletme hakkı devri" biçiminde oldukça yaygın özelleştirmeler yapılmıştır ve yapılmaktadır. Bu özelleştirmelere ilişkin ÖİB bültenlerinde hiçbir veriye rastlanmamaktadır. ÖİB verilerine göre satışların büyük çoğunluğu "blok satış" yöntemi ile yapılmaktadır. Özelleştirme işlemleri dolar değerinden hesaplandığında, satışların %43,9'u blok satış yolu ile gerçekleştirilmiştir. Yine dolar değerinden özelleştirme tahsilatının %44,6'sı blok satış yöntemi ile yapılanlardan alınmıştır. Yine "halka arz+blok satış" yöntemi ile yapılan özelleştirmelerin de %76,8'i blok satıştır.

Petrol-İş Sendikası Araştırma Servisi tarafından ÖİB verilerine dayanarak yapılan bir tasnife göre yabancı ve yerli holding ve büyük firmalara yapılan özelleştirmelerde toplam satış hasılatı, 1 milyar 797 milyon dolardır. Çalışanlara, birliklere ve kooperatiflere yapılan satışlardan elde edilen tutar ise 42 milyon dolar olup, sermaye gruplarına yapılan satışlarla birlikte hesaplandığında, bu miktar toplam tutarın %2,3'ünü oluşturmaktadır.

Bu veriler büyük sermaye gruplarının özelleştirmeden ne denli büyük pay almakta olduklarını ortaya koyarken, "kamu mülkiyetini halka yayma" iddialarını da çürütmektedir.

1999 yılı itibariyle özelleştirmelerden yapılan tahsilatın 4,1 milyar dolar olmasının yanı sıra; temettü, faiz kazançları, borçlanma ile birlikte toplam tahsilat 6 milyar dolar olurken, özeleştirmeler için yapılan harcamalar da 5,8 milyar dolardır. Hemen belirtmeli ki, özelleştirmelerden gerçekten yüksek tahsilat sağlansa bile, bu durum özelleştirmeyi haklı kılacak bir neden sayılmaz. Burada vurgulanmak istenen iddialarının aksine özelleştirmeler ile 1999'a değin yüksek bir tahsilatın sağlanmadığıdır.

ÖZELLEŞTİRMENİN, ÇALIŞANLARA GETİRDİĞİ SONUÇLAR

Özelleştirme kapsamında olanlarla birlikte işletmeci KİT'lerde istihdam, son

10 yılda %30,1 oranında azalarak, 643 bin 58'den, 449 bin 414'e düşmüştür. Son 10 yılda olan, 193 bin 644 kişilik istihdam düşüşünün bir bölümü, bu dönem özelleştirilen KİT'ler nedeniyle olsa da, kalanın büyük bölümü, emekli olan işçi yerine kadrolu işçi alınmamasından kaynaklanmıştır.

Özelleştirme sonucu işten çıkarmalar ve kalan sendika üyelerine ilişkin derlenebilen verilere göre, özelleştirmeler sonucu işten atılma oranı %68,2, sendikasızlaştırma oranı da %72'dir. Petrol-İş Sendikası Araştırma Servisi bulgularına göre son üç yılda özelleştirme nedeniyle 7 bin 935 işçi işten atılmıştır. Bu sayısal veriler de özelleştirmenin çalışanlar açısından ne denli ciddi sorunlara yol açacağının bir göstergesidir. Ayrıca özelleştirmecilerin, "çalışanların hakkını koruyacağız" ifadelerine de bir yanıttır.

ÖZELLEŞTİRME DAVALARINDA HUKUKSUZ HÜKÜMLER

Türkiye'de özelleştirmecilerin iç yüzlerini, diğer deyişle, her ne pahasına olursa olsun kamu kuruluşlarını özel sektöre devretme anlayışına sahip olduklarını, hukuku tanımamaları, yargı kararlarını hiçe saymaları da ortaya koymaktadır. Yıllığımızın hazırlıkları biterken 15'i Petrol-İş üyeleri tarafından olmak üzere, özelleştirmelere karşı toplam 130 dolayında dava açıldığı belirlenmiştir. Açılan bu davalardan bir bölümü için, ihalenin iptali ve yürütmeyi durdurma yönünde verilen kararların sayısı yine yıllığımızın hazırlıkları sırasında belirlenebilen kadarıyla 37'dir. Ancak hükümetler bu yargı kararlarını yok saymışlar ve gereğini yapmamışlardır. Yalnızca işlerine geldiği için, Petrol-İş tarafından açılan davada POAŞ'ın birinci satış kararının iptaline uymuşlardır.

PETROL-İŞ'İN ÖRGÜTLÜ OLDUĞU KİT'LERDE ÖZELLEŞTİRME SÜREÇLERİ

Petrol-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu TPAO dışındaki tüm kamu işletmeleri şu veya bu yöntemle özelleştirme kapsamı içindedir ve bazıları da özelleştirilmiş durumdadır. ÖİB tarafından açıklanan programa göre Petrol-İş'in örgütlü olduğu TÜPRAŞ'ın bir bölüm hissesinin arzı 2000 yılı birinci çeyreğinde, POAŞ'ın, PETKİM-Yarımca'nın, TÜGSAŞ'ın ve İGSAŞ'ın satış işlemleri de 2000 yılı ikinci çeyreğinde tamamlanmış olacaktır. Yine 2000 yılının dördüncü çeyreğinde TÜPRAŞ ve PETKİM'in hisse arzı ve blok satış yolu ile özelleştirilmeleri programlanmıştır. Henüz telaffuz edilmese de BOTAŞ'ın da bölünerek özelleştirilmek istendiği bilinmektedir.

Petrol-İş'in örgütlü olduğu PETLAS, SÜMERBANK-VALEKS işletmeleri blok satış yolu ile İPRAGAZ, BASF-SÜMERBANK'taki kamu payları ise satış ile özelleştirilmişlerdir. Gemlikte kurulu SÜMERBANK SUNİPEK ve Elazığ'da kurulu TÜGSAŞ işletmeleri ise kapatılmışlardır.

POAŞ

POAŞ'ın ihale işlemleri; 3 Mart 2000 tarihinde yapılan bir "şov" ihalede, %51 hissesi için, 1 milyar 260 milyon dolar ile "T. İş Bankası A.Ş. ve DOĞAN Şirketler Grubu Holding A.Ş. Ortak Girişim Grubu"nun en yüksek teklif vermesi ile sonlandırıldı. O gün için bir dolar 575 bin TL olduğuna göre, 1 milyar 260 milyon dolara yapılan bu satışın TL cinsinden değeri 725 trilyondur. POAŞ satılırken kasasında 204,4 trilyon TL, dolar olarak ifadesiyle de 378,5 milyon dolar bulunmaktaydı. POAŞ'ın 1999 yılı net satış hasılatı 1 katrilyon 320 trilyon TL, dolar cinsinden ifadesi 3 milyar 161 milyar dolardır. POAŞ'ın 1999 yılı faaliyet kârı, 1998'e göre %109 oranında artarak 113,7 trilyon TL olup dolar cinsinden ifadesi 272,3 milyon dolardır. POAŞ'ın dönem kârı da 1998'e göre, 1999'da %104 oranında artarak 111,3 trilyon TL, net dönem kârı da %121 oranında artarak 70,2 trilyon TL olmuştur.

Bu durumda POAŞ'ı alan konsorsiyumun peşin ödemek durumunda olduğu %40 oranındaki 504 milyon doların 378,5 milyon doları kasada hazır bulunmuş olacaktır. Kalan 125,5 milyon dolar için de konsorsiyum yetkililerinin açıklamalarına göre yabancı ortak bulunacaktır. 1999 yıl faaliyet kârı 113,7 trilyon TL olan POAŞ'ın bu kârı, son yıllardaki ortalama kâr artışı ile sürerse, üç yılın sonunda, elde edeceği kâr toplamı 2,5 katrilyonu geçecektir. Dolar cinsinden yıllık toplam kârının 1 milyar doların üstünde olacağı, yine mevcut verilere göre tahmin edilebilir. Bu durumda POAŞ'ın kendi hazır parası ile ödenmesi gereken peşinat verilecek ve kalan 756 milyon dolar ise yaklaşık iki yıllık kârı ile üç yıl içinde rahatlıkla ödenebilecektir.

2 Mart günü POAŞ'ın İMKB kapanış değeri 130 bin TL idi. Bu durumda dolar olarak POAŞ'n ihaledeki satış değeri 2 milyar 471 milyon dolar olurken, borsada işlem gören hisselerine göre değeri ise 4 milyar 522 milyon dolar idi. POAŞ borsadaki hisse değerinin %54,6'sına satılmıştır. Kaldı ki borsada işlem gören hisselerinin değeri 1999 yılı yaz aylarında 8 milyar dolara değin çıkmıştı.

POAŞ'ın sermayesi 20 trilyon TL iken, 3 Mart'ta yapılan ihaleden dört gün

rin" harcama düzeylerini de doğrudan veya dolaysız olarak etkilemektedir. Petrol fiyatlarının otomatik mekanizmaya bağlanması, Ekonomik sektörlerin maliyetlerinin artmasına yol açmıştır. Maliyetlerin ürün fiyatları yoluyla, nihai olarak "**tüketicilere**" yansıtılması, reel ücretlerin düşmesi yönünde etkide bulunmuştur. Özelleştirme ile Tüpraş özel tekellere bırakılırsa, tekelci kâr bir maliyet olarak toplumun geniş kesimlerine aktarılmış olacak, tüketicilerin cebinden, daha fazla para çıkacaktır."

Depremde kamu işlevi

1999 Marmara depremi, kamu işletmelerinin rolüne ilişkin, önemli derslerle doludur. Ne yazık ki kamu işletmelerinin, bu arada kamu petrol işletmelerinin, depremdeki işlevi gözlerden uzak tutulmuştur.

Gerek Tüpraş gerekse Poaş hem akaryakıt ikmali hem de ulaşım aracı ve teknik malzeme ile depremin yaralarının sarılmasında, küçümsenemeyecek rol oynamıştır.

Diğer yandan Tüpraş İzmit Rafinerisi, depremden doğrudan etkilenirken, çalışanlarının, özverisiyle yangın tehlikesini atlatmış, hasarları onarabilmiştir.

TÜPRAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNDE SUÇ ORTAKLIĞINA ÇAĞRI

Özelleştirme İdaresi Tüpraş'ın borsaya arzıyla, birkaç kuş birden vurmuş olmaktadır.

Nelerdir bunlar?

Birincisi kamuoyuna, Tüpraş işçisi özelleştirmeden yanaymışçasına bir mesaj verilmektedir.

İkinci olarak, işçi hareketi ve sendikal hareket içinde bir kafa karışıklığı yaratılmak istenmiştir.

Üçüncü olarak, yapılacağı açıklanan satış yöntemleriyle sanki toplumun geniş bir kesiminin hisse senedi satın alacağı görüntüsü, kamuoyunda yaratılmıştır.

Böylece satışa büyük ilgi olduğu havası yaratılarak, özelleştirmeler, toplumun isteklerine ve çıkarlarına uygunmuş gibi bir düşüncenin kamuoyunda yerleştirilmesi amaçlanmıştır. Dolayısıyla Sendikamızın, halka arz adı altındaki aldatmacaya karşı mücadeleyi yükseltmesi, özelleştirmeye karşı yapılmış olan bir tavırdır.

sonra, 7 Mart'ta, daha önce belirlendiği ve ihaleye katılanlara kamuoyundan gizli bildirildiği gibi, kayıtlı sermayesi 100 trilyon TL'ye, ödenmiş sermayesi de 17 trilyon TL bedelli ve 1 trilyon TL bedelsiz olmak üzere 30 trilyon TL artırılarak 50 trilyon TL'ye çıkarıldı.

Kayıtlı sermayenin 20 trilyon TL'den 100 trilyon TL'ye ve ödenmiş sermayesinin de 20 trilyon TL'den 50 trilyon TL'ye artırılacağı kamuoyundan saklanırken, alıcılara önemli bir kaynak daha bir oldubitti ile aktarılmıştır. Kaldı ki bu artışın, hemen satış ihalesinin sonlandırılmasına rastlatılması da POAŞ alıcılarının yararına bir ayarlamadır.

Bu arada, POAŞ ihalesinin daha önce ilan edildiği gibi, neden Mart sonunda yapılmadığı da anlaşılmamıştır. Çünkü beş kat kayıtlı sermaye, 2,5 kât ödenmiş sermaye artırımı karşısında POAŞ'ın satış rakamının düşüklüğü, kamuoyunun daha bir dikkatini çekebilecekti. Hesapta olmayan biçimde 80 trilyon TL'ye varan kaynak hibe edilmiştir.

Yine bu artırımlardan sonra ihale işlemleri yapılsa idi, ödenmiş sermayeye göre hisse senedi değeri 28 bin 412 TL'den alınmış olacaktı. 130 bin TL'den beher hissesi işlem gören POAŞ'ın, bu değerdeki bir hisseden satılışı ise yine kamuoyunun tepkisini artırabilecekti.

Bu arada değeri açısından, POAŞ'ın yalnızca taşınmazlarının 4 milyar dolar olduğunu da göz önüne almak gerekir.

POAŞ'ın satışının iptali yönünde daha önce verilen yargı kararından sonra hiçbir değişiklik yoktur. Kaldı ki radyo ve TV'de %10'dan fazla payı olan bir şirketin kamu kuruluşlarının ihalesine dahi girmesini yasaklayan RTÜK Yasası'na göre de bir medya tekelinin POAŞ'ı satın alması, yasanın çiğnenmesidir.

Yine POAŞ'ın özelleştirilmesi ile ANT sorununa bir çözüm de getirilmemiş olup, bu konuda Genel Kurmay Başkanlığı'nın açıklamaları havada kalmıştır. Bu durumda TSK'dan da itiraz beklenmektedir. Çünkü söz konusu olan ulusal savunmadır.

Özelleştiğinde, POAŞ'ın piyasaları düzenleyeci, fiyat istikrarını sağlayıcı ve ürün arzını garanti edici özellikleri ortadan kalkacak, kamu yararı korunamayacak ve fiyatlarda tekelci yapıların oluşması kaçınılmaz hale gelecektir.

Petrol sektörünün bütününü oluşturan TPAO, POAŞ, TÜPRAŞ, BOTAŞ'ın

özelleştirmeler yolu ile parçalanması stratejik bir sektörün tekellerin kâr hırsına bırakılması olacağı gibi, aynı zamanda ülke ekonomisi de bundan olumsuz etkilenecektir.

POAŞ özelleştirildiğinde, en kısa ifadesiyle toplumun ve ulusal savunmanın gereksinimlerini karşılamak tehlikeye girecektir. POAŞ'ın sorumluluğunda olan askeri amaçlı boru hattı ve akaryakıt tesislerinin işletme, bakım ve korunması görevinin yerine getirilmesinde sorunlar yaşanacak, askeri gereksinimlerin karşılanması yerli-yabancı tekellerin denetimi karşısında olanaksız hale gelebilecektir. Stratejik nitelikte olan petrol sektörünün önemli bir halkasını oluşturan dağıtım ve pazarlamanın yalnızca kendi kârını düşünen yerli-yabancı tekellerin denetimine geçmesi ile ülkemiz ve içinde bulunduğu bölge açısından da riskler doğacaktır.

"ANT'ı, POAŞ'tan ayırdık" demekle, sorun çözülemez. Bu ayrımın fiziken olanaklı olmadığına 18 Mart 1998'de yapılan özelleştirme sürecinde de birkez daha tanık olduk. Bu konuda da ne generaller ve ne de halk aldatılsın, "ANT'ın durumunun en az birkaç yıl içinde belli olabileceği" yönündeki açıklamalar da çözümün tamamen tekelci sermayeye bırakıldığı anlamına gelmektedir. Kaldı ki bu yönde Genel Kurmay Başkanlığı'nın özelleştirme öncesi ANT'ların ayrılacağı yönündeki açıklaması da doğru çıkmamıştır. Bu durumda, Genel Kurmay veya Milli Savunma Bakanlığı tarafından en azından itiraz beklenmektedir.

TÜPRAŞ

TÜPRAŞ, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu olup, 500 büyük firma sıralamasında sürekli birinci sırada olup trilyonlarca TL kâr etmektedir. TÜPRAŞ, Türkiye toplam vergi gelirinin beşte birini sağlaması açısından da büyük önem taşımaktadır. Tüm bunların ötesinde petrol, başlıca ulaştırma, enerji ve sanayi alanlarında olmak üzere geniş biçimde kullanıldığından, tüm diğer sektörleri doğrudan veya dolaylı etkilemektedir. Bu özelliği, ülke genel fiyat düzeyinin belirlenmesine geniş etki yapmaktadır. TÜPRAŞ'ın kamu yararı, yalnızca kâr etmesi ile ölçülemez. Zarar etse dahi kamuya sağladığı diğer yararları nedeniyle, bu zarar geri planda kalabilir. Dünya genelinde ise rafineriler yüksek kârlı kuruluşlar olmayıp, yüksek kârlar dağıtımdan elde edilmektedir.

Petrol sektörünün tekelci sermayeye daha kârlı hale getirilmesi için bir diğer

uygulama da petrol ürünlerinde otomatik fiyatlamaya geçilerek, fiyatların Avrupa düzeyine çekilmesidir. Ücretlerin ve ulusal gelirin Türkiyeli olması karşısında, yalnızca petrol tekellerinin kârı düşünülerek fiyatlar Avrupa düzeyine çekildi. Petrolde liberasyon, tekelci sermaye yararına olarak fiyatların Avrupa düzeyine çıkarılmasını getirdi.

Petrol ürünleri açığı 1997'de iki milyon ton olmuştur. Açığın 1999'da üç, 2001'de altı buçuk, 2005'te de 10,5 ve 2010'da 17,5 milyon ton olacağı tahmin edilirken, yeni rafineri yapımına henüz başlanmamıştır. Başlanacağının işareti de yoktur. İzmit, İzmir ve kısmen Kırıkkale rafinerilerinde yapılan yenileme ve geliştirmeler ise, son derece gerekli yatırımlar olmakla beraber bu yatırımların rafinerilerin özelleştirilmesine kolaylık sağlamk amacıyla yapıldığı, diğer KİT'ler için aynı biçimde yatırımların yapılmamasından çıkarılabilir.

7-9 Nisan 2000 tarihlerinde gerçekleştirilen "halka arz"ın özelleştirmeye atılan adım olmasının yanı sıra kamuoyuna propaganda ve sermaye çıkarına ideolojik yaygınlaşma açılarından da önem taşır. Gerek dünya ve gerekse Türkiye'deki örnekler, tüm "halka arz"ların sonunda hisselerin bir avuç sermayedarın eline geçtiğini ortaya koymaktadır. Bu arada TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinde az bir hisse ile tekellerin sahipliğine yol açacak "oyun içinde oyun" vardır.

TÜPRAŞ şu nedenlerle özelleştirilmemelidir:

Her şeyden önce özelleştirme kamu yararına olmadığı ve sosyal devletin yok olmasına yol açacağı için TÜPRAŞ özelleştirilmemelidir. Ülke petrol gereksinimini tedarik etme riske girecektir. Petrol sektörü işletmeciliğinde kamu yararı değil, özel sektörün kâr hırsı esas olacaktır. Özelleştirme tekelleşmeye açık olup, böylece petrol rafinerisi sektöründe de tekel oluşabilir ve ulus ötesi tekel kuralları hakim kılınabilir. Böylece Türkiye petrol tekellerinin politikalarına teslim edilecek, onların oyuncağı olacaktır. Ulusal güvenlikte asgari stok şartı özel sektörün "insafı"na bırakılacaktır. Kıbrıs olayında ve 1996'da yaşanan petrol kuyruklarında ATAŞ'ın tavrı unutulmamalıdır. Özelleştirme, enflasyonu artıracak, topluca yoksullaşmaya yol açacaktır. Devlet önemli bir gelirinden olacak, bütçe açıkları artacak ve daha da borçlanacaktır. Petrol tekelleri vergi ve fonlardan havadan yüksek gelir sağlayacaklardır. Ekonomi olumsuz etkilenecektir. TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi mevcut anayasaya ve yasalara aykırıdır.

TÜGSAŞ ve İGSAŞ

Yaşamsal öneme sahip tarım üretiminde gelişmelerin sağlanabilmesi açısından, TÜGSAŞ ve İGSAŞ özelleştirilmemelidirler. Kamu gübre işletmelerinin özelleştirilmesi ve tarımı destekleme politikalarından vazgeçme yönündeki IMF ve Dünya Bankası kaynaklı çabalar, Türkiye tarımını ulus ötesine varan sermaye çıkarlarına ve neoliberal politikalara teslim edecek ve ülke halkının çıkarına ise ters sonuçlar getirecektir.

TÜGSAŞ ve İGSAŞ özelleştirildiğinde, gübre fiyat istikrarının sağlanmasında, tekelleşmenin önlenmesinde ve çiftçiye ucuz gübre tedarikinde yaptıkları işlev yok olacaktır. Ayrıca özelleştirmeden sonra bu kuruluşların üretimleri azalacak ve gereksinim duyulan gübre ithalat yoluyla karşılanacaktır. Tarımın büyük bir öneme sahip olduğu yurdumuzda, tarımda verim artışı sağlamak büyük oranda gübreye bağlıdır. Bu alanın özelleştirilmesiyle, tarım yalnızca kâr amaçlı ellere, ulus ötesi tekelci politikalara teslim edilmiş olacaktır.

TÜGSAŞ'ın özelleştirilmesi mevcut hukuka da aykırı olduğundan Petrol-İş tarafından 16.10.1998 tarihinde Ankara İdare Mahkemesi'ne dava açılmıştır.

Türkiye'de tarımın kalkınabilmesi için yılda 20 milyon ton gübreye gereksinim bulunmaktadır. Oysa Türkiye'de üretim yılda beş milyon tondur. Başta TÜGSAŞ olmak üzere tarımsal KİT'ler olmadan bu sorunu çözmek, mevcut üretim dağılımına bakarak olası değildir. Özel sektörde kapasite kullanımı, kamudaki %80 oranına göre daha azdır, %60'lardadır ve bu sektör üretmek yerine ithal etmeyi daha kârlı bulmaktadır. Özel sektörün bu tutumu ile gübre dış alımı için yurtdışına yüksek tutarda döviz ödenmektedir. Kamu gübre fabrikaları ülkemizde tarım üreticisine bir yandan ucuz gübre sağlarken, diğer yandan gübre fiyatları istikrarının garantisidirler. Türkiye'de çiftçinin en çok tercih ettiği kimyasal gübre türü içeriğinde %46 oranında azot olduğundan üre olup, bu gübre yalnızca kamu kuruluşu olan İGSAŞ'ta üretilmektedir. TÜGSAŞ'ın amonyak geresinimini karşılamak üzere GEMLİK GÜBRE San. A.Ş. bünyesinde 1000 ton/gün kapasiteli bir amonyak tesisi kurulmuştur. Böylesi altyapı ve yardımcı ünitelerin bulunduğu bir başka tesis Türkiye'de yoktur. Savunma sanayii için derişik nitrik asit (DNA) ve teknik amonyum nitrat (TAN) Türkiye'de yalnızca TÜGSAŞ tarafından üretilmektedir. Yine İGSAŞ, Bakanlar Kurulu'nun 26.08.1988 tarih ve 88/13229 sayılı kararı ile "iş yerlerinin olağanüstü hal ve

savaşta kapanmaları genel hayatı tazyik edecek fabrika ve kurumlar arasına" alınmıştır. TÜGSAŞ ve İGSAŞ aynı zamanda ülke savunması açısından stratejik önemdedirler.

Her iki gübre fabrikası her yıl, kamuya kâr, katma değer ve vergiler olarak trilyonlarca lira gelir sağlamaktadır.

Kısaca sektör özelleştiğinde; gübre üretim ve pazarında, çimento sektöründe olduğu gibi özelleştirme sonu tekelleşme yaşanacak ve fiyatlar katlanacak, Türkiye'de gübre üretimi düşecek, kamunun ciddi gelir kaybı olacak, döviz kaybına yol açılacak, savunma sanayii için gerekli olan bazı ara malların tedariki güvencesi riske girecektir.

PETROL-İŞ'İN, ÖZELLEŞTİRME KARŞITI MÜCADELESİ

Her türü ile özelleştirme, çalışma yaşamını, işten çıkarmaları, çalışma koşullarının ağırlaşmasını ve sendikal hakları da son derece olumsuz etkilemektedir. Gerek kamu çıkarları ve gerekse çalışan hakları açısından Petrol-İş, örgütlü olduğu kamu işyerlerinin özelleştirme kapsamına alınmasının da getirdiği sorumlulukla özelleştirmelere karşı mücadele veren sendikaların ön safındadır. Daha Ocak 1990'da Özelleştirme Üzerine adlı bir kitap yayınlayarak özelleştirmelerin kamu çıkarları ve çalışanlar açısından sakıncalarını dile getirmiştir ve yoğun olarak özelleştirmelere karşı mücadele sürdürmektedir. Bu mücadele içinde kamuoyuna ve üyelere gerçekleri sürekli yayın yolu ile iletme dahil, meşru, her türlü eylem ve etkinlikte bulunmaktadır.

ELEKTRİKTE ÖZELLEŞTİRME

10 termik santralın 20 yıllığına devir bedeli, 1,2 milyar dolar olarak açıklanmıştır. Oysa bu santralların yıllık net kâr toplamları 426,2 milyon dolardır. Devlet 1,2 milyar doları iki buçuk yıl içinde kendisi kazanacakken, santralları 20 yıllığına devretmeye kalkmaktadır. 12 santralın devir bedeli olarak 1,6 milyar dolar saptanmıştır. Buna karşılık devredilecek santrallarda TEAŞ'ın yapımını üstlendiği arıtım tesisi vb. gibi yatırımların tutarı 2 milyar dolardır. Ayrıca 2,2 milyar dolar dış borcu da devlet üstlenmektedir. İşletme hakkı devredilen 10 santralın bugünkü fiyatlarla kuruluş maliyeti 8,5 milyar dolardır. 10 santralın devir bedeli ile bugün, bir tek büyük ölçekli santral kurmak bile mümkün değildir. Santralların devir bedelinin, santralların 20 yıllık gelirine oranı hesaplanacak olursa;

bu oranların Çatalağzı için %9, Çayırhan için %11, Soma-A için %11, Soma-B için %9, Tunçbilek için %12, Yatağan için %10 ve Yeniköy için %9 olduğu görülmektedir.

İşletme hakkı devirlerinde, şirketlerce önerilen fiyatlar açısından da çelişki vardır. Örneğin Yatağan Termik Santralı'nda üreteceği enerjiyi 2,40 cente satmayı taahhüt eden şirket yerine, 2,47 cent teklif eden şirket tercih edilmiştir. Yeniköy Termik Santralı'nda üreteceği enerjiyi 2,44 cente satmayı taahhüt eden şirket varken, 2,49 cent teklif eden şirket tercih edilmiştir. Kangal Termik Santralı'nda üreteceği enerjiyi 2,19 cente satmayı taahhüt eden şirket yerine, 2,69 cent teklif eden şirket tercih edilmiştir. Bu arada, bu şirketlere kömür sahaları ücretsiz olarak hediye edilmiştir.

25 dağıtım şirketinin 1996 yılı kârı 73,8 trilyon TL'dir. Dağıtım şebekelerinin 1998 yılı kâr hedefi ise 14,7 milyar dolar olarak öngörülmektedir. Bu şirketlerin 30 yıllığına devir bedelleri ise 2 milyar 625 milyon dolar olarak saptanmıştır. İhaleyi kazanan firmalar devlete devir parası olarak ödeyecekleri 1 milyar 610 milyon doların, 950 milyon dolarını peşin, kalanını da ikişer yıllık taksitlerle ödeyeceklerdir.

Şu ana kadar dağıtım şirketleri ihalelerinden A grubu ve B grubu ihaleleri sonuçlandırılmış bulunuyor. A grubu ihaleleriyle 30 yılda 1,5 katrilyon kâr edecek olan yedi bölgenin dağıtım şebekeleri, 30 yıllığına 310 trilyon liraya özel sektöre devredildi. B grubundaki ihalelerde de 13 ili kapsayan beş bölgedeki dağıtım şebekeleri 32 aylık kârları karşılığında 30 yıllığına özel sermayeye armağan edildi. Yalnızca 1996'daki kârlarının toplamı 98,5 milyon dolar olan B grubundaki beş dağıtım bölgesinin 30 yıllık devir bedeli ise yalnızca 275 milyon dolar. 1996 kârları baz alındığında bu beş bölgedeki dağıtım şebekelerinin 30 yıllık kârları, 2 milyar 955 milyon dolar olarak hesaplanabiliyor. Böylece bu özelleştirme aracılığıyla devlet, 30 yıllık bir sürede 2 milyar 680 milyon dolar zarara uğramış oluyor.

Tes-İş Sendikası tarafından açılan dava sonucunda Danıştay 10'uncu Dairesi tarafından; İstanbul ili Trakya Yakası Elektrik Dağıtım Şebekesi ile Soma-A ve B, Çatalağzı B termik santrallarının işletme hakkı devrine ilişkin bakanlar kurulu kararları, RTÜK'e aykırılık nedeniyle iptal edildi.

TELEKOM'DA ÖZELLEŞTİRME

TÜRK TELEKOM'da özelleştirmeler: Telefon ve kablolu TV şebekesi 1 Temmuz 1986'dan beri büyük kentler dahil özel kuruluşlar tarafından yapılmaktadır. Kablolu TV'nin 1997 yılından itibaren şebeke yapımının ötesinde işletmesi de özel kuruluşlara verilmiştir. Uydu ve yer istasyonu 18 Şubat 1991 tarihinde imzalanan "uydu yer istasyonu gelir paylaşımı" ile PTT ile COMSAT (ABD kökenli) şirketle Acıbadem yer istasyonu monte edilmiştir. İlk dört yıllık kârının %60'ı PTT, %40'ı COMSAT'ta iken, dört yılın sonunda %60'ı COMSAT'ta, %40'ı ise PTT'de şeklinde değiştirilmiştir. Cep telefonu (GSM) 27 Nisan 1998'de TURKCELL ve TELSİM'e sadece 400 bin abone için 1 milyar dolara 28 yıllığına satılan cep telefonu, bugün sekiz milyon aboneye ulaşmış, gelirin %74'ü TURKCELL ve TELSİM'e, %15 Hazine'ye, %11'i ise TELEKOM AŞ.'ye bırakılmıştır. İnternet hizmetlerinde özelleştirme ve TURNET (ulusal internet ağı) 16 Kasım 1995'te sonuçlanan TURNET ihalesini SPRINT-SATKO-ODTÜ konsorsiyumu kazanmıştır. Gelir paylaşımı esasına göre düzenlenen yedi yıllık sözleşmeye göre birinci yıl %70,2 olan TÜRK TELEKOM payı her yıl artırılarak yedinci yıl sonunda %79,6'lara ulaşacaktır. Yedinci yıl sonunda mülkiyet TELEKOM'a geçecektir.

TELEKOM yüksek kârlı bir kuruluştur. Hazine'ye verdiği %15 payın yanı sıra, TRT ve Posta İşletmesi'nin zararlarını karşıladıktan sonraki net kârı yıllık ortalama 1,2 milyar dolardır. TÜRK TELEKOM'un değerinin ise 10 milyar dolar olduğu basında çıkmaktadır. Satış Yasası'na göre TÜRK TELEKOM'un %20 'si blok olarak uluslararası kuruluşlara, %14'ü de yerli-yabancı ortaklıklara satılacaktır. Söz konusu bu %34'lük pay için 3,9 milyar dolar ödenecektir. Bu da demektir ki TELEKOM üç yıllık kârına satılacaktır.

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

DİE, Hanehalkı İşgücü anketleri sonuçlarına göre Türkiye'de işsizlik oranları %8'lerden, %6'lara düşmüştür. Türkiye'deki işsizliğin tahmini oranları ise 1998 itibariyle 6 milyonu, 1999 olarak da 5,7 milyonu bulunmuştur.

DİE verilerine göre Türkiye'de Nisan 1998 itibariyle haftada ortalama 47,5 saat çalışılmaktadır. 1990-1998 dönemi içinde 1993 yılında haftalık çalışma 44,8 saate düşmüş ve daha sonra çalışılan saatler yeniden artmıştır. Haftalık çalışma saatleri gerçek ücretler düşerken artış, artarken de düşüş eğilimindedir.

Bu karşılaştırmaya dayanarak gerçek ücretlere bağlı olarak, çalışma saatlerinin ters eğilimlerle değiştiği belirtilebilir. 1998 itibariyle haftada 47,5 saat olan ortalama fiili çalışma süresi, milyonlarca kişinin bu saatin üzerinde çalıştığını da ortaya koymaktadır. Diğer ülkelerle kıyaslandığında, Türkiye'deki çalışma saatlerinin ne denli uzun olduğu daha açık anlaşılmaktadır. Bu gerçek karşısında, 120 yıl önce dünyada yaygınlaşmaya başlayan sekiz saatlik işgünü süresinden Türkiye'nin ne denli uzak olduğu ortaya çıkmaktadır.

Yıllık fiili çalışma süresi açısından 1997 itibariyle Türkiye'de 2418 saat çalışılırken, Güney Kore dışındaki tüm ülkelerde daha az süreli çalışılmaktadır. Güney Kore'de fiili çalışma süresi 2434 saattir. Türkiye ile aynı gruba sokulabilecek bir ülke olan Meksika'da ise yıllık fiili çalışma süresi 1909 saattir. ABD'de ise daha yüksek 1966 saattir. Portekiz dışındaki Avrupa ülkelerinde görece daha düşük saat çalışılıp, örneğin Hollanda da 1397 saat, Almanya'da 1574 saat ve İspanya'da 1809 saattir.

ENFLASYON

Hükümet yetkilileri 1998 yılı enflasyonunun %54,3 olduğu ifadesiyle, koro halinde enflasyonu düşürdüklerini iddia ettiler ve 2000 yılında da enflasyonun %25 olacağını ısrarla belirttiler. %54,3 oranı, gerçekte toptan eşya fiyatları Aralık-Aralık endeks farkıdır. Oysa her şeyden önce tüketiciyi, tüketici fiyatları endeksi ilgilendirir.

Mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti, 2000 yılında enflasyon oranının ve döviz kur artışlarının %25 olarak hedeflendiği ve bu hedeflere de uyulacağı iddiasıyla ücret artışlarına %25 ile sınır getirmeye kalkışmaktadır. Özel sektör de bu orana uymaya çoktan razı. Oysa gerçek ücretlerin sefalet çizgisine düşeceği bir yana, %25 enflasyon hedefinin, yine bu oranda döviz kur artış hedefini tutturması da olası gözükmemektedir. Çünkü 1998'den devralınan %68'lerdeki enflasyon oranı, devlet iç borçlanma oranlarının %110 oluşu ve yine borçlanma gereksinimi, pazar ekonomisi gereği özel sektör fiyatlarına müdahalenin olamayacağı, enflasyon rantiyesi, ihracat baskısı vd. nedenlerle bu oran tutturulamaz. Kaldı ki borsada yükseliş durduğunda yine dövize yönelinecektir.

İmalat sanayisi toptan eşya fiyatları incelendiğinde görülecektir ki, özel sektör fiyatları kamuya göre 1999 dışında sürekli yüksek seyretmektedir. Geçmiş yıl-

lardan beri sürekli böylesi bir seyir farklılığı fiyat artışlarında kamuya göre özel sektörün çok daha büyük payı olduğunu ortaya koymaktadır.

ASGARİ ÜCRET

Kimi gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler ile karşılaştırıldığında Türkiye'de asgari ücretin en düşük düzeyde olduğu, uluslararası kıyas ile de anlaşılmaktadır. 1997 itibariyle Türkiye'de asgari ücretin yıl ortalaması brüt 124,8 dolar olurken örneğin Portekiz'de 308,6 dolar, Güney Kore'de 182 dolardır. Gelişmiş ülkelerin çoğunda ise asgari ücret 1000 doların üzerindedir.

GERÇEK ÜCRETLER, İŞÇİLİK MALİYETİ VE KÂR

1993 yılı gerçek ücret düzeyine, sonraki yıllar bir daha ulaşılamamıştır. Aksine ücretler sürekli düşmekte ve 1999 itibariyle kamuda %32,3, özel sektörde %24,4 oranında gerileme vardır. Özel sektörde gerçek ücretlerin, kamuya göre daha az oranda düşüşü, özel sektördeki ücretlerin zaten düşük seyretmekte oluşundandır. Pirime esas SSK verileri gerçek ücretlerde benzer eğilimdedir. Kamu kesimi ücret serisi de yine aynı eğilimleri ortaya koymaktadır. TİSK verilerinde gerçek ücretler ise 1991-1993 dışında sürekli 1979 yılı gerçek ücret düzeyinin altındadır.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu verilerinde yer alan kişibaşı yıllık katma değer ve işçilik giderleri karşılaştırıldığında, katma değerin, diğer deyişle verimliliğin işçilik giderlerinden oldukça yüksek seyrettiği ortaya çıkmaktadır. 1982 yılı 100 kabul edilerek endekslendiğinde, çalışan başına yıllık gerçek katma değer 1998'de toplamda 232, kamuda 405 ve özelde 297'dir. Çalışan başına yıllık gerçek işçilik giderleri yine aynı yıl toplamda 131, kamuda 129 ve özelde 134 olmaktadır. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu verilerine göre çalışan başına kârlar, enflasyonun oldukça üzerinde seyretmektedir. 1982 yılı 100 kabul edilerek endekslendiğinde, çalışan başına yıllık kâr 1998'de 1,6 milyar TL'yi geçerken, aynı dönem endeks rakamı 404 bin TL'dir. Aynı dönem için enflasyon endeksi ise 294 bindir. 1998'de kişi başına yıllık işçilik giderleri endeksi ise 179 bindir. Kâr eden firmalarda kişi başına kâr ise 1998'de 3 milyarı geçmektedir. 500 Büyük Sanayi Kuruluşu verileri de ortaya koyuyor ki kârlar enflasyonun üzerinde artış gösterirken işçilik, maliyetler altında bir seyir göstermektedir.

500 Büyük Sanayi Kuruluşu verilerinden diğer şu sonuçlar çıkarılmaktadır: 1998'de ortalama olarak bir çalışan, yılda 34,9 milyar TL satış hasılatı, 9,5 milyar

TL katma değer, 6,5 milyar TL sermayeye toplam gelir ve çalıştığı firmaya da 4,6 milyar TL kâr sağlarken; bir çalışanın işverene ücret ve diğer işçilik giderleri ile ortalama maliyeti ise yıllık 3 milyar TL olmuştur. 1998 yılında işçinin eline net yılda 1,3 milyar TL geçerken, işçi, ücretinin yedi katından da yüksek 9,5 milyar TL katma değer yaratmış ve çalışan başına satış hasılatı 35 milyar TL olmuştur. Her çalışan işverene, net ücretinin dört katına yakın kâr sağlamıştır. Sabit fiyatlarla 1998'de ücretin katma değerdeki payı, 1982 yılındaki pay oranının yarısının da altına düşmüştür. 1982 yılı 100 temelinde sabit fiyatlarla katma değer endeks rakamı, 1998'de 296,5'e, kâr 411,8'e yükselirken, ücretlerde ise 131,3 gibi katma değer ve sermaye kesiminin pastadan aldığı paylara göre çok daha geri düzeydedir.

Dünya Bankası verilerine göre Türkiye'de ücretin katma değere oranları 42 ülkeden de geridir. 1982 yılına göre geçen 16 sene içinde istihdam yalnızca %50 dolayında artarken, satış hasılatı, katma değer ve sermayenin toplam geliri %300 dolayında artmıştır.

1997 yılında bir yıllık gelir vergisi için Türkiye'de 565 saat çalışılırken, örneğin Güney Kore'de 33 saat, Japonya'da 84 saat, Belçika'da 163 saat ve Bulgaristan'da 292 saat çalışılmaktadır.

Yaratılan değerden işçilerin hangi oranda pay aldıklarını ortaya koyan, ücretlerin katma değere oranları üzerine 46 ülke için yapılan bir karşılaştırmada Türkiye, 1985-1992 ortalaması %19,2 olarak 43. sırada yer almaktadır. Bu durum, saat ücretlerinin yer aldığı ülkeler arası karşılaştırmada da yer almaktadır. Gıda maddeleri açısından Türkiye'de ülkeler ortalamasının üstünde bir çalışma saati gerekmektedir. Türkiye, 1 kg sıvı yağ için 32,5 dakika çalışma gerekliliği ile en yükseklerdedir. Takım elbise ve ayakkabı satın alabilmek için de yine Türkiye en uzun süre çalışılması gereken ülkeler arasında yer almaktadır.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ

Toplam SSK'lı işçi sayısına göre toplu iş sözleşme kapsamındaki işçi sayısı 1963 sonrası ilk kez 1998'de %3,9 gibi az bir orana düşmüştür. Bu yıl yalnızca 219 bin 434 işçi için toplu iş sözleşmesi bağıtlanabilmiştir. 1999 yılı da %14,2 ile önceki tekli yıllara göre yine en düşük sayı ile SSK'lı işçiye göre toplu iş sözleşmesinin bağıtlandığını ortaya koymaktadır. Sendikalı işçi sayısındaki düşüş, toplu iş sözleşme kapsamındaki işçi sayısındaki düşüş ile açıkça ortaya çıkmaktadır.

Kamu ve özel sektör ayrımında da toplu iş sözleşme kapsamındaki işçi sayısında düşüş vardır. Kamu sektöründe 1994'te SSK'lı işçi sayısına göre en düşük oran %8,1 ile 1994'te olurken, bu oranı %9,1 ile 1998 yılı izlemektedir. Özel sektörde ise 1963 sonrası SSK'lıya göre toplu iş sözleşmesi bağıtlanan işçi oranı 1998'de %2,8 gibi yok denecek bir düzeye yaklaşmıştır. 1999 yılı kamu toplu iş sözleşme kapsamı işçi sayısının SSK'lılara oranı da yine önceki tekli yıllara göre %49,8 ile en düşüktür. Toplu iş sözleşme kapsamındaki işçi sayısındaki düşüşte, kamu ve özel sektör yarışmaktadır. Ancak özel sektördeki düşüş oranı daha yüksektir. Toplu iş sözleşme kapsamı işyeri sayısı açısından da yine özel sektördeki düşüş, kamuya göre daha yüksektir.

Toplu iş sözleşmesi yapılan işyeri ve işçi sayıları açısından geçen yıllara göre bir karşılaştırma yapıldığında ise işçi sayısındaki düşüş daha yüksek olarak ortaya çıkmaktadır.

Koalisyon hükümeti tarafından 2000 yılında asgari ücret ve kamu çalışanları ücretlerinin %25 zam oranıyla sınırlandırılması da getirildi. Özel sektör işverenlerinin de gecikmeden benimsedikleri bu sınırlama, bizzat hükümetler ve işverenler tarafından, 2000 yılı TİS politikası durumunda oldu. Kimi işverenler daha önce imzalanmış olan toplu iş sözleşmelerinin 2000 yılı ücret zamlarını dahi yeniden pazarlık konusu yapmak istediler.

TİS'lerde, öngörülen enflasyona göre ücret artışı iki yönden haksızlıktır. Birincisi serbest toplu pazarlık düzenine müdahaledir ve ücret belirlemede yeni ve olumsuz bir geleneğin oluşmasına, sendikal işlevinin geriletilmesine yol açabilecektir. 18 Nisan seçimleri öncesi kamu sözleşmelerinde, "öngörülen enflasyona göre ücret zammı" pazarlık masasına getirilmiş ve kesin reddedilmişti. Bu uygulamanın diğer bir olumsuz yönü de performansa dayalı ücret sistemi getirme riskidir. İkinci önemli etkisi de gerçek ücretlerde kesin düşüş getirecektir. Çünkü yaşanan enflasyon telafi edilmemiştir. Diğer yanda ise öngörülen enflasyon hiçbir zaman gerçekleşecek enflasyon anlamına gelmediği ve gerçekleşenin hep altında belirlendiği gözönüne alınırsa, hem yaşanan hem de yaşanacak enflasyon açılarından gerçek ücret kaybı olacaktır.

Bu arada devletin bir kurumu olan DİE'nin siyasal müdahaleye açık oluşu, enflasyona ilişkin endeks rakamlarının geçerlilik ve güvenilirliklerini de tartışılır kılmaktadır. Ayrıca Türkiye'de henüz İTO'nun İstanbul'da yaptığı dışında ücretliler geçinme endeksi de yoktur. Bu durumda ücretliler açısın-

dan enflasyon Türkiye'de resmi olarak belirlenmemektedir.

%25 oranında zamlı ücret sınırlaması ile 2000 yılında kamu ve özel sektör işçileri ile kamu çalışanları uyuşmazlıklarının, karşı çıkışların yüksek olacağı beklenen gelişmeler olacaktır. Özellikle yoğun kamu toplu iş sözleşmelerinin olacağı 2001 yılında, yeniden "Bahar Eylemleri"nin gündeme geleceğini, bu durum değişmediği sürece, tahmin etmek zor değildir.

GREVLER

Katılan işçi ve kaybolan işgünü sayıları açısından grevler, 1996 ve 1997'de görece düşüşten sonra, 1998 ve 1999'da yeniden yükseliş eğilimindedir.

Türkiye sendikalar tarihinde ilk kez dikkat çeken bir yoğunlukta, şu veya bu nedenle işçisiz grevler olmaktadır. Örneğin 1990 sonrası üye kalmadığından fiilen biten grev sayısı 20 olarak Petrol-İş Sendikası Araştırma Servisi tarafından belirlenmiştir. Söz konusu bu işyerlerinde greve çıkıldığında kâğıt üzerinde yüzlerce üye gözükmesine rağmen, grev uygulamalarında işçi kalmamaktadır. İşçilerin bir bölümü zaten grev başlamadan işten çıkarılmakta, bir bölümü de greve çıktıklarında işten atılmakla tehdit edilmektir.

TOPLU GÖSTERİLER, DİRENİŞLER-EYLEMLER

Petrol-İş Sendikası Araştırma Servisi tarafından yapılan basın derlemesi ve bizzat sendikalara sorularak elde edilebilen verilere göre 1999'da toplam 1 milyon 411 bin işçi ve kamu çalışanı çeşitli eylem, direniş ve toplu gösterilerde bulunmuşlardır. Kamu çalışanları dışında bu rakam 1998'de 637 bin idi. 1997'de ise 763 bin olarak biraz daha yüksek sayıda eylemler gerçekleştirilmişti. 1999 yılı eylemlerinde yükseliş daha çok; sosyal güvenlik haklarını koruma, özelleştirme karşıtlığı ve uluslararası tahkimi, Danıştay'ın kamu yararına denetim işlevini yok eden biçimde anayasa değişikliğine karşı yapılmıştır. Son yıllarda yapılan eylemlerin en karakteristik özelliklerinden birisi de işçi ve emekçiler arasında ortak biçimde yapılmasıdır. Tek tek işyeri eylemleri de bulunmakla beraber ağırlık ortak eylemlere kaymıştır. Ortak eylemlerde varılan en yüksek düzey, "Emek Platformu"nun oluşumu ve gerçekleştirdiği eylem ve toplu gösterilere katılım ve katılan kesimlerin genişliğidir. Bu süreçte, Türkiye'de kurulu tüm işçi ve kamu emekçileri sendika ve konfederasyonları yer aldığı gibi, meslek odaları ve diğer bazı demokratik örgütler de eylemlere katılmaktadırlar.

Nedenlerine göre eylem ve direnişler gruplandırıldığında, yıllar arasında, 1

Mayıslar dışında önemli farklılıkların olduğu göze çarpmaktadır. 1997'de özelleştirmeler dahil siyasi amaçlı grevlere katılım yüksek olurken, 1998'de özelleştirmeye karşı en yüksek eylem ve gösteriler gerçekleştirilmiştir. 1999'da ise sosyal güvenlik hakkı için en yüksek katılımlı eylem ve gösteriler olmuştur. Siyasi eylem ve gösteriler arasında da farklılıklar vardır. 1997'de özelleştirme dahil genel siyasi hedefler için, 1998 ve 1999'da ise daha ayrımcı siyasi hedefler için eylem ve gösteriler yapılmıştır. 1999'da kamu çalışanlarının maaş artışları için eylem ve gösterilere katılım yüksek sayıda olmuştur. İşten atılmalara karşı ise, özellikle ekonomik krizin de etkileriyle en yüksek sayıda katılımlı karşı çıkış 1998'de olmuştur. Esnekleşmeye karşı eylemler de giderek kendini göstermektedir. Toplu sözleşme uyuşmazlığına karşı eylemler daha çok 1997'de gerçekleştirilmiştir.

Direniş ve eylem biçimleri de yıllara göre değişiklik göstermekle birlikte sayıca en yoğun olanı "miting yapma" biçimindedir. Daha sonra "iş bırakma" gelmektedir. En yoğun iş bırakma 1999'da gerçekleşmiştir. Toplu yürüyüş ve mitinglerde de özellikle 1999'da geniş katılımlar söz konusudur. Toplu basın açıklamaları da her yıl yaygın olarak gerçekleştirilmektedir ve en yüksek katılım 1997'dedir. İşyeri önünde toplanma, özellikle sendikalaşma veya sendikasızlaşmaya tepki olarak her yıl çok sayıda gerçekleştirilmektedir. Eylemler ve toplu gösterilerin aylara göre de dağılımı yıllara göre değişmekle beraber, 1 Mayıslar nedeniyle toplu gösterilerde mayıs ayları görece yüksek sayıda gözükmektedir. Genellikle yaz aylarında eylem ve gösteriler daha az yoğunlukta olmakla beraber, örneğin 1999'da Temmuz ve Ağustos ayları, sosyal güvenlik hakları ve anayasa değişikliklerine karşı çıkma nedeniyle yüksek sayılarda olmuştur. 1991 yılı dışında son yıllarda sendikasız veya sendikasız bilinen işçi ve emekçilerin eylemlerinde artış olduğu anlaşılmaktadır. Eylem ve direnişler yalnızca sendikalı değil, sendikasız işçiler arasında da yaygınlaşmaktadır. Yine diğer emekçi kesimlerde de toplu tepkiler yaygınlaşmaktadır. Örneğin tarım emekçilerinin veya kamyon sürücüsü emekçilerin toplu eylem ve gösterilerine son yıllarda daha sık rastlanmaktadır.

SOSYAL GÜVENLİK VE POLİTİKALARI

SSK 1998 verilerine göre kuruma bağlı 5 milyon 558 bin 582 aktif iştirakçi bulunmaktadır. DİE verilerine göre aynı yıl Ekim ayı itibariyle toplam istihdam edilenler 21 milyon 594 bin kişidir. Dolayısıyla SSK verileri Türkiye geneli

toplam istihdamının ancak %25,7'sini kapsamaktadır.

Türkiye'de uygulanan politikalar ile sosyal güvenlik sağlanamamıştır. Bugün 64,4 milyon nüfusa karşın 11 milyon aktif sigortalı vardır. Aylık alanlar ve aile fertleri ile birlikte nüfusun %90'ı sosyal güvenlik şemsiyesi altında gözükmekle beraber, işleyişte sosyal güvenlikten bahsedilemez. Çünkü bu kurumlar olması gereken ve evrensel standartların oldukça altında hizmet vermektedirler.

Kaldı ki 22 milyon kişilik istihdamda 11 milyon sigortalının oluşu karşısında, nüfusun %90'ının sigorta şemsiyesi altında olduğunu söylemenin, sosyal güvenlik düzeyi açısından anlamı yoktur. 1999 itibariyle 6,5 milyon "ücretsiz aile işçisi" ve 5,5 milyon "kendi hesabına çalışan" vardır. Bu kesimlerin aktif sigortalı olması hiç de kolay değildir. Yine 5,7 milyon olarak tahmin edilen işsizlerin aktif sigortalı olması ancak iş bulmaları ile olanaklıdır.

SOSYAL GÜVENLİK REFORMU!

Özellikle IMF ve Dünya Bankası gibi dış güçlerin de baskısı ile içinde bulunulan yeni liberal dönemde Türkiye'nin kurtuluşu; özelleştirmenin yapılması ve ücretlerin düşük tutulması gibi hedeflerin yanı sıra, "Sosyal Güvenlik Reformu"nun yapılmasına da bağlanmıştır. Bu amaçla 57. Hükümet önce kamuoyunda tartışmayı açmak için bir "reform" taslağı hazırladı ve 1986'dan bu yana var olan sosyal güvenlik tartışmasını yeniden alevlendirdi. 8 Eylül 1999 itibariyle sosyal güvenliğe ilişkin söz konusu yasal düzenleme yürürlüğe girdi. İşsizlik sigortası olarak, en çok 300 gün ve net asgari ücreti geçemeyen, hak edilmesi oldukça zor, başlangıcından üç yıl sonra hak edilebilecek, evrensel standartlara uymayan bir sistem getirildi. Zorunlu tasarruf kesinti sistemi de işsizlik sigortası primine dönüştürüldü.

Sonuçta istendi ki kamu sosyal güvenlik kurumlarına güvenilmesin, özele yönelinsin, diğer deyişle sosyal güvenlik özelleştirilsin.

Türkiye'de sosyal güvenlik kapsamı içinde kişi başına harcamalar 250 doları dahi bulmazken AB ülkelerinde ortalama 6300 dolardır. Sosyal güvenliğe bütçeden diğer ülkelerde ortalama %30'larda harcama yapılırken bu oran Türkiye'de %5'i dahi bulmuyor. Toplam sosyal güvenlik harcamalarının ulusal gelire oranı bakımından AB ülkeleri ortalaması %29'larda, Türkiye'de ise %6'lardadır. Türkiye'de devlet, sosyal güvenliğe sistemli katkı yapamazken,

diğer ülkelerde %30 dolayında katkı yapılmaktadır.

Tüm bunların ötesinde Türkiye'de devlet SSK'ya yük olmuştur. SSK kaynaklarının cari olarak enflasyonun da altında değerlendirilmesiyle, bedava kredi olarak kullanılmasıyla 20 milyar dolar kayıp vardır. Dahası devlet SSK'ya olan borçlarını da ödememiştir.

"Sosyal Güvenlik Reformu Tasarısı", aslında bir reform değil, Türkiye'de sosyal devlet ilkesi gereği var olması gereken sosyal güvenlik hakkının yok edilmesidir. Bu arada SSK'nın yıllık 8 milyar dolarlık kaynağına da göz dikilmiştir.

Talepler:

"4447 sayılı Yasa" derhal yürürlükten kaldırılmalıdır. Sosyal güvenlik alanının özelleştirilmesinden vazgeçilmelidir. Bu sonuca yol açacak olan, sosyal güvenliği "sağlık" ve "yaşlılık" olarak ayırmaktan vazgeçilmelidir. Sosyal güvenliğe ilişkin yapılacak bir düzenleme, kesinlikle işçi ve kamu çalışanları konfederasyonlarının katılımı ve mutabakatı ile olmalıdır. Her şeyden önce sosyal güvenliğe, üye olmak istenen AB ülkeleri düzeyinde devlet katkısı sağlanmalıdır. Emekli aylıkları çağdaş yaşama yetecek düzeyde olmalıdır. Şayet emeklilik yaş sınırı konuşulacaksa, İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması ile birlikte bu konu düşünülebilir. O da mevcut prim ödeme ve sigortalılık süresi korunarak kadınlarda 50, erkeklerde 55 olabilir.

Sosyal güvenliğin parasal sorununun çözümü şöyle sağlanabilir.

Kaçak işçiler SSK'lı yapılabilir. 4,5 milyon olduğu tahmin edilen kaçak işçilerin, SSK'lı yapılmasıylae 1999 fiyatları ile 1 katrilyon 700 trilyon TL gelir sağlanabilir, SSK İLAÇ Fabrikası geliştirilerek trilyonlarca lira tasarruf edilebilir, özel sektörün düşük prim ödemesi önlenerek prim gelirleri artırılabilir, SSK alacakları ivedilikle tahsil edilebilir. SSK kaynaklarının sıfır veya %5 gibi faizler yerine, getirisi yüksek araçlara yatırılarak en azından enflasyon üzerinde gelir sağlanabilir. Fon yönetimine işçi temsilcileri de katılmalıdır. Evrensel düzeyde getirilecek bir işsizlik sigortasının çıkarılması, kaçak işçiliğin önlenmesi yönünde bir zorlama getirecektir. Ancak hemen belirtmeli ki burada "işsizlik sigortası"ndan kastedilen 4447 sayılı Yasa ile getirilen biçimi değildir. İş Güvencesi Yasası çıkarılmadan, işsizlik sigortasının getirilmesi ise ilgili sosyal güvenlik hakkının bir dayanağının eksik bırakılması demektir. SSK özerk, demokratik ve katılımcı bir yapıya kavuşturulmalı, siyasi müdahaleler yapıl-

mamalı, bürokratik engellerden arındırılmalıdır. Denetleme genişletilmeli, bu yönde eleman istihdamına gidilmeli ve işçi temsilcilerinin katılımı sağlanmalıdır. Sağlık hizmetleri yeterli hale getirilmelidir. Bu amaçla yeni istihdamlarda bulunulmalı, yeterli ücret ödenmeli, SSK yönetimine çalışanların katılımı sağlanmalıdır. Yatırım harcamalarına gidilmeli, özel sektörden hizmet satın alımı en aza indirilmelidir.

YOK EDİLMEK İSTENEN SSK İLAÇ FABRİKASI

İlaç hammaddesi açısından Türkiye, %97,5 oranında dışa bağımlı durumdadır. Dünyada 2000 civarındaki hammaddeden üretilen ilaçlardan yaklaşık 3700 çeşidi ithal ve yerli üretim olarak Türkiye'de tüketilmektedir. Türkiye'de yaklaşık 150 firma ilaç üretim ve pazarlama faaliyeti göstermektedir.

SSK, ilaç giderlerini azaltmaya yönelik çözüm aramalarına 1970'li yıllarda başlamıştır. SSK İLAÇ Fabrikası 30 kalem mamül üretmektedir. Bu ürünler özellikle seçilmiş olup, SSK sağlık kuruluşlarında en çok ihtiyaç duyulan, en çok tüketilen ürünlerdir. Ancak fabrika, SSK toplam ilaç gereksiniminin %1-2'sini karşılamaktadır.

SSK İLAÇ Fabrikası piyasadaki eşdeğerlerinden %1200'lere varan ucuzluklarda ilaç üretmektedir. Yanılgı payını daha da azaltmak için piyasa fiyatlarının tek birim ve kutu fiyatları üzerinden ortalamaları da hesap edilmiştir. Bu ortalamaların 20 cc'lik serum fizyolojik dışında diğerleri, SSK fiyatlarından %600'lere varan yüksekliklere ulaşmaktadır. Örneğin her tablette 500 mg trimetoprim sulfametoksazol içeren 12 üreticinin tek tablet fiyatlarında %1255'e varan farklılık vardır. Ortalaması %578'dir. 1998'de ürettiği dokuz çeşit ilacı piyasanın ortalama değeriyle SSK'ya satması durumunda 2,5 trilyon fazla geliri olabileceği ortaya çıkmaktadır.

SSK'nın ilaç giderlerinin toplam sağlık giderleri içindeki oranı %36'lar civarındadır. İlaç fabrikasının, ilaç giderleri içindeki oranı ise %2 civarındadır. SSK kendi fabrikasından %2 oranında yararlanmaktadır. Fabrika, kuruluşundan bu yana yaklaşık 20 yıl geçmesine karşın en küçük bir gelişme göstermemiştir.

Ayrıca, SSK'ya yalnız ithal ilaç satan GÜREL İLAÇ Pazarlama firmasından 1998 yılında yaklaşık 4,5 trilyon liralık ilaç satın alınmıştır. Bu ithalatı fabrika veya SSK kendisi yaparak önemli miktarlarda tasarruf ile ilaç giderlerinde azalma sağlayabilir. Bu ilaç firmasına yaptırılan ithalat genellikle radyolojik tet-

kiklerde kullanılan radyo izotoplu mamüllerdir. Bilindiği gibi Halkalı Nükleer Tesisleri'nde her türlü izotop üretilmektedir. Bu nedenle yerli hammaddelerle bu ilaçlar yurtiçinde üretilebilir. Serum bölümünün kapatılması 1998 yılında SSK'ya 4,2 trilyon serum gideri olarak yansımıştır. Bu kaynağın %1'i ile fabrikaya serum kompleksi yeniden kurulabilir.

SSK'nın ilaç giderleri 1997'de 72, 1998'de de 165 trilyon TL'dir. Kendi fabrikası dışındaki ilaç harcamalarını 16 firmaya ağırlıkla yapmış olduğu, edindiğimiz bilgiler arasındadır. Bu durumda ilaç piyasasının %46'sını teşkil eden firmaların 1998'de %50 oranında alıcısının SSK olduğu görülür.

ZORUNLU TASARRUF

1 Nisan 1988-31 Aralık 1999 döneminde 3 katrilyon 831,7 trilyon TL, çalışanların tasarrufu teşvik hesabında birikmiştir. Yığılmalı nema oranlarına göre hesaplandığında 1999'da zorunlu tasarruf birikmişlerinin nemalandırılma oranı %1,6'dır. Hükümetler işçinin ücretinden "tasarruf" adı altında kestiği katrilyonları, hiçbir cari faiz veya o dillerinden düşürmedikleri piyasa kuralına da bağlı kalmaksızın sıfır faiz ile kullanmaktadırlar. Oysa 1996'da tasarrufu teşvik hesabında biriken 450 trilyon TL, en azından %100 üzerinden değerlendirilseydi, yalnızca bu anaparanın getirisi 3 katrilyon 150 trilyon olacaktı. Kaldı ki kamu borçlanma kâğıtlarının getirisi yıllık %100'ün oldukça üzerinde olmuştur. Yukarıda bulunan toplam 3 katrilyon 600 trilyon TL'ye, bir de geçen üç yılın hem kesintileri hem de nemaları eklenseydi fonda 1999 sonu itibariyle en azından 6 katrilyon TL olacaktı.

Talepler:

Zorunlu Tasarruf Fonu'nda biriken tüm anapara ve nema iki aya yayılarak hak sahiplerine ödensin. Ödemeler kamu hisseleri verme gibi bir yola sapılmayıp, nakten yapılsın. Ücretliden kesinti nakten yapılmış olup, nakten de ödenmesi gerekmektedir. İşveren payı olan %3, ücretlere eklensin. Yasanın tasfiyesi ve geri ödemeler tamamlanıncaya değin nemalandırma cari faiz üzerinden ve bileşik faiz yöntemiyle yapılsın.

TÜRKİYE'DE SENDİKALAŞMA SAYI VE ORANLARI

Toplu iş sözleşme kapsamındaki işçi sayısına dayanarak yapılan hesaplamaya göre Türkiye'de sendikalı işçi sayısı 1999'da bir milyonun altına düşmüş gözükmektedir ve sendikalaşma oranı nüfus sayımı ücretli sayısına göre %8,4, DİE hane halkı anketleri ücretli sayısına göre de %9,6'dır. Sendikalıların kendi

içinde sektörel dağılımında kamudakilerin oranı %70'lerde ve sayısı da yedi yüz binlerdedir. Özelde olanların oranı da %30'larda ve sayıları üç yüz binlerdedir.

Toplu iş sözleşme kapsamındaki işçi sayısına göre tahmini olarak bulunan sendika üye sayılarının SSK'lı işçilere oranı toplam olarak 1999'da %16,3, kamuda %69,7 ve özelde ise %6,4'tür. Görüldüğü gibi sendikalaşma oranı kamuda %70'e yakınken, özelde %6 gibi küçük bir orandadır.

Bu arada kamuda sendikalılık oranı, yalnızca kamuda SSK'ya kayıtlı olanları kapsamaktadır. Diğer yanda ise kamuda yüz binlerce işçi taşeron eliyle ve kimileri de kayıtsız biçimde istihdam edilmiş olup, yukarıdaki kamu sendikalılık oranının hesaplanmasında SSK'lı olarak dikkate alınmamaktadır. Şayet bu işçiler de dikkate alınırsa kamuda da sendikalılık oranı daha da düşecektir. Ayrıca kamu sektöründeki sendikalılık oranının, tahmini hesaplama yönteminden kaynaklansa da %100'lere yakın bir orandan %66'lara düşüşü, kamu sektöründeki sendikasızlaştırmayı çarpıcı olarak ortaya koymaktadır.

Türkiye'de sendikalaşma oranının en yüksek olduğu yıl %22,4 ile 1969'dur. Daha sonra 1970-1974 dönemi %20 dolayında seyreder ve 1978'e değin düşüş eğilimi gösterir. Daha sonraki yıllar yeniden yükselir ve 1984-1989 dönemi yeniden %20'lerde seyreden sendikalaşma oranı, sonraki yıllar sürekli düşüş eğilimindedir. 1990 yılında sendikalılık oranında büyük bir düşüş yaşanmış olup, sonraki yıllar bu düşüş eğilimi sürmüştür. Sendikalaşma oranındaki düşüş, zaten düşük oranda seyreden özel sektörde, 1990 sonrası kamu sektörüne göre daha hızlı olmuştur. Ancak son yıllarda kamu sektöründe de büyük düşüşler yaşanmıştır.

İşkolu sendikacılığının olmasına rağmen aynı işkolunda kurulu sendika sayılarının yüksekliği açısından Türkiye, dünyanın en önde gelen ülkeleri arasında yer almaktadır. Son yıllarda kurulu sendika sayısı 102, üye bildiren 94, yetki alan ise 55'tir. Sendika üye sayısı ciddi bir düşüş içinde, ancak sendika sayısında ısrar var.

Çalışma Bakanlığı Ocak 1999 istatistiklerine göre sendikalı işçilerin %62,7'si "imalat sanayi"nde, %24,4'ü "hizmet" sektöründe gözükmektedir. "Tarım", "madencilik" ve "enerji" %4'lerdedir. Ocak 1999 itibariyle, sendika üyelerinin %12,9'unun kadın olduğu bakanlık kayıtlarında gözükmektedir. Toplam sendikalılar içinde kamu sektöründeki kadın oranı %7,9'da kalırken, özelde bu oran %16,1'dir.

DİĞER ÜLKELERDE SENDİKALAŞMA SAYI VE ORANLARI

1985-1986 yılları arasında 97 ülke için 1995 itibariyle sendika üye sayıları toplamı 335 milyon 717 bindir. 25 Afrika ülkesinde toplam 14 milyon 35 bin, 23 Amerika ülkesinde toplam 53 milyon 961 bin, 17 Asya ülkesinde toplam 141 milyon 121 bin ve 32 Avrupa ülkesinde toplam 126 milyon 601 bin sendikalı vardır.

1985 ve 1995 yılları üye sayıları elde edilebilen ülkeler açısından sendikalı çalışan sayısı Afrika'da yedi ülkede artarken, üç ülkede düşmüştür; Amerika'da altı ülkede artarken, yedi ülkede düşmüş ve bir ülkede de değişmemiştir; Asya'da 12 ülkede artarken, üç ülkede azalmıştır. Avrupa'da sekiz ülkede artarken, 23 ülkede azalış göstermiştir.

Bu veriler ortaya koyuyor ki, dünya genelinde üye sayıları kimi ülkelerde artmış, özellikle Avrupa ülkelerinin çoğunda ise azalmıştır. Ancak genel bir değerlendirme ile özellikle sermaye çevrelerinin aksine dünya genelinde sendikaların büyük oranda gerilediği sonucuna varılmamıştır. Tersine pek çok ülkede sendikalaşma yoğunlaşmış veya belli bir düzey korunmuştur. Yine gelişmiş ülkelerin bir bölümünde sendikalaşma yoğunluğu az bir oranda düşmüş olsa da yine de küçümsenemeyen bir oranda sürdürülmektedir. Örneğin düşüşün en çok görüldüğü Avrupa ülkelerinde yukarıda da belirtildiği gibi toplam 127 milyon sendikalı vardır.

TÜRKİYE'DE SENDİKASIZLAŞTIRMA

Nisan 1999 itibariyle Türkiye'de 9 milyon 824 bin ücretlinin %90,1'ini oluşturan, 8 milyon 853 bin çalışan sendikasız durumdadır. Yalnızca SSK'lı olarak ele alındığında 5 milyon 850 bin kişinin ancak 970 bini sendikalı olup, kalan 4 milyon 879 bin kişi sendikasızdır. Bu durumda SSK'lı olanların dahi %83,4'ü sendikasızdır. Kamu çalışanlarının sendikal hakları özellikle 87 ve 151 sayılı ILO Sözleşmelerinin kabulü ile hukuksal nitelik kazanmakla birlikte ilgili yasalar henüz çıkmamıştır. Bu engele karşın, yoğun çabalarla oluşturulan fiili ve meşru kamu çalışanları sendikalarında, 550.000 dolayında kamu çalışanı örgütlü durumdadır. Türkiye'de kayıt dışı durumundaki yaklaşık 5 milyon işçi bir yana, yalnızca istatistiklere yansıyan 10 milyona yakın ücretlinin ancak %10 dolayında sendikalı oluşu, sendikasızlığın ciddi boyutunu ortaya koymaktadır.

21. yüzyıla giren bir Türkiye'de örgütlenme özgürlüğü halen baskılar ve yasaklar altındadır.

Oysa başta 87 sayılı Örgütlenmeye, 98 sayılı Toplu Pazarlığa ve 151 sayılı Kamu Çalışanlarının Sendikalaşmalarına ilişkin sözleşmeleri olmak üzere, Türkiye çok sayıda ILO sözleşmesini kabul etmiştir. Ancak aradan geçen yedi yılda bu sözleşmelere uygun yasal düzenleme yapılmamıştır ve halen 12 Eylül çalışma mevzuatı hakimdir.

Sendikasızlaştırma yalnızca özel sektörde değil kamu sektöründe de yaygınlaşmış durumdadır. Örneğin kamu sektöründe de taşeronlaşma yaygınlaştırılmıştır. Kapsam dışı personel sayısı ve oranı artmıştır ve sözleşmeli personel uygulaması da sürmektedir. Yine sendikalaşmaları yasak olan özel güvenlik görevlilerinin sayısı da az değildir. Özel sektör ise sendikalaşan işçiyi işten atmakta ve kimi işverenler işyerlerine sendikayı sokmamak için "hileli iflası" dahi göze almaktadırlar.

Petrol-İş'in örgütlü olduğu işyerlerinde 1990-1998 dönemi örgütlülük oranının sürekli düşüş içinde olduğu anlaşılmaktadır. 1990'da %66,2 olan örgütlülük oranı, 1998'de %51,2'ye düşmüştür. Görüldüğü gibi son sekiz yılda örgütlülük oranı %22,7 oranında gerilemiştir.

İŞTEN ÇIKARMALAR

1998 krizi bahanesi ile işten çıkarılan yalnızca sendika üyesi sayısı 123 bin 136 olarak belirlenmiştir. Diğer en yakın sayıda sendikalı işten çıkarmanın 1998'de olduğu görülmektedir. Diğer en yakın sayısı işten çıkarmalar, 1994'te 114 bin 346, 1991'de 118 bin 811 olarak derlenmişti. 1989 ve 1990 yıllarında da işten atılanların sayıları yıllık ortalama 100'er bine yakın olarak oldukça yüksek sayılardı. Yine 1998 krizi nedeniyle işten çıkarılanların sayısı konfederasyonlar tarafından 84 bin 568 olarak açıklanmıştır. Sermaye çevreleri ise söz konusu 1998 krizi sırasında 307 bin işçiyi işten çıkardıklarını açıkladılar.

İşten çıkarmalar 1999'da yine sürmüş, 27 bin 404 sendika üyesi işten çıkarılmıştır. 1997'de ise bu rakam 14 bin 535 idi. Sendikası bilinemeyenlerle ve sendikasız işyerleri ile birlikte değerlendirildiğinde yine aynı yıllarda işten atılmalar yüksek düzeyde seyretmiştir.

1989, 1990 ve 1991 yıllarındaki işten atılmalar daha çok sendikasızlaştırma amacıyla yapılırken, 1994 ve 1998 işten atılmaları ise yine sendikasızlaştırma amaçlı ve ancak ekonomik kriz bahanesi ile gerçekleştirilmiştir.

Bu veriler açıkça sendikasızlaştırmanın ve ekonomik krizlerde işten atılmaların

ne denli yoğun seyrettiğini, diğer deyiş ile ekonomik krizin yükünün işçilere nasıl ödetildiğini ortaya koymaktadır.

1989-1999 dönemini kapsayan 11 yıl içinde, 722 bin 742 sendika üyesinin işten atıldığının derlenmiş olması, Türkiye'de neden sendikalaşma yoğunluğunun sürekli gerilediğini çarpıcı olarak ortaya sermektedir.

Bu 11 yıl içinde Türk-İş'e bağlı sendikaların üyesi olan 569 bin 194 işçi işten atılırken, DİSK'e bağlı sendikalardan da 78 bin 448 üyenin işten atılması dikkatleri çekmektedir.

Böylesine işten atma serbestisine sahip işverenlerin, neden Türkiye'de İş Güvencesi Yasası'na karşı çıktıkları daha net anlaşılmaktadır. Diğer yanda ise iş güvencesinin sağlanmasının, işçiler açısından ne denli önemli olduğu bu çarpıcı rakamlar karşısında daha açık ortaya çıkmaktadır.

1997, 1998 ve 1999 yılları açısından nedenlerine göre işten çıkarmalar incelendiğinde "ekonomik kriz" bahanesinin yüksekliği anlaşılmaktadır. Ekonomik kriz nedeniyle 1998'de 179 bin 618, 1999'da da 52 bin 995 işçi işten çıkarılmıştır. Daha sonra her yıl için var olan sendikasızlaştırma nedeniyle işten çıkarmalar yüksek sayıdadır. Yine derlenebildiği kadarı ile 1998'de sendikasızlaştırma nedeniyle işten çıkarılan sayısı 8 bin 720'dir. Bu sayı 1997'de 5 bin 75, 1999'da da 3 bin 73'tür.

Özelleştirme nedeniyle işten çıkarılan sayısı ise 1997'de 3 bin 113, 1998'de 4 bin 242 gibi oldukça yüksek sayılardadır. 1999 yılı için büyük oranda belediyeleri kapsayan biçimde 18 Nisan sonrası aylarda, farklı siyasi parti tarafından istihdam edildiklerinden veya belediye başkanının istemediği bir sendikaya üye olduklarından dolayı işten çıkarılan sayısı 9 bin 998 gibi çarpıcı bir yüksekliktedir.

İşten çıkarmaların aylara göre dağılımı, özellikle ekonomik gerekçelere dayandırılarak her yıl için değişmektedir. Örneğin 1998 krizi nedeniyle bu yıl Aralık ayında işten çıkarılan sayısı 152 bin 966 gibi diğer aylara göre oldukça yüksek sayıdadır. Ocak ve Temmuz aylarında işten atmaların görece yüksekliği tazminat artımı dönemleri ile açıklanabilir. Çünkü sendikalı işyerlerinde tazminat artımı öncesi işten atılmalara ayrı bir duyarlılık gösterildiğinden işveren en azından bu açıdan sorunla karşılaşmak istemeyebilir.

İşten çıkarmalar açısından da değerlendirilebilecek bir başka gösterge de İSO

tarafından yapılan araştırmada yer alan 500 Büyük Sanayi Kuruluşu verileridir. 1990'lara yaklaşırken 700 bini geçen çalışan sayıları, daha sonra 1995'e değin sürekli düşüş göstermiştir. 500 büyük sanayi kuruluşunda 1990'a yaklaşırken 700 bin olan çalışan sayısı 1998'de 585 bine düşmüştür.

Bakanlık verilerinde daha önceki yıllarda 350-480 bin arasında değişen sayılarda işten çıkarmaların sayısı, 1999'da 651 bin 801 olmuştur. Toplam işten çıkan ve ayrılan sayısı ise yine 1999'da en yüksek sayıda, 1 milyon 417 bin 235'tir. Son 10 yılda 11,6 milyon işçi çıkarılmış veya işten atılmıştır. Bakanlık verilerine dahi yansımış olan işten ayrılma ve çıkarılma sayısının yılda bir buçuk milyona değin varması düşündürücü bir gerçeği ortaya koymaktadır. Yine 1998 yılındaki ekonomik krizin, işten çıkarmalar biçiminde 1999 yılına yansıdığı da anlaşılmaktadır. Bu verilerin işveren açıklamaları olduğu unutulmamalıdır.

Çalışma Bakanlığı'nın da işten çıkarmalara ilişkin sayıları, gerçeğin oldukça azını yansıtsa da örneğin 1994'te 261 bin500 gibi yüksek bir sayıda olduğunu ortaya koymaktadır. Diğer yıllar için de bu sayı 100 ile 160 bin arasında değişmektedir.

OECD ÜLKELERİNDE İŞ GÜVENCESİ VE TÜRKİYE

Türkiye dışındaki tüm OECD ülkelerinde haksız işten atılmalara karşı zorlaştırıcı prosedürler, cezalar, tazminatlar, işe iadeler gibi önlemler getirilmiştir. Fransa ve Almanya dahil, Güney Avrupa ülkelerinde iş güvencesi, AB normlarının da üstünde yasal olarak sıkı bir şekilde sağlanmıştır. İşten çıkarmalara karşı getirilen kurallara göre iş güvencesi prosedürünün en sıkı olduğu ülkelerin başında Hollanda gelmekte, onu daha sonra Güney Kore, Almanya ve Portekiz izlemektedir. Örneğin Güney Kore'de tensikat demek, 1998'deki değişikliğe rağmen uzun süren görüşmeler ve tarafların ikna olması, yargının evet demesi anlamına gelmektedir. İşten çıkarmalara karşı güvence konusunda 1980 yılları dönemi için yapılan sıralamada iş güvencesi yüksek ülkeler arasında yine Hollanda, daha sonra Finlandiya ve İspanya yer almaktaydı. İş güvencesine ilişkin faktörler birlikte değerlendirildiğinde, istihdamın en yüksek korunduğu ülkeler arasında Norveç, Portekiz ve Japonya yer almaktadır.

Toplu işten çıkarmalara ilişkin faktörler birlikte değerlendirildiğinde en yüksek iş güvencesi olan ülkeler arasında İsveç, Çek Cumhuriyeti, İtalya ve Belçika yer alırken; Kanada, İngiltere ve ABD ortalardadır. Yeni Zelanda, Japonya, Güney Kore ve Fransa ise sıralamanın daha aşağılarındadır.

Bireysel işten çıkarmalarda ise mevcut yasal önlemlerin geliştirilmesi kimi ülkelerde daha fazla olmakla beraber, Belçika, Çek Cumhuriyeti, İtalya, Meksika, Polonya ve İsviçre'de oldukça ileri iş güvencesi düzenlemelerine gidilmiştir. Yine OECD derlemesine göre Fransa, Almanya, İsveç, ABD ve İspanya'da son 10 yıl itibariyle işten çıkarmaları zorlaştırıcı değişik önlemler getirilmiştir. Yalnızca yasanın koruması açısından güvencenin en yüksek olduğu ülkelerin başında Meksika gelmektedir. Bu ülkede 60 yıllık anayasalarına dahi bir hüküm olarak yerleşmiş iş güvencesi bulunmaktadır. Yasalar açısından ABD, İngiltere, Yeni Zelanda ve Kanada'da daha az ölçüde istihdam güvencesi olmakla beraber, bu ülkelerde de toplu iş sözleşmeleri ile geniş iş güvencesi sağlanabilmektedir.

Ülkeler ayrımında iş güvencesi prosedürleri incelendiğinde, anlaşılmaktadır ki iş güvencesi ile o ülkenin ekonomik gelişmişliği arasında bir paralellik yoktur. Örneğin Meksika, Güney Kore gibi gelişmekte olan, Hollanda, Almanya gibi gelişmiş olan ülkelerde iş güvencesi yüksek düzeyde sağlanırken, gelişmiş bir ekonominin olduğu ABD'de ve İngiltere'de aynı düzeyde iş güvencesi yoktur. Gelişmekte olan ülkeler grubunda, yalnızca Türkiye'de iş güvencesi hiç yoktur.

OECD ülkelerindeki iş güvencesi işleyişlerine dayanarak, işten çıkarmalara karşı geliştirilen güvenceler genel olarak üç grupta toplanabilir: Birincisi; gerek ulusal gerekse AB gibi uluslararası topluluklar düzeyinde kabul edilen yasal mevzuat tarafından işten çıkarmalara getirilen engel ve zorluklar. İkincisi; ihbar önelleri, kıdem tazminatı ve diğer tazminat ödemeleri. Üçüncüsü; haksız işten çıkarmalara karşı geliştirilen yasal koşullar, toplu iş sözleşme hükümleri ve cezalar.

Türkiye'de toplu işten çıkarmalarda yalnızca iş bulması için İİBK'ya bir ay öncesinden bilgi verme zorunluluğu vardır. Tensikat yapılan işyerinde yeniden aynı iş için altı ay içinde işçi alımında, atılan işçiye 15 gün süreli tekrar dönme hakkı tanınsa da bunun gerçekleşme örneği görülmemiştir. Bunlar yerine getirilmediğinde ise işçi başı minik "ceza"sı vardır.

Türkiye dışındaki hemen tüm OECD ülkelerinde bireysel işten atmalarda da önceden uyarma, yazılı olarak işçiye, sendikasına ve resmi istihdam bürolarına gerekçeli bilgi verme, yanıtları bekleme ve görüşmelerde bulunma zorunluluğu vardır. Türkiye'de yukarıda sayılan hiçbir prosedür bulunmayıp, işçi bir sabah geldiğinde sürpriz biçimde işyerinin kapısından içeri sokulmayabilmektedir.

Diğer OECD ülkelerinde işverenler yargı karşısında neden işten çıkardığını kanıtlamak zorundadırlar. Türkiye'de ise tersine işçi, neden işten çıkarılmaması gerektiğini yargıda kanıtlamalıdır. OECD ülkelerinin çoğunda işten çıkarma prosedürlerine, daha doğrusu iş güvencesine ilişkin toplu iş sözleşmelerinde hükümler bulunmakta ve işyeri konseyleri gibi yönetime katılmanın olduğu ülkelerde ise işten toplu veya bireysel çıkarmalarda bu konseyler devrededir. Konseye danışılmadan ve ortak karara varılmadan işçi işten çıkarılamaz. Toplu çıkarmalarda ise genellikle başka bir işe transfer veya eğitimle yeni bir meslek kazandırılarak yine o firmada istihdam sağlanmaktadır. Türkiye'de toplu iş sözleşmelerinde işten çıkarmalara ilişkin "gönüllü, emekli ve son giren" biçiminde hükümler olmasına rağmen işverenler bu hükmü uygulamamaktadırlar. Değil toplu iş sözleşmeleri ile önlenmesi, işveren iradesine bağlı, hiçbir kurala dayanmaksızın işten çıkarmalara gidilmektedir. İşten çıkarmanın tebliğinden sonra, gerçekleşmesi için 17 OECD ülkesinde 63 güne değin bir süre tanınabilmektedir. Türkiye'de en çok bir günlük bir süre tanınmaktadır. Kısacası Türkiye'deki işten atılan bir işçinin işe dönememesi, diğer benzeri altı ülkeden farklı biçimde, son derece olumsuz koşullarda olabilmektedir. Her şeyden önce diğer altı ülkede işçiye yüksek tazminat ödenmek durumundadır. 20 OECD ülkesinde atılan işçinin işe geri dönebilmesi hakkı, iş güvencesi ve haksız işten atılmaların önlenmesi açısından önemli bir güvence sayılmaktadır. Yine bu ülkelerde bu hak, yasal olarak, iş güvencesinin geldiği üst düzeyin bir göstergesi olmaktadır.

OECD ÜLKELERİNDE KIDEM, İHBAR, DİĞER TAZMİNATLAR VE TÜRKİYE

İşveren kuruluşları; 1 Haziran 2000'de yürürlüğe girecek dünyanın en geri ve hak edilmesi zor, edilse bile 300 günü geçmeyen İşsizlik Sigortası Yasası'nın getirilmesini öne sürerek ve ayrıca Türkiye'nin kabul ettiği 158 sayılı ILO Sözleşmesi'ne göre İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılmasında sendikaların ısrarlı talebi karşısında, yeniden ihbar ve kıdem tazminatları konusunu gündeme getirdiler.

İşverenlerin bu vesile ile konu üzerine yanlış bilgi vermeyi ve çarpıtmalarını sürdürmeleri, iddialarına destek amacıyla diğer ülkeler ile asılsız karşılaştırmalar yapmaları üzerine, OECD verilerine dayanarak konuya kısaca açıklık getirmeye çalışılmıştır.

ABD ve Meksika dışındaki tüm OECD ülkelerinde ihbar önelleri; Avustral-

ya, Norveç, İsveç ve Finlandiya dışındaki tüm ülkelerde kıdem veya bir başka adlarla tazminat hakkı vardır. Haksız işten çıkarmalarda ise ülkelerin tümünde tazminat veya işe geri dönme hakkının olduğuna yukarıda da değinilmişti. ABD'de yasa ile olmasa da toplu iş sözleşmeleri ile veya orta ve büyük ölçekli firmalarda yapılan uygulamalarla kıdem tazminatı, her çalışılan yıl için 15 günlük ücret olarak alınmaktadır. Bu firmaların oranı da ABD Çalışma İstatistiklerinde %85 olarak geçmektedir. Görüldüğü gibi Türkiye dışında da diğer OECD ülkelerinin hemen hepsinde bu haklar vardır. 27 OECD ülkesinin 24'ünde emeklilik nedeniyle, tamamında da haksız işten çıkarmalarda veya tensikatlarda tazminat hakkı vardır. İşverenlerin iddia ettikleri gibi yalnızca Türkiye'de bu hak yoktur.

Türkiye görece yüksek sürelerde ödeme alan ülkeler arasında gözükmekle beraber, yalnızca ihbar ve kıdeme dayanarak bir sonuca varmak olası değildir. Çünkü konu, aşağıda açıklandığı gibi diğer faktörlerle birlikte değerlendirildiğinde net olarak anlaşılmaktadır. Türkiye'de alınan emeklilik ve işten atılma tazminatları arasında bir fark yoktur. Oysa haksız işten atmalarda işverenler oldukça yüksek tazminatlar ödemektedirler. Örneğin OECD ülkeleri içinde en yüksek tazminat İtalya ve İsveç'in yanı sıra, mahkeme kararı ile ABD'de alınmaktadır. Kaldı ki Türkiye dışındaki diğer OECD ülkelerinde ihbar öneli ve kıdem tazminatı, işçilerin sahip olduğu hakların tamamı da olmayıp önemli ölçüde diğer benzeri haklara da sahiptirler. Bir diğer önemli ölçü de Türkiye'de bir işçinin, ihbar öneli ve kıdem tazminatına olan gereksinim düzeyidir. Doğru bir hesaplama ile işsizliğin %30'larda olduğu bir ortamda, bu haklardan elde edeceği toplu paranın, o işçi için yaşamsal önemi vardır. Belki yıllar süren bir aradan sonra yeni bir iş buluncaya değin kendisi ve ailesinin ölmeyecek düzeyde geçimini sağlama veya düşük ücretli olarak bulduğu bir işte yan gelir ve emekli olduğunda yetmeyen emekli maaşına destek içindir. Ancak diğer hiçbir OECD ülkesinde böylesi bir durum yoktur. İşçiler birkaç açıdan gelir sahibi olabilmekte, tazminatlarının yanında toplu para alabildikleri diğer kaynakları olabilmekte ve geçimlerini sağlayabilecek düzeyde işsizlik ödentisi veya emeklilik maaşı alabilmektedirler.

Hiç kuşku yok ki iş güvencesinin, kıdem tazminatı ile birlikte ele alınmamasının hiçbir geçerli nedeni olamaz. Birisi en doğal, anayasal, evrensel ve çağdaş bir hak olan iş güvencesi, diğeri de işten atılma ve emeklilik koşullarında, iş bulmanın neredeyse olanaksız olduğu bir ortamda tek güvence olan, toplu ücret

almadır. İş güvencesi ile birlikte, kıdem tazminatının varlığı ve sosyal güvenlik haklarının ne ölçüde var olabildiği OECD verilerinde de açıkça görülmektedir. 27 OECD ülkesinden yalnızca Meksika'da ve ABD'de ihbar öneli bulunmayıp diğer tüm ülkelerde vardır. Ancak Meksika'da yine yukarıda da belirtildiği gibi anayasa hükmüne de dönüşmüş geleneksel iş güvencesi vardır. Bu nedenle ihbar öneline gerek yoktur. ABD'de ise toplu iş sözleşmeleri ile veya sendikalaşmanın olmadığı orta ve büyük işyerlerinde gelenek olarak ihbar önelini de içeren tazminatlar ödenmektedir. Kıdem tazminatı ise sekiz ülkede yoktur ancak bu ülkelerden Belçika'da, Almanya'da ve Polonya'da diğer benzeri tazminat hakları bulunmaktadır. İsveç, Norveç ve Finlandiya gibi İskandinav ülkelerinde ise diğer ülkelere göre yüksek ücretler, sosyal güvenlik hakları ve emeklilik maaşları vardır. Yine ABD'de bireysel iş hukukunda kıdem tazminatı olmamakla beraber, toplu iş sözleşmeleri ile ihbar öneli ve kıdem tazminatları hakkı vardır.

İhbar öneli ve kıdem tazminatları ile iş güvencesinin varlığı birlikte değerlendirildiğinde, haklara sahip olmanın bir üst aşaması ortaya çıkmaktadır. Bu yaklaşımla yapılan değerlendirme sonucu OECD ülkeleri içinde iş güvencesinin olmadığı tek ülke olarak, Türkiye'nin yeri ortaya çıkmaktadır. Diğer tüm OECD ülkelerinde, bazıları kısmen de olsa iş güvencesine sahipler ve aynı zamanda ihbar ve tazminat hakları da bulunmaktadır. Bu haklar büyük oranda bireysel iş hukuku temelinde ve az da olsa bazıları da toplu iş hukuku temelinde bulunmaktadır.

Türkiye'den daha ileri haklara sahip Meksika dışında, diğer OECD ülkelerinin tümünde işsizlik sigortası ve aile yardımının yanı sıra, yukarıda adı geçen ihbar, kıdem ve iş güvencesi haklarına sahip oluş birlikte değerlendirildiğinde, Türkiye'nin diğer OECD ülkelerine göre ne denli az haklara sahip olunduğu çarpıcı biçimde anlaşılmaktadır. İlgili altı haktan Türkiye'de yalnızca ikisine sahip olunurken, diğer OECD ülkelerinin hemen tümünde altısına da sahiplik vardır.

Konuya daha geniş olarak, bütçe içindeki sosyal harcamalar payı açısından yaklaşıldığında yukarıda sayılan faktörlerin anlaşılmasına daha bir açıklık gelmektedir. Örneğin Türkiye'de bütçe içindeki sosyal harcamaların payı %19 olurken, verileri elde edilebilen tüm diğer ülkelerden daha düşük bir oran ortaya çıkmaktadır. Sosyal güvenlik, eğitim, sağlık, konut ve diğer toplum hizmetleri için bütçeden yapılan harcamaların toplamını ifade eden "sosyal harcamalar" düzeyi de o ülke yurttaşının ne denli geniş güvencelere sahip olduğunun öl-

çüsünü ortaya koymaktadır. Örneğin İsviçre'de "sosyal harcamalar"ın bütçeye oranı %71,7 olurken, bu ülkede hangi güvencenin olmayışından söz edilebilir ki?

Türkiye'de kıdem tazminatı yükünün işveren çevrelerince abartıldığı gibi olmaması ise konunun bir diğer önem kazanan yanıdır. Konuya kıdem tazminatı ve diğer kalemlerin işçilik maliyetindeki payları, işçilik maliyetinin ve kârların satış hasılatına oranları açıklık getirmektedir. İşverenlerin iddialarının aksine, kıdem ve ihbar tazminatlarının toplam işçilik maliyetleri içindeki oranı son yıllarda %5-6'lardadır. Kıdem tazminatı, yemek giderlerinin de altında bir maliyet oranında seyretmiştir. Toplam işçilik maliyetinin satış hasılatına oranları düzeyinde işverenlerin faiz yükü bulunmaktadır. Bu oranlamalar açıkça ortaya koyuyor ki kıdem ve ihbar tazminatlarının yükü diğer maliyetler arasında son derece küçük bir orandadır. Kaldı ki 12 Eylül rejimi tarafından kıdem tazminatlarına tavan getirilmiş ve onun işlevini azaltmıştır.

KAMU ÇALIŞANLARI

Resmi açıklamalara göre ülkemizde iki milyonun üzerinde kamu çalışanı bulunmaktadır ve henüz bu ücretlilerin grevli, toplu sözleşmeli sendikalaşma hakları yasal olarak tanınmamıştır. Oysa 151 sayılı "Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunması ve Çalışma Koşullarının Belirlenmesi" ve 87 sayılı anayasal nitelikte olan "Sendika Özgürlüğü ve Sendikalaşma Hakkının Korunması" konusundaki ILO sözleşmeleri 11-12 Aralık 1992'de kabul edilmişti.

Kamu çalışanlarının %62,7'si 18-35 yaş arasındadır. Yarıdan çoğu ise 24-35 arasındadır. Bu oranlar kamu çalışanlarının büyük çoğunluğunun yaş itibariyle genç sayılabilecek durumda olduklarını ortaya koymaktadır. Kadrolarına göre ise kamu çalışanlarının üçte birinin üzerinde bir oranı, 623 bin kişi olarak "eğitim ve öğretim" alanındadır. Yine ilgili tabloya göre bu alandan sayılabilecek "öğretim elemanı" oranı olan %3,1 oranına ve 11 bin olan sayıları göz önüne alınırsa, eğitim ve öğretim alanında bulunan kamu çalışanlarının %65'ini yani, üçte ikisini oluşturmaktadırlar. Kamu çalışanlarının ikinci büyük grubu, %26,5 oran ve 466 bin sayı ile "genel idari hizmetler"dir. Daha sonra "emniyet", "din hizmetleri", "teknik hizmetler" sıralanmaktadır. Dereceler açısından ise kamu çalışanlarının %55,6'sı 5-6-7. derecededirler. 1-2-3. derecelerin toplam oranı ise yalnızca %9,4'tür. Kalan %35 oranındaki kamu çalışanı ise diğer 8. ve daha yukarı derecededirler. Tüm bu veriler ortaya koyuyor ki genç ve aynı zaman-

da dereceleri düşük kamu çalışanları büyük bir çoğunluk oluşturmaktadır. Bu durum da onların sendikalaşma potansiyelinin yüksekliğini ortaya koyan bir faktör olarak değerlendirilebilir.

Kamu çalışanlarının gerçek ücretleri 1991-1999 döneminde %71,9 oranında gerilemiştir. Bu oran, bilinen kamu çalışanları gerçek ücretlerindeki en yüksek düşüştür. Kaldı ki bu düşüş 2000 yılı için getirilen %25'lik ücret zammı sınırlaması ile daha da sürecektir. Kamu çalışanlarının ücretleri en yüksek 1994'te düşüş göstermiş ve daha sonra bu düşüş 1995'te de sürmüştür. 1998-1999-2000 yıllarında kamu çalışanları gerçek ücretleri en düşük düzeyde seyretmektedir. Son yıl itibariyle ortalama memur maaşı seyri şöyle olmuştur: 1999 birinci yarı 120 milyon TL, ikinci yarı 144 milyon TL, %15 artış ile 2000 yılı birinci yarı 166 milyon TL 2000 yılında kamu çalışanlarının ortalama ayda 166 milyon ile geçinmesi, hangi ölçüden bakılırsa bakılsın sefalet ücreti anlamına gelmektedir.

ESNEKLİK

İçinde bulunulan dönemdeki üretim organizasyon süreçlerinin başlangıcı, 1970'lerdeki ekonomik krizin yükselişine değin uzanmakta, krizden çıkışa bağlanmakta ve bu süreç değerlendirilirken "esneklik" paradigması öne çıkmakta ve hatta "esneklik dönemi" adını almaktadır. "Yalın üretim", "bütünsel kalite yönetimi", "yüksek performanslı çalışma sistemi", "iş mükemmelliyeti", "yeniden yapılanma-reengineering" gibi kavramlar ve "kalite kontrol çemberleri", "kendini yöneten takım" gibi çok sayıdaki alt uygulamalar ile gerçekleştirilen söz konusu yeni üretim organizasyon sistemleri, bu "esneklik" döneminin ürünleridir. Sendikaların varlığını tehdit eden biçimde mevcut üretim süreçleri değişmektedir ve sendikalar bu tehditlere çözüm bulmak zorundadırlar. Örneğin sendikaları yadsıma potansiyelini taşıyan takım çalışmaları başlatılmakta, işveren işçiye daha değer veriyor gözükerek geçici de olsa çelişkileri yumuşatıcı bir atmosfer yaratılabilmekte, işyerlerinde üretime ilişkin işçi-işveren yeni tür ilişkiler ağı, sendikanın işlevleri yerine telaffuz edilebilmekte ve tüm bu süreçler geleneksel sendikal bilincini olumsuz etkilemekte, yine istihdam kayıt dışı ve çevre işgücü başta olmak üzere oldukça farklı statülere dağılmakta ve bu dağılan statüdeki işçileri sendikalılaştırmak güçleşmekte, işsizlik oranının yüksek olduğu bir durumda işten atılma kaygısı sendika militanlığını olumsuz etkilemektedir. İşyerinin ayakta kalması üzerine de politika üretmeleri, ister istemez sendikaların da gündemine sokulmaya çalışılmaktadır ve bu konuda

da sendikalar tavırsız kalamazlar. Yine işyerlerinde sürekli yapılan eğitimler, takım çalışmaları gibi konularda da belli politikalar üretmek zorundadırlar.

Esneklik, "literatürde sözü edilen" bir konu değil, doğrudan yaşamın içinde ve her geçen gün bu paradigma temelinde yapılan arayışlar ve sonuçlar olmaktadır. Bu nedenledir ki esneklik, yalnızca çalışanları değil, tüm toplumu kapsayan, günümüz kapitalist yeniden üretimine birikim rejimine adını vermiştir. Konunun işçiler açısından önemi ise bizzat esnek üretim organizasyon sistemlerinde rol almak durumunda kalmalarından daha farklı ve geniş bir boyuttadır. Özellikle ekonomik kriz dönemlerindeki gündem ve uygulamalarda daha sık duyulan esneklik konusu, sendikalar için kesinlikle ele alınması gereken bir olgudur. Çünkü toplum, birey olarak yaşanması yanında, çalışma koşulları ve toplu iş sözleşmelerinde de esneklik ile karşılaşılmaktadır.

İşverenler "esnekliği" kendileri için bir kurtuluş ve sıradan bir işletmecilik gibi ısrarla getirmektedirler. Bu yönde aralıksız panel veya benzeri toplantılar yapmaktalar. Bazı akademisyenleri esneklik yasaları hazırlama yönünde çalıştırmaktalar ve bu, yayınlarının değişmez konusu olmaktadır.

Sendikalı işyerlerinde esneklik daha çok; toplu iş sözleşmeleriyle belirlenmiş, yasalara uyumlaştırılmış olan iş saatlerinin başlangıç ve bitiş saatlerini değiştirme, haftalık toplam çalışma süresini uzatma, izin sürelerini işverenin belirlemesi, vardiyalı ve normal gündüzcü çalışmalar arasında yer değiştirme vb. gibi biçimlerde uygulanmaktadır. Ücretler açısından ise, işçinin ne zaman normal çalıştığı, ne zaman fazla mesai yaptığı belli olmasına rağmen toplu sözleşmede yazılı olan fazla mesai, hafta tatili, genel tatil ve vardiyalı çalışmalarda alacağı ücretler bu durumlara uygun ödenmemektedir. Türkiye'de çalışma sistemi, önceden belirlenmiş olan normal veya vardiyalı çalışma biçimindedir. Normal çalışanlar devamlı olarak gündüz olmak üzere yedi buçuk saat ile dokuz saat arasında ve işe başlama ve bitirme saatleri belirli, sabit bir sistemde çalışmaktadırlar. Vardiyalı düzende çalışanlar ise vardiya saatleri haftalık olarak değişerek, üç posta dönerli çalışmaktadır. İşletmelerde "sistemli çalışmanın" veya başka bir deyişle "çalışma sistemi"nin tamamen ortadan kaldırılacağı bir "düzen", çalışanlardan yana bakıldığında ise "düzensizlik" yaratılmak istenmekte ve uygulanmaktadır. Esnek çalışma saatleri sisteminde çalışanın kendisine, ailesine daha fazla vakit ayırabileceği, yaşamını bu sistemle daha kolay organize edebileceği savları ileri sürülmekteyse de uygulamada bunun böyle olmadığı çalışanın bu sistem içinde tam bir esaret çemberine alındığı görülmektedir. Bu

sistem tümüyle "pazar" ve "rekabet" koşullarına göre işlemekte, üretim yapan veya hizmet sunan çalışanlar bu sistem içinde cansız ve istenilen şekle kolaylıkla sokulmak istenen birer "nesne" olarak yer almaktadırlar.

06 Mayıs 2000

HÜKÜMET, IMF TAŞERONLUĞUNU BİR KEZ DAHA GÖSTERDİ

Hükümet alelacele, cumhurbaşkanlığı seçimlerinin tozu dumanı kalkmadan 3000 Lastik-İş Sendikası üyesi işçinin üç lastik fabrikasında bir haftadır sürdürdüğü grevi erteledi.

Her şeyden önce bu tutum, hukuk dışıdır. Gerekçeleri itibariyle mantıksız ve üstüne üstlük kullanılan yöntem açısından da etik dışıdır.

Tıpkı Sosyal Güvenlik Yasası'nın herkes deprem felaketinin acılarını yaşarken ve kamuoyu deprem ile meşgulken çıkartılması gibi, bu karar da kamuoyunun cumhurbaşkanlığı seçimleri ile meşgul olduğu, dikkatlerin seçime dönük olduğu bir dönemde çıkarılmıştır.

Bu tutum bile hükümetin yaptığı işin haksız olduğunu, gözlerden bir şeyler kaçırmaya çalıştığının delilidir.

Dikkatlerden kaçırılmak istenen nedir?

Her şeyden önce hükümetin iradesinin, IMF, çok uluslu şirketler ve patronlar tarafından esir alınmış olduğudur.

Bu karar çok açık bir şekilde halkın iradesinin hiçe sayıldığının göstergesidir.

Hukukçu bir cumhurbaşkanın seçildiği günde hukuk dışı bir iş yapılabilmiştir. Lastik işçilerinin grevi nasıl olmuştur da "ulusal güvenliği tehdit" etmiştir. Böyle mantık dışı bir gerekçe dünyanın neresinde vardır?

Olağanüstü dönemlerde bile yapılamayan grev ertelemeleri nasıl olup da demokrasinin genişlediği, rejimin "Avrupa standartlarına" uydurulmaya çalışıldığı bir dönemde yapılabilmektedir.

İşçiler, onların örgütleri sendikalar hangi gerekçelerle olursa olsun böyle bir muameleye tabi tutulamaz. İşçilerin ve sendikaların baskı altına alındığı rejimlerin ne türden bir rejim olduğunu sayın başbakan çok iyi bilmektedir.

Bu, çalışma yaşamına indirilen bir sivil darbedir.

Petrol-İş olarak bu tutumu şiddetle protesto ediyoruz ve yol yakınken vazgeçilmesini diliyoruz.

Sivil darbe girişimlerine de, sermaye sınıfının zora dayalı egemenliğine de geçit vermeyeceğiz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

08 Mayıs 2000

SIRA MUMCU'NUN TETİKÇİLERİNİN ARKASINDAKİLERDE VE DİĞER FAİLİ MEÇHUL SİYASİ CİNAYETLERİN ORTAYA ÇIKARTILMASINDA

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Gazeteci-yazar Uğur Mumcu'nun katillerinin yakalandığı yönünde yetkililer tarafından yapılan açıklamalar yakinen izlenmektedir.

Olayın bir yerde kesilerek ve bir-iki tetikçiyle kapatılmaması gerektiğini önemle hatırlatmak isteriz.

Sıra; Uğur Mumcu'nun tetikçilerinin arkasındaki güçlerin ortaya çıkarılmasında ve Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Çetin Emeç, Turan Dursun, A. Taner Kışlalı ve diğer faili meçhul cinayetlerin aydınlatılmasındadır.

Faillerinin yanı sıra, işbirlikçileri de kim olursa olsun yargı önüne çıkarılmalıdır.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

16 Mayıs 2000

SASA'DA 1941 ÜYEMİZ İLE GREVDEYİZ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Adana'da kurulu, SABANCI Grubu'nda yer alan SASA Suni Sentetik Elyaf San. A.Ş.'de, sendikamızın gösterdiği tüm olumlu yaklaşımlara rağmen, işverenin uzlaşmaz tavrı nedeniyle 1941 üyemizle greve çıkmış bulunmaktayız.

SASA'da 12 üyemiz halen asgari ücret düzeyinde 93 milyon 600 bin TL aylık brüt ücretle çalışmakta ve ücretler arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. Ortalama aylık ücret ise brüt 275 milyon 700 bin TL ve net olarak da 185 milyon TL dolayındadır.

Sendikamız yaşanan enflasyon ve ücret farklılıklarını dikkate alarak birinci yıl seyyanen aylık 250 milyon TL brüt ücret artışı ve sayıları 600'ü bulan taşeron eliyle istihdam edilenlerin sendikalaşmasını talep etmiş, işveren ise yıllık %60 ücret artışı ve 90 taşeron işçisinin sendikalaşmasını son teklif olarak ileri sürmüştür.

Uyuşmazlık konuları "ücret artışı" ve "taşeron işçilerinin örgütlenmesi" üzerine olmuştur.

Türkiye ve bölge ülkelerinde kendi sektörünün tek üretimini yapan, DUPONT gibi dünya devi ile ortak olan SASA'da; günün koşullarına göre asgari düzeyi ile de olsa yaşanılası bir ücretin ve taşeron işçilerinin sendikalaşmalarının en doğal hakkımız olduğuna inanmaktayız.

Söz konusu bu en doğal taleplerimizin kabulü yönünde grev uygulamasını başlatmış bulunmaktayız. Şimdi düşünme sırası işverende olup, çözüm kendi tercihleridir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No: 25 Üsküdar 81180, İstanbul
Tel: 0216-391 66 67 Fax: 0216-391 66 78/ 310 40 12

ildiri... haber bülteni... bildiri... haber bülteni... bildiri... haber bülteni... bildir

SASA'DA SENDİKA HAKKI VE ÜCRET DENGESİ İÇİN GREVDEYİZ

Basın ve Yayının
Değerli Temsilcileri

18 Mayıs 2000

Adana ve Silivri'de kurulu, Sabancı Gurubunda yer alan SASA Suni ve Sentetik Elyaf San. A.Ş.'de, 1941 üyemizle 16 Mayıs 2000 tarihinde greve çıkış nedenimiz kamu oyuna yansıtılmaya çalışıldığı gibi tek başına "ücret uyuşmazlığı" biçiminde değildir. Uyuşmazlık konuları aşağıda sıralanan "sendikalaşma" ve "ücret dengesizliğini giderme" üzerine olmuştur.

1- Sasa'da üye sayımız sürekli düşmektedir. Örneğin 1992'de 2983 olan üye sayımız bugün 1941'e düşmüştür. Bu düşüş son yıllarda öylesine artmıştır ki örneğin 2 yıl önce 2647 üye sayımız, bu sözleşme döneminde %27 oranında gerilemiştir. İşveren gerçekte çalışan sayısını düşürmemekte, hatta yeni yatırımlar ile artırmaktadır. İşten çıkarılan sendika üyeleri yerine işe yeni alınan işçilerin büyük kısmı "taşeron" ve "sözleşmeli" statüde istihdam edilmektedir. Kısacası işveren müteahhit-taşeron eliyle istihdama giderek, sendikasızlaştırma uygulamaktadır.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işverenin "taşeronlaştırma" yöntemi ile uyguladığı sendikasızlaştırmaya karşı, taşeron işçilerinin sendikalaşmaları ve ücretlerinin ayrıca görüşülmesi, "ücret dengesizliğinin giderilmesi" ile birlikte "belirleyici" bir talep olarak tarafımızdan getirilmiştir. İşveren ise sayıları "600" dolayında ifade edilen taşeron işçilerinin yalnızca 90'ının sendikalaşmalarını kabul edebileceklerini belirtmiştir.

Sendikasızlaştırmanın hızla sürdüğü bir durumda talep ettiğimiz ücret artışı işverence kabul edilse dahi, kısa sürede sendikasızlaşacak üyelerimizin bu haktan yararlanmaları olası değildir. Kaldı ki sendikal politikalarımız açısından sendikalaşma hakkımız, ücret artışı taleplerimizle aynı önemdedir. İşverenin sendikalaşma hakkımızı tanımaması nedeniyle konu, birincil önemde uyuşmazlık durumuna gelmiştir.

2- İşçi giriş-çıkış devrinin yüksekliği üyelerimizin ortalama ücretlerinin son 6 ayda %4 oranda düşmesinden de anlaşılır. Kıdemli işçi işten çıkarılmakta ve yerine asgari ücretle işçi alınmaktadır. Örneğin Sasa'da 112 üyemiz halen asgari ücret düzeyinde çalışmakta ve toplam 635 üyemiz ortalamanın oldukca altında ücret almaktadır. Ortalama aylık ücret ise brüt 275 milyon TL. ve net olarak da 185 milyon TL dolayındadır.

İşveren en son %60 ücret artışı önermekle beraber, yüzdeli ücret zammı sisteminin ücretler arasında var olan farklılıkları, giderek daha da derinleştireceğinden Sendikamız, seyyanen ücret artışının daha hakça olacağını benimsemiştir.

Sendikalaşma ve dengeli ücret bizlerin en doğal ve demokrasi gereği en temel hakkımızdır.

Kamu oyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu Adına

Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

18 Mayıs 2000

SASA'DA SENDİKA HAKKI VE ÜCRET DENGESİ İÇİN GREVDEYİZ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Adana'da ve Silivri'de kurulu, SABANCI Grubu'nda yer alan SASA Suni ve Sentetik Elyaf San. A.Ş.'de 1941 üyemizle 16 Mayıs 2000 tarihinde greve çıkış nedenimiz, kamuoyuna yansıtılmaya çalışıldığı gibi tek başına "ücret uyuşmazlığı" biçiminde değildir. Uyuşmazlık konuları aşağıda sıralanan "sendikalaşma" ve "ücret dengesizliğini giderme" üzerine olmuştur.

1) SASA'da üye sayımız sürekli düşmektedir. Örneğin 1992'de 2983 olan üye sayımız bugün 1941'e düşmüştür. Bu düşüş son yıllarda öylesine artmıştır ki örneğin iki yıl önce olan 2647 üye sayımız, bu sözleşme döneminde %27 oranında gerilemiştir. İşveren gerçekte çalışan sayısını düşürmemekte, hatta yeni yatırımlar ile artırmaktadır. İşten çıkarılan sendika üyeleri yerine işe yeni alınan işçilerin büyük kısmı "taşeron" ve "sözleşmeli" statüde istihdam edilmektedir. Kısacası işveren müteahhit-taşeron eliyle istihdama giderek, sendikasızlaştırma uygulamaktadır.

Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde işverenin "taşeronlaştırma" yöntemi ile uyguladığı sendikasızlaştırmaya karşı, taşeron işçilerin sendikalaşması ve ücretlerinin ayrıca görüşülmesi, "ücret dengesizliğinin giderilmesi" ile birlikte "belirleyici" bir talep olarak tarafımızdan getirilmiştir. İşveren ise sayıları "600" dolayında ifade edilen teşeron işçilerinin yalnızca 90'ının sendikalaşmasını kabul edebileceklerini belirtmiştir.

Sendikasızlaştırmanın hızla sürdüğü bir durumda talep ettiğimiz ücret artışı işverence kabul edilse dahi, kısa sürede sendikasızlaşacak üyelerimizin bu haktan yararlanmaları olası değildir. Kaldı ki sendikal politikalarımız açısından sendikalaşma hakkımız, ücret artışı taleplerimizle aynı önemdedir. İşverenin sendikalaşma hakkımızı tanımaması nedeniyle konu, birincil önemde uyuşmazlık durumuna gelmiştir.

2) İşçi giriş-çıkış devrinin yüksekliği, üyelerimizin ortalama ücretlerinin son altı ayda %4 oranında düşmesinden de anlaşılmaktadır. Kıdemli işçi işten çıkarılmakta ve yerine asgari ücretle işçi alınamaktadır. Örneğin SASA'da 112 üyemiz halen asgari ücret düzeyinde çalışmakta ve toplam 635 üyemiz ortalamanın oldukça altında ücret almaktadır. Ortalama aylık ücret ise brüt 275 milyon TL ve net olarak da 185 milyon TL dolayındadır.

İşveren en son %60 ücret artışı önermekle beraber, yüzdeli ücret zammı sistemi ücretler arasında var olan farklılıkları giderek daha da derinleştireceğinden, sendikamız seyyanen ücret artışının daha hakça olacağını benimsemiştir.

Sendikalaşma ve dengeli ücret bizlerin en doğal ve demokrasi gereği en temel hakkımızdır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

24 Mayıs 2000

ZORUNLU TASARRUFLAR ÜZERİNDEKİ OYUNLARA SON!

Hükümet, istikrar politikasını bahane ederek, çalışanların aleyhine düzenlemeleri uygulamaya koymak istemekte ve ücretler üzerinde yaptığı baskıları, zorunlu tasarruf uygulamasıyla sürdürmektedir. Hükümetin izlediği politika ve ilgili bakanın açıklamasından, zorunlu tasarruf kesintilerimizin, bugüne kadar olduğu gibi, ucuz bir kredi olarak kullanılmaya devam edileceği anlaşılmaktadır.

Konuyla ilgili Devlet Bakanı Recep Önal, çalışanların en tabi hakları olan kesintilerin geri ödenmesine karşı çıkarken, neredeyse tehdit edici ifadelerde bulunarak emeğe verdikleri değeri de gözler önüne sermiştir. Çalışanların gücünü yok sayıp, en doğal taleplerini bile görmezden gelenlerin, geçmişteki işçi mücadelesine bakmaları kendileri için çok hayırlı olacaktır.

Ücretlerimizin doğal bir parçası olmakla birlikte, haksız bir şekilde kesilen ve çıkarlarımız dışında kullanılan tasarrufların derhal tasfiyesi için, Emek Platformu'nun daha kararlı ve enerjik bir tutum alması kaçınılmaz hale gelmiştir. Zorunlu tasarruf haksızlığına karşı yükseltilecek mücadele, emeği yok sayanlara, özelleştirmecilere, sendikal hakları gasp edenlere karşı da çok önemli bir cevap oluşturacaktır.

Zorunlu tasarruf kesintilerinin gerçek nemalarının hesaplanıp, anaparalar ve işveren kesintisi adı altındaki tutarlarla birlikte hemen şimdi ödenmesi gerekmektedir. Bu konuda nemaların, hükümetin ilan ettiği orandan değil, gerçek satınalma gücü üzerinden hesaplanması büyük önem taşımaktadır. Zorunlu tasarruf kesintileri üzerinde oynanacak oyunlara karşı, bütün gücümüzle mücadele etmekte kararlı olduğumuzu bir kez daha bilgilerinize sunuyoruz.

Saygılarımızla

29 Mayıs 2000

SASA GREVİMİZ BAŞARI İLE SONUÇLANMIŞTIR

Adana'da ve Silivri'de kurulu, SABANCI Grubu'nda yer alan SASA Suni ve Sentetik Elyaf San. A.Ş.'de 1941 üyemizle 16 Mayıs 2000 tarihinde çıktığımız grevimiz 27 Mayıs'ta varılan anlaşma ile başarılı bir biçimde sona ermiş, greve çıktığımız sayı ile bugün işbaşı yapılmıştır.

Varılan anlaşma ile:

a) 275 milyon TL olan ortalama brüt ücretlere, 1 Ocak 2000'den başlamak üzere birinci yıl %65 zam yapılmıştır. İkinci yıl ise 2000 yılında gerçekleşen enflasyon oranında ücret zammı uygulanacaktır.

b) Üretim faaliyetinde bulunan 137 taşeron işçisi, 01.06.2000 tarihinden itibaren şirket kadrosuna geçirilerek toplu iş sözleşmesinden yararlandırılacaklardır.

Yapılan sözleşme ile tüm sosyal haklar %70 oranında, izin, bayram ve yakacak ödemeleri birinci yıl toplam %76,8 oranında artırılmıştır. Tüm bu haklar ikinci yıl, 2000 yılı enflasyon artış oranı düzeyinde artacaktır.

SASA grevimizle; ülkemiz içinden ve dışından başta uluslararası üyesi olduğumuz EMCEF ve ICEM, konfederasyonumuz TÜRK-İŞ ve diğer konfederasyonlar olmak üzere çok sayıda sendika ve demokratik kuruluş tarafından dayanışma gösterilmiştir. Tüm bu kuruluşlara göstermiş oldukları dayanışmalarından dolayı teşekkürü bir borç biliriz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Çavdar
Genel Sekreter

31 Mayıs 2000

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE KARŞI AÇILAN DÖRT DAVA SÜRMEKTEDİR!

YARGI KARARLARI KESİNLEŞMEDEN POAŞ'IN SATIŞI YASADIŞIDIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Hükümet temsilcileri ve ÖİB yetkililerinin POAŞ'ın özelleştirilmesinin tamamlandığı biçimde kamuoyuna yaptıkları açıklamalar gerçeği yansıtmamaktadır. Çünkü POAŞ'ın özelleştirilmesinin, sendikamız tarafından ısrarla dile getirilen kamu çıkarlarına aykırılığı bir yana, henüz bu konuda yargıya intikal eden davalar sonuçlanmamış ve kesinleşmemiştir.

Bilindiği gibi daha önce de POAŞ'ın 1998'deki satış kararı, sendikamız ve bir üyemiz tarafından açılan dava sonucunda, Ankara 6. İdare Mahkemesi tarafından 23.02.1999 tarihinde, "POAŞ'ın stratejik ve tekel konumunda oluşundan, Rekabet Kurulu'nun görüşünün alınmamasından ve satışın yapılması halinde kamu yararı gerçekleşmeyeceğinden" iptal edilmişti.

POAŞ'ın ikinci kez özelleştirilmesine karşı sendikamız ve POAŞ işçisi bir üyemiz tarafından dört ayrı dava açılmış olup bu davalar henüz sürmektedir. Açılan davalar tarih sırasına göre şöyledir:

1. 14.01.2000 tarihinde Ankara 8. İdare Mahkemesi'nde POAŞ'ın %51 hissesinin satışı için 18 Kasım 1999 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın ihale açma kararının iptali talepli, sendikamız ve bir üyemiz adına, 2000/45 E. sayılı dosyası ile açılan dava.
2. 10.04.2000 tarihinde, Danıştay 10. Dairesi'nde, Rekabet Kurumu Başkanlığı'nca, POAŞ'ın %51 hissesinin blok satış yoluyla özelleştirilmesi

için Rekabet Kurulu'nun verdiği nihai iznin iptali talepli, sendikamız ve bir üyemiz adına, 2000/1776 E. sayılı dosya ile açılan dava.

3. 27.04.2000 tarihinde, Ankara 5. İdare Mahkemesi'nde, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 21.04.2000 tarih ve 2000/37 nolu kararı ile POAŞ'ın %51 hissesinin satışının onanmasına ilişkin kararının ardından yürütmenin durdurulması ve POAŞ'ın %51 hissesinin satışının iptali talepli, sendikamız ve bir üyemiz adına 20000/462 E. sayılı dosyası ile açılan dava.

4. 02.05.2000 tarihinde Ankara 9. İdare Mahkemesi'nde, 2000/517 E. sayılı dosyası ile 03.03.2000 günü POAŞ'ın %51 hissesinin satışı için yasaya aykırı yapılan ihalenin iptali talepli, sendikamız ve POAŞ'ta çalışan bir üyemiz adına açılan dava.

DAVA DİLEKÇEMİZDE ORTAYA KOYDUĞUMUZ HUKUKA AYKIRILIKLARDAN BAZILARI ÖZETLE ŞÖYLEDİR:

1) Öncelikle hukuka aykırı olarak yapılmış bir ihaleye dayanılarak alınan satış kararı hukuka aykırıdır.

2) Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun, Rekabet Kurumu'nun 10.03.2000 tarihli nihai kararı kesinleşmeden, satış kararı alması yasaya aykırıdır.

3) POAŞ'ın bu satışı, 3984 sayılı RTÜK Yasası'nın 29. maddesinde açıkça ifade edilen, belirli bir özel radyo ve televizyon kuruluşunda %10'dan fazla hissesi olan, devletten, diğer kamu tüzel kuruluşlarından ve bunların doğrudan veya dolaylı olarak katıldıkları teşebbüs ve ortaklıklardan herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemeyecekleri hükmüne aykırıdır. POAŞ ihalesine katılan ortaklıklar radyo ve televizyon kuruluşlarına sahiptir. Bu yönüyle de POAŞ'ın %51 hissesinin ihalesi ve satışı kararı yasaya aykırıdır.

4) POAŞ'ın bu satış kararı aynı zamanda Bankalar Yasası'na da aykırıdır. Yasaya göre bir banka gerçek ve tüzel bir kişiye doğrudan doğruya veya dolaylı olarak özkaynaklarının %25'inden fazla kredi veremez, ortak olamaz. POAŞ'ın hissesinden İş Bankası'na düşen pay 362 trilyon TL, İş Bankası'nın özkaynaklarının toplamı ise 732 trilyon TL'dir. Bu nedenle İş Bankası ve Vakıflar Bankası gibi bankaların ihaleye katılması Bankalar Yasası'na aykırıdır.

Hükümeti hukuk devletine özgü davranmaya davet ederiz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

12 Haziran 2000

BUĞDAY DESTEK ALIM FİYATININ, IMF VE DÜNYA BANKASI'NIN İSTEDİĞİ ORANDA SINIRLANDIRILMASI, TÜRKİYE TARIM POLİTİKALARININ ULUS ÖTESİ TEKELCİ SERMAYEYE TESLİMİYETİ PAKETİNİN BİR PARÇASIDIR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Dünya Bankası tarafından 700 milyon dolar kredi karşılığı dayatılan ve "tarım reformu" adı verilen program ve hükümetin "niyet mektubu"nda formüle ettiği, IMF tarafından geliştirilmiş olan tarım politikaları, bir paket oluşturmakta ve bu kuruluşların taşeronu durumundaki mevcut koalisyon hükümeti de bu "paket"i gözü kapalı uygulamaktadır.

Hükümetin uygulamakta olduğu Türkiye tarım politikalarında, destekleme alım fiyatlarınıın düşük tutulması ve giderek bu uygulamadan vazgeçilmesi, tarım birliklerinin anonim şirketlere dönüştürülerek batmalarına yol açılması, TİGEM'in özelleştirilerek tarımı destekleme araçlarından olan önemli bir kuruluşun daha yok edilmesi ve kamu gübre fabrikaları TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın da özelleştirilerek tarım sektörünün ulus ötesi ve yerli sermayeye teslim edilmesi vardır.

Tarım sektörü, üretim açısından ülke nüfusunun yarısına yakın kesimini ve tüketim açısından da nüfusun tamamını doğrudan etkileyen bir özelliğe sahiptir. Böylesi önemde bir sektör, tamamen ulus ötesi tekelci sermayenin çıkarları doğrultusunda politikalar üreten, ülkelere bu yönde programlar dayatan IMF ve Dünya Bankası'na teslim edilen bir sürece sokulmuştur.

Anadolu'da üretilen buğdayın destekleme alım fiyatının, daha önce açıklanmış olan bir önceki yıla göre %27,5 artırılarak 102 bin TL ile sınırlandırılması, mevcut hükümetin bu ülke tarım üreticisinin ve bir yönüyle de tüm tüketicilerin, yani nüfusun büyük çoğunluğunun ve ilgili kurumların sesine kulak tıkayarak IMF'nin taşeronluğunu tercih etmesi olmaktadır.

Tarımda iki önemli girdiden biri olan mazot fiyatları 1999'da 137.300 TL/lt'den 396.700 TL/lt'ye çıkarak %289 oranında artarken, yine diğer girdi fiyatları açısından bir ölçü olan toptan eşya fiyatları da %53'lerde artarken, kırsal kesim ürünlerindeki enflasyon oranı da geçen yıl %55 olurken, buğday destekleme alım fiyatını %27,5 oranında sınırlamak buğday üreticisini zarara sokmak, cezalandırmak, mağdur etmek ve tarım üretimini engellemektir. Sonuçta Türkiye'nin tarım ürünleri ithalatçısı konumu çok daha artacak ve tarım sektörü ulus ötesi ve yerli tekelci sermayenin kâr hırsına terk edilecektir. Bu durum, ülkenin temel gıda maddesi olan ekmek fiyatlarının artması demektir.

Mevcut hükümet, 60 milyonun sesine k ulağını tıkar, ülke çıkarını düşünmez ve büyük bir gayretkeşlik ile IMF ve Dünya Bankası programlarının sadık bir takipçisi olurken, başta AB ve ABD olmak üzere tüm gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde uygulanan "tarım destekleme politikaları"nı da mı görmüyor?

Diğer ülkeler tarımlarını desteklemek için bütçelerinden en büyük payı alırken, Türkiye'de zaten kendi haline bırakılmış olan tarım sektörü, çok daha gerileyecektir.

Mevcut hükümeti, uygulamakta olduğu düşük destek alım fiyatı uygulamasından, kamu tarım birimleri ve gübre fabrikalarını özelleştirme girişimlerinden bir an önce vazgeçmesi yönünde uyarıyor, Türkiye tarımını IMF ve Dünya Bankası politikalarına teslim etmesini de protesto ediyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

23 Haziran 2000

PETROL-İŞ SENDİKASI 24. DÖNEM 2. OLAĞAN BAŞKANLAR KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ (22-23 Haziran 2000/Aliağa)

Başkanlar kurulumuz 24-25 Şubat'ta Adana'da yapılan genişletilmiş olağan başkanlar kurulumuzdan bu yana geçen süre içerisinde ülkemizde ve ülkemizi etkileyen uluslararası düzeyde meydana gelen siyasal, sosyal ve sendikal gelişmeleri ve sendikamızın bu dönem içerisindeki çalışmalarını gündemine alarak değerlendirmiştir.

Bu çerçevede; hükümet, IMF'ye verdiği niyet mektubu doğrultusunda, IMF'nin isteklerini ve halkımıza dayattığı programı uygulamada ısrar etmektedir.

Şöyle ki; 2000 yılı içerisinde enflasyon ile mücadele programı adı altında düşük ücret politikası ve tarımda sübvansiyonların kaldırılarak taban fiyatlarının düşük tutulması politikası yürürlüğe konmuştur ve kamu mallarının ve kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirilmesi, kamu hizmetlerinin ve tarımın piyasa koşullarına terk edilmesi politikaları da ısrarla sürdürülmeye çalışılmaktadır.

Bu anlamda; örgütlü olduğumuz işyerlerinden POAŞ'ın satışının ardından, TÜPRAŞ'ın %31,5 hissesinin halka arzı gerçekleşmiş, gübre sektöründeki TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın 28 işletme ile birlikte 24 Temmuz'da ihalesi kararlaştırılmıştır.

Hükümet, ILO toplantısı öncesinde ve AB'ye uyum adı altında uluslararası kamuoyunun eleştirilerinden ve baskısından kurtulmak amacıyla çalışma yaşamında kimi düzenlemeleri gündemine almıştır.

Sendikamız her zaman olduğu gibi, ulusal çıkarlarımızın, halkımızın, işçi sınıfımızın ve temsil ettiğimiz kitlenin çıkarlarının yanındadır.

Bu zeminden hareketle:

Başkanlar kurulumuz, işkence ve kötü muamelenin devam ettiğini, ceza evle-

Başkanlar Kurulumuz Toplandı...

XXIV. Dönem II. Olağan Başkanlar Kurulumuz 22-23 Haziran 2000 tarihinde İzmir/ Aliağa Şube Salonumuzda Toplandı...

Merkez Yönetim Kurulumuz ve Şube Başkanlarımızın katılımı ile Aliağa Şubemizin toplantı salonunda gerçekleşen Olağan Başkanlar Kurulumuz Sonuç Bildirgesi şöyledir:

Başkanlar kurulumuz 24-25 Şubat'ta Adana'da yapılan Genişletilmiş Olağan Başkanlar Kurulumuzdan bu yana geçen süre içerisinde ülkemizde ve ülkemizi etkileyen uluslararası düzeyde meydana gelen siyasal sosyal ve sendikal gelişmeleri ve sendikamızın bu dönem içerisindeki çalışmalarını gündemine alarak değerlendirmiştir.

Bu çerçevede;

Hükümet, IMF'ne verdiği niyet mektubu doğrultusunda, IMF'nin isteklerini ve halkımıza dayattığı programı uygulamada ısrar etmektedir.

Şöyle ki;

2000 yılı içerisinde enflasyon ile mücadele programı adı altında düşük ücret politikası ve tarımda sübvansiyonların kaldırılarak, taban fiyatla-

rindeki kötü yaşam koşullarının F tipi cezaevleri ile daha da ağırlaştırılmak istendiğini, Kürt sorununa barışçı çözüm arayışları konusunda da henüz bir adım atılmadığını tespitle, ülkemizde demokrasinin ve demokratikleşmenin hükümetin taahhüt ettiği Kopenhang Kriterleri'nden hala uzakta olduğunu üzülerek ve esefle izlemektedir.

İçinden geçtiğimiz süreçte özelleştirmenin hedefi olan bir sendika olarak, özelleştirmeye karşı her türlü meşru ve yasal zeminde mücadeleye kararlıdır.

Bu çerçevede; POAŞ ve TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine karşı verilen mücadele doğrultusunu onaylamakta ve sürdürülmesine destek vermektedir. Aynı mücadele TÜGSAŞ, İGSAŞ ve PETKİM'in özelleştirilme girişimlerine karşı da sürdürülecektir. Bu çerçevede Temmuz ayı içerisinde Kütahya ve Samsun'da birer miting yapılması kararına destek vermektedir.

İGSAŞ ve TÜGSAŞ'ın özelleştirilmesi, Dünya Bankası'nca dayatılan tarımın piyasa koşullarına açılması politikası ile iç içedir. Ulusal çıkarlara, tarımın ve köylümüzün zararına olan bu politikaya karşı çiftçilerin göstermiş olduğu tepkiye sendikamız destek ve katkı verecektir.

Sendikamız her türlü olumsuz koşullara rağmen örgütlenme mücadelesini sürdürmektedir. Müteahhit işçilerinin örgütlenmesinde yargı önünde davalar açılarak elde edilen hukuki kazanımın, bundan böyle siyasal girişimlerle köklü bir çözüme kavuşturulması için de girişimlerini sürdürecektir.

Başkanlar kurulumuz, çalışma yaşamında yapılmak istenen yasal düzenlemelerin içinin boşaltılmasına karşı mücadelede kararlıdır. Sendikal hak ve özgürlüklerin ILO normlarına, AB standartlarına uygun olarak düzenlenmesini istemektedir ve bu doğrultuda mücadele edecektir.

Bu anlamda:

Sendikalar, Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasalarında yapılmak istenen değişikliklerde olumlu yanlar olmakla beraber olumsuzluklar konusunda da hükümeti uyarmaktadır. İşyeri ve işletme barajları kaldırılmasını ve işkolu barajının da geçmişte yaşanan olumsuz deneyimler ışığında makul düzeye çekilmesini, grev hakkının, hak grevi, dayanışma vb. genişletilmesini ve kullanımının demokratikleştirilmesini istemektedir. İşyeri işçi temsilciliği kurumunun, sendika temsilciliği kurumu ile karşı karşıya getirilmek istenmesini tehlikeli, konfederas-

yonlara çerçeve sözleşme yapma hakkının üye sendikaların özgür iradesinden alınıp, yasal hak olarak düzenlenmesini ise yanlış bulmaktadır.

İşsizlik sigortasının kurulmuş olması olumludur ancak iş güvencesi olmaksızın, toplanacak fonlara ilişkin fon yönetimi ve değerlendirmesinin nasıl olacağına ilişkin açıklık olmamasını eksiklik olarak görmektedir ve düzeltilmesini istemektedir.

Zorunlu tasarruflar, anapara ve nemaları ile birlikte defaten ve nakden hak sahiplerine ödenmelidir.

Sendikamız bu dönemde ücretlerin dondurulması politikası karşısında iyi bir sınav vermiş, toplu sözleşmelerde dayatılan %25 ücret artışı karşısında, yaşanan enflasyona karşı politikasını yaşama geçirmiştir. Bu politikanın kamu sözleşmelerinde de sürdürülmesinde kararlıdır. Türk-İş'in ve kardeş sendikaların bu konuda birlik ve dayanışma içerisinde olacağına inanmaktayız.

Öte yandan başkanlar kurulumuz, örgütsel ilişkiler açısından Türk-İş'in 6. Bölge Temsilciliği görevini sürdürmekte olan Samsun şube başkanımızın örgütümüze bilgi verilmeden görevden alınmış olmasını da doğru bulmamıştır.

Başkanlar kurulumuz bu dönemde, sendikamızın Gemlik ve Kocaeli mitingleri, 1 Mayıs kutlaması ile Ankara yürüyüşünde göstermiş olduğu performansı takdir etmekte, toplumsal yaşama katkı ile kamuoyuna etki doğrultusundaki bu çalışmaların sürdürülmesi kararlılığını kamuoyuna ifade etmektedir.

Petrol-İş Sendikası
24. Dönem 2. Olağan Başkanlar Kurulu

28 Haziran 2000

ÖZELLEŞTİRME; EMEKÇİLERİN, HALKIMIZIN VE ULUSAL ÇIKARLARIMIZIN ALEYHİNEDİR

ÇAYIRHAN TERMİK Santralı ve Kömür İşletmeleri'nin bir gecede yangından mal kaçırır gibi Turgay Ciner'in sahibi olduğu PARK Teknik'e devrini şiddetle kınıyoruz.

Petrol-İş Sendikası olarak kardeş sendikamız Türkiye Maden İşçileri Sendikası'nın tepkisini haklı buluyor ve kaygılarına katılıyoruz.

Enerji gibi stratejik önemde bir işyerinin adeta bir gece operasyonu ile devrinin, yapılmak istenenleri ele verdiğini, ülkemizin ve ulusal çıkarlarımızın hiçe sayıldığının bir delili olarak değerlendirdiğimizin bilinmesini istiyoruz.

Bu yağmadan öte bir şeydir.

Üç-beş dolar için IMF'ye boyun eğmek, ulusal egemenliğimizi çok uluslu tekellere, uluslararası finans kuruluşlarına teslim etmektir.

Yöre halkının hakkını, 65 milyonun alınterini, binlerce çalışan işçinin aileleri ile birlikte geleceğini hiçe saymaktır.

Yol yakınken vazgeçilmelidir. Gerginlikten ve işçilerin ve sendikalarının yok sayılması tutumunun sonuçlarından kimse kazançlı çıkmayacaktır.

Saygılarımızla

Adnan Özcan	Mustafa Çavdar
Mali Sekreter	Genel Sekreter

28 Haziran 2000

SETAŞ GREVCİLERİ YALNIZ DEĞİLDİR

Kütahya'nın Simav ilçesinde Ağaç-İş sendikamızda örgütlenen 230 SETAŞ Simav Orman Mamülleri Sanayii işyeri işçileri 5 Mayıs'tan bu yana direniyor.

Bu onurlu kavgayı Petrol-İş Sendikası tüm gücü ile destekliyor. İçinden geçtiğimiz olumsuz koşullarda, işverenlerin örgütlülüğe ve sendikal harekete, hükümetlerin düşük ücret dayatmalarına ve binbir entrikaya karşı verilen bu mücadele başarıya ulaşacaktır.

Bu inançla; kardeş Ağaç-İş sendikamızı ve grevci SETAŞ işçilerini yürekten destekliyor, dostluk ve dayanışma duygularımızı iletiyoruz.

Saygılarımızla

Adnan Özcan	Mustafa Çavdar
Mali Sekreter	Genel Sekreter

03 Temmuz 2000

DERİ-İŞ'Lİ ÜÇ SENDİKACININ TUTUKLANMASI, SENDİKAL ÖZGÜRLÜKLERE BİR SALDIRIDIR

Bir süredir Çorlu'da dabakhane işçilerinin örgütlenmesi mücadelesi veren Deri-İş sendikamız ve onun örgütlediği işçiler, yasal boşluklardan yararlanan ve yasaları hiçe sayan patronlar tarafından saldırıya uğradılar. Deri-İş Sendikası'nda örgütlenen işçiler işten atıldılar.

Bütün bunlar olurken 29 Haziran Cuma günü üç sendikacı, Deri-İş Eğitim Sekreteri Hüseyin Akgül, Mali Sekreter Naci Özdemir ve Deri-İş üyesi Ayşegül Topdemir gözaltına alınarak tutuklanmış bulunuyor.

Hükümetin Avrupa Birliği'ne girme sürecine yönelik olarak sendikal hak ve özgürlükleri düzenleyen yasalarda değişiklikler planladığı şu günlerde sendikacılara ve işçilere yönelik, onların örgütlenme hakkına saldırı niteliğindeki bu tutumu şiddetle kınıyoruz.

Öncelikle bilinmelidir ki, bu tutum bizleri geçmişte yıldıramadı, gelecekte de yıldıramayacaktır. Öte yandan eylemi ile söylemi birbirini tutmayan, içeride başka, dışarıda başka konuşan hükümetlerin de inandırıcılığı kalmıyor. Barış ortamını zehirlemenin ise kimseye yararı olmuyor.

Tutuklananlar derhal serbest bırakılmalı, sendikal örgütlenme nedeniyle işinden atılan işçiler hemen işine geri döndürülmelidir. Özgürlüklere saldıranlar ise cezasız bırakılmamalıdır ve artık bu ülke hukukun egemen olduğu bir ülke olmalıdır.

Petrol-İş, meşru zeminlerde mücadele veren ve haksız yere işten atılan işçilerin, salt sendikal özgürlükleri kullandıkları için gözaltına alınan ve tutuklanan sendikacı dostlarının yanındadır.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

TUSAS

İŞÇİ KIYIMINA SON

07 Temmuz 2000

ÖZELLEŞTİRMEYE KARŞI, TÜGSAŞ'A SAHİP ÇIK

Hükümet izlediği politikalarla, hayat koşullarını her geçen gün ağırlaştırmaktadır. ASİL Çelik satılırken SUNİ İPEK kapatma tehdidiyle karşı karşıyadır. TÜGSAŞ Gemlik Fabrikası için de özelleştirme kararı alınmıştır. Bu özelleştirmeler, yalnızca işçilerin değil, esnafıyla, çiftçisiyle bölge halkının da çıkarlarına aykırıdır. Özelleştirmelerden çıkarı olanlar, bir avuç kara paracı, fırsatçı sermaye ile büyük holdinglerdir.

TÜGSAŞ, kamunun elinde, milli gelire yaptığı katkının yanısıra, Gemlik ekonomisine de çok önemli katkılarda bulunmaktadır.

Türkiyenin en ünlü zeytinlerinin yetiştirilmesinde TÜGSAŞ gübrelerinin de rolü vardır. Özelleştirme ile gübre pahalanacak, devletin gübre için verdiği destek kesilecek, başta zeytin olmak üzere tarım üretimi büyük zarar görecektir.

Yaklaşık 1000 kişilik TÜGSAŞ çalışanı, aileleriyle birlikte, Gemlik nüfusunun %5 ila 10'unu oluşturmaktadır. Bu yüzden, TÜGSAŞ işçisinin çıkarları ile Gemlik halkının çıkarları ortaktır.

TÜGSAŞ işçisinin yaptığı harcamalar Gemlik esnafına büyük katkı sağlamaktadır. Her ay, ücretlerinin büyük kısmı Gemlik içinde harcanmaktadır. Özelleştirme halinde ise, Gemlik esnafının, kazancı önemli ölçüde azalacaktır.

20 yılı aşkın bir süredir Gemlik halkıyla bütünleşen TÜGSAŞ'ın özelleştirilmesi, Gemlik halkının ekonomik, sosyal ve politik gücünün zayıflamasına neden olacaktır. Gemlikli arkadaş, bu yüzden, nerede durduğunu iyi belirle.

GEMLİKLİLER,

TÜGSAŞ Gemlik fabrikası özelleştirilirse, işçiler dışarı atılacak, ücretler düşürülecek, belki de fabrikada üretime son verilecektir. Çünkü özelleştirmenin ana amacı budur. Daha önceki özelleştirmelerin sonuçları da ne yazık ki bu şekilde

olmuştur. Özelleştirmeciler, toplumun çıkarlarını değil, kendi bireysel kârlarını düşünürler. Bu bireysel kârlarının da Gemlik halkına faydası olmayacaktır. Çünkü özelleştirmeciler kârlarını Gemlik'te tutmayacaklardır.

Çiftçinin toprağına destek vermek istiyorsan, özelleştirmeye karşı durmalısın. İşçinin emeğine değer verip kaliteli gübre istiyorsan özelleştirmelere karşı durmalısın. Demokrasinin örgütlenmekten geçtiğine inanıyorsan örgütlü sendikal güç Petrol-İş'e destek vermelisin.

Özelleştirmeye karşı, gübre fabrikalarına sahip çıkıp sendikamızın mücadelesini desteklemeniz, mücadelemize güç katacak, geleceği ilişkin umudumuzu artıracaktır.

Saygılarımızla

Petrol-İş Sendikası
Bursa Şubesi

07 Temmuz 2000

ASİL ÇELİK VE VAKIFBANK ÖZELLEŞTİRMELERİ KAMU YARARINA AYKIRIDIR

Ülkemizde son yıllarda pervasızca, inatla ve tam bir aymazlıkla sürdürülen özelleştirme uygulamalarının son halkasını, Türkiye'nin kaliteli çelik üretiminde önemli yeri olan ASİL Çelik ve bir kamu bankası olan Vakıfbank'ın özelleştirilmeleri oluşturmaktadır. Görüldüğü kadarıyla ulusararası tekellerin ve IMF, Dünya Bankası gibi sermaye kuruluşlarının dayatmalarından bir ölçüde bile olsa bağımsız bir ekonomik çizgi izlemek artık sözkonusu olmamaktadır.

Petro-kimya, gübre ve enerjide olduğu gibi yine çok kritik, stratejik önemde olan demir-çelik sektörü özelleştirmelerinin de eklenmesi kaygı vericidir. Daha önce özel sektörün elindeyken zarar ettiği için kamulaştırılarak kurtarılan ASİL Çelik verimli ve kârlı bir kuruluş haline getirildikten sonra yeniden özel sektöre devredilmektedir. Kuruluşların kamunun elinde zarar ettiği, özel sektörde ise kârlı, verimli hale geldiği yönündeki bilimsel temelleri olmayan sığ anlaşıya karşı gösterilecek güzel örneklerden birisi de ASİL Çelik'tir. Ancak bugün sürdürülen özelleştirmelerde artık bilimsel dayanaklar, verimlilik artışı, ulusal ekonomiyi geliştirme, rekabeti artırma kaygıları vb. aramak yanlış olacaktır. Bugün özelleştirme, kamu birikimlerinin tam bir haraç mezat satışı yoluyla borç kapatma faaliyetine dönüşmüştür.

Öte yandan Vakıfbank'ın çok acele bir şekilde kanun hükmünde kararname ile özelleştirilmesi girişimi de dikkat çekicidir. Kamu bankalarının tasfiyesi IMF'ye verilen mektupta da yer alan ve hükümetin ısrarla üzerinde durduğu bir konudur. Oysa yakın zamanda gerçekleştirilen bir operasyonla beş özel bankanın nasıl kamu denetimine alındığı hatırlanırsa bu sektörde de özelleştirmeci mantığın geçersizleştiği görülecektir. Vakıfbank'ın özelleştirilmesi operasyonunun Meclis denetimi dışında, Bakanlar Kurulu aracılığıyla alelacele gerçekleştirilmeye çalışılması ise yabancı olduğumuz bir durum değildir. Türkiye'de özelleştirme sürecinin başından beri Meclis iradesinden kaçma, anayasayı ve yasaları, mah-

kemeleri, hukuksal süreçleri engel olarak görüp bunları atlayarak ya da işlevsizleştirerek uygulamalarda bulunma yönünde bir çaba hep olmuştur. Bu nedenle birçok özelleştirme, yangından mal kaçırır gibi gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.

Petrol-İş Sendikası başından beri özelleştirmenin bir ekonomik politika olarak hem işçi sınıfı açısından hem de kamu yararı açısından yanlış bir tercih olduğunu, özelleştirmelerin sermayenin bir kesimine rant ve tekelci kârlar sağlamak, işsizlik, dışa bağımlılık, sanayisizleşme, pahalılık, mal ve hizmet kalitesinin düşmesi demek olduğunu söylemektedir. Üstelik bugün çeşitli alanlarda özelleştirmelerin sonuçları görülmekte ve bizi haklı çıkarmaktadır. Buna karşın pervasızca sürdürülen özelleştirmeler karşısında tüm gücümüzle mücadele etmeyi sürdürüyoruz. Aynı zamanda mücadele eden diğer güçlerle dayanışma içinde olmayı da görev sayıyoruz. Bu çerçevede ASİL Çelik işyerinde örgütlü olan ve çeşitli yollarla özelleştirme karşısında mücadele veren Birleşik Metal-İş Sendikası'nın yanında olduğumuzu, bu özelleştirmenin de daha öncekilerde olduğu gibi bir işçi kıyımı ve sendikasızlaşmaya dönüşmemesi için gösterilecek çabalara sonuna kadar destek olacağımızı, bu ihale de dahil olmak üzere tüm özelleştirme ihalelerinin iptalinin, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın lağvedilmesinin ve planlı bir kamu yatırım ve reorganizasyon çalışmasının başlatılmasının temel taleplerimiz olduğunu bir kere daha belirtiriz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

07 Temmuz 2000

SENDİKACILARA YÖNELİK BASKILAR SON BULMALIDIR!

Özellikle son günlerde sendikacılara yönelik baskı ve güzaltına almalar yoğunlaşmış görünüyor. Deri-İş yöneticilerinin ardından, TÜMTİS ve Limter-İş yöneticilerinin de gözaltına alınmaları dikkat çekiyor.

Sendika yöneticilerinin gözaltına alınmasındaki ortak yan, her üç sendikanın da örgütlenme ve sendikal faaliyetleri nedeniyle baskıya ve tehdide maruz kalmalarıdır.

Temel bir insan hakkı olan sendikalaşma hakkını kullanan işçilere ve yasal olmayan her türlü işveren girişimine karşı meşru zeminlerde sendikacılık yapmaya çalışan sendikacılara yönelik bu baskıları öncelikle kınıyor ve protesto ediyoruz.

Öte yandan, özellikle hükümetin sendika yasalarında değişiklik yapmaya çalıştığı ve çalışma bakanının kamuoyu önünde sendikal yasalarda yapmak istedikleri değişiklik konusunda tepki gösteren sendikacıları suçladığı zamana denk gelmesini de manidar buluyoruz.

Acaba hükümet, yine her zaman olduğu gibi binbir hileyle dolu, işçi ve emekçilerden yana olmadığı açıkça belli olan girişimlerine karşı direnen ve direnecek olan sendikacılara ve demokrasi güçlerine gözdağı mı vermek istiyor?

Eğer öyle ise, yine yanlış yapıyor. Baskı ve zorbalığın sökmediğini, tehdit ve gözdağı ile bir yere varılamayacağını tarih defalarca kanıtlamıştır.

Petrol-İş olarak, bunu hatırlatmayı bir görev sayıyoruz. Baskıya ve zorbalığa hayır diyoruz. Deri-İş Sendikası yöneticilerinin ardından TÜMTİS ve Limter-İş Sendikalarının yöneticilerinin de gözaltına alınmalarını şiddetle protesto ediyoruz.

10 Temmuz 2000

HÜKÜMET, IMF'DEN SONRA RAHMİ BEY'DEN DE Mİ TALİMAT ALACAK?

KOÇ Holding Yönetim Kurulu Başkanı Rahmi Koç'un, tekstil ve metal işkollarındaki toplu sözleşmelere hükümetin müdahalesine ilişkin basına yansıyan açıklamaları esef vericidir.

Bir yandan serbest rekabet ortamından söz edilmektedir. Ama öte yandan serbest toplu pazarlık sistemine müdahale istenmektedir.

Müdahale edilecekse, enflasyon ile mücadele adı altında kriz ortamında kârlarını üçe, beşe, on beşe katlayanlara müdahale edilmelidir.

Enflasyonun sebebinin işçiler değil kârlarından bir türlü vazgeçmeyen işverenler olduğunu daha geçen ayki enflasyon rakamları ve devlet planlama uzmanları ortaya koymadı mı?

Ama yok, biz işçiler müdahaleden yana değiliz. Toplu sözleşme özerkliğinin tüm serbestliği ile işletilmesinden yanayız.

Petrol-İş olarak biz bunları yaşadık, ancak üstesinden gelebildik ve sorumlulukla sözleşmeleri bitirebildik.

Bu anlamda, Petrol-İş olarak tekstil ve metal işçilerinin ve onların sendikal örgütlerinin yanında olacağız.

Bu vesileyle tüm sendikal örgütleri ve demokrasi güçlerini, Türk-İş, DİSK ve Hak-İş'i ve bağlı sendikaları, kamu çalışanlarını, tekstil ve metal işçilerine destek olmaya birlik olmaya çağırıyoruz. Bu destek ve birlik bu günden gelecek yıl yapılacak kamu sözleşmelerine de örnek olacak, katkı koyacaktır.

Önerimiz, hiç kimse toplu sözleşme düzenine karışmaya kalkmasın, kimse işçinin, emeği ile geçinenin, yaşam mücadelesi verenin ekmeği ile oynamaya kalkmasın.

Bu ülkenin işçisi, sendikacısı, ülke çıkarlarını düşündüğünü her zaman ve her fırsatta kanıtladı.

Ancak sermayenin sicilinin temiz olduğunu kimse rahatlıkla söyleyemez. Enflasyonla mücadelede elini taşın altına işçiler kadar koyduğunu, herkes kanıtlamak zorundadır.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Özelleştirmeye Karşı Eylemler Sürüyor ...

Özelleştirmelere Karşı TÜGSAŞ'a ve İGSAŞ'a Sahip Çık ...

Bugüne kadar yapılan özelleştirmelerin hiç birinde, istihdam artmamış, sosyal haklar genişlememiş, çalışma koşulları iyileşmemiştir. Özelleştirme işsizlik getirmiş, fabrikaların pek çoğu kapatılmış, yöre halkı yoksullaşmıştır. Bu gerçekliklere karşın, hükümet yalnızca gübre sektöründe değil, tarım kesiminde de görülmemiş bir yıkıma yol açacak olan özelleştirmelere hız vermiş ve TÜGSAŞ ile İGSAŞ'ın da özelleştirilmesine karar vermiştir.

TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın özelleştirilmesi ile gübre fiyatları artacak, devletin çiftçiye yaptığı destek sona erecek, zaten yetersiz olan çiftçi geliri, daha çok düşecektir. Çiftçi kaliteli gübre sıkıntısı yaşayacaktır. TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın özelleştirilmesi ne işçilerin, çiftçilerin ve diğer emekçilerin yararınadır.

Bu özelleştirme ile, Türkiye tarımı, bir avuç fırsatçı ve yabancı sermayenin insafına terk edilecektir.

Milyonlarca emekçinin aleyhine sonuçlanacak özelleştirmeleri durdurmak, üretimi artırmaya yönelik tedbirleri hayata geçirmek için, sendikamızın mücadelesini desteklemenizi bekliyoruz.

Gübre fabrikalarında çalışan işçilerin mücadelesini desteklememiz, aynı zamanda, kamu kesiminin savunulması, kamu yararının genişletilmesi mücadelesine büyük katkı sunacak, geleceğe ilişkin umudumuzu artıracaktır.

Özelleştirme İşsizlik ve Yoksulluk Demektir

Çiftçi Arkadaş Geleceğini Düşün TÜGSAŞ'A Sahip Çık.

11 Temmuz 2000

TÜGSAŞ'TAN ELİNİZİ ÇEKİN!

TARIM VE GÜBRE SEKTÖRÜ ÖZELLEŞTİRİLEMEZ!

Değerli basın mensupları

Hükümet IMF direktifleri doğrultusunda, en önemli gübre fabrikaları olan TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın özelleştirilmesine karar vermiştir. Diğer özelleştirmelerde olduğu gibi amaç, Türkiye tarımını ve gübre sektörünü fırsatçılara ve tekellere teslim etmektir.

TÜGSAŞ'ın dört işletmesinden biri olan Samsun Fabrikası da özelleştirmecilerin en önemli hedefi haline getirilmiştir. Bölgenin kaliteli gübre ihtiyacının karşılanmasında çok büyük işlevi olan Samsun Fabrikası, sermayenin kâr hırsı uğruna elden çıkartılmak istenmektedir.

Özelleştirme, işçilerin ve çiftçilerin değil, diğer kesimlerin de aleyhinedir. Türkiye'nin çoğu yerinde olduğu gibi, Samsun ve çevresinde de, ekonomi büyük ölçüde tarıma bağlıdır. Tarımda ürün çok olup gelir artarsa bölge ekonomisi canlanmaktadır. TÜGSAŞ'ın özelleştirilmesi halinde, şehir esnafı ve diğer emekçilerin yaşam koşulları da kötüleşecektir.

TÜGSAŞ'ın özelleştirilmesi, ülkenin bütünü için de vahim sonuçlar doğuracaktır. Tarımda en önemli sanayi girdisi olan gübre üretiminin özel sermayenin eline geçmesiyle, nüfusun %45'inin yaşadığı tarım kesimi, birkaç sermaye grubunun bireysel kâr hırsına feda edilecektir.

Mevcut koşullarda, devletin yaptığı desteğe rağmen, gübre kullanımı yüksek değildir. Özelleştirme halinde, gübre fiyatları artacak, devlet desteği kaldırılacaktır. Tarım üretimi düşecek, ithalat artacak, toprak kaybı hızlanacak, sos-

yal sorunlar büyüyecektir. Doğacak bu olumsuz sonuçlara karşı sorumluları kamuoyu önünde uyarıyoruz. Özel sermayenin çıkarları için, gübre ve tarım sektörünü yok etmeye gücünüz yetmeyecektir.

Mücadelemiz ülke ve toplumun çıkarlarını koruma mücadelesidir. Tarıma yaptığı katkının artması, ülke ve toplum çıkarlarının korunması, istihdamın genişlemesi için, TÜGSAŞ'ın özelleştirilmesine karşı mücadelemizi her platformda yükselteceğimizi kamuoyuna bir kez daha bildirmek isteriz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

12 Temmuz 2000

PETROL OFİSİ'NİN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE KARŞI AÇTIĞIMIZ DAVA SÜRÜYOR

Petrol-İş Sendikası olarak örgütlü olduğumuz işyerlerinden PETROL OFİSİ'nin özelleştirilmesine karşı yürüttüğümüz mücadele hukuk alanında da devam ediyor.

Sendikamız bu konuda; POAŞ'ın özelleştirilmesi kararının iptali, satış kararının iptali, POAŞ'ın ihalesinin iptali için Ankara İdare Mahkemelerinde, nihai izin iptali için de Danıştay 10. Dairesi Başkanlığı nezdinde dava açmış bulunuyor.

Açılan davalarla ilgili olarak Ankara 5. İdare Mahkemesi satış iptali davasını, Ankara 9. İdare Mahkemesi'nde açtığımız ihalenin iptali davasıyla bağlantılı gördüğünden Ankara 9. İdare Mahkemesi'ne göndermiştir

Ankara 9. İdare Mahkemesi ise, 10 Temmuz günü verdiği ara kararda Danıştay 10 Dairesi nezdinde açtığımız dava ile ilgili olarak bilgi sormak için teskere yazılmasına karar vermiştir.

Anlaşılacağı gibi mahkeme, Danıştay'dan gelecek cevabi yazıyı bekleyecek ve ona göre kararını açıklayacaktır.

Mart ayı başında yapılan ihalenin ardından açtığımız bu davalarda temel amacımız, öncelikle kamu çıkarının korunmasına yöneliktir. PETROL OFİSİ gibi sadece petrol dağıtım işi değil, ulusal güvenliğimiz gibi stratejik bir alanı da kapsayacak nitelikte hizmet veren bir kuruluş olmasından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca, POAŞ'ın özelleştirilmesinin hukuka aykırı birçok yönü bulunmaktadır. Özelleştirme idaresi, yasaların ardına dolaşmayı, hukuku yok saymayı adeta kendisine bir yol olarak seçmiştir.

Bütün bu gerekçeler ve dahası, yargıya başvuru dilekçelerimizde somut delilleri ve gerekçeleri ile teker teker belirtilmiş bulunmaktadır.

İnancımız odur ki yargı, belirtilen deliller ve gerekçeler karşısında POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı açtığımız davalarda bizi haklı bulacaktır. Bu, sadece bizim inancımız değil kamuoyunun da paylaştığı bir görüştür.

Ancak POAŞ'ın ihalesinin ardından Özelleştrme İdaresi ve İş Bankası A.Ş./ DOĞAN Şirketler Grubu Ortaklığı boş durmamakta, yargının kararını beklememektedir.

POAŞ'ın devri ile ilgili olarak işlemler tüm hızı ile sürdürülmekte, İş Bankası /DOĞAN Grubu elemanları POAŞ'ın yönetimini fiilen ele almış bulunmakta ve POAŞ'a ilişkin şirket sırrı sayılacak her şey ihaleyi alan konsorsiyumun adamlarınca didiklenmektedir. Öte yandan, POAŞ'ın devri ile ilgili 90 günlük süre 23 Temmuz'da dolmaktadır.

Zaman kalmamıştır. Endişemiz, yargı sürecinin gecikmesi ile ortaya onarılamayacak zararların çıkabileceği noktasındadır. Bundan kamu zarar görecek ve adaletin geç tecellisi ile hukuk yara alabilecetir. Petrol-İş olarak endişelerimizi kamuoyuna açıklamayı ve kamuoyu ile paylaşmayı bir görev sayıyoruz.

Bugüne kadar, haklı olduğumuz ve haklı olduğumuza inandığımız her davada sonuna kadar mücadeleyi bir şiar olarak yaşama geçirdik, geçirmeye de devam edeceğiz.

Petrol-İş camiası ve Ofis çalışanları olarak her zaman olduğu gibi PETROL OFİS'e sahip çıkacağız, ülke değerlerini savunacağız.

Bilinmelidir ki, sonuç ne olursa olsun birliğimizi ve beraberliğimiz örgütsel dayanışma ve bütünlüğümüzü her koşul altında sürdürmeye devam edeceğiz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

13 Temmuz 2000

TÜPRAŞ'TA, EMEKLİLİK ADI ALTINDA İŞTEN ÇIKARMALAR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

TÜPRAŞ Aliağa Rafineri'de 43, Kocaeli Rafineri'de 41, Batman Rafineri'de 16, Kırıkkale Rafineri'de 11 üyemiz emekliliklerinin geldiği gerekçesi ile işten çıkarılmışlardır.

Oysa TÜPRAŞ'a uzun süredir işçi alınmamaktaydı ve ancak üyelerimizin fazla mesaileri ile üretim gerçekleşebilmekteydi.

TÜPRAŞ işvereni bu dar istihdama rağmen üyelerimizi, hiçbir kurala bağlı olmaksızın ve önceden gizli olarak yaptıkları bir hazırlık sonucu, keyfi bir seçim ile emekliliğe sevk etmiştir.

TÜPRAŞ işvereni bununla da yetinmemiş, TÜPRAŞ Kocaeli Rafineri'de dokuz üyemizi henüz emeklilikleri gelmeden, emekliymişcesine işten çıkarmış, tensikat uygulamıştır.

İşverenin bu çalışma hakkını çiğneyen uygulamasına karşı TÜPRAŞ Kocaeli Rafineri'de çalışan üyelerimiz dün (12 Temmuz) saat 16.00'dan itibaren direnişe geçmişlerdir. Üyelerimizin bu tepkisi karşısında işveren temsilcilerinin, konunun genel müdürün yurtdışından gelmesinden sonra ele alınacağını açıklaması üzerine, direnişe saat 19.00'dan itibaren ara verilmiştir.

TÜPRAŞ Batman Rafineri'de çalışan üyelerimiz de, hiçbir kurala bağlı olmaksızın, işverenin adeta seçerek üyelerimizi emekliye sevk etmesini dün (12 Temmuz) öğleden sonra iş durdurarak protesto etmişlerdir.

TÜPRAŞ Aliağa Rafineri'de de bu sabah (13 Temmuz) keyfi emekliliği protesto için üyelerimiz rafineri önünde toplanmışlar ve bir saat geç işbaşı yapmışlardır.

İŞ SENDİKASI
ŞUBESİ
PETKİM
TÜPRAŞ'ın
KARŞI
SUSMA
petrol-iş
TÜPRAŞ
KARŞI
petrol-iş

KİMYA TEKNİK GREVCİLERİ
petrol-iş
GREVDE
350
GÜN
ÖZELLEŞTİRMEYE
HAYIR
TÜPRAŞ
petrol-iş

Yapılan, TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesine istihdam açısından zemin hazırlama, TÜPRAŞ çalışanına özelleştirmelere karşı suskun olması yönünde gözdağı verme ve yıldırma politikasıdır.

TÜPRAŞ işvereni, emekliliği gelmeden emekliliğe sevk edilen üyelerimizi derhal geri almalı ve keyfi bir seçimle gerçekleştirdiği üyelerimizin emekliliğe sevki uygulamasından vazgeçmelidir. TÜPRAŞ işvereni bu uygulamalarını acilen geri almadığında üyelerimiz tepkilerini direnişlere yeniden başlayarak dile getireceklerdir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

13 Temmuz 2000

MEMURLARA %10 ÜCRET ARTIŞI=AYLIK ORTALAMA 193 MİLYON TL SEFALET ÜCRETİ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Temmuzda yapılan %10 artış ile birlikte 2000 yılında kamu çalışanının ortalama ücreti %25,1 oranında artmış olup, 2000 yılı ortalama net ücreti de 180 milyon TL'ye çıkmıştır.

2000 yılı ikinci yarıda kamu çalışanları, ortalama net 193 milyon TL alacaklar.

Türk-İş araştırmalarına göre Haziran 2000 itibariyle dört kişilik bir ailenin yalnızca mutfak gideri 143 milyon TL, asgari geçim için gerekli tutar da 433 milyon TL'dir.

İki çocuklu bir kamu çalışanı açısından alınan maaş, asgari geçimi için gerekli tutarın ancak %45'ini karşılayabilmektedir. Diğer deyiş ile açlığa mahkum edilmiş durumdadır.

Gerçek kamu çalışanı ücreti 1991 yılı sonrası yalnızca 1992'de yükselmiş, daha sonraki yıllar da sürekli düşmüş ve bu düşüş 2000 yılında %75,9 oranında olmuştur.

Mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti, bütçenin yarısına yakın hacimdeki faiz ödemelerine ses çıkarmaz, 8 milyar doları bulan banka batıklarına göz yumar ve hiç itirazsız para bulurken kendi çalışanına sefalet ücretini layık görmüştür.

IMF reçeteleri, niyet mektupları ve düşük enflasyon hedefine dayanarak bu ülke çalışanını sefalete mahkum etmeye kimsenin hakkı yoktur ve hiçbir haklı gerekçesi de olamaz.

Mevcut hükümeti, kamu çalışanlarının grevli toplu iş sözleşmeli sendi-

kalaşma hakkını yasal olarak ve daha fazla gecikmeden tanıyarak, toplu müzakere süreci ile yeter bir ücret artışı sağlamaya çağırıyoruz.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

***

ORTALAMA MEMUR MAAŞI (NET)
1999 ikinci yarı=144 milyon/2000 yılı birinci yarı=16 milyon TL
Haziran=75,5 milyon TL, ikinci yarı=193 milyon TL
Haziran 2000 mutfak gideri: 143 milyon TL/Haziran 2000 asgari geçim: 433 milyon TL

1998-2000 KAMU ÇALIŞANLARI DÖNEMSEL VE YIL ORTALAMASI ÜCRET ARTIŞLARI										
1998				1999		2000				
Ocak	Temmuz	Ekim	Yıl ort.	Ocak	Temmuz	Yıl ort.	Ocak	Haziran	Temmuz	Yıl ort.
%35,3	%22	%11,2	%54,85	%30,8	%20,3	%44,1	%15,1	%5,7	%10,1	%25,1

SON DOKUZ YILDA ENFLASYON VE KAMU ÇALIŞANLARI ÜCRET ARTIŞ ORANLARI			**SON DOKUZ YILDA KAMU ÇALIŞANLARI GERÇEK ÜCRETLERİ ENDEKSİ**			
	Enflasyon artışı %	Kamu çalışanları ücretleri artışı %		Ücretler	Enflasyon	Gerçek ücretler
1992	70,1	57,2	1991	100,0	100,0	100,0
1993	66,1	45,9	1992	157,2	170,1	108,2
1994	106,3	30,5	1993	229,4	282,5	81,2
1995	93,6	41,1	1994	299,3	582,9	51,4
1996	80,4	89,5	1995	422,3	1128,4	37,4
1997	85,7	80,2	1996	800,3	2035,7	39,3
1998	84,6	54,8	1997	1442,1	3780,3	38,1
1999	65,0	44,1	1998	2232,4	6978,4	32,0
2000	45,0	25,1	1999	3216,9	11.514,4	27,9
			2000	4024,4	16.695,9	24,1
Kaynak: DİE ve Maliye Bakanlığı. *Not: 2000 Yılı enflasyon %45 tahmin edildi.*			*Kaynak: DİE ve Maliye Bakanlığı.*			

Petrol-İş Sendikası
Araştırma Servisi

14 Temmuz 2000

BOTAŞ'TAN ELLERİNİZİ ÇEKİN!

Hükümet bir yandan enerji sektörünü, tamamen tekellere devretmek için yasa tasarısı hazırlarken, diğer yandan BOTAŞ'ın bölünmesine yönelik girişimlere hız vermiştir. IMF ve Dünya Bankası direktiflerinin doğrultusunda yapılan bu girişimleri, kaygıyla izlemekteyiz. Özelleştirmeye yol açıp ülke ve toplum çıkarlarını tekellerin insafına terk edecek bu girişimlere karşı sessiz kalmayacağımızı kamuoyuna açıklamayı bir görev sayıyoruz.

Yapılan hazırlıklardan anlaşılmaktadır ki BOTAŞ'ın bölünmesi ile özelleştirmenin önü açılmak istenmektedir. BOTAŞ bölünerek, bir yandan kuruluştaki örgütlü sendikal güç zayıflayacak, diğer yandan tedarik ve dağıtım işlevleri birbirinden ayrılarak yeni bir kâr alanı yaratılmış olacaktır.

BOTAŞ, sanayi üretiminin ve konutların temel girdisi olan doğalgazı tedarik etmekte ve dağıtmaktadır. Kuruluşun bölünmesi halinde, dağıtım işlevi etkin olarak yerine getirilemeyecektir. Kalite, güvenlik, bakım, onarım sorunları doğacak, fiyatlar aşırı şekilde yükselecektir. Daha önceki AKTAŞ Elektrik özelleştirilmesi, bu tür sorunları had safhaya çıkarmıştır.

Bu girişimlerle, BOTAŞ'ın rekabet adı altında tekellere devredilmesi amaçlanırken, Türkiye'nin dünya için bir enerji koridoru haline getirilmesi projesi de hayata geçirilmiş olacaktır. Bu projenin hayata geçirilmesiyle, ülke ve toplum çıkarları uluslararası sermayenin dünya enerji politikasına feda edilmiş olacaktır. Türkiye uluslararası sermayenin ve gelişmiş ülke devletlerinin baskılarına daha çok maruz kalır hale gelecektir.

Yalnızca çalışanlar ve tüketiciler üzerinde değil, ülkenin bağımsız karar alma süreçleri üzerinde de çok olumsuz sonuçlara neden olacak BOTAŞ operasyonu kesinlikle durdurulmalıdır.

Petrol-İş, bu operasyonun engellenmesi, kazanımların korunması,

BOTAŞ'ın bir kamu kuruluşu olarak etkinliğinin artırılması için mücadele etmekte son derece kararlıdır.

Kamuoyuna duyurulur.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

19 Temmuz 2000

HÜKÜMETİN SENDİKALARA SALDIRISI, İŞÇİLERİN ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ VE TOPLU PAZARLIK HAKKINA SALDIRIDIR!

Sendikalar hükümetin yeni bir saldırısı ile karşılaşmış bulunuyor. Bir yandan ILO'da, "barajları kaldırıyoruz, örgütlenme özgürlüğünün önünü açıyoruz" derken, içeride baraj oyunları ile sendikalara saldırmak ne anlama geliyor?

Öncelikle bu, hükümetin elindeki yetkiyi açıkça kötüye kullanmasıdır. Ocak 2000 istatistiklerinde üç milyon dolayında olan sendikalı işçi sayısı aradan geçen altı ay içerisinde nasıl oluyor da birden bire 500 bine düşüyor? Herkes biliyorki, Çalışma Bakanlığı istatistikleri gerçeği yansıtmıyor.

Ama maalesef, bu olayda da görüldüğü gibi, devlet yetkisi bu hükümet tarafından şantaj, tehdit ve şiddet aracı olarak kullanılıyor.

Hükümet toplu sözleşmelerde dayatılan %25 zamma karşı çıkan işçilerden intikam alıyor. Önümüzdeki yılda yapılacak kamu sözleşmelerine yönelik olarak sendikalara gözdağı veriyor.

Hazırlayıp önümüze sürdüğü, binbir tuzak ve sahtecilikle dolu 2821 ve 2822 sayılı Yasalardaki değişiklik teklifini ön koşulsuz kabule zorluyor.

Bunu yaparken aslında Türkiye'nin altında imzası bulunduğu "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde" yazılı en temel insan hakkına, örgütlenme özgürlüğüne saldırıyor, toplu sözleşme hakkına saldırıyor.

Bu kabul edilemez. Bir yanlış bir başka yanlışla düzeltilemez.

Yapılması gereken, öncelikle bu kararın gözden geçirilmesidir ve hemen vakit kaybetmeksizin sendikal örgütlenmenin ve toplu pazarlık hakkını özgürce kullanabilmenin önündeki engellerin kaldırılmasıdır. Kabul edilmiş

ancak yasal düzenlemeleri yapılmamış yıllardır parlamento gündeminde bekleyen başta 158 sayılı sözleşme olmak üzere ILO sözleşmeleri var.

Böylesi düzgün bir yol dururken, sahteciliğin, şantaj ve tehdit yolunun seçilmesini devlet ciddiyeti ile bağdaştıramıyoruz ve şiddetle protesto ediyoruz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

POAŞ'ın Satışının Mahkemelerde İptal Edileceğini Anlayan Hükümet Bir Oldu Bitti İle Satışı Gercekleştirmek İstemektedir

" UYARIYORUZ ! BİR OLDU-BİTTİ İLE POAŞ SATILAMAZ !"

POAŞ'ın Özelleştirilmesine Karşı Üç Gün Sürekli Direniş...

Genel Başkanımız **Mustafa ÖZTAŞKIN** Devlet Bakanı Yüksel Yalova'nın 18 Temmuz günü yaptığı açıklama sonucu aşağıdaki basın açıklaması ile özelleştirmelere karşı mücadelenin sürdürüleceğini belirtti.

POAŞ'ın ihalesi ve satış kararının iptaline ilişkin, Sendikamızca açılan yürütmenin durdurulması talepli olanlar dahil 4 dava henüz sürmekte iken, Özelleştirmeden Sorumlu Devlet Bakanı Sn. Yüksel Yalova'nın POAŞ'ın devir-teslim işleminin yapılacağı yönünde yaptığı açıklama hem mahkemeler üzerine bir baskı ve hem de mahkemelerin POAŞ'ın özelleşltirilmesini iptal edeceği yönünde bir algılamalarının oluşundan kaynaklanmaktadır.

Sn. Yalova ve diğer Hükümet üyelerini açık ve kesin bir dil ile hukuku çiğnememeleri ve POAŞ'ın devrini bir oldu bitti ile yapmamaları yönünde uyarıyoruz.

POAŞ'ta örgütlü bir Sendika olarak açtığımız davalarımızı son derece yakından izliyoruz.

Yargı kararlarının POAŞ'ın satışının iptali yönünde gerçekleşeceği beklentisi hakimdir.

Mahkemeler tam karar vermek üzere iken Hükümetin POAŞ'ın devrini gerçekleştirmek istemesi ancak ve ancak özelleştirmelerde şimdiye değin yapıldığı gibi "mahkemeler iptal dahi etse geri almayacağım" hukuksuzluğuna zemin hazırlamadır.

Diğer özelleştirmeler gibi POAŞ'ın özelleştirmesine karşı da yargı dahil, diğer tüm meşru yol ve yöntemler denenerek mücadelemizi üyelerimizle ve başta sendikalar olmak üzere diğer özelleştirme karşıtı güçlerle sürüdüreceğiz.

Özelleştirmecilerin yaptıkları haksızlık, hukuksuzluk ve yağmalamaları ısrarala üyelerimiz ve kamu oyuna iletilecek ve özelleştirmeler önlenecektir.

Bu amaçla tüm POAŞ işyerlerinde üç gün süreli, her gün 2'şer saat direniş yapma ve işyerleri önünde toplanma bugünden itibaren başlamış durumdadır. Söz konusu bu iş başı öncesi yapılan 2'şer saatlik direnişlere üyelerimiz yanı sıra, tüm diğer POAŞ çalışanları da katılmaktadır.

POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı kararlılığımız, bu direnişlerle bir kez daha dile getirilmektedir.

Kamu oyuna saygı ile duyurulur...

19 Temmuz 2000

POAŞ'IN SATIŞININ MAHKEMELERDE İPTAL EDİLECEĞİNİ ANLAYAN HÜKÜMET, BİR OLDUBİTTİ İLE SATIŞI GERÇEKLEŞTİRMEK İSTEMEKTEDİR!

UYARIYORUZ! BİR OLDUBİTTİ İLE POAŞ SATILAMAZ!

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE KARŞI ÜÇ GÜN SÜREKLİ DİRENİŞ!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

POAŞ'ın ihalesi ve satış kararının iptaline ilişkin sendikamızca açılan yürütmenin durdurulması talepli olanlar dahil dört dava henüz sürmekte iken, özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanı Sn. Yüksel Yalova'nın POAŞ'ın devir-teslim işleminin yapılacağı yönünde yaptığı açıklama, hem mahkemeler üzerine bir baskıdan ve hem de mahkemelerin POAŞ'ın özelleştirilmesini iptal edeceği yönünde bir algılamalarının oluşundan kaynaklanmaktadır.

Sn. Yalova ve diğer hükümet üyelerini açık ve kesin bir dille hukuku çiğnememeleri ve POAŞ'ın devrini bir oldubitti ile yapmamaları yönünde uyarıyoruz.

POAŞ'ta örgütlü bir sendika olarak açtığımız davalarımızı son derece yakından izliyoruz. Yargı kararlarının POAŞ'ın satışının iptali yönünde gerçekleşeceği beklentisi hakimdir.

Mahkemeler tam karar vermek üzere iken hükümetin POAŞ'ın devrini gerçekleştirmek istemesi ancak ve ancak özelleştirmelerde şimdiye değin yapıldığı gibi, "mahkemeler iptal dahi etse geri almayacağım" hukuksuzluğuna zemin hazırlamadır.

Diğer özelleştirmeler gibi POAŞ'ın özelleştirmesine karşı da, yargı dahil, diğer tüm meşru yol ve yöntemler denenerek mücadelemizi üyelerimizle ve başta sendikalar olmak üzere diğer özelleştirme karşıtı güçlerle sürdüreceğiz. Özelleştirmecilerin yaptıkları haksızlık, hukuksuzluk ve yağmalamaları ısrarla üyelerimize ve kamuoyuna iletilecek ve özelleştirmeler önlenecektir.

Bu amaçla tüm POAŞ işyerlerinde üç gün süreli, her gün ikişer saat direniş yapma ve işyerleri önünde toplanma bugünden itibaren başlamış durumdadır. Söz konusu bu işbaşı öncesi yapılan ikişer saatlik direnişlere, üyelerimizin yanı sıra, tüm diğer POAŞ çalışanları da katılmaktadır.

POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı kararlılığımız, bu direnişlerle bir kez daha dile getirilmektedir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

20 Temmuz 2000

TÜPRAŞ'TA KISMEN ÇÖZÜM

Basın ve yayının değerli temsilcileri

13 Temmuz tarihli basın açıklamasında da belirttiğimiz gibi, TÜPRAŞ'ta 111 üyemiz, belli bir kurala bağlı olmaksızın emekliliğe sevk edilmiş ve aralarındaki dokuz üyemiz de emeklilikleri henüz gelmemekle birlikte, emekliliklerinin geldiği gerekçesiyle işten çıkartılmışlardı.

TÜPRAŞ işvereni ile yapılan görüşmeler sonucu; emekliliği gelmeden emekliliğe sevk edilen üyelerimiz geri alınmış ve emekliliği gelenler açısından da belli bir kurala uymadan yapılan uygulamalarda yaşanan sorunlar kısmen çözülmüştür.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

... HAH TAMAM... ANLAŞILDI MI? ÖZELLEŞTİRMEYE DEVAM... KAMU BANKALARINI DA BİR AN ÖNCE ÖZELLEŞTİRELİM. Bu ARA PAMUKBANK GİBİ DAHA KAÇ BANKA VAR?.. ONLARIDA KURTARALIM!..
DSP-MHP-ANAP icraat incileri...

21 Temmuz 2000

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE KARŞI AÇILAN DÖRT DAVA SONLANMADAN, POAŞ'IN SATIŞI YASADIŞIDIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Bugün saat 12.00'da yapılan POAŞ'ın satış işleminin tamamlanması, her şeyden önce hukuksuzluk ve yasadışılıktır.

Çünkü POAŞ'ın özelleştirilmesinin sendikamız tarafından ısrarla dile getirilen kamu çıkarlarına aykırılığı bir yana, henüz bu konuda yargıya intikal eden davalar sonuçlanmamış ve kesinleşmemiştir.

Kaldı ki daha önce de POAŞ'ın 1998'deki satış kararı; sendikamız ve bir üyemiz tarafından açılan dava sonucunda, Ankara 6. İdare Mahkemesi tarafından 23.02.1999 tarihinde iptal edilmişti. İptal gerekçesi olarak da; "POAŞ'ın stratejik ve tekel konumunda oluşu, Rekabet Kurulu'nun görüşünün alınmaması ve satışın yapılması halinde kamu yararının gerçekleşmeyeceği" belirtilmişti.

POAŞ'ın ikinci kez özelleştirilmesine karşı da yine sendikamız ve POAŞ işçisi bir üyemiz tarafından dört ayrı dava açılmıştır.

Henüz sürmekte olan bu davalar tarih sırasına göre şöyledir:

1) 14.01.2000 tarihinde Ankara 8. İdare Mahkemesi'nde POAŞ'ın %51 hissesinin satışı için 18 Kasım 1999 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın ihale açma kararının iptali talepli, sendikamız ve bir üyemiz adına, 2000/45 E. sayılı dosyası ile açılan dava.

2) 10.04.2000 tarihinde, Danıştay 10. Dairesi'nde, Rekabet Kurumu Başkanlığı'nca, POAŞ'ın %51 hissesinin blok satış yoluyla özelleştirilmesi için Rekabet Kurulu'nun verdiği nihai iznin iptali talepli, sendikamız ve bir üyemiz adına, 2000/1776 E. sayılı dosya ile açılan dava.

3) 27.04.2000 tarihinde, Ankara 5. İdare Mahkemesi'nde, Özelleştirme Yüksek

Kurulu'nun 21.04.2000 tarih ve 2000/37 nolu kararı ile POAŞ'ın %51 hissesinin satışının onanmasına ilişkin kararının ardından yürütmenin durdurulması ve POAŞ'ın %51 hissesinin satışının iptali talepli, sendikamız ve bir üyemiz adına 20000/462 E. sayılı dosyası ile açılan dava.

4) 02.05.2000 tarihinde Ankara 9. İdare Mahkemesi'nde, 2000/517 E. sayılı dosyası ile 03.03.2000 günü POAŞ'ın %51 hissesinin satışı için yasaya aykırı yapılan ihalenin iptali talepli, sendikamız ve POAŞ'ta çalışan bir üyemiz adına açılan dava.

Dava dilekçemizde özetle şu yönlerden hukuka aykırılıklar ortaya konuldu:

a) Hukuka aykırı olarak yapılan bir ihaleye dayanılarak satış kararının alınması hukuka aykırıdır.

b) Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun, Rekabet Kurumu'nun 10.03.2000 tarihli nihai kararı kesinleşmeden satış kararı alması da yasaya aykırıdır.

c) POAŞ'ın bu satışı, 3984 sayılı RTÜK Yasası'nın 29. maddesinde açık ifadesi olan; belirli bir özel radyo ve televizyon kuruluşunda %10'dan fazla hissesi olan kuruluşların, devletten, diğer kamu tüzel kuruluşlarından ve bunların doğrudan veya dolaylı olarak katıldıkları teşebbüs ve ortaklıklardan herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemeyecekleri hükmüne de aykırıdır. POAŞ ihalesine katılan ortaklıklar radyo ve televizyon kuruluşlarına sahiptir ve bu yönüyle de POAŞ'ın %51 hissesinin ihalesi ve satışı kararı yasaya aykırıdır.

d) POAŞ'ın bu satış kararı aynı zamanda Bankalar Yasası'na da aykırıdır. Yasaya göre bir banka gerçek ve tüzel bir kişiye doğrudan doğruya veya dolaylı olarak özkaynaklarının %25'inden fazla kredi veremez, ortak olamaz. POAŞ'ın hissesinden İş Bankası'na düşen pay 362 trilyon TL; İş Bankası'nın özkaynaklarının toplamı ise 732 trilyon TL'dir. İş Bankası'nın hiç iştiraki olmasa bile, POAŞ'taki payı bu oranın üzerindedir. Bu nedenle İş Bankası'nın ihaleye katılması Bankalar Yasası'na aykırıdır.

Yapılan açıklamaya göre POAŞ'ın ödemesi peşin yapılacaktır. Yine bize ulaşan bilgilere göre yabancı kredi yolu ile ulus ötesi bir petrol tekeli POAŞ'a ortak olacaktır. Böylece sakıncalarını sürekli dile getirdiğimiz ve uyardığımız biçimde POAŞ, yabancı-yerli tekellere teslim edilmiş olacaktır. Diğer deyiş ile kamu çıkarlarının yanı sıra ulusal savunmamız da risktedir.

"Yurtdışından kredi alma" yolu ile olsa da yabancı ortak bulmakla, ulusal yargı devre dışı bırakılarak uluslararası tahkimin hakim kılınması istenmektedir.

POAŞ'ın satışının kesinleşmesi ile birlikte yönetimde söz konusu yabancı-yerli konsorsiyum, %51 hissesi ile isteğini yapacaktır. Faiz oranını yüksek bulmalarının yanında, peşin ödeme yapmalarının bir nedeni de budur.

Yine sürekli dile getirdiğimiz gibi ANT sürüncemede bırakılmış durumdadır. Sözü edilen KHK'nın çıkarılması ile de ANT sorunu çözülemez. ANT'ın belli bir süre de olsa yabancı-yerli sermayenin bir bürosu gibi çalışan ÖİB denetimine bırakılması ise ulusal savunmamız açısından durumu daha da vahimleştirir. Kısacası ANT sorununun sürüncemede bırakılması veya çözüm olmayan yolların denenmesi ile ulusal savunmamızın petrol ürün temini riskte bırakılmıştır.

Hukuk anlayışını çiğneyen, yasa dışılığı olağan davranış gibi sergileyen mevcut hükümet, onu var eden, dev bir kuruluş yapan POAŞ çalışanlarına hangi güvenceyi getirmektedir?

Bilindiği gibi yasa dışı satış işleminin durdurulması için üç gündür POAŞ işyerlerinde ve yine ayrımsız tüm çalışanların katılımı ile direnişler gerçekleştirilmektedir. POAŞ çalışanları bir bütün olarak kamu çıkarları, ulusal savunma ve doğal olarak mağdur olmamak için de bu satışa karşı çıkmaktadırlar.

POAŞ'ın satışına karşı mücadelemiz sürmekte olup, asla POAŞ için her şey bitmiş değildir. Yargı sürüyor. Örgütlülüğümüz sağlamdır. Onlar kâğıt üzerinde çeşitli kararlar alabilirler ve akitler yapabilirler. Ancak üretim, üyelerimizin ve diğer POAŞ çalışanlarının elindedir.

Bir kez daha açıklarız ki her koşulda POAŞ'ta çalışan üyelerimizin birliği ve sendikal örgütlülüğü sürdürülecektir. POAŞ çalışanlarına yönelik özelleştirme ile gelecek her hangi bir haksızlık veya saldırıya karşı başta POAŞ çalışanları olmak üzere, Petrol-İş Sendikası olarak gereken yanıt verilecektir. Bu, böyle bilinsin.

POAŞ'ın satış işleminin tamamlanması yargı nezdinde olduğu gibi, kamu vicdanında da aklanmamıştır. Sorumlularını unutmayacağız.

Saygı ile kamuoyuna duyurulur.

27 Temmuz 2000

NÜKLEER SANTRAL İHALESİNİN BİR SÜRE ERTELENMESİ, ZAMAN KAZANMA AÇISINDAN OLUMLUDUR. ANCAK İHALEDEN TAMAMEN VAZGEÇİLMELİDİR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Nükleer santral ihalesinin Bakanlar Kurulu'nca bir süre ertelenmesi, zaman kazanma ve ilgili rüşvet iddialarını şimdilik boşa çıkarması açılarından olumludur.

Ancak dünyada terk edilmekte olan ve hangi teknoloji kullanılırsa kullanılsın nükleer kirliliğe yol açtığı kanıtlanmış olan nükleer santral için yeniden ihale açılmamalıdır.

Küresel sermayenin, kendi çıkarları için ülkemize biçtiği kirli teknoloji ile enerji üretme oyununa gelinmemelidir.

Nükleer enerjiden neden vazgeçmek gerektiği günlük basına dahi sürekli yansırken halen nükleer santrallerde ısrar edilmesi, hükümetin "kirli ilişkiler bağlantıları"nın olduğu yorumuna elvermektedir.

Elektrik Mühendisleri Odası yetkilileri ve diğer ilgili uzmanların açıklamalarına biz de katılmaktayız ve Türkiye'nin enerji üretimi için şu önerilerde bulunmaktayız:

a) Öncelikle TEAŞ ve TEDAŞ'ın özelleştirmesine son verilmelidir. Bu alanda şimdiye değin yapılan özelleştirme örnekleri dahi, enerjide özelleştirmelerin enerji üretimi ve kamu çıkarları açılarından ne denli yanlış olduğunu ortaya koymaya yetmiştir.

b) Enerji üretiminde petrol ürünlerine bağımlılığı azaltıcı ve ülkemizde var olan linyit yataklarını değerlendirici politikalara yönelinmelidir.

c) Türkiye'de enerji politikası kamu elinde, merkezi bir planlamaya terk edilmelidir.

d) Elektrik hat ve dağıtım sistemlerinde ortalama %16'ya varan kaçaklar önlenmelidir. İlgili hesaplara göre bu kaçakların dörtte birinin dahi önlenmesi, Türkiye'deki enerji açığını gidermeye yetecektir.

e) Hidroelektrik ve jeotermal potansiyelimiz yeterince değerlendirilmelidir.

f) Dünya genelinde de yönelindiği gibi, ülkemizde oldukça elverişli bulunan güneş ve rüzgâr enerjisinden yararlanma gerçekleştirilmelidir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Çavdar
Genel Sekreter

02 Ağustos 2000

TÜPRAŞ'TA İŞTEN ÇIKARMALARLA SENDİKALAŞMA HAKKININ ENGELLENMESİNE KARŞI İŞ DURDURMA

Basın ve yayının değerli temsilcileri

TÜPRAŞ işvereni bir süredir, başta Aliağa Rafinerisi'nde olmak üzere sendikamız üyesi olan müteahhit işçilerine sendikadan istifa etmeleri yönünde her türlü baskı ve tehditte bulunmaktaydı.

Ancak TÜPRAŞ işvereni giderek bu tehditlerle de yetinmedi ve sendikamızdan istifa etmeyen üyelerimizi işten atmaya başladı.

En son Aliağa Rafinerisi'nde dokuz, Kocaeli Rafinerisi'nde sekiz, Kırıkkale Rafinerisi'nde üç ve Batman Rafinerisi'nde iki olmak üzere toplam 22 üyemiz, tamamen sendikalaşma hakkını kullandıklarından işten atılmışlardır.

İşverenin, işçilerin anayasal ve yasal hakkını çiğneyen bu sendikasızlaştırma uygulamasına karşı, TÜPRAŞ'ın dört rafinerisinde çalışan üyelerimiz bu sabah geç işbaşı yapmışlar ve eylem sırasında rafinerilerde akaryakıt ürün dağıtımı durmuştur. Rafineri önlerine toplanan üyelerimize ve diğer rafineri çalışanlarına bilgi verilmiş, işten atılan üyelerimizin derhal geri alınması talep edilmiş ve işverene, bu en doğal, anayasal ve Türkiye'nin de kabul ettiği ILO sözleşmeleri gereği evrensel bir hak olan sendikalaşma hakkını çiğnememesi yönünde uyarılarda bulunulmuş ve aksi halde direnişlerinin süreceği hatırlatılmıştır.

Bir kamu görevlisi olan TÜPRAŞ işverenini, sendikamızdan istifa etmeleri için müteahhit işçilerine yönelik, işten atmalara varan baskı uygulamalarına, anayasa ve yasa dışı davranışlarına son vermeye ve atılan üyelerimizi derhal geri işe almaya çağırıyoruz.

İşverenin tavrına bağlı olarak TÜPRAŞ'ta çalışan tüm üyelerimiz, sendi-

kalaşma haklarının çiğnenmesine karşı bu sabah olduğu gibi sessiz kalmayacaklar ve tepkilerini dile getireceklerdir.

Unutulmasın ki, TÜPRAŞ'ta sendikamızda örgütlenen müteahhit işçilerine Petrol-İş Sendikası tüm gücüyle sahip çıkacak, diğer kamu kuruluşlarında olduğu gibi TÜPRAŞ'ta da müteahhit işçilerinin örgütlenmesi mücadelesi ısrarla sürdürülecektir. Bundan kimsenin şüphesi olmasın. Zaten TÜPRAŞ işvereninin bu açıkça sendika hakkını ihlal eden tepkisi, müteahhit işçilerinin büyük bir çoğunlukla sendikamızda örgütlenmelerinden ve kısa bir süre sonra da tamamının örgütlenmiş olacağının anlaşılmasındandır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

VIRUS
INTERNET CAFE
PETKİM
PETKİM
PETKİM
PETKİM
PETKİM
YATANDAŞ
SUSMA

11 Ağustos 2000

PETKİM'DE İŞÇİ KIYIMI YAPILIYOR

Örgütlü olduğumuz, PETKİM'de Yarımca ve Aliağa işyerlerinden 227 işçi işten çıkarıldı.

PETKİM Yarımca'dan 150, PETKİM Aliağa'dan 77 kişi olmak üzere toplam 227 üyemize 10 Ağustos günü, 14 Ağustos itibariyle, iş akidlerinin feshedildiği tebliğ edilmiş bulunmaktadır. Üyelerimiz, hiçbir haklı neden göstermeksizin işten çıkarılmış bulunmaktadır.

Bu sadece basit bir işten çıkarma değildir. Öncelikle, insanlık dışı bir tutumdur. Milyonlarca işsizin iş kapılarında rezil edildiği bir ülkede hiçbir haklı neden göstermeksizin, bir, üç, beş değil tam 227 insanı, aileyi, eşi, çocuğu, depremin vurduğu yaralı yürekleri ve umutları, kapının önüne koymanın işsiz bırakmanın başka bir ifadesi yoktur.

Hükümet bu davranışıyla, Avrupa Birliği'ne girmeye hazırlanan Türkiye'de, Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun 158 sayılı İş Güvencesi'ne ilişkin sözleşmesini parlamentoda kabul etmiş bir ülke olarak kendi kendisiyle çelişkiye düşüyor, hukuka aykırı davranıyor.

57. Hükümet, işbaşına geldiğinden bu yana izlediği politikalarla, bir avuç para babası dışında, halkın ezici çoğunluğuna karşı acımasız bir politika yürütüyor. IMF ve Dünya Bankası talimatları doğrultusunda, çok uluslu tekellerin, uluslararası emperyalist finans kuruluşlarının çıkarlarına hizmet ediyor.

Ekonomik istikrar adı altında yürütülen bu politikaların alaturka uygulayıcıları, PETKİM'i, bu dev kuruluşu özelleştirmeye, bir başka deyişle yağmaya açmaya hazırlanıyor.

Buna sessiz kalmayacağımız bilinmelidir. Nitekim PETKİM Aliağa'da işten çıkarılan üyelerimiz işyerindedir ve işyerini terk etmeme eylemindedirler.

Uyarıyoruz, hükümet bu tutumundan vazgeçmelidir. Öncelikle işten çıkarılanlar derhal işine geri döndürülmelidir.

Petrol-İş olarak, bu türden işten çıkarmalara onay vermeyeceğimiz ve tek yanlı, hiçbir haklı gerekçesi bulunmayan bu tutuma karşı duracağımız da bilinmelidir.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

18 Ağustos 2000

ÖZELLEŞTİRME KARŞITI MÜCADELELERİNDE SEKA İŞÇİLERİNİN YANINDAYIZ

BELEDİYE-İŞ'İN GREVLERİNİ DESTEKLİYORUZ

İZMİR OTOCAM'DA, SENDİKALAŞMANIN YASALAR DA ÇİĞNENEREK ENGELLENMESİNİ VE KRİSTAL-İŞ'İN İZMİR TEMSİLCİSİNİN VE ÜYELERİNİN GÖZALTINA ALINMALARINI ŞİDDETLE KINIYORUZ!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

SEKA'nın özelleştirilmesine karşı direnen, işyerlerini terk etmeme eylemlerini sürdüren, açlık grevlerine başlayan, başta İzmit, Dalaman, Balıkesir ve Çaycuma olmak üzere SEKA'nın tüm işletmelerindeki işçilerin mücadelelerinin yanında olduğumuzu açıklar, özelleştirme karşıtı mücadeleye sundukları katkı nedeniyle kardeş Selüloz-İş Sendikası'nı ve üyelerini tebrik ederiz. Böylesi mücadelelerle, bir oldubitti ile özelleştirmecilerin kamu kuruluşlarını sermayeye devrinin önlenebileceğine olan inancımızı bir kez daha bu vesile ile vurgularız.

Belediye-İş tarafından; İstanbul Büyükşehir Belediyesi ilçe belediyelerinde 15 Ağustos 2000'de çıkılan grevlerini, yine İzmir ilçe belediyelerindeki grevlerini Petrol-İş olarak tüm gücümüzle destekler, bu belediyelerde çalışan grevcilere ve sendikaları Belediye-İş'e başarılar dileriz. Bu arada, belediye yönetimlerini ve hükümeti; önceki bazı belediye yönetim ve hükümetlerin yaptığı gibi belediye işçileri ile halkı karşı karşıya getirme oyunlarına başvurmamaya ve bir an önce işçilerin haklı taleplerini kabule çağırırız.

İzmir OTOCAM'da bir süredir sendikalaşma mücadelesi veren işçileri, mevcut yasa ve anayasaya rağmen, işveren ve güvenlik güçleri her türlü baskıyı uygulayarak engellemek istemektedirler. En son olarak Kristal-İş İzmir temsilcisinin ve

sendikalaştıklarından işten atılan 17 İzmir OTOCAM işçisinin 15 Ağustos 2000 tarihinde gözaltına alınmalarını, sendikal haklara baskı yönünde bir tavır olarak değerlendirir, şiddetle kınarız. İşçiler bir an önce salıverilmeli ve sendikalaşma hakları tanınmalıdır.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

22 Ağustos 2000

PETROL-İŞ, BELEDİYE İŞÇİLERİNİN YANINDADIR!

Belediye işçilerinin grevi yedinci gününü doldurdu. İstanbul ve İzmir'de Belediye-İş ve DİSK/Genel-İş'e üye yaklaşık 13 bin işçi ekmek için direniyor. Bu sayıya önümüzdeki günlerde yakşalık 4000 işçinin daha katılması bekleniyor.

Hatırlanacaktır, 30 Temmuz 1992'de İstanbul'da, İzmir'de ve Adana'da 60 bine yakın belediye işçisi greve çıkmış, kamuoyu grevlere odaklanarak, "çöp dağları" fotoğraflanarak, "halk sağlığı" gerekçelendirilerek işçinin en doğal hakkı, grev özgürlüğü engellenmiş, grevler 14. gününde Bakanlar Kurulu kararıyla ertelenmişti. Ve ardından gelen 500 bini aşkın kamu işçisinin toplu sözleşme mücadelesi bastırılmak istenmişti.

Medya'ya, TV kanallarının greve ilişkin ilgisine bakıldığında, sanki bir film aynı senaryo ile yeniden oynanıyor. Sanki gizli bir el, IMF'ye verilen niyet mektubunun gereklerini yerine getirmeyi el altından tezgahlıyor.

Bilinmelidir, Türkiye işçi sınıfı bu oyunu bozacaktır. IMF reçetelerinin yutturulmasına, hele hele belediye işçilerinin ezilmesine seyirci kalmayacaktır.

Petrol-İş, tüm gücü ile belediye işçilerinin yanındadır ve onlarla dayanışma içerisindedir. Kamuoyunu uyarıyoruz ve belediye işçileri ile dayanışmaya çağırıyoruz. Unutulmamalıdır ki biz işçiler için grev bize dayatılmadıkça tercih ettiğimiz bir yol değildir. Ancak, zorlanırsak, meydan okunursa, bilinmelidir ki kavgadan kaçmayız. Belediye işçilerini greve zorlayanlar, onların bileğini bükmeye kalkanlar ve hele hangi gerekçeyle olursa olsun anlaşmak yerine grevi erteleme gibi bir niyeti olanlar, yanlış yoldadır.

Bu ülkede tehdit, baskı ve zorbalık bitmelidir, kriz yaratma politikası terk edilmelidir.

Saygılarımızla

25 Ağustos 2000

BU SALDIRI, TÜM İŞÇİLERE VE EKMEK MÜCADELESİ VERENLEREDİR!

22 Ağustos 2000 günü Petrol-İş olarak kamuoyuna yaptığımız açıklamada belediye işçilerinin grevleri anımsatılarak "sanki bir film aynı senaryo ile yeniden oynanıyor" ifadesi ile hükümetin aynı zamanda yaklaşan kamu sözleşmelerini de baskı altına almak amacıyla belediye işçilerinin grevine müdahale edebileceğini söylemiş, kamuoyunu uyararak dayanışma çağrısında bulunmuştuk. Maalesef, endişe edilen olmuştur. Hükümet 13 bin belediye işçisinin grevini, Bakanlar Kurulu kararıyla ertelemiştir.

Kuşkusuz, hukuk yolları denenecektir, ancak bu tutum, Avrupa Birliği'ne girmeyi hedefleyen bir ülke için IMF'li Cotarelli tarafından takdir edilse bile olumlu bir puan değildir. Hele hele 1963'lerin çalışma bakanı, 1970'lerin "kara oğlanı", "demokrat ve barışçı, işçi babası" Sn. Ecevit'e hiç yakışır değildir. Sayın Ecevit, kendinden öncekiler gibi baskı ve tehditle, kriz yaratarak hükümet etme politikasının dramatik bir örneğini vermektedir.

Petrol-İş her zaman olduğu gibi belediye işçilerinin yanındadır. Ve bu ülkenin insanından, taşından toprağından, yoksul halkından sorumluluk duyan bir sendika olarak, üzerine düşeni bir kez daha yaparak hükümeti uyarmayı bir görev saymaktadır. Bu yol, insan haklarına ve hukukun üstünlüğüne dayalı demokrasiye bizi götürmez. Bu yol bizi en çok ihtiyaç duyduğumuz toplumsal barışa ve istikrara götürmez.

Uyarıyor ve erteleme kararının hukuka aykırı bulduğumuzu ifade ile şiddetle kınıyoruz.

Saygılarımızla

01 Eylül 2000

BUGÜN, 1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

Yarım yüzyılı aşan bir süreden beri, tüm dünya halkları 1 Eylül'ü "Dünya Barış Günü" olarak kutluyor. Dünyanın çektiği acıların unutulmaması, insanların evlerinden, yurtlarından bir daha sürülmemesi, halkların ortak geleceklerine harcanacak değerlerin heba olmaması için barışa bir katkı koymaya çalışılan gündür 1 Eylül.

1939 yılında, tam bugün Alman Nazi orduları Polonya'ya girmiş ve İkinci Dünya Savaşı'nı başlatarak tüm Avrupa halklarını 1945 yılına kadar devam eden bir yıkıma sürüklemişti. Savaş bu kez gerek yaygınlığıyla, gerekse sebep olduğu insan kayıplarıyla kendisinden önce yeryüzünün gördüğü bütün savaşları kat be kat aşarak yaşandı. Savaşın ardından, Birleşmiş Milletler ırkçılığın yol açtığı acıların insanlığın bilincine kazınması ve tarih durdukça unutulmaması için bu günü ırkçılığın lanetlendiği gün olarak kutlama kararı aldı.

Ne bundan öncekileri ne de İkinci Dünya Savaşı'nı biz işçiler, emekçiler çıkartmadık. Alınteriyle geçinen, başkalarının emeğini çalmayı aklına bile getirmeyen, eşinin çocuklarının nafakası için çaba sarfedenler değildi bu savaşı ve bütün savaşları çıkartanlar. Çünkü işçiler, emekçiler, mazlumlar, savaşların, yalnızca gözlerini kâr hırsı bürümüş, hayattaki tek amacı parasının üstüne para yapmak olan emperyalistlere ve kapitalistlere yaradığını bilir. Sadece emeğinin hakkını arayan büyük insanlık üyeleri bilir ki, savaşlar halklara bir tek kan, acı ve gözyaşı getirir. Analar evlatlarını, aileler eşlerini, çocuklar analarını babalarını yitirirler.

Ve işte bu nedenle de başkalarının emeğini gasp etmeye yönelen haksız savaşların galibi olmaz. Kaybedenler ise her ülkede aynıdır; işçisi, köylüsü, memuru.

Bizim ne çıkarımız vardır emperyalist tekellerin vahşetinden ve barbarlığından. Halkların birbirine düşman olmasından kim yarar sağlar. En kötü günümüzde, bir depremde, bir sel felaketinde kim yardım eder bize. Gene huyu bize benzeyen, hayatı bizimle ortak yaşayan, kiminin elleri nasırlı, kiminin ayakta durmaktan yorulmuş ayakları; yani sen, yani ben, yani biz.

Bize okul yapmak yerine silah almayı, hastane yerine füzeden bahsetmeyi, temiz su vermek yerine nötron bombasına, atom bombasına yatırım yapmayı, çocuklarımızın neşe içinde cıvıl cıvıl koşuşturması yerine ellerine silah tutuşturup savaş alanlarında öldürtmeyi tavsiye edenlerin hepsini yalancı ve insanlığın katilleri olarak suçlamayı öğrendik artık. Herkes bilsin ki işçi sınıfının karnı bu yalanlara tok.

Milyonlarca insan açlıkla boğuşurken, bir avuç açgözlünün refahını temin etmek için silahlanmaya trilyonlarca lira para dökmeyi bize hiç kimse kabul ettiremez bundan sonra. Hele de özelleştirme gelirlerinden büyük bir kurtarıcı gibi umutla bahsedip, bir anda bunun onlarca katının silahlanmaya ayrıldığı ülkemizde, bugün barış talebinde ısrarcı olmak biz işçiler için daha da hayati bir önem taşımaktadır.

Bizler, yalnızca bugün değil, her gün eşit, sömürüsüz, savaşsız bir dünyaya olan özlemimizi haykıracağız ve bunu gerçekleştirip adil, haklarımızı gözeten bir barışı tüm dünyaya hakim kılana dek mücadelemizi sürdüreceğiz.

YAŞASIN 1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

04 Eylül 2000

BİR OLDUBİTTİ İLE YAPILMAK İSTENEN TÜGSAŞ VE İGSAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİ, TARIMA DA YIKIM GETİRECEKTİR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ÖİB (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı) tarafından, 24 Mayıs 2000 tarihinde başlatılan ihale sürecinde 31 Ağustos 2000 tarihinde ihalelerin toplandığı, İGSAŞ ve TÜGSAŞ'ın Samsun ve Gemlik işletmelerinin blok satışı için 13 teklif alındığı, Kütahya işletmesi için ise teklif gelmediği açıklanmıştır.

Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından daha önce 18.08.1998 tarih 98/58 sayılı kararı ile TÜGSAŞ ve İGSAŞ özelleştirme kapsamına alınmış ve bu amaçla ÖİB eline teslim edilmiştir.

TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ın özelleştirilmesi mevcut yasalara aykırıdır. Sendikamız 16.10.1998 tarihinde Ankara İdare Mahkemesi'ne dava açmış ve dava halen Danıştay'dadır.

Tüm ülkeyi doğrudan ilgilendiren bu iki dev gübre işletmesinin yıpratılması için ÖİB eliyle bizzat hükümetler ellerinden geleni yapmışlar, ancak işçisiyle, değerli uzmanlarıyla ve kimi yöneticileriyle bu kuruluşlar küçümsenemeyecek başarıda faaliyetlerini sürdürmüşlerdir. Yılda trilyonlarca TL ülke ekonomisine katkı sağlayan, binlerce istihdamın olduğu bu kuruluşların değerinin de altında satılmaları, daha olmazsa küçültülmeleri, o da olmazsa kimi ünitelerinin kapanması yönünde bir program uygulanmaktadır.

İhale ve tekliflerin, diğer özelleştirmeler gibi şaibeli oluşu bir yana, kamu gübre sektörünün ülkemiz, özellikle tarım sektörü için ne denli önemli olduğunu bir kez daha hatırlatmak gerekir.

Mevcut kamu destekli tarım politikalarından vazgeçici önlemleri almada gecikildiği için Dünya Bankası 700 milyon dolarlık kredinin Türkiye'ye verilmesini

geçiktirmiştir. Yine IMF'de bu yönde sözde uyarılar yapmaktadır. Oysa AB ülkelerinde konunun önemi nedeniyle "Ortak Tarım Politikaları" oluşturulmuştur ve her yönüyle bu politikalar desteklenmektedir.

Türkiye tarımının kalkınması için yılda 20 milyon ton gübreye gereksinim bulunurken, üretim kapasitesi 1999 yılı itibariyle yılda 5,8 milyon tondur. Yıllık üretim ise 4 milyon tonun altında gerçekleşmekte ve her yıl yaklaşık 1 milyon ton dolayında gübre de ithal edilmektedir.

Hektar başına gübre kullanımı AB ülkelerinde 700 kg.'a çıkarken, Türkiye'de 100 kg. dolayındadır. Yine gübrelemeye de bağlı olarak Türkiye'de buğdayda dekarda verim ortalaması 200 kg. olurken, Batı'da 900 kg.'dır.

Türkiye gübre sektöründe ikisi kamu, dördü özel, altı kuruluş faaliyet göstermektedir. Gübre üretim kapasitesinin %42'si kamu sektöründe olup, başlıca TÜGSAŞ ve İGSAŞ tarafından gerçekleştirilmektedir. Özel sektörde kapasite kullanımı, kamudaki %80 oranına göre daha az olarak %60'lardadır ve özel sektör üretmek yerine ithal etmeyi daha kârlı bulmaktadır.

PETKİM ve demir çelik fabrikalarının yan ürünü olarak yapılan gübre üretimleri de dikkate alındığında son yıllar itibariyle Türkiye'deki gübre üretiminin %47'si kamunun elindedir. Kamu gübre işletmeleri, hükümetler tarafından özelleştirme amaçlı yönetilmelerine rağmen kamunun bu payı belirleyici önemde bir büyüklüğü korumaktadır.

NEDEN ÖZELLEŞTİRİLMEMELİDİR?

TÜGSAŞ ve İGSAŞ ülkemizde tarım üreticisine bir yandan ucuz gübre sağlarken, diğer yandan gübre fiyatları istikrarının garantisi olup, diğer deyişle gübre fiyat istikrarının sağlanmasında, tekelleşmenin önlenmesinde ve çiftçiye ucuz gübre tedarikinde önemli bir görev yapmaktadırlar. Gübre üretiminin tamamen özel sektörün eline geçmesiyle, kamu yararı gözetilerek desteklemelerle kullanımı teşvik etmek ve düşük fiyatlama sistemi yerine, özel sektörün kâr amaçlı üretim, ithalat ve yüksek fiyat politikaları hakim olacaktır. Böylece zaten gerilemekte olan tarım sektörü daha çok gerileyecektir. Tarım sektöründe olan bu gerileme tüm diğer sektörleri de olumsuz etkileyecektir. Bu sektörde katma değer, gelir ve istihdam kaybına yol açılacaktır.

Özelleştirme sonucu, diğer özelleştirme alanlarında görüldüğü gibi bu alanda da tekelleşmeye yol açılacaktır.

Bu kamu işletmeleri özelleştirildiğinde bu kuruluşlarda üretimin azalacağı ve ihtiyaç duyulan gübrenin ithalat yoluyla karşılanacağı bütün açıklığıyla görülmektedir. Şimdiye değin özel sektörün ağırlıkla ithal etmesinin de ortaya koyduğu gibi, önemli miktarda döviz gübre ithalatı için harcanacaktır. Tarım üretimini teşvik için gübre satış fiyatının ortalama %35'i devlet tarafından sübvanse edilmektedir. Böylece devlet yabancı gübre işletmelerine bu yolla önemli tutarda döviz aktarıyor olacaktır.

Yine her iki gübre işletmesi her yıl kamuya kâr, katma değer ve vergiler olarak trilyonlarca lira gelir sağlamakta, binlerce işçi istihdam etmektedir.

Türkiye'de çiftçinin en çok tercih ettiği kimyasal gübre türü %46 oranında azot içeren üre olup, bu tür gübre yalnızca kamu kuruluşu olan İGSAŞ'ta üretilmektedir. Üre açığı giderek artmakta olup, bu ürün için yeni yatırımlar yapma gereksinimi vardır.

TÜGSAŞ'ın amonyak gereksinimini karşılamak üzere GEMLİK GÜBRE San. A.Ş. bünyesinde 1000 ton/gün kapasiteli bir amonyak tesisi kurulmuştur. Bu tesisin atıl gazı karbon dioksit, atmosfere verilmesinden önce üre üretiminde kullanılması için ek üre üretim tesisinin kurulması planlanmıştır. Böylesi altyapı ve yardımcı ünitelerin bulunduğu bir başka tesis Türkiye'de yoktur.

İGSAŞ, Bakanlar Kurulu'nun 26.08.1988 tarih ve 88/13229 sayılı kararı ile "İş yerlerinin olağanüstü hal ve savaşta kapanmaları genel hayatı tazyik edecek fabrika ve kurumlar arasına" alınmıştır. TÜGSAŞ ve İGSAŞ aynı zamanda ülke savunması açısından stratejik önemdedirler.

İhalede teklif veren 10 firmanın çoğunluğu, bu sektörün yabancısı olup, TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ı satın aldıklarında, bir bilinemezlik ve aynı zamanda gübre üretimi açısından olumsuzluk söz konusu olabilecektir.

İhale ve teklif verme süreci diğer özelleştirmelerde olduğu gibi kapalı kapılar ardında ve şaibe yüklüdür. Yine alınan duyumlara göre İGSAŞ ve TÜGSAŞ'ın işletmelerinin yok pahasına satılma ilişkileri sürdürülmektedir.

Sendikamız, İGSAŞ ve TÜGSAŞ'ın özelleştirilmemesi için yargı yolu dahil, tüm çabasını ortaya koyacak, gerçekleri kamuoyuna sürekli açıklayacak, gübre sektörünün özelleştirilmesi ile kamu çıkarları açısından yeni bir olumsuzluğu önlemeye çalışacaktır.

Bu arada hükümeti yukarıda da belirtildiği gibi kendi alanlarında tek ürün özelliklerine de sahip, İGSAŞ ve TÜGSAŞ'ın özelleştirilmemesi yönünde uyarıyor, özelleştirme karşıtı güçleri duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Müstafa Öztaşkın
Genel Başkan

05 Eylül 2000

TÜGSAŞ VE İGSAŞ KİMLERE SATILMAK İSTENİYOR?

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Sendikamızca dün yapılan basın açıklamasında da ifade edildiği gibi İGSAŞ, TÜGSAŞ Samsun ve TÜGSAŞ Gemlik işletmelerinin blok satışı için teklif verme süresi 31 Ağustos 2000 tarihinde bitmiş ve alıcılar ÖİB (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı) tarafından açıklanmıştır.

İhale ve teklif verme süreci diğer özelleştirmelerde olduğu gibi, yine kapalı kapılar ardında yürütülmüştür ve bu şaibeli durum halen sürdürülmektedir. Çünkü yapılan pazarlıklar, kamuoyundan gizlidir. Yalnızca sonlandırma aşamasının TV'den gösterilmesi şaibenin giderilmesine yetmemektedir. Özelleştirme mafyasının da devrede olduğu söz konusu gizli pazarlık ve anlaşmalar; hükümet temsilcileri, ÖİB yetkilileri ve teklif veren firmalar arasında harmanlanmaktadır. POAŞ özelleştirilmesinde bizzat bir kamu bankasına şike teklif verdirtilmeye dahi tanık olunduğu gibi, bu şaibeler uzamaktadır. Kaldı ki teklif veren firmaların kendi aralarında olduğu gibi, resmi yetkililer ile de ne tür ilişkilere girildiği zaman zaman, TÜRKBANK örneğinde olduğu gibi günlük basına da yansımaktadır.

Alınan duyumları açıklamaya dahi gerek görmeden, şimdiye değin yapılan özelleştirme örneklerinin de ortaya koyduğu gibi, İGSAŞ ve TÜGSAŞ'ın işletmelerinin yok pahasına satılacağını, hatta bizzat kamu bankalarından da üste kredi verilebileceğini tahmin etmek zor değildir.

İhalede teklif veren biri yerel oluşum, dokuz firmanın altısının, bu sektörün yabancısı olup, TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ı satın aldıklarında üretim değil, gübre ithalatı yapacaklarını ve işletmelerin limanlarından yararlanacaklarını şimdiden söylemek asla zor ve temelsiz bir tahmin değildir.

Petrol-İş, alıcısı kim olursa olsun İGSAŞ ve TÜGSAŞ işletmelerinin özelleştirilmesine, kamu çıkarları, tarım sektörünün gelişmesi ve ülke çıkarları açısından

karşıdır. Burada işaret edilmek istenen, alıcıların ayrıca dikkat çeken durumlarıdır.

Sendikamız, İGSAŞ ve TÜGSAŞ'ın özelleştirilmemesi için yargı yolu dahil, tüm çabasını ortaya koyacak, gerçekleri kamuoyuna sürekli açıklayacaktır. Bu arada hükümeti kendi alanlarında tek ürün özelliklerine de sahip İGSAŞ ve TÜGSAŞ işletmelerinin özelleştirilmemesi yönünde bir kez daha uyarıyor, özelleştirme karşıtı güçleri duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

***

İGSAŞ VE TÜGSAŞ'IN İKİ İŞLETMESİNİ SATIN ALMAK İÇİN İHALEYE KATILANLAR
İGSAŞ İstanbul Gübre Sanayi A.Ş.: 1- Ekinciler ve Ortakları İnşaat ve Ticaret Ltd. Şti. 2- Hayat Holding A.Ş. 3- Horoz Yatırım Holding A.Ş. 4- Toros Gübre ve Kimya Endüstri A.Ş.
TÜGSAŞ-SAMSUN GÜBRE Sanayi A.Ş.: 1- Samsun Ortak Girişim Grubu 2- Toros Gübre ve Kimya Endüstri A.Ş. 3- Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü.
TÜGSAŞ-GEMLİK GÜBRE Sanayi A.Ş.: 1- Bağfaş-Gencer Holding Ortak Girişim Grubu 2- Çukurova İthalat İhracat Türk A.Ş. 3- Nurol Holding A.Ş. 4- Ost Olgun Dış Ticaret A.Ş. 5- Toros Gübre ve Kimya Endüstri A.Ş. 6- Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürlüğü.

06 Eylül 2000

50. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ ETKİNLİKLERİMİZ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Sendikamız 50 yıl önce bugün 6 Eylül 1950'de İstanbul'un Beykoz ilçesinde 15 petrol işçisinin kurucu üye olarak başvurusu ile kurulmuştur.

50 yıllık tarihinde Petrol-İş, Türkiye sendikal hareketinin tüm dönemlerini yaşamış ve bugünkü güçlü haline ulaşmıştır. Üyelerinin hak ve özgürlükleri ile toplumun hak ve özgürlüklerinin bir bütün olduğu bilinciyle sendikal faaliyetlerini sürdüren Petrol-İş, bu mücadelesini şimdiye değin aldığı tavırları, gösterdiği tepkileri, işyeri ve işletmedeki grevleri, binlerce eylem, direniş ve toplu gösterileri ile gerçekleştirmiştir. Örgütlenme ve toplu iş sözleşmelerinin yanı sıra, eğitim, basın-yayın, araştırma, işçi sağlığı ve iş güvenliği çalışmalarını da temel sendikal faaliyet sorumluluğunda yerine getirmeye ayrı bir özen göstermiştir. Sendikal anlayışı gereği diğer sendikalar ve demokratik kuruluşlarla birlikte tavır alıp uğraş vermeyi hep ön planda tutmuştur. Ülkemizde, demokrasi ve insan haklarının evrenselleşmiş ilkeleriyle var olmasını, sendikal haklar için verdiği mücadelesi ile aynı önemde algılamış ve bu yönde kararlı olmayı bir görev olarak benimsemiştir.

50. kuruluş yıldönümümüz nedeniyle, sendikamız bir dizi etkinlik düzenlemektedir. Bu etkinliklerimiz arasında, sendikamızın tarihçesinin yer aldığı ve günümüzde ulaştığı örgüt yapısı ve faaliyet etkinliğini ortaya koyan, *50. Yılında Petrol-İş* adlı, Petrol-İş'i tanıtıcı 464 sayfalık bir yayın hazırlanmıştır. Yine *Petrol-İş 2000* adlı, tüm sendikamız yönetici, temsilci ve personelini kapsayan bir de albüm hazırlanmıştır. 8 Eylül 2000'de İstanbul'da, tüm temsilcilerimizin ve sendikamız örgüt organlarında görev alanların katılacakları genel temsilciler kurulu toplantısı yapılacaktır. 9 Eylül 2000'de de Petrol-İş 50. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Şenliği düzenlenmiştir. Şenliğe; sendikamız dışından çok sayıda davetliler, sendi-

petrol-iş

Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası

1950-2000

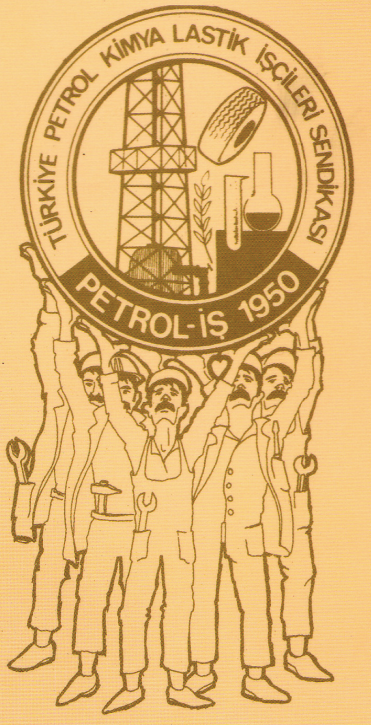

50. YILINDA petrol-iş

petrol-iş YIL

kamız kurullarında daha önce görev alanlar, üyelerimiz, genel temsilciler kurulu üyeleri ve sendikamız personeli katılacaklardır. Şenlik başlarken, daha önce sendikamız merkez yönetim kurulunda bulunanlara plaketler verilecektir. Şenlikte çok sayıda sanatçı da sahnede yer alacaklardır.

Sendikamızın 50. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Şenliği'inde siz sayın basın ve yayın mensupları ile de birlikte olmaktan büyük onur duyacağımızı ayrıca ifade ederiz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Petrol-İş 50. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Şenliği
Tarih: 9 Eylül 2000, Cumartesi
Saat: 19.00
Yer: Bostancı Gösteri Merkezi
Adres: Mehmet Şevki Paşa Cad. Bostancı/İstanbul

9 Eylül günü Bostancı Gösteri Merkezinde Yapılan Şenlik ile

50. Kuruluş Yılımızı Coşku İle Kutladık...

Genel Başkanımız Mustafa Öztaşkın'ın konuşması ile başlayan kutlama şenliğimiz öncesi sendikamızın kurucuları ve Merkez yöneticilerimize birer onur plaketi verildi.

İlk plaketler Genel Yönetim Sekreterlerimiz Mehmet Güray, Selahattin Şafak, İzzet Altuntaş ve Faik Yumlu'ya; eski Genel Başkanlarımızdan Münir Ceylan tarafından verildi.Daha sonra Genel Örgütlenme ve Eğitim Sekreterlerimiz İsmet Yiğit, Yusuf Doğan, İbrahim Altundaş, Mehmet Çelik, Kadir Okur ve Musa Kurt'a plaketleri, eski Genel Başkanlarımızdan M.Cevdet Selvi tarafından verildi. Genel Mali Sekreterlik yapan Tekin Akın ve Şadan İnanç'a plaketleri eski Genel Başkanlarımızdan İsmail Topkar tarafından verildi. Genel Sekreterlerimiz Mustafa Çavdar, Mansur Burgucu, Hüseyin Doğdu, Adem Yılmaz, Özkal Yici ve Ziya Tümerkan'a plaketleri eski Genel Başkanlarımızdan Ziya Hepbir tarafından verildi.

Son olarak Genel Başkanlarımızın plaketleri verildi. Genel Başkanımız Mustafa Öztaşkın'a plaketini DİSK Genel Başkanı Süleyman Çelebi verdi.

Daha önceki dönemde Genel Başkanlık yapan Bayram Yıldırım'a plaketini Sebahat Türkler verdi. Genel Başkanlarımızdan Adnan Özcan ve Mühir Ceylan'a plaketlerini TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

Çetin Altun verdi, Genel Başkanlarımızdan M.Cevdet Selvi, İsmail Topkar ve Ziya Hepbir'in plaketlerini de TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç tarafından verildi. Rahatsızlığı nedeni ile geceye katılamayan ve 1951-1954 yılları arası Sendikamızın Genel Başkanlığını yapan Halim Silman'a ise acil şifalar dileriz.

Plaketlerin verilmesinden sonra eğlence programına geçildi. İlk olarak Balık Ayhan sahne aldı. Daha sonra folklor gösterileri yapıldı. Süleyman Üstün'ün okuduğu şiirden sonra Şükriye Tutkun sahne aldı. Aralarda yapılan folklor gösterilerinde Zeybek, Bitlis, Karadeniz ve Kırklareli yörelerinden oyunlar sahnelendi.

Türkuaz Gurubu ve Yarkın'ın konserlerinden sonra en son olarak Arif Sağ sahne alarak gecenin coşkusuna coşku kattılar.

Kuruluş yıldönümümüzde bizleri onurlandıran konuklarımıza teşekkür ederiz.

07 Eylül 2000

PETROL-İŞ GENEL TEMSİLCİLER KURULU VE SENDİKAMIZIN 50. KURULUŞ YILDÖNÜMÜNÜ KUTLAMA ŞENLİĞİ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

50. kuruluş yıldönümümüz nedeniyle, tüm temsilci ve sendikamız örgüt organlarında görev alanların katılacakları genel temsilciler kurulu toplantısı 8 Eylül 2000'de, İstanbul'da yapılacaktır.

Toplantının açılışında genel başkanımız Mustafa Öztaşkın basına açık olarak, sendikaların bugün içinde bulunduğu durum ve gelecek dönemdeki kamu sözleşmeleri üzerine değerlendirmeler yapacak ve Petrol-İş olarak programı ve hedefleri açıklayacaktır.

9 Eylül 2000'de de Petrol-İş 50. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Şenliği düzenlenmiştir. Şenliğe; sendikamız dışından çok sayıda davetliler, sendikamız kurullarında daha önce görev alanlar, üyelerimiz, genel temsilciler kurulu üyeleri ve sendikamız personeli katılacaklardır. Şenlik başlarken, daha önce sendikamız merkez yönetim kurulunda bulunanlara plaketler verilecektir. Şenlikte çok sayıda sanatçı da sahnede yer alacaklardır.

Sendikamızın 50. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Şenliği'nde sayın basın ve yayın mensupları davetlidir.

Petrol-İş Sendikası
Basın Servisi

***

I. Petrol-İş Genel Temsilciler Kurulu toplantısı
Tarih: 8 Eylül 2000, Cuma
Saat: 9.30
Yer: Bostancı Gösteri Merkezi
Adres: Mehmet Şevki Paşa Cad. Bostancı/İstanbul

II. Petrol-İş 50. Kuruluş Yıldönümü Kutlama Şenliği
Tarih: 9 Eylül 2000, Cumartesi
Saat: 19.00
Yer: Bostancı Gösteri Merkezi
Adres: Mehmet Şevki Paşa Cad. Bostancı/İstanbul

08 Eylül 2000

GENEL TEMSİLCİLER KURULU SONUÇ BİLDİRGESİ

Kuruluşumuzun 50. yılında toplanan 24. Dönem 1. Genel Temsilciler Kurulumuz, sendikamızın önündeki sorunları gündemine alarak tartışmış ve aşağıdaki konulara ilişkin görüşlerini ve düşüncelerini komuoyu ile paylaşmayı kararlaştırmıştır.

ÜLKEMİZİN YILLARDIR ÇÖZÜLEMEYEN ADETA KRONİKLEŞMİŞ SORUNLARI BULUNMAKTADIR

1) 12 Eylül 1980 darbesi ile sakatlanmış demokrasimiz ile çağımızın evrensel bir değeri haline gelen ve katılımcılık ilkesi ile de gelişen demokrasi arasındaki uçurum kapatılamıyor.

Petrol-İş, ülkemizde demokrasinin, insan haklarına dayalı bir anayasa ile Kopenhang Kriterleri'ni içeren bir nitelikte yeniden inşasını, halkımızın bir özlemi, yurtseverliğin bir gereği ve uygar dünyanın onurlu bir üyesi olabilmenin zorunlu koşulu sayıyor.

2) 12 Eylül hukuku, sendikal hak ve özgürlüklerden insan haklarına, yargı bağımsızlığından yargıç güvencesine, bilim ve sanat özgürlüğünden üniversite özerkliğine, medeni hukuktan ceza hukukuna, birçok alanda egemenliğini sürdürüyor.

Hukuk çiğneniyor. Rüşvet işkence ve yolsuzluk, çete ve mafya ilişkileri ile iç içe geçmiş bir yönetim bozukluğu toplumda adalet duygusunu zedeliyor, toplumun temelini oluşturan kurum ve kuruluşlara ve toplumu oluşturan yurttaşların birbirlerine olan güvenini sarsıyor. Ceza ve tutukevlerindeki Adalet Bakanlığı'nın bile beğenmediği koşullar ve af sorunu, kanayan bir yara haline gelmiştir. Petrol-İş, bundan hoşnut değildir ve bu durumu geleceğimiz açısından da tehlikeli buluyor. Bu nedenle Petrol-İş, ülkemiz-

de hukukun egemen olmasını ve sosyal adaletin fırsat eşitliği temelinde sağlanmasını, toplum huzurunun ve toplumsal barışın vazgeçilmez bir önkoşulu olarak görüyor.

3) Bu çerçevede Petrol-İş, başta sosyal güvenlik olmak üzere, iş hukuku, sendikalar hukuku, toplu iş sözleşmesi, grev özgürlüğü, çalışma hakkı ve iş güvencesi vd. endüstriyel ilişkileri ve çalışma yaşamını düzenleyen temel yasaların insan hakları temelinde yeniden yazılmasını istiyor.

4) Kapitalizmin küreselleşmesi ve küresel pazarda çok uluslu tekellerin artan gücü, küresel rekabet koşulları, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler aleyhine işliyor.

IMF ve Dünya Bankası'nın dayatmaları, bu ülkelerdeki iktisadi ve sosyal krizlerin, gittikçe artan yoksulluğun ve işsizliğin temel nedenidir.

Bu nedenledir ki, Petrol-İş, gelir ve servet dağılımını yoksullar ve işçi sınıfı aleyhine bozan ve derinleştiren, işsizliği ve açlığı yaygınlaştıran ve sonuçları itibariyle de siyasal bağımlılık oluşturan IMF reçetelerine hayır diyor. Bu çerçevede, ülkemizde yürütülen özelleştirmelere karşı çıkıyor.

Petrol-İş, ekonomide üretimi ve üretim artışını, çağdaş teknolojiyi destekliyor. Sosyal hayatın ve çalışma ilişkilerinin sosyal adalet ve insani temelde düzenlenmesi ile kalkınmanın dengeli bir biçimde sürdürülebileceğine inanıyor. Çevreyi ve doğayı kirleten teknolojilerin transferine şiddetle karşı çıkıyor.

Kayıtdışı istihdamı, sigortasız ve sendikasız işçi çalıştırmayı, kadın ve çocuk emeği sömürüsünü insanlık dışı buluyor.

5) Petrol-İş, barışı savunuyor. Savaşta, başta çocukların, yaşlıların ve kadınların acı çektiği gerçeğinin altını çizerek, dünyanın tüm sıcak bölgelerindeki çatışmaların sona erdirilmesini istiyor.

İnsanlar ve ülkeler arasındaki kardeşlik ve işbirliği ortamını bozan savaş kışkırtıcılığını, ulus ayrımcılığını, ırkçılığı, militarizmi ve din ayrımcılığını şiddetle reddediyor. Bu temelde, Güneydoğu'da yıllarca çekilen acılardan sonra ulaşılan barış ve huzurun devamını, soruna kaynaklık eden sıkıntıların insani temelde çözüme ulaştırılmasını diliyor.

6) Petrol-İş, eğitime ve sağlığa, özetle insanlığın refahına ve gönencine

ayrılması gereken devasa kaynakların silahlanmaya gittiğini endişe ile izliyor. Silahlanma yarışının sona erdirilmesi halinde buraya ayrılan payın görece küçük bir kısmı ile dünyada açlığın üstesinden gelinebileceği ve hastalıkların yenilebileceği, çocuk ölümlerinin önüne geçilebileceği görüşünü büyük bir inançla destekliyor.

GENEL TEMSİLCİLER KURULUMUZ YUKARIDA BELİRTİLEN GÖRÜŞLERİN IŞIĞINDA ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE

1) IMF reçeteleri çerçevesinde hükümetin enflasyon ile mücadele politikası çerçevesinde uygulamak istediği "hedeflenen enflasyon" politikasını bir dayatma olarak görüyoruz ve enflasyon ile mücadelenin tek başına işçi ve emekçilere ödetilmeye kalkışılmasını kabul edilemez buluyoruz.

Bu konuda ücret kayıplarımızı istemeyi ve ürettiğimiz değerden pay talep etmeyi, bu talebin enflasyon ile mücadeleyi sakatlamayacağı görüşünü doğru buluyoruz.

2) Zorunlu tasarruflarda biriken ve altı katrilyon lirayı bulan alacakların derhal hak sahiplerine ödenmesini istiyoruz. İşsizlik sigortasında birikmeye başlayan fonların benzeri bir akıbete ulaşmaması için gerekli önlemlerin derhal alınmasını istiyoruz.

3) Sosyal devleti ve toplumsal dayanışmayı zedeleyen, sosyal sınıflar ve bölgeler arası gelir ve servet dengesini bozan, emekçileri kâr hırsına dayalı piyasa ilişkilerine daha çok mahkum eden, sabit ve dar gelirliler aleyhine hayatı pahalılaştıran, işsizliğe ve sendikasızlaştırmaya neden olan özelleştirmeye hayır diyoruz.

Bu nedenle, özelleştirmeye konu olan tüm sektörlerde, PETLAS ve POAŞ'ta olduğu gibi, işkolumuzdaki örgütlü olduğumuz TÜGSAŞ ve İGSAŞ'ta, TÜPRAŞ'ta, PETKİM'de özelleştirmeye karşı mücadeleyi bırakmayacağımızı, bunun için başta kamuoyunun aydınlatılması olmak üzere meşru ve hukuksal her türlü eyleme başvuracağımızı bir kez daha ifade ediyoruz.

4) SSK'ya ilişkin yeni düzenlemelerin gündeme geldiği şu günlerde, hükümet çevrelerinden ve özellikle de Çalışma Bakanlığı tarafından dillendirilen, SSK'daki trilyonluk yolsuzluk ve soygun iddialarının tekrarını manidar buluyoruz. Bu söylemin ardına sığınılarak, kamuoyunun yanıltılmasına, SSK'nın sos-

yal güvenlik ve sağlık hizmetleri olarak ikiye ayırma planlarının gözden saklanmasına, paralelinde özel sağlık sigortacılığının desteklenerek kendi öz malımız ve kuruluşumuz olan SSK'nın özelleştirilmesinin önünü açma planlarına izin vermeyeceğimizin bilinmesini istiyoruz.

5) İş Güvencesi Yasası'nın basın sektöründe çalışanları ve İş Kanunu'na tabi olanları da kapsayacak şekilde derhal çıkartılmasını,

Sendikal hak ve özgürlükleri ve toplu sözleşme özerkliğini düzenleyen yasal değişikliklerin özgürlükler temelinde yapılmasını,

Mevzutımızın sendikal örgütlenmenin önünü tıkayan engellerden ve karmaşıklıktan arındırılmasını istiyoruz.

6) Köşe dönücü, bireysel çıkar ideolojisinin yirmi yıldır sakatladığı toplumumuzda, işçi sınıfının dayanışma bilincinin ve ruhunun yeniden canlandırılmasını önemsiyoruz. Bunu sınıf bilincimizin ve örgütlü gücümüzün temeli olarak görüyoruz.

Bu nedenle:

a) Ulusal ve uluslararası düzeyde sendikal birliğin ve dayanışmanın öne alınmasını ve sınıf kardeşliğinin yeniden ve yeni bir tarzda örülmesini, bu temelde sendikal örgütlülüğümüzün geliştirilmesi görevinin, öncelikli, giderek çözülmesi gereken acil bir görev olduğundan hareketle, sendikamızın her düzeyde insanının çabasıyla başarılması gereğinin altını çiziyoruz.

b) Eğitim, basın, araştırma ve örgütsel faaliyetlerimizin örgütsel gücümüzü ve toplumdaki rolümüzü artırma amacına dönük olarak yürütülmesini gerekli görüyoruz.

7) Sendikamızın 50. yılında biraraya gelişimizi fırsat bilerek, 50. yılımızın tüm Petrol-İş ailesine kutlu olmasını diliyoruz. Ve genel temsilciler kurulu üyeleri olarak bizler sendikamızı, bu örgütlü gücümüzü, onurumuzu, işçi sınıfı ve insanlık adına, eşitlik, kardeşlik ve özgürlük uğruna sonsuza kadar yaşatmaya söz veriyoruz.

Petrol-İş Sendikası
24. Dönem 1. Genel Temsilciler Kurulu

11 Eylül 2000

20 YILDIR SÜREN 12 EYLÜL REJİMİ SON BULMALI, TARİHİN KARANLIĞINA GÖMÜLMELİ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

20 yıl önce bugün işçiler ve tüm emekçi halk açısından kara bir dönem olan, 12 Eylül rejimi başlatıldı. Ülkemizde kısıtlı da olsa var olan demokratik işleyişe son verildi.

İşçi sınıfına, ülkenin demokratikleşmesini isteyenlere ve 24 Ocak Kararları'na boyun eğmeyenlere karşı getirilen 12 Eylül diktatörlüğü ile sendikal faaliyetler yasaklandı, pek çok sendikanın kapısına kilit vuruldu, binlerce işçi ve sendika görevlisi tutuklandı, işkence gördü, yıllarca hapis yattı ve kimileri cezaevlerinde can verdi, ölümcül hasta oldu, sakat kaldı.

12 Eylül, sendikamız Petrol-İş'ten de çok şey koparmıştır. 12 Eylül'ün ilanından hemen sonra genel merkezimiz üç ay kapatıldı, üç kez arandı, tüm evraklarına el konuldu, soruşturmalar açıldı, denetimler yapıldı, beş şubemiz kapatıldı, başkanları gözaltına alındı, binlerce üyemiz ve sendika görevlimiz hapis, işkence ve işsizlik başta olmak üzere acılarla dolu günler yaşadı.

12 Eylül diktatörlüğünün yol açtığı mağduriyet yalnızca tutuklayıp, işkenceden geçirdiği yüzbinlerce insanımızı değil, baskı ve şiddet uygulamaları, tehditlerde bulunması ve korku salması ile tüm toplumu etkilerken, en ağır yük yine; hak ve özgürlüklerinin yok edilmesi, ekmeğinin küçülmesi, çalıştığı halde geçimini sağlayamaması, çalışma koşullarının kötüleşmesi biçiminde işçi sınıfına yüklenmiştir.

Bir milyonun üzerindeki işçinin sendikal hak ve özgürlükleri bir çırpıda "yasak" kapsamına sokulmuştur.

12 Eylül diktatörlüğünün ilanının üzerinden daha bir ay geçmişti ki hemen kı-

dem tazminatı hakkına sınırlama getirildi, toplu iş sözleşmeleri YHK eliyle bağıtlatılarak sözleşmelerle daha önce sağlanan kazanılmış haklar tek tek budandı. Gerçek ücretler sürekli düşürülerek işçiler açlığa mahkum edildi. İkramiyelere dört ay ile sınırlama getirildi. Baskı ve tehdit altında 1982 Anayasa'sı zorla kabul ettirildi. Beş generalin yalnızca sermaye çıkarı gözeterek hazırladığı, sendikal hak ve özgürlükleri yok eden, sendikalaşmanın önüne çok sayıda engeller getiren, kendi rejimine uygun 2821 ve 2822 sayılı yeni çalışma Yasaları çıkarıldı.

Getirilen böylesi haksızlık, kazanımların kaybı ve baskılar nedeniyledir ki 12 Eylül'e karşı büyük tepki gösterilmekte ve böylesi rejimlere geçit verilmemesi yönünde tavırlar ortaya konmaktadır.

Daha sonra gelen sivil görünümlü hükümetler, 12 Eylül diktatörlük rejiminin birer sadık uygulayıcısı olmuşlar, sendikal hak ve özgürlüklerin önüne yüksek setler çekmişlerdir.

O gün doğan, şimdi 20 yaşında ve halen 12 Eylül rejimi koşullarında yaşamaktadır.

12 Eylül rejimini 20. yıldönümünde bir kez daha lanetliyor, sorumlularının bağımsız mahkemelerde mutlaka hesap vermesi gereğini vurguluyor ve biz sendikaların bu rejim koşullarına karşı 20 yıldır süren mücadelesinin, 12 Eylül rejiminden kurtulma hedefinin asla yok olmadığını bir kez daha hatırlatıyoruz.

Ayrıca başta 1982 Anayasa'sı olmak üzere, 12 Eylül rejimi tarafından getirilen tüm anti demokratik yasaların bir an önce kaldırılarak evrensel demokrasi ilkeleri ışığında demokratik bir anayasanın yapılması ve Türkiye'nin de kabul ettiği ILO sözleşmeleri doğrultusunda çalışma yasalarının yeniden oluşturulması talebimizi bir kez daha dile getiriyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Not: Bu bildiri sendikamızın örgütlü olduğu tüm işyerlerinde 12 Eylül 2000 tarihinde okunacaktır.

13 Eylül 2000

BİREYSEL KURTULUŞUN, İŞÇİ SINIFI İÇİN ASLA GEÇERLİ OLMADIĞINI, BELLEKLERE BİR KEZ DAHA KAZIYALIM!

POAŞ çalışanı arkadaş,

Yakinen bildiğiniz gibi, POAŞ'ın özelleştirilmemesi için Petrol-İş olarak, sizlerin etkin katılımı ve kararlılığı ile yoğun bir çaba gösterildi. Devamı olarak da dört ayrı mahkemede satışın durdurulması talepli davalarımız halen sürmektedir. Ancak mevcut hükümet özelleştirme sürecini 21 Temmuz 2000'de fiilen bitirerek, şirket hissesinin %51'inin satışı işlemini sonlandırdı.

Bu satış işleminden sonra oluşan yeni POAŞ yönetimine, merkez yönetim kurulumuz bundan böyle hiçbir ayrım yapılmadan POAŞ'ta çalışanların kazanılmış haklarına dokunulmaması ve hiçbir çalışanın işten atılmaması gerektiğini ve Petrol-İş olarak sendikal örgütlülüğümüzün güçlü biçimde sürdüğünü önemle vurgulamıştır.

Ancak işveren POAŞ'ta önce sendikamızı hedef alan uygulamalar başlatmıştır. Çünkü biliyor ki POAŞ'ta güçlü bir Petrol-İş olduğu sürece personel üzerine hak tanımaz ve keyfi uygulamalarda bulunamayacaktır.

Bu amaçla POAŞ çalışanını birbirinden koparmaya ve sonunda da sendikamızın yetkisini düşürmeyi hedefleyerek, "nakle tabi personel" olarak tanımlanan sözleşmeli personele, 657 sayılı Yasa'ya tabi personele ve 1475 sayılı statüdeki kapsam dışı personele bireysel akit yapma önerisinde bulunmaktadır. İşveren şayet bir başka hesapları olmaksızın bu çalışanların istihdamından yana olsa, onlara doğrudan istihdam önerisi götürerek, kadroya geçmelerini sağlardı. Kadroya geçenler sendikamıza üye olarak mevcut toplu iş sözleşmesinden yararlanır ve ayrıca bu "grup" için, belli düzeyde haklara kavuşmalarını sağlayacak bir protokol kabul edilebilirdi.

Ancak işveren "nakle tabi personel"e bireysel akit temelinde istihdamın devamı-

nı önererek, POAŞ'ta yeni tür bir çalışan grubu oluşturmak istemektedir. Kamu personeli statüsünü kaybeden bu çalışanların sendikal hakları, bireysel akit yapılarak ve gözdağı verilerek engellenmek istenmektedir. Oysa bu arkadaşlarımızın sendikalı olmaları ve sendikal haklardan yararlanmaları önünde hangi tür akit yapılırsa yapılsın hiçbir engel yoktur. Çünkü hiçbir akit anayasa ve yasalarda yer alan hükümler üzerinde olamaz.

İşverenin yaklaşmakta olan toplu iş sözleşme dönemi öncesi yetkimizi düşürmek amacıyla başlattığı bu uygulaması ile diyelimki "yetkimiz düştüğünde", bu arkadaşlarımızdan hangisinin iş güvencesi var ki istihdamları devam etsin? Bir başka deyişle bireysel akiti ile çalışan arkadaşlarımızın, sendikamız yetkisi düştükten sonra işlevleri kalmayacak ve işten atılabileceklerdir. İşverenin, bu akit ile işten çıkardığı 657 sayılı Yasa'ya tabi birkaç çalışan için yükümlendiği 1000 doların ise hiçbir caydırıcılığı yoktur. Oysa arkalarında örgütlü gücü olan sendika üyelerine aynı tavrı sergilemesi kolay değildir. Çünkü bir tek üyemizin mağdur edilmesine, yine sizlerden aldığımız güç ile izin vermeyeceğiz. Bu kararlılık, zaten bir sendika olarak ana görevimizdir. Bundan kimsenin şüphesi olmasın.

Bu arada işveren bazı üyelerimize de bireysel akit yapma önerisini getirmektedir.

Şimdi "nakle tabi personel" uygulamasına bazı üyelerimizden başlanacak ve daha sonra tüm üyelerimize bireysel istihdam akti yapma dayatılacaktır.

Bu süreçte POAŞ'ta çalışan arkadaşları ne pahasına olursa olsun kendini kurtarmaya doğru bir itiş vardır. Oysa POAŞ'ta örgütlülüğün ne olduğunu, 50 yıllık Petrol-İş'in örgütlülüğü deneyimimizle çok iyi bilmekteyiz. Ancak işverenin oyununa gelinirse bu yarım asırlık örgütlülük geleneğimiz kırılabilecektir. Sendikal örgütlülük zayıflatıldığında ise her şeyin işverenin "insafına" teslim edilmiş olacağı gerçeğini bilmeyenimiz mi var?

Bu vesile ile diyoruz ki;

- Sendikal örgütlülükten kopma tuzaklarına düşmeyelim,
- Ağzımıza çalınacak bir parmak balı değil, kendimiz için kalıcı çözümü, geleceğimizi ve çocuklarımızı, bizden sonra POAŞ'ta çalışacakları düşünelim,
- Aramızda oluşturduğumuz örgüt üyeliği bağlarına, dostluk ve dayanışmaya ihanet etmeyelim,

- Hak ve özgürlüklerimizi işverenin "insafına" bırakma ile değil, örgütlü gücümüzle, demokratik ve çağdaş ilişkilerimizle sağlayalım,
- Bugün başlatılan bazı uygulamaların arkasından yarın neler gelebileceğini görelim,
- Bireysel kurtuluşun işçi sınıfı için asla geçerli olmadığı bilincini belleklere bir kez daha kazıyalım,
- Yarım asırdır POAŞ'ta var ettiğimiz Petrol-İş'in örgütlü gücü ile bütünlüğümüzü koruyalım,
- Örgütlü gücümüzü korudukça kim bize haksızlık yapabilir ve çağ dışı koşullarda çalışmaya mahkum edebilir? Hangi devirde yaşıyoruz?

Bu arada POAŞ işverenine anayasa, yasa ve Türkiye'nin kabul ettiği başta ILO olmak üzere uluslararası sözleşmelerde de yer alan hakkımız olan sendikalaşma irademize tamamen saygı göstermesi gereğini bir kez daha hatırlatır, işvereni çağdaş bir anlayış içinde işçi işveren ilişkilerini sürdürmeye davet ederiz.

POAŞ'ta elimizde tuttuğumuz sendikal güce, PETLAS örneğinde olduğu gibi zamanında sahip çıkmanın öneminin sizlerce de çok iyi bilindiğinden emin olarak, sizlerin destek ve kararlılığı ile haklarımıza sahip çıkılarak, yeni kazanımların sağlanacağını bir kez daha hatırlatır, sevgi ve saygılar sunarız.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

29 Eylül 2000

GÜBREDE TEKELLEŞMEYE HAYIR!

TARIM, TEKELLERİN İNSAFINA BIRAKILAMAZ!

Hükümet, tarımın yok olması, yoksullaşma, göç ve işsizlik pahasına IMF politikalarını uygulamaya devam etmektedir. Yalnızca sanayi kesiminde değil, tarım kesiminde de yıkıma yol açacak özelleştirmelere devam edilmektedir. Dün yapılan ihalede TÜGSAŞ, GEMLİK GÜBRE Fabrikası ve Türkiye'nin tek üre imalatçısı İGSAŞ'ın haraç mezat satışına karar verilmiştir. SAMSUN GÜBRE Fabrikası'nın da aynı şekilde haraç mezat satılması tehlikesi vardır.

Özelleştirme sanılmasın ki yalnızca üyelerimizin hayatı ile yakından ilgilidir. Toplumun, milyonlarca tarım emekçisinin ve kentlerde yaşayan gıda ürünleri tüketicisi çalışan kesimin çıkarları için, ihalenin bütün sonuçlarıyla iptal edilmesi gerekmektedir.

Çünkü fabrikaların devri ile tarım sermayenin kâr hırsına terkedilecek, tekellerin kârı için milyonlarca çiftçinin çıkarları, sosyal değerlerin alt üst olması pahasına zedelenecektir.

Satış hem haraç mezattır, hem de sektörde özel sermaye tekelini görülmemiş ölçüde güçlendirecektir. Haraç mezattır çünkü İGSAŞ'ın varlıkları toplamı zaten 62 milyon dolardır; arazisi, liman hizmetlerinin değeri bu tutarın içinde değildir. Aynı şekilde Gemlik tesisleri de haraç mezat satılmıştır. Gemlik tesislerinin nakit, menkul kıymet biçimindeki kısa sürede paraya çevrilebilir değerleri 40 milyon dolar düzeyindedir. Toplam varlıkları ise 140 milyon dolar değere ulaşmıştır. Bu değerin içinde serbest bölge sınırındaki fabrika arazisinin ve limanın değeri yoktur. Üstelik haraç-mezat satış, tekelleşmeyi görülmemiş ölçüde güçlendirmek için yapılmıştır.

Halen piyasanın %25'ini kontrol eden firmaya, rekabet kuralları çiğnenerek

kamu gübre fabrikalarının teslim edilmesi ile piyasanın %51'inden fazlası bir firmanın eline geçecek, piyasada büyük bir tekel oluşturulmuş olacaktır. Özel firma tekelci kârı için yalnızca tarımın gelişmesinin önünü değil, diğer firmaların da önünü tıkamaktan çekinmeyecektir. Sektörde milyonların kaderini doğrudan etkileyecek tekelleşmeye Rekabet Kurumu'nun göz yumması beklenemez. Rekabet Kurumu'nu acilen göreve çağırıyoruz.

Gübre fabrikaları düşerse, sırada destekleme alımlarının sınırlanması, kredi sisteminin daraltılması, sulama hizmetlerinin özelleştirilmesi, tarım kooperatiflerinin özel işletme haline getirilmesi vardır. Özelleştirmelerin geri bıraktırılması, çalışanların haklarının korunması, tarımın yıkıma sürüklenmemesi için mücadele etmekte kararlı olduğumuzu bir kez daha kamuoyuna duyuruyoruz.

Petrol-İş, bütün sendikaları, çiftçileri, Ziraat Odalarını ve diğer kuruluşları duyarlı olmaya; mücadelemize destek vermeye davet etmektedir.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No: 25 Üsküdar 81180, İstanbul
Tel: 0216-391 66 67 Fax: 0216-391 66 78/ 310 40 12

POAŞ'TA HAKLARIMIZI KORUMAKTA KARARLIYIZ

POAŞ ÇALIŞANI ARKADAŞ

29 Eylül 2000

Yeni POAŞ işvereni tarafından, emekliliğini dolduran üyelerimizin 30 Eylül 2000 tarihi itibariyle işten çıkarılma işlemlerinin yapılacağı ve ayrıca 131 üyemizin çalıştığı 21 deponun 1 Ekim 2000'de kapatılarak çalışanların tamamının işine son verileceği tarafımıza 20 Eylül 2000 tarihinde iletilmişti.

Bu bildirim üzerine Merkez Yönetim Kurulumuz, POAŞ işvereni ile bir dizi toplantı yaparak; 1 Ekim 2000'de kapatılacak depolardaki üyelerimizin mağdur edilmemelerini, istahdamın devamını sağlayıcı çözümlerin öncelikli düşünülmesini, üyelerimizin önemli hak kayıblarına uğrayacağı gerekçesi ile emeklilik nedeniyle işe son verme tarihinin 30 Eylül yerine 1 Ocak 2001 tarihine ertelenmesi tekliflerini götürdü.

Bununla beraber konu tarafımızdan 22 Eylül 2000 tarihinde, ayrıca Başbakana ve Başbakan Yardımcılarına, ilgili Devlet Bakanına ve siyasi parti başkanlıklarına birer yazı ile iletilerek POAŞ'ta 21 deponun kapatılması ile üyelerimizin mağdur olacağı ve bu durumdan ise özelleştirme kararını veren hükümet yetkililerinin sorumlu olduğu ve acilen önlemlerin alınması gerektiği dile getirilmiştir. Yine yatay geçiş hakkının yalnızca sözleşmeli personele tanınırken 1475 sayılı yasaya göre istihdam edilenlere tanınmamasının çalışanlara "çifte standart" ve "ayrımcılık" getirdiği, anayasanın "eşitlik" ilkesine de aykırı olduğu vurgulanarak bu uygulamanın düzeltilmesi gereği önemle vurgulanmıştır.

Sendikamızın karşı olarak ileri sürdüğü teklifleri üzerine POAŞ işvereni, 30 Eylül 2000 tarihindeki işten çıkarma işlemlerinin şimdilik durdurulduğunu ve diğer tekliflerimizin de incelenmekte olduğunu tarafımıza iletmiştir.

Konuyu görüşmek üzere POAŞ işyerlerinde örgütlü Şubelerimizin Başkanları ile 27 Eylül 2000'da bir araya gelinmiş ve işverenin 30 Eylül 2000 tarihindeki işten çıkarma işlemlerinin ileriki bir tarihe ertelenmesi kararının olumlu ve ancak yeterli olmadığı kanısına vararak, POAŞ Yönetiminin Sendikamızın tekliflerini bir bütünlük içinde ele almasını, bundan sonraki çalışma barışı ve iş huzurunun devamı açısından bunun bir zorunluluk olduğunu, tekliflerimizin mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini, aksi durumda ise yapılan uygulamalara Sendikamızın sessiz kalmayacağının, üyelerimizin hak ve çıkarlarını koruma açısından üzerimize düşen sorumlulukların tüm POAŞ çalışanları olarak yerine getirileceğinin bilinmesini istemiştir.

Üyelerimizin hak ve çıkarlarını, tüm POAŞ çalışanlarının katılımı ve Petrol-İş örgütünün gücü ile sonuna dek savunma kararlılığındayız.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu Adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

29 Eylül 2000

POAŞ'TA HAKLARIMIZI KORUMAKTA KARARLIYIZ!

POAŞ çalışanı arkadaş,

Yeni POAŞ işvereni tarafından, emekliliğini dolduran üyelerimizin 30 Eylül 2000 tarihi itibariyle işten çıkarılma işlemlerinin yapılacağı ve ayrıca 131 üyemizin çalıştığı 21 deponun 1 Ekim 2000'de kapatılarak çalışanların tamamının işine son verileceği tarafımıza 20 Eylül 2000 tarihinde iletilmişti.

Bu bildirim üzerine merkez yönetim kurulumuz, POAŞ işvereni ile bir dizi toplantı yaparak; 10 Ekim 2000'de kapatılacak depolardaki üyelerimizin mağdur edilmemelerini, istihdamın devamını sağlayıcı çözümlerin öncelikli düşünülmesini, üyelerimizin önemli hak kayıplarına uğrayacağı gerekçesi ile emeklilik nedeniyle işe son verme tarihinin 30 Eylül yerine 1 Ocak 2001 tarihine ertelenmesi tekliflerini götürdü.

Bununla beraber konu tarafımızdan 22 Eylül 2000 tarihinde, ayrıca başbakana ve başbakan yardımcılarına, ilgili devlet bakanına ve siyasi parti başkanlıklarına birer yazı ile iletilerek POAŞ'ta 21 deponun kapatılması ile üyelerimizin mağdur olacağı ve bu durumdan ise özelleştirme kararını veren hükümet yetkililerinin sorumlu olduğu ve acilen önlemlerin alınması gerektiği dile getirilmiştir. Yine yatay geçiş hakkının yalnızca sözleşmeli personele tanınırken 1475 sayılı Yasa'ya göre istihdam edilenlere tanınmamasının çalışanlar karşısında "çifte standart" ve "ayrımcılık" getirdiği, anayasanın, "eşitlik" ilkesine de aykırı olduğu vurgulanarak bu uygulamanın düzeltilmesi gereği önemle vurgulanmıştır.

Sendikamızın karşı olarak ileri sürdüğü teklifleri üzerine POAŞ işvereni, 30 Eylül 2000 tarihindeki işten çıkarma işlemlerinin şimdilik durdurulduğunu ve diğer tekliflerimizin de incelenmekte olduğunu tarafımıza iletmiştir.

Konuyu görüşmek üzere POAŞ işyerlerinde örgütlü şubelerimizin başkanları ile 27 Eylül 2000'de bir araya gelinmiş ve işverenin 30 Eylül 2000 tarihindeki işten çıkarma işlemlerinin ileriki bir tarihe ertelenmesi kararının olumlu ve ancak yeterli olmadığı kanısına varılarak, POAŞ yönetiminin sendikamızın tekliflerini bir bütünlük içinde ele almasını, bundan sonraki çalışma barışı ve iş huzurunun devamı açısından bunun bir zorunluluk olduğunu, tekliflerimizin mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini, aksi durumda ise yapılan uygulamalara sendikamızın sessiz kalmayacağının, üyelerimizin hak ve çıkarlarını koruma açısından üzerimize düşen sorumlulukların tüm POAŞ çalışanları olarak yerine getirileceğinin bilinmesini istemiştir.

Üyelerimizin hak ve çıkarlarını, tüm POAŞ çalışanlarının katılımı ve Petrol-İş örgütünün gücü ile sonuna dek savunma kararlılığındayız.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

05 Ekim 2000

TİSK KENDİSİNİ, 12 EYLÜL REJİMİNDEN DE Mİ DEMOKRASİSİZ BİR ORTAMDA SANIYOR?

ÇALIŞMA BAKANININ HAZIRLADIĞI İŞ GÜVENCESİ YASA TASLAĞINI, DAHA GELİŞMİŞ OLANINA BİR BASAMAK OLMASI AMACIYLA DESTEKLİYORUZ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

TİSK, 1475 sayılı İş Yasası'nı tamamen kendi çıkarları doğrultusunda ve yasada var olan işçi haklarını koruyan hükümleri de çıkarıp veya geriletip yeniden düzenleyerek bir oldubitti ile yasalaşması için 6 Ekim 2000 tarihinde tüm işveren kuruluşları ile ortaklaşa yapacakları bir toplantı ile hükümete sunacaktır.

TİSK'in hazırladığı taslakta; esnek süreli çalışma, kısmi süreli çalışma, telafi çalışması, çağ dışı koşullarda ve haklardan yoksun bir istihdam türü olan taşeronlaşma, İş Yasası kapsamına alınmakta ve çalışma sürelerine, yıllık izinlere, hafta tatiline, fazla çalışmaya, gece çalışmasına ve ücretlere esneklik getirilmektedir.

Yine taslakta; 15 günden fazla çalışmayan işyerlerinde ücret ödenmemesi (kriz hükümleri çerçevesinde), bir ay olan geçici iş süresinin bir yıla çıkarılması, ihbar sürelerinin %50 oranında düşürülmesi ve ihbar süresi içindeki yeni iş arama izninin kaldırılması, kıdem tazminatına hak kazanma süresinin bir yıldan üç yıla çıkarılması ve her yıl için 30 gün olan tazminatın 15 günlük ücrete düşürülmesi, kadının evlendikten sonra kıdem tazminatı hakkının kaldırılması, haftalık çalışma süresinin 45 saatin de üzerine ve ayrıca günlük çalışma süresinin 12 saate değin çıkarılması, fazla mesai sürelerindeki sınırlama kaldırılarak ödemesinin %25'e düşürülmesi ve ka-

dın işçiler için var olan gece çalışma yasağının kaldırılması gibi 12 Eylül rejiminin karanlık günlerinde dahi getirilemeyen hükümler yer almaktadır.

Bu ülkede demokrasi olacaksa, parlamento olacaksa, işçiler ve örgütleri sendikaların da en az evrensel kazanımlar düzeyinde hakları da olacaktır. İşverenleri, doğrudan çalışma yaşamını ilgilendiren konularda bir taraf olarak biz sendikaların dışlanarak, 12 Eylül döneminde yaptıkları gibi tek taraflı yasa dayatmalarından uzak durmaya davet ediyoruz.

Bu arada Çalışma Bakanlığı tarafından hazırlanan "İş Güvencesi Yasa Taslağı"nı; tek yanlı bir hükümet dayatması olmasına, 158 sayılı ILO Sözleşmesi'ne tam uymamasına, tüm işçileri kapsamayan yönleri olmasına, uyulmaması durumunda caydırıcı yönün zayıf bırakılmasına rağmen, daha gelişmişine bir basamak olabileceği düşüncesiyle desteklemekteyiz. Sendikaların görüşleri alınmadan yasanın komisyonlardan geçmemesi gerektiğini bu vesile ile bir kez daha hatırlatırız.

TİSK tarafından "İş Güvencesi Yasa Taslağı"na sözde 158 sayılı ILO Sözleşmesi'ne dayanarak yapılan eleştiriler asla doğru olmayıp, aksine TİSK'in iş güvencesine ilişkin ileri sürdükleri bu sözleşmeye aykırıdır. Çünkü TİSK'in çarpıtmaya çalıştığı 158 sayılı sözleşmede; "işverene ispat yükümlülüğü", "işe iade", "sendikalı olmanın işten atma nedeni olamayacağı" gibi hükümlerle "ihbar-kıdem tazminatının" yanı sıra "işsizlik ödentisi" şartı birlikte getirilmektedir.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

12 Ekim 2000

12-13 EKİM 2000 TARİHLERİNDE ANTALYA'DA TOPLANANAN PETROL-İŞ GENİŞLETİLMİŞ BAŞKANLAR KURULU'NDA GENEL BAŞKAN MUSTAFA ÖZTAŞKIN'IN AÇIŞ KONUŞMASI

Başkanlar kurulumuzun değerli üyeleri,

Başta TİSK olmak üzere, kimi sermaye sözcüleri hükümetin getirdiği "İş Güvencesi Yasa Tasarısı"na karşı çıkarak bir bardak suda fırtına koparmaktadırlar. Oysa getirilmek istenen tasarı ne gerçek anlamı ile iş güvecesini sağlamaya yöneliktir ne de 158 sayılı ILO Sözleşmesi'nin tamamını yansıtmaktadır. Yine bu taslak asıl taraf olan sendikaların görüş ve önerileri dikkate alınmayarak tek taraflı olarak hazırlanmıştır. Getirilen İş Güvencesi Yasa Taslağı'nda ise işverene 13. ve 17. maddeye göre işten çıkarmalarda ispat yükümlülüğü getirilirken, bu yasaya uyulmadığında yaptırım ve haksız işten çıkarmalarda işe iade hükmü yoktur. Oysa tüm AB ülkelerinde haksız işten çıkarmalarda işe iade şartı bulunmaktadır veya haksız işten çıkarmaya izin verilmemektedir. İşten çıkarma gerekçesi resmi makamlarca onaylanmadıkça yapılamamaktadır. Yine hükümetin getirdiği taslakta yalnızca ilk toplu sözleşmesi yapılacak sendika üyeleri işten çıkarıldığında işe iade getirilmekte ve mevcut sendika üyelerinin işten atılmaları konusunda ise hiçbir açıklık getirilmemektedir.

Tüm bu sakıncaları ve eksiklikleri konusundaki eleştirilerimiz saklı kalarak doğru anlamda bir İş Güvencesi Yasası'na bir basamak olabileceği düşüncesiyle sendikalar olarak taslağı desteklemekteyiz.

İşveren çevrelerinin bu taslağa karşı çıkmaları iş güvencesi getireceğinden değil, kendi hazırladıkları İş Yasası'nın kamuoyunda kabulüne bir ön hazırlık ve bir pazarlık konusu olsun diyedir.

TİSK'in hazırladığı söz konusu İş Yasası Taslağı'nda ise; kıdem tazminatlarına hak kazanma süresinin bir yıldan üç yıla çıkarılması, ödeme tutarının her yıl

Genişletilmiş Başkanlar Kurulumuz Toplandı...

12-13 Ekim 2000 tarihlerinde Antalya'da toplanan Genişletilmiş Petrol-İş Başkanlar Kurulumuz başta özelleştirme ve sonucu yaşanan sorunlarımızı, örgütlenme çalışmalarımızı, çalışma yaşamı ve siyasi alana ilişkin son gelişmeleri gündemine alarak, görüş ve önerilerini aşağıda yer alan "*Sonuç Bildirgesi*" ile üyelerimize ve kamu oyuna açıklamayı kararlaştırmıştır.

- ***ÖZELLEŞTİRMELER DURDURULSUN !***
- ***İŞ GÜVENCESİ YASASI ÇIKARILSIN !***
- ***İŞ YASASI ILO SÖZLEŞMELERİ DOĞRULTUSUNDA YENİDEN DÜZENLENSİN...***

Gerçek anlamı ile iş güvencesini sağlamaya yönelik olmayan, 158 Sayılı ILO Sözleşmesinin de ancak küçük bir bölümünü kapsayan, yine asıl taraf olan sendikaların görüş ve önerileri dikkate alınmadan tek taraflı olarak hazırlanan Hükümetin getirdiği "*İş Güvencesi Yasa Taslağı*"nı daha iyisine bir basamak olacağı için desteklemekteyiz. Bu amaçla etkin eylemlere hazır olduğumuzu açık ve kesin olarak ifade ederiz.

Diğer yandan ise mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümetinin sosyal güvenliğe ilişkin 4 KHK'yi Cumhurbaşkanı'na onaylatmasını ise şiddetle protesto ediyoruz. 57. Hükümet 17 Ağustos depreminde yurttaşlar can çekişirken mezarda emekliliği getiren Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısı'nı Meclisten geçirmiş ve yarım kalan IMF ve Dünya Bankası'na taahhüt ettiği Sosyal Güvenlik Paketini bu 4 adet KHK ile paket büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bu yeni mevzuat ile davul işçilerin omuzunda, tokmak ise hükümettedir. Sosyal güvenlik kurumlarının yönetimi hükümete bırakılmakta, devletin sosyal devlet anlayışı gereği sosyal güvenlik kurumlarına yapması gereken katkının önü kesilmekte, SSK'yı iyice çökertici uygulamalar öngörülmekte, sosyal güvenliğin özelleştirilmesine tüm yollar açılmakta ve bu kurumların 14 milyar doları bulan yıllık prim gelirleri mali piyasalara kaynak olarak aktarılmak istenmektedir. Getirilen mevzuat Türkiye'de sosyal güvenlik sistemini ayağa kaldırıcı değil mali sermayeye peşkeş çekicidir.

TİSK ve bazı sermaye sözcüleri Hükümetin getirdiği "İş Güvencesi Yasa Tasarısı"na karşı bir bardak suda fırtına koparmaktadırlar. İşveren çevrelerinin bu Taslağa karşı çıkmaları iş güvencesi getireceğinden değil, kendi

için 30 günden 15 güne indirilmesi, ihbar önellerinin yarı yarıya düşürülmesi vardır. Ayrıca toplu işten çıkarmalarda işverene Bölge Çalışma'ya bildirim zorunluluğu kaldırılmaktadır. Haftalık çalışma süresini 45 saatin de üzerine çıkaran, belli süreyi geçen toplu izinlerde ücret ödenmemesini getiren, fazla mesailerde süre sınırlamasını kaldıran, yıllık izinlerde farklı süreleri öngören esnek çalışma biçimlerinin de yasalaştırılmasını istemektedirler. Kadınlara ise gece çalışma yasağı kaldırılmakta ve doğum sonrası izin işverenin keyfine bırakılmaktadır. En kısa ifadesi ile TİSK, kölelik çalışma koşullarını getiren bir yasal düzenleme peşindedir.

57. Hükümet bu yolla IMF ve Dünya Bankası'na vermiş olduğu sözü ve niyet mektubunda belirttiklerini gereçekleştirmiştir. Bilindiği gibi 17 Ağustos depreminde yurttaşların can çekişmesi dahi onlara bir hükümet olarak deprem yükümlülüklerini hatırlatmaya yetmemiş ve mezarda emekliliği getiren Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısı'nı Meclis'ten geçirmişlerdi. Ancak Sosyal Güvenlik Paketi yarım kalmıştı. Bu dört adet KHK ile paket büyük ölçüde tamamlanmıştır. Getirilen bu yeni mevzuat ile sözde "sosyal güvenlik kurumları arasında norm ve standart birliği sağlama" adı altında sosyal güvenlik kurumlarının yönetimi hükümete bırakılırken, devletin sosyal devlet anlayışı gereği bu kurumlara yapması gereken katkı öngörülmemekte, sosyal güvenlik kurumlarını birleştirme yolu ile de SSK çökertilmek istenmekte, değişik yöntemleri ile sosyal güvenliğin özelleştirilmesine yollar açılmakta, bu kurumların yaklaşık 14 milyar doları bulan yıllık prim gelirlerinin oluşturduğu kaynak mali piyasalara aktarılmak istenmektedir. Getirilen mevzuat Türkiye'de sosyal güvenlik sistemini ayağa kaldırıcı değil, aksine özel sektöre, özellikle mali sermayeye peşkeş çekicidir.

Bu arada AB mevzuatına uyum çerçevesinde çalışma yasalarının değişimi yönünde yine mevcut hükümetin hazırlamış olduğu bir taslağın da varlığı söz konusudur. Çalışma Bakanlığı tarafından sendikalara da dağıtılan bu taslak üzerine görüş ve önerilerimiz dikkate alınmak durumundadır.

Söz konusu bu mevzuat değişimleri Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı ve en yoğun olanıdır. Biz çalışanları böylesine geniş ve etkin olarak ilgilendiren mevzuat değişimi olurken, taraf olarak bu süreçte yok sayılmaktayız. Böylesi demokrasi dışı bir tavır karşısında sessiz kalmamız olası değildir. Bu nedenledir ki haklı olarak üç konfederasyon 6 Ekim günü yaptıkları ortak basın açıklamasında gerekirse mevcut mevzuat değişimi için en etkin mücadeleleri ortaya koyabileceklerini dile getirmişlerdir. Bizim talebimiz yedi yıl önce kabul edilen

yedi ILO sözleşmesi ve diğer tüm uluslararası sözleşmelere de uyumlu olarak mevzuat değişikliklerinin yapılmasıdır.

Bu arada sendikalar, özellikle sendika konfederasyonları olarak bu yasa bombardımanı sürecinin önüne geçmede henüz başarılı olunamadığını da özellikle vurgulamak gerekmektedir. Ancak bu yönde, özellikle "Emek Platformu"ndan beklentilerimiz sürmektedir.

Petrol-İş olarak özelleştirmeye doğrudan hedef bir sendika durumundayız. İdare mahkemelerinde dört ayrı davanın sürüyor olmasına rağmen, bir oldubitti ile POAŞ'ın satışı sonlandırıldı. TÜGSAŞ'ın Gemlik işletmesi ve İGSAŞ'ın da ihalesi tamamlandı ve ÖYK kararını beklemektedirler. Yok pahasına bu gübre işletmeleri, gübre sektörünün %52'sini elinde bulunduran ve tekelci yapı oluşturacak bir holdinge satılmıştır. Bu kuruluşların da özelleştirilmesine karşı tüm güç ortaya konacak ve her yol denenecektir. Direnişimiz, özelleştirmelere karşı olduğu kadar, özelleştirilen işyerlerinde üyelerin hak ve çıkarlarının korunmasını da kapsamaktadır. Bu arada gübre işletmelerinin özelleştirilmesine Ziraat Odalarının da karşı çıkması olumlu bir gelişme olmuştur.

POAŞ'ın özelleştirilmesinin üzerinden daha iki ay geçmeden sonuçlarının çalışanlara olumsuz yansıması ortaya çıkarak, üyelerimizin emeklilik veya doğrudan işten çıkarılmaları gündeme gelmiştir. POAŞ işvereni ile yapılan görüşmeler sonucu 30 Eylül'de emekliliği gelen yüzlerce üyemizin işten çıkarılmaları ve kapatılan 21 depoda çalışan 131 üyemizin 1 Ekim'de işten çıkarılmaları ancak şimdilik durdurulmuştur.

TÜPRAŞ özelleştirme sonuçlarını hatırlatmadan geçemeyeceğim. Milyonlarca dolar harcanarak yapılan onca propaganda sonucu ileri sürülenlerin hiçbiri doğru çıkmamış ve sendikamızın haklılığı kanıtlanmıştır. TÜPRAŞ hisse fiyatları %15 dolayında düşmüş, taksitle alınan hisselerin %56'sı 3 Ekim'de geri verilmiştir. Trilyonlarca lira bu piyasanın tekellerinin kasasına girmiştir.

Bu arada zorunlu tasarrufta biriken yaklaşık 5 katrilyon TL tutarındaki birikmiş paralar ve nemaları da unutturulmaya çalışılmaktadır.

Biz çalışanlar açısından bu DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'nin suçu yalnızca yukarıda saydıklarımız ile kalmamaktadır. Enflasyon programı uygulama iddiası ile ücretlerin düşürülmesi yönündeki katı tutumları da aynı suçun

kapsamındadır. Kaldı ki enflasyon da hedeflenenin üzerine daha onuncu aydan itibaren çıkmış durumdadır.

Kamu çalışanlarına getirdikleri enflasyonun da altında olan ücret sınırlamasını önümüzdeki yıl için de getirme hesaplarındadırlar. Zaten bu arada önemli bir bölüm kamu işçisini özelleştirme adı altında gözden çıkarmayı da hedeflemektedirler.

Hükümet, insan hakları ve demokrasiye ilişkin sorunları, halen bu ülke insanları layık oldukları için değil de AB'ye uyum çerçevesinde ele almaktadır. İnsan hakları ve bu konuda büyük önem kazanan Kürt sorununun çözümünde onca söylem ve göstermelik girişimlere rağmen ilerleme yoktur.

Siyasetin kirliliğine en son Demirellerden yeni bir eklenme daha olmuştur. Her geçen gün yeni kirlilik örneği ortaya çıkarken, siyasetin temizlenmesi yönünde ciddi adımlar atılmayıp, konu küçük bir daireye hapsedilerek geçiştirilmektedir.

Kanun hükmünde kararnameleri imzalamadığı gerekçesi ile cumhurbaşkanına yöneltilen ifadeler ve takınılan tavır da bu hükümetin ne denli hukuk tanımadığını ortaya koymaya yetmektedir. Yasama erki atlanarak, yalnızca yürütme erki ile bu ülkenin yönetilmeye çalışılması her şeyden önce demokrasi değildir.

Hükümet kendini alternatifsiz sanıp, Meclis'teki oy çoğunluğuna güvenerek istediğini yapabileceğini sanıyorsa yanılıyor. Her şeyden önce biz sendikaların ve diğer demokratik kuruluşların muhalefetini unutmasınlar.

Tüm bu sorunlarımızı sıralarken, asla ve asla umutsuzluk içinde olduğumuz sanılmasın.

Genişletilmiş başkanlar kurulumuzda tüm bu sorunlarımız ele alınacak ve çözümleri üzerinde durulacaktır. Özelleştirmelere karşı programımız zenginleştirilecek ve gündemimizin bir diğer önde gelen maddesi olan örgütlenme çalışmalarımız ele alınacaktır. Sendikal politikalarımız irdelenerek, gereğinde yeniden oluşturulmalarından kaçınılmayacaktır.

Dikkatinize teşekkür ederim.

16 Ekim 2000

ÖZELLEŞTİRMELER DURDURULSUN!

İŞ GÜVENCESİ YASASI ÇIKARTILSIN!

İŞ YASASI, ILO SÖZLEŞMELERİ DOĞRULTUSUNDA YENİDEN DÜZENLENSİN!

12-13 Ekim 2000 tarihlerinde Antalya'da toplanan Petrol-İş XXIV. Dönem III. Olağan Genişletilmiş Başkanlar Kurulumuz başta özelleştirme sonucunda yaşanan sorunlarımızı, örgütlenme çalışmalarımızı, çalışma yaşamı ve siyasi alana ilişkin son gelişmeleri gündemine alarak, görüş ve önerilerini aşağıda yer alan "sonuç bildirgesi" ile üyelerimize ve kamuoyuna açıklamayı kararlaştırmıştır.

Gerçek anlamı ile iş güvencesini sağlamaya yönelik olmayan, 158 sayılı ILO Sözleşmesi'nin de ancak küçük bir bölümünü kapsayan, yine asıl taraf olan sendikaların görüş ve önerileri dikkate alınmadan tek taraflı olarak hazırlanan hükümetin getirdiği "İş Güvencesi Yasa Taslağı"nı daha iyisine bir basamak olacağı için desteklemekteyiz. Bu amaçla etkin eylemlere hazır olduğumuzu açık ve kesin olarak ifade ederiz.

Diğer yandan ise mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'nin sosyal güvenliğe ilişkin dört KHK'yi cumhurbaşkanına onaylatmasını ise şiddetle protesto ediyoruz. 57. Hükümet 17 Ağustos depreminde yurttaşlar can çekişirken mezarda emekliliği getiren Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısı'nı Meclis'ten geçirmiş ve yarım kalan IMF ve Dünya Bankası'na taahhüt ettiği Sosyal Güvenlik Paketi'ni bu dört adet KHK ile paket bü-

yük ölçüde tamamlamıştır. Bu yeni mevzuat ile davul işçilerin omzunda, tokmak ise hükümettedir. Sosyal güvenlik kurumlarının yönetimi hükümete bırakılmakta, devletin sosyal devlet anlayışı gereği sosyal güvenlik kurumlarına yapması gereken katkının önü kesilmekte, SSK'yı iyice çökertici uygulamalar öngörülmekte, sosyal güvenliğin özelleştirilmesine tüm yollar açılmakta ve bu kurumların 14 milyar doları bulan yıllık prim gelirleri mali piyasalara kaynak olarak aktarılmak istenmektedir. Getirilen mevzuat Türkiye'de sosyal güvenlik sistemini ayağa kaldırıcı değil mali sermayeye peşkeş çekicidir.

TİSK ve bazı sermaye sözcüleri hükümetin getirdiği "İş Güvencesi Yasa Tasarısı"na karşı bir bardak suda fırtına koparmaktadırlar. İşveren çevrelerinin bu taslağa karşı çıkmaları iş güvencesi getireceğinden değil, kendi hazırladıkları İş Yasası'nın kabulüne yönelik stratejileri gereğidir.

TİSK'in hazırladığı söz konusu İş Yasası Taslağı'nda ise; kıdem tazminatlarına hak kazanma süresi bir yıldan üç yıla çıkarılmakta, tazminat ve ihbar önelleri tutarı yarı yarıya indirilmekte, haftalık çalışma süreleri, toplu ve yıllık izinler, fazla mesailerde süre sınırlaması esnek çalışma biçimlerine göre düzenlenmekte, kadınlara gece çalışma yasağı kaldırılmakta ve doğum sonrası izin işverenin keyfine bırakılmaktadır. Diktatörlük rejimlerine özgü TİSK'in bu kölelik çalışma koşullarını getiren yasa taslağının değil kabulü, gündeme alınması dahi olanaksızdır.

Bu arada AB mevzuatına uyum çerçevesinde çalışma yasalarının değişimi yönünde mevcut hükümetin hazırlamış olduğu ve sendikalara dağıtılan taslak, görüş ve önerilerimiz dikkate alınmadan yasalaştırılmamalıdır. Yasa değişikliklerinde, en azından Türkiye'nin kabul ettiği ILO sözleşmelerine uyum sağlanmalıdır.

Bu yasa bombardımanı sürecinde özellikle Emek Platformu'ndan beklentilerimiz sürmektedir.

Mahkemelerde süren dört ayrı dava kesinleşmemişken bir oldubitti ile yapılan POAŞ'ın özelleştirilmesi üzerinden üç ay geçmeden POAŞ'ta üyelerimizin emeklilik veya doğrudan işten çıkarılmaları gündeme gelmiş ve ancak yapılan görüşmeler sonucu işten çıkarmalar şimdilik durdurulmuştur. Emeklilerin dışında yapılacak her türlü işten çıkarılmalara sendika ola-

rak sessiz kalmayacağımızın ve gerekli tavrı göstermekten kaçınmayacağımızın bilinmesini isteriz.

TÜGSAŞ'ın Gemlik İşletmesi ve İGSAŞ'ın ihalesi, yok pahasına gübre sektörünün %52'sini elinde bulunduran ve bazı gübre türlerinde tekelci yapı oluşturan bir holdinge verilmiştir. Özelleştirmelere karşı mücadelemiz; özelleştirmelere karşı olduğu kadar, özelleştirilen işyerlerinde üyelerimizin hak ve çıkarlarının korunmasını da kapsamaktadır.

TÜPRAŞ'ın hisse senedi yolu ile özelleştirilmesinde ileri sürülenlerin hiçbiri doğru çıkmamış ve trilyonlarca lira bu piyasanın tekellerinin kasasına girmiştir.

Zorunlu tasarrufta biriken yaklaşık 5,5 katrilyon TL tutarındaki birikmiş paranın halen unutturulmaya çalışılması, mevcut hükümetin çalışanların hakkını çiğnemesine bir başka örnektir.

DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'nin emekçiler açısından suçu yalnızca bu sayılanlar ile kalmamaktadır. Öngörülen enflasyon programına dayanarak ücretlerin düşürülmesi yönünde katı tutum takınmışlardır ve önümüzdeki yıl için kamu işçilerine yönelik de aynı hesaplar içindedirler.

İnsan hakları, Kürt sorunu ve demokrasiye ilişkin diğer temel düzenlemelerin, halen bu ülke insanları bunlara layık oldukları için değil de AB'ye uyum çerçevesinde ele alınması ülkemizdeki durumu gözler önüne sermektedir.

ABD'de sözde Ermeni kıyımı tasarısının kabul edilmiş olmasını, oy hesapları uğruna tarihin tahrifi ve bölgemizdeki barış ortamını dinamitlemeye yönelik bir girişim olarak değerlendiriyor ve bu nedenle kabul edilemez buluyoruz.

Öte yandan, yeniden patlak veren ve tırmanan Filistin-İsrail gerginliğini emperyalizmin ve bölgedeki gericiliğin bir kışkırtması olarak değerlendiriyoruz. Ortadoğu halklarının barışa olan susamışlığını biliyor ve takdir ediyoruz. Bu doğrultuda başta Türkiye olmak üzere tüm dünya halklarını, Birleşmiş Milletleri ve barıştan yana güçleri, bölgede barış ortamının yeniden tesisi ve kalıcı bir barışa dönüştürülmesi için çaba sarf etmeye çağırıyoruz.

Siyesetin kirliliğinde her geçen gün yeni bir örneğin ortaya çıkması ve halkı soyanların dar bir çerçevede tutulmasında öncekiler kadar mevcut hükümet de sorumlu durumdadır.

Yine bazı kanun hükmünde kararnameleri imzalamadığı gerekçesi ile cumhurbaşkanına takınılan tavır da bu hükümetin ne denli hukuk tanımadığını ortaya koymaktadır.

Hükümet kendini alternatifsiz sanmamalı, sefalet içinde bıraktığı yığınları, işçileri ve sendikaları unutmamalıdır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Petrol-İş Sendikası
24. Dönem 3. Olağan Genişletilmiş Başkanlar Kurulu

POAŞ
POAŞ
POAŞ
POAŞ
petrol-iş

HALKIN
MALINDAN
ELİNİZİ
ÇEKİN!...
petrol-iş

17 Ekim 2000

BASININ DEĞERLİ TEMSİLCİLERİ

Bugün gerçekten de özelleştirme politikalarının yarattığı ciddi bir sorunla karşı karşıyayız. PETROL OFİSİ'nin özelleştirilmesinin ardından gelen yeni PETROL OFİSİ işvereni, "yeniden yapılanma" adı altında, işten çıkarma kararı almış bulunuyor. Bugün yapılan görüşmelerde işyerinde örgütlü bir sendika olarak POAŞ çalışanlarına ilişkin taleplerimiz gözardı edilmiştir.

İşyerindeki 2200 üyemizden 1200'ü işinden ediliyor, kapı önüne konulmak isteniyor.

POAŞ işvereninin bu tutumunun haklı hiçbir gerekçesi yoktur. Yapılan iş, o çok yüceltilen şirket çıkarlarına da uygun değildir.

POAŞ bugüne kadar, her türlü engellemeye, özelleştirmenin altyapısını oluşturmak için yapılan yıpratma çabalarına rağmen milyonlarca lira kâr etmeye devam etmiş bir kuruluştur.

Bu anlamda işten çıkarmalara POAŞ zarar ediyor gerekçesi de ileri sürülemez.

Her iki kişiden birini işten atarak ne yapılmak isteniyor? Ne kanıtlanmaya çalışılıyor? Yıllardır bu müesseseye hizmet etmiş insanların emeğine, alınterine saygısızlıktır. Şimdi POAŞ'ta herkes bir telaş içerisinde gelecek korkusu içerisindedir. Yarın ne olacak, çoluk çocuk ne yapacağız telaşı içerisindedir. Bu durum gayri insanidir. Ve buna ne yazık ki özelleştirmeyi yapanlar da ortak olmuşlardır. İşyerinde sözleşmeli personele verilen yatay geçiş hakkı adeta işçiye çok görülmüştür. Bu eylem sonuçları itibariyle tam da bir vahşettir ve aynı zamanda sendikal örgütlülüğe ve dolayısıyle sendikal özgürlüklere de bir saldırıdır.

Buna tepkimizin olacağı bilinmelidir. Haksızlığa karşı hukuki girişimlerimiz devam edecektir ama öncelikle buna tepkimizi işyerlerinde işçi arkadaşlarımızla koyacağız. Bu günden itibaren POAŞ'ta eylem başlamıştır.

Bu akşamdan itibaren Ofis'te tüm birimlerde işçi arkadaşlarımız işyerlerini terk etmeyeceklerdir.

POAŞ işverenini akıl yoluna davet ediyoruz. Henüz vakit varken kararlarını gözden geçirmeliler. Tepkimiz sadece POAŞ işyerinde işyerini terk etmeme ile de sınırlı kalmayacakır.

Kendilerini tüm sendikal hareketin, işçi sınıfının demokrasi güçlerinin karşısında bulacaklardır. Çünkü işlenen suç çalışma hakkını yok sayan anayasal bir suç olduğu kadar aynı zamanda bir insan hakları ihlali, insanlık suçudur.

Mustafa Öztaşkın
Petrol-İş Genel Başkanı

Bayram Meral
Türk-İş Genel Başkanı

17 Ekim 2000

ENFLASYONU, MEMURLAR-İŞÇİLER Mİ DÜŞÜRECEK?

Hükümetin, beklenen memur maaş zammı açıklandı. İlk altı ay için %10 olarak belirlenen artış oranına, haklı olarak öncelikle memurlardan, değişik demokratik kuruluşlardan tepki gelmekte gecikmedi. Bugünkü gazete başlıklarına taşınan "memur zammı"na gelen genel tepki ve değerlendirmeler, zammın memuru bir kez daha ezdiği noktasındadır.

Beklenen olmuştur. IMF'ye verilen niyet mektubu, Cotarelli "tavsiyeleri", bir kez daha harfiyen virgülüne kadar yerine getirilmiştir. Bir kez daha ulusal onur ve egemenlik lafları, havada uçuşan, artık söylene söylene romantizmi bile sararmış söylemler olmaktan öteye geçmemiştir.

Bu ülkenin evlatları, memurları, işçileri, aydınları, bilim insanları bir kenara itilmiş, görüşleri, önerileri, talepleri kulak ardı edilmiş, ücretinden başka hiçbir geliri olmayan milyonlarca insanın, okul bekleyen, ekmek isteyen, ayakkabı, önlük elbise bekleyen ve kışı sıcak bir çorba ile sıcak bir odada geçirmek isteyenlerin umudu karartılmıştır.

Enflasyon bu ülkenin tek ekonomik meselesi değildir. Eğer öyle olsaydı yıllardır işçiye, memura içirilen acı ilaçlar, bu ülke insanına reva görülen IMF reçeteleri şimdiye kadar bir çare olurdu. Türkiye 1994'te, 1998'de, 1999'da krize girmez, düze çıkardı.

Kamuoyu bilmelidir ki ülkemizdeki ekonomik krizin asıl nedeni, IMF ve Dünya Bankası reçeteleridir. Bugün memurların başına gelen, yarın işçilere, ertesi gün çiftçilere dayatılacaktır. Esnaf uzunca bir süredir siftahsız kepenk kapatmaktadır.

Enflasyonu durduracağız, ekonomiyi düze çıkaracağız, AB'ye girip refaha ereceğiz, işe, aşa kavuşacağız masalı bir kurt masalıdır. Yapılan ve yapılmak istenen açıktır. Türkiye ve Türkiye insanı bir avuç sermayedara, holdinge, uluslararası tekelci sermayeye ve spekülatöre peşkeş çekilmektedir. Bu ülkenin emekçisi, esnaf ve zanaatkarı, köylüsü, çoluğu çocuğuyla 65 milyon insanı, acımasız bir

sömürü çarkının dişlileri arasına itilmek istenmektedir ve bu hem de bizim oylarımızla başımıza getirdiklerimiz tarafından yapılmak istenmektedir.

Petrol-İş olarak bu ihanete izin vermeyeceğiz. Kendi gücümüz ne ise karşı koyacağız. Memuru destekleyeceğiz, işçi sınıfının birliği ve birlikte karşı koyması için çalışacağız, köylüyü, esnafı uyarmaya devam edeceğiz, emekliye, dul ve yetime, işsize sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Bu nedenle insandan ve emekten yana herkesi, memurların koyduğu haklı tepkiye sahip çıkmaya, destek vermeye çağırıyoruz. Emekçiler ve emeği ile geçinenler enflasyonun nedeni değil, kurbanıdırlar. Bunun bir kez daha bilince çıkartılmasını, birlik olunmasını istiyoruz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

18 Ekim 2000

BASIN AÇIKLAMASINA DAVET

PETROL OFİSİ Haramirede Dolum Tesisleri'nde (Küçükçekmece) saat 12.00'da basın açıklaması vardır. Gazetecileri bu açıklamayı izlemeye davet ediyoruz.

PETROL OFİSİ'nde çalışan 1200 işçimizin işten atılması kararı, özelleştirmenin gerçek yüzünü bir kez daha ortaya koymuştur. Sendikamız bu haksız, sosyal yaraları derinleştiren kararı hiçbir şekilde kabul etmeyecektir.

17 Ekim itibariyle POAŞ'ın bütün birimlerinde başlatılan işyerini terk etmeme eylemi işçilerimizin meşru, yasal, haklı talepleri kabul edilene kadar sürecektir.

Bu çerçevede, POAŞ Haramidere Dolum Tesisleri'nde işyerini terk etmeme eylemi sürmektedir. İstanbul şubemize bağlı bu işyerinde bugün saat 12.00'da basın açıklaması yapılacak, eylemimizin gerekçeleri ortaya konulacaktır.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

POAŞ'ın özelliştirilmesi sonucu işten atılan 1200 üyemiz için başlatılan direniş eş ve çocukların da katılımı ile sürüyor

POAŞ işçisi işten çıkartmalara karşı direniyor...

Özelleştirilmesine karşı açtığımız 4 ayrı dava daha bitmeden satış işlemlerinin 21 Temmuz 2000'de sonlandırılmasından sonra POAŞ'ta 1200 üyemizin işten çıkarılacağı 17 Ekim 2000 günü, Doğan Holding ve İş Bankası'nın çoğunluk yönetimde olduğu yeni POAŞ işvereni tarafından Sendikamıza iletilmiştir.

Daha önce konu POAŞ işverenince gündeme getirildiğinde, Sendikamız tarafından toplu iş sözleşmesinin uygulanması gereği ısrarla belirtilmiş, üzerinde anlaşarak ve üyelerimizin mağdur olmayacağı biçimde 2001 yılı itibariyle önce emekliler, daha sonra gönüllüler olmak üzere, belli bir zamana yayılan bir planın oluşturulması önerisinde bulunulmuştu.

Ancak işveren, bu karşılıklı anlayış ve sorunları birlikte çözme yaklaşımımıza rağmen tek yanlı bir karar alarak, mevcut 2200 dolayındaki üyemizin 1200'ünün işten çıkarılacağını ilan etmiştir.

POAŞ işvereninin bu kararı üyelerimiz arasında büyük bir moral bozukluğu ve tepkiye yol açmış, 17 Ekim Pazartesi günü saat 15.00'ten itibaren direnişe geçmişlerdir. Direnişe geçen üyelerimizin yanına eş ve çocukları da gelerek, birlikte işyerlerini terk etmemektedirler. Ayrıca diğer sendika ve demokratik kuruluşlardan da dayanışma amacıyla ziyaretler başlamıştır.

Türkiye'de özelleştirmeler sonrası POAŞ'taki bu en yüksek sayıda işten çıkarmalar yaşanırken, halen POAŞ'ta %49'a yakın hissenin söz sahibi olan mevcut hükümet ise seyircidir. Ayrıca sözleşmeli personele tanınan yatay geçiş hakkının işçilere tanınmamasının anayasanın eşitlik ilkesine de aykırı olduğu belirtilerek, bu haksız uygulamanın düzeltilmesi yönünde hükümet yetkililerine yaptığımız onca başvuruya da henüz olumlu bir yanıt verilmemiştir. Yalnızca "oyalama" taktiği ile karşımıza çıkmaktadırlar.

POAŞ işverenine; toplu iş sözleşmesi hükümlerine uyarak, Sendikamız önerisi doğrultusundaki plana uymasını ve sorunların karşılıklı anlayış içinde çözülmesi önerisini bir kez daha ifade ederiz. Hükümeti de hissesi gereği yönetimdeki hakkını kullanarak POAŞ'taki işten çıkarmaları durdurması ve yatay geçiş hakkını işçilere de tanıyan düzenlemeler yapması yönünde bir kez daha uyarıyoruz.

Yıllarını POAŞ'a vermiş 1200 üyemizin, hiçbir haklı gerekçe gösterilmeden ve işçi hakkı tanımadan, adeta meydan okurcasına işten atılmalarının olağan karşılanacağını ve tepktisiz kalınacağını kimse beklemesin.

18 Ekim 2000

POAŞ'IN ÖZELLEŞTİRİLMESİ SONUCU İŞTEN ATILAN 1200 ÜYEMİZ İÇİN BAŞLATILAN DİRENİŞ, İŞÇİLERİN EŞ VE ÇOCUKLARININ DA KATILIMI İLE SÜRÜYOR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Özelleştirilmesine karşı açtığımız dört ayrı dava daha bitmeden satış işlemlerinin 21 Temmuz 2000'de sonlandırılmasından sonra POAŞ'ta 1200 üyemizin işten çıkarılacağı, 17 Ekim 2000 günü, DOĞAN Holding ve İş Bankası'nın çoğunluk yönetimde olduğu yeni POAŞ işvereni tarafından sendikamıza iletilmiştir.

Daha önce konu POAŞ işverenince gündeme getirildiğinde, sendikamız tarafından toplu iş sözleşmesinin uygulanması gereği ısrarla belirtilmiş, üzerinde anlaşarak ve üyelerimizin mağdur olmayacağı biçimde 2001 yılı itibariyle önce emekliler, daha sonra gönüllüler olmak üzere, belli bir zamana yayılan bir planın oluşturulması önerisinde bulunulmuştu.

Ancak işveren, bu karşılıklı anlayış ve sorunları birlikte çözme yaklaşımımıza rağmen tek yanlı bir karar alarak, mevcut 2200 dolayındaki üyemizin 1200'ünün işten çıkarılacağını ilan etmiştir.

POAŞ işvereninin bu kararı üyelerimiz arasında büyük bir moral bozukluğuna ve tepkiye yol açmış ve çalışanlar 17 Ekim Pazartesi günü saat 15.00'dan itibaren direnişe geçmişlerdir. Direnişe geçen üyelerimiz yanlarına eş ve çocuklarını da getirerek, birlikte işyerini terk etmemektedirler. Ayrıca diğer sendika ve demokratik kuruluşlardan da dayanışma amacıyla ziyaretler başlamıştır.

Türkiye'de özelleştirmeler sonrası POAŞ'taki bu en yüksek sayıda işten çıkarmalar yaşanırken, halen POAŞ'ta %49'a yakın hissenin söz sahibi olan mevcut hükümet ise olaylara seyircidir. Ayrıca sözleşmeli personele tanınan yatay geçiş hakkının işçilere tanınmamasının anayasanın eşitlik ilkesine de aykırı olduğu belirtilerek, bu haksız uygulamanın düzeltilmesi yönünde hükümet yetkililerine

yaptığımız onca başvuruya da henüz olumlu bir yanıt verilmemiştir. Yalnızca "oyalama" taktiği ile karşımıza çıkmaktadırlar.

POAŞ işverenine; toplu iş sözleşme hükümlerine ve sendikamız önerisi doğrultusundaki plana uyması ve sorunların karşılıklı anlayış içinde çözülmesi önerisini bir kez daha ifade ederiz. Hükümeti de hissesi gereği yönetimdeki hakkını kullanarak POAŞ'taki işten çıkarmaları durdurması ve yatay geçiş hakkını işçilere de tanıyan düzenlemeler yapması yönünde bir kez daha uyarıyoruz.

Yıllarını POAŞ'a vermiş 1200 üyemizin, hiçbir haklı gerekçe gösterilmeden ve işçi hakkı tanımadan, adeta meydan okurcasına işten atılmalarının olağan karşılanacağını ve bu duruma tepkisiz kalınacağını kimse beklemesin.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

19 Ekim 2000

PETROL-İŞ, İŞÇİ ÇIKARMA ÜZERİNE POAŞ YÖNETİMİ İLE UZLAŞMAMIŞTIR!

TÜM POAŞ İŞYERLERİNDE ÜRETİM DURDU VE EYLEMLER DEVAM EDİYOR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

İş Bankası ve DOĞAN Holding tarafından oluşturulan İŞ-DOĞAN Petrol Yatırımları A.Ş.'nin %51, kamunun %42,3 hisseye sahip olduğu POAŞ yönetimi tarafından yapılan, "Petrol-İş ile uzlaşılarak 740 kişinin iş akitlerinin feshedildiği" açıklaması, tamamen gerçek dışıdır.

Petrol-İş olarak bizim yeni POAŞ işverenine önerimiz: Yürürlükteki toplu iş sözleşmesi hükümlerine uyarak karşılıklı anlaşmanın sağlanmasıdır. Bu anlaşmada da 2001 yılı başından başlayarak önce emeklilerin daha sonra da gönüllülerin işten çıkarılabileceği belirtilmiş ve zaten zaman içinde de istihdamın rasyonel seviyeye inebileceği vurgulanmıştı.

İşveren tarafının iddia ettiği gibi işten çıkarmaların değil, emekliliğe sevklerin 1 Ekim 2000'den 2 Ocak 2001'e çekilmesi üzerinde uzlaşma sağlanmıştı. Ancak işveren bu anlaşmaya da uymayarak 19 Ekim itibariyle iş akitlerini fesih işlemlerini başlatarak, ihbar önelini ödeme yerine sürelerini işlettiğinden, işten çıkarmaların 2 Ocak 2001'de olacağı görüntüsü vermeye çalışmıştır.

Yine POAŞ işverenin açıklamasında iddia ettiği gibi POAŞ'ta rakiplerine göre 12-13 kat daha fazla işçi istihdamının olduğu açıklaması da doğru değildir. Her şeyden önce POAŞ yüksek kârlı bir firma olup, 1999 brüt kârı 131 trilyon TL, net 70 trilyon TL, özelleştirme nedeniyle tamamen kötü yönetilmiş olmasına rağmen 2000 yılı ilk yarı net kârı da 24 trilyon TL'dir. Ayrıca POAŞ'ta çalışan işçiler ile siyasilerin yandaşlarının istihdamı aynı hesap içinde verilmemelidir.

Bu arada işçilere tazminat olarak ortalama 12 milyar TL verileceğini gündeme getirirlerken, bu tutarın POAŞ yöneticilerine ödenen aylık 25 bin dolardan da düşük olduğundan hiç söz etmemektedirler. Kaldı ki 20-25 yılını POAŞ'a vermiş işçilere ödenen bu tutar, mevcut geçim koşullarına göre son derece azdır.

Mevcut hükümet ise elindeki yetkileri kullanmayarak "ağıt" yakmaktadır. Oysa POAŞ'taki hissesi ile işten çıkarmaları durdurabilir ve bir kısım işçiyi de diğer kamu kuruluşlarına, PETLAS örneğinde olduğu gibi yatay geçiş yaptırabilir.

Özelleştirme sonucu işten atılmanın mağduriyetini telafi edebilecek bir sosyal güvenceden yoksun olunduğu bir ortamda, en fazla sekiz aylık SSK primine esas ücret üzerinden işgücü kaybı tazminatını, mağduriyeti önleme yönünde bir çözümmüş gibi ileri sürmek ise işsiz bıraktıkları insanlarla alay etmektir.

POAŞ işvereni sendikaya karşı olmadıklarını söylüyor ancak, işçileri doğrudan ilgilendiren işten çıkarma gibi kararları yürürlükteki toplu iş sözleşmesine de rağmen tek yanlı ele alıyor ve işyeri sendika temsilcilerinin iş akitlerini dahi feshedebiliyor.

POAŞ'ta, özelleştirme nedeniyle bu en yüksek sayıda işten atılmalara tepkisiz kalınacağını kimse beklemesin. 17 Ekim'den bu yana tüm POAŞ işyerlerinde üretim durmuş, üyelerimiz işyerlerine kapanmıştır ve direnişlerini sürdürmektedirler.

İşverenin ve hükümetin tavrına göre bu tepkiler de seyir gösterecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

20 Ekim 2000

POAŞ'TA İŞTEN ATILAN 1200 ÜYEMİZİN GERİ ALINMASI YÖNÜNDEKİ KARARLILIĞIMIZ SÜRÜYOR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

17 Ekim'den bu yana dört gündür, 1200 üyemizin işten atılmaları üzerine POAŞ bölge müdürlükleri, dolum tesisleri ve depolarda hizmet ve üretimi durdurma olarak, 2200 üyemiz direniş ve eylemlerini sürdürmektedirler.

POAŞ işverenine, yürürlükteki toplu iş sözleşmesine ve işçi haklarına uymaları gereği, bu kararlarından vazgeçerek emekliliği gelenlerin 2 Ocak 2001 tarihinde işlemlerinin yapılabileceği ve daha sonra gönüllülerin işten çıkabilecekleri biçimindeki sendikamız önerisi, yapılan her görüşmede tekrarlanmıştır.

Hükümet yetkililerine ise POAŞ'ta işten çıkarılan üyelerimize yatay geçişin sağlanmasında ısrar edilmiştir. Anayasanın eşitlik ilkesine de uymayan biçimde sözleşmeli personele tanınan yatay geçiş hakkının üyelerimize de sağlanması yönündeki bu girişimlerimiz ısrarla sürdürülecektir.

POAŞ işyerlerinde 2200 üyemizin dört gündür yapmış oldukları direniş ve eylemleri ile POAŞ işverenine ve hükümete gerekli ve etkin uyarıda bulunulmuş, kamuoyu da böylesi önemde işten çıkarma uygulamasından haberdar edilmiş, yurtiçi ve dışından geniş bir dayanışma sağlanmıştır.

POAŞ'ta işten atılmalara karşı olan eylemlerimizi yeniden ve daha da genişletilerek gerçekleştirmek üzere, şimdilik kaydı ile bugün, 20 Ekim günü akşamı direnişlere ara verilecektir. POAŞ'ta çalışan üyelerimiz, yürürlükteki toplu iş sözleşmesine de aykırı olarak işverenin 1200 üyemiz için almış olduğu işten çıkarma kararına en etkin biçimde tepkilerini göstermişlerdir ve bu kararlılıklarını bundan sonra da sürdüreceklerdir. Bu mücadele yarıda kesilmeyecektir.

Belli bir sürece sokulmuş olan söz konusu işten çıkarma uygulamasına izin verilmeyeceğini, yürürlükteki toplu iş sözleşmesine de uyarak işverenin sendika-

HÜKÜMET! SÖZÜNÜ TUT
İŞİMİ GERİ VER
POAŞ İŞÇİLERİ
İŞİMİ GERİ VER
POAŞ

mız ile anlaşmak durumunda olduğunu bir kez daha vurgularız.

İşveren ve hükümet yetkilileri çalışma yaşamında huzur istiyorlarsa, bunun başta iş güvencesi olmak üzere, işçi hakkının tanınmasından geçtiğini unutmasınlar.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

ÖZELLEŞTİRME İŞSİZLİK DEMEKTİR!

Özelleştirilen POAŞ'ta çalışan 2200 işçinin 1200'ü işten çıkartılıyor!

POAŞ İŞÇİSİ DİRENİYOR

ÖZELLEŞTİRMEYE HAYIR !..

24 Ekim 2000

ÖZELLEŞTİRME SONUCU POAŞ'TA İŞTEN ÇIKARILAN ÜYELERİMİZİN YENİDEN İSTİHDAMI İÇİN MÜCADELEMİZ SÜRÜYOR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Önceki basın açıklamalarımızda da belirtildiği gibi POAŞ'ın %51 hissesi, 21 Temmuz 2000'de İş Bankası ve DOĞAN Holding tarafından oluşturulan İŞ-DOĞAN Petrol Yatırımları A.Ş'ye satılmış ve 17 Ekim 2000 günü de 1200 üyemizin işten çıkarıldığı yeni POAŞ işvereni tarafından açıklanmıştı.

Öyle ki 2822 sayılı Yasa'nın 30. maddesine rağmen, işyeri sendika temsilcileri, yürürlükteki toplu iş sözleşmesinin 8/C maddesine rağmen sendika yöneticileri ve yine işyeri sendika temsilcileri, 4046 sayılı Yasa'nın 21. maddesine rağmen sakat işçiler dahi işten atılmışlardır.

İşverenin bu toplu iş sözleşmesi, yasa ve işçi hakkını tanımaz tavrına karşı POAŞ'taki 2200 üyemiz, eş ve çocukları ile birlikte dört gün süren direniş ve eylemlerde bulundular.

Özelleştirme sonrası ülkemizde ilk kez yaşanan bu denli yüksek sayıda işten çıkarmalara karşı POAŞ işçilerinin ülke çapında gerçekleştirdikleri etkin ve ses getirici direnişleri, aynı zamanda özelleştirmelere karşı da etkin bir tavrın örneği oldu. Eylemler sonucu özelleştirmelerin bir kez daha, çalışan işçiler açısından da ne denli olumsuz sonuçlara yol açtığı kamuoyunun gündemine geldi.

Başbakan Sn. Bülent Ecevit'in talimatı ile Başbakan Yardımcısı Sn. Hüsamettin Özkan ve Devlet Bakanı Sn. Yüksel Yalova ile konuya ilişkin yapılan görüşmelerde ilgili yasa maddesinin değiştirilmesi de dahil, özelleştirilen kamu kuruluşlarında çalışan işçilerin işten çıkarılmaları halinde işsiz kalmamaları için çözüm arayışları içinde olunduğu tarafımıza iletilmiştir.

Eylemlerimiz dört gün ile sınırlandırılmamıştır. Hükümet yetkililerinin ortaya

koyacağı tavırlara göre bundan sonraki eylemlerimiz yön bulacaktır. POAŞ'ta işten çıkarılan üyelerimizin yeniden istihdamı yönünde beklenen olumlu gelişmeler olmadığında yeni biçim ve yöntemlerle eylemlere yeniden başlanacaktır.

Petrol-İş olarak POAŞ'tan işten çıkarılan üyelerimiz için mücadelemizi sürdürme kararlılığında olduğumuzu ve bu işin peşini bırakmayacağımızı bir kez daha açık ve kesin bir dil ile ifade ederiz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

25 Ekim 2000

SOSYAL GÜVENLİK DÜZENLEMELERİ OLDUBİTTİYE GETİRİLEMEZ!

KAYNAKLAR ÖZELE DEVİR İÇİN DEĞİL, SİGORTALIYA HİZMET İÇİNDİR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

"Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun Tasarısı", "Sosyal Sigortalar Kurumu Kanun Tasarısı", "Bağ-Kur Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanunlara Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkındaki Kanun Tasarısı" ve "Türkiye İş Kurumu Kanun Tasarısı" KHK olarak 4 Ekim 2000 tarih ve 24190 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe sokuldu. Muhalefet bu tasarıların iptalleri için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu.

Hükümet, sosyal tarafların önerilerini almak gereğini bile duymadan, hatta TBMM'yi bile devre dışı bırakarak, IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı bu değişiklikleri uygulamaya başlamıştır.

Getirilen yeni mevzuata göre; sosyal güvenlik alanında norm ve standart birliği sağlanmadan yalnızca gelir aktarma ve kendi kaderlerine terk etme amacıyla SSK, Bağ-Kur ve Türkiye İş Kurumu "Sosyal Güvenlik Kurumu" çatısı altında toplanmakta, sağlık hizmetleri ve emeklilik birbirinden ayrılarak özel sektöre sunulması kolaylaştırılmakta, hükümetlerin atadığı başkanlık sisteminin getirilmesi, yönetim kurulunda ağırlığın yine hükümetin atadıklarından oluşması ve genel kurullarda işçi delege sayısının 50'den 15'e düşürülmesi ve adeta bir "danışma kurulu"na dönüştürülmesi ile sosyal güvenlik kuruluşlarında var olan kısmi özerkliğe de son verilmekte, "eşit temsil" ilkesi çiğnenmekte, hükümetin müdahalelerine tamamen açık hale gelmekte, toplam 13 milyar doları bulan prim gelirleri özel sermayeye, özellikle finans sektörüne kaynak olarak hazır-

lanmakta, yine sağlıkta taşeronlaşma, özel istihdam büroları, Hazine bonoları gibi kamu borçlanma araçlarının da alımı ile ulusal ve uluslararası sermaye piyasalarına kaynak aktarım mekanizmaları kurulmakta, hastaneler ticari kuruluşlara dönüştürülmekte, emekli aylıklarının yetmezliği ve sosyal güvenlik hizmetlerinin yetersizliği ise sürmektedir. Getirilen bu mevzuat ile kamu sosyal güvenlik kurumlarından kaçış başlayacak, kayıt dışı istihdam artacak, özel sigorta şirketlerinin yaygınlaşmasına kolaylık sağlanacak ve bu yönde teşvikler yapılacaktır. Zaten Bireysel Emeklilik Yasa Tasarısı'nın gündemde oluşu da tesadüfi değildir. En kısa ifadesiyle yeni sosyal güvenlik mevzuatı, mevcut sosyal güvenlik sistemi ve işleyişine ilişkin sorunları çözücü değil, mevcut hakları yok edici ve özelleşmeye açıcı niteliktedir. Koparılan fırtınalar arkasında, sosyal güvenlik kaynaklarının yabancı-yerli özel sektöre devretme amaçları açıkça gözlenmektedir.

Sosyal güvenlik sisteminin oluşumu oldubittiye getirilemez. Nesiller boyu sürecek, ücretli ve diğer emekçileri ilgilendiren bir konu kanun hükmünde kararnamelerle yürütülemez. Bu yasalar prosedüre uygun olarak TBMM gündemine getirilmelidir. Sosyal tarafların önerileri doğrultusunda değişiklikler yapılarak, toplumsal bir uyum sağlanarak yasalaşmalıdır.

Bu konuda önerilerimiz şöyledir: Mevcut sosyal güvenlik kuruluşlarının norm ve standart birliği sağlandıktan sonra ancak tek çatıda birleştirilmelidir. Sosyal güvenlik kurumlarının yönetimleri, bu kurumlardan yararlananlardan oluşmalıdır. Kaynaklar amaca uygun, görevlerini yeterince yapmaya ve geliştirmeye yönelik değerlendirilmelidir. Özel kesimlere kaynak transferi yolları kapatılmalıdır. Devlet katkısı mutlaka ve düzenli olarak sağlanmalıdır. Sağlık hizmetleri ve emekli aylıkları yeterli bir düzeye getirilmelidir.

Mevcut sosyal güvenlik kurumları üyelerinin gereksinimlerini temelinde yönetebilirse, prim toplama, tasarruf ve yatırımlara ilişkin sorunlar giderilebilirse, özel sektöre-sermaye piyasasına kaynak aktarma amacı terk edilirse, fazla sayıda yasa ve kararnamelere dahi gerek duyulmadan sosyal güvenlikte yeterli bir işleyiş sağlanabilir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

27 Ekim 2000

MEMURLARA %10 ÜCRET ARTIŞI=236 MİLYON TL AYLIK SEFALET ÜCRETİ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

"Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkında2000 yılında yapılan artışlar ve zorunlu tasarrufun da ücrete eklenmesiyle kamu çalışanlarının net ücretlerinde yıl ortalaması artışı %25,1 oranında olmuş ve %38 olarak tahmin edilen enflasyon karşısında önceki yıllardaki gibi oldukça düşük kalmıştır. 1999'da DPT açıklamasına göre 160 milyon TL olan ortalama kamu çalışanı ücreti, 2000 yılında ortalama 200 milyon TL, yıl sonunda da 214 milyon TL olmuş ve 2001 yılının ilk yarısında da açıklandığı gibi %10 oranında artış yapıldığında 236 milyon TL olacaktır.

Oysa iki çocuklu bir ailenin gıda gideri Eylül 2000 itibariyle 159 milyon TL, geçim için asgari sınır da 482 milyon TL'dir. Bu durumda Eylül 2000'de, ortalama ücretli bir kamu çalışanı, aldığı ücreti ile asgari geçim giderinin ancak %45'ini karşılayabilmiştir.

Kamu çalışanı gerçek ücreti 1991 yılı sonrası sürekli düşüş göstermiş, bu düşüş 2000 yılında, 1991'e göre %76 gibi önemli bir oranda gerilemiştir. 1999'a göre de 2000 yılında gerçek ücretler yine %4,7 gibi bir oranda düşüş göstermiştir.

Mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'nin IMF reçeteleri, niyet mektupları ve düşük enflasyon hedefine dayanarak bu ülke çalışanını sefalet ücretine mahkum etmeye hakkı yoktur ve hiçbir haklı gerekçeleri de olamaz. Asıl tasarruf yapılması gereken 2001 bütçesinin üçte birinin faiz ödemelerine gitmesinin önlenmesi, banka batıklarına 8 milyar doların gitmesine göz yumulmaması ve milyarlarca doları bulan yolsuzlukların engellenmesidir. Tüm bunların ötesinde gelire göre adil bir vergi sisteminin getirilmesi ve kaçakların önlenmesidir.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu Adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

***

ORTALAMA MEMUR MAAŞI (NET)
1999=160 milyon TL (*DPT Ekonomik Sosyal Göstergeler, 2000 Programı*)
2000 yılı ortalaması=200 milyon TL, yıl sonu 214 milyon TL
2001 yılı 1. yarı=236 milyon TL (%10 artışa göre)
Eylül 2000 gıda harcaması: 159 milyon TL
Eylül 2000 asgari geçim: 482 milyon TL (*Türk-İş*)

1998-2001 DÖNEMİ KAMU ÇALIŞANLARI YIL İÇİ VE YIL ORTALAMASI ÜCRET ARTIŞLARI

1998	1999		2000			2001					
Yıl ort.	Ocak	Temmuz	Yıl ort.	Ocak	Haziran*	Temmuz	Yıl ort.	Ocak	Temmuz	Yıl ort.	
%54,8	%30,8	%20,3	%44,1	%15,1	%5,7	%10,1	%25,1	%10	%8	%14,4	

**Enflasyon farkı+"zorunlu tasarruf"un ücrete eklenmesi=%5,7.*
Kaynak: Maliye Bakanlığı açıklamaları.

SON 10 YILDA ENFLASYON VE KAMU ÇALIŞANLARI ÜCRET ARTIŞ ORANLARI

	Kamu çalışanları ücretleri artışı %	Enflasyon artışı %
1992	57,2	70,1
1993	45,9	66,1
1994	30,5	106,3
1995	41,1	93,6
1996	89,5	80,4
1997	80,2	85,7
1998	54,8	84,6
1999	44,1	65,0
2000	25,1	38,0
2001	14,4	20,0

Kaynak: DİE ve Maliye Bakanlığı.
Not: Enflasyon oranı 2000 yılı için %40, 2001 için de %20 tahmin edildi ve 2001 yılı %10 ve %8,6'şar aylık artışlar üzerinden hesaplandı.

SON 10 YILDA KAMU ÇALIŞANLARI GERÇEK ÜCRETLERİ ENDEKSİ

	Ücretler	Enflasyon	Gerçek ücretler
1991	100,0	100,0	100,0
1992	157,2	170,1	92,4
1993	229,4	282,5	81,2
1994	299,3	582,9	51,4
1995	422,3	1128,4	37,4
1996	800,3	2035,7	39,3
1997	1442,1	3780,3	38,1
1998	2232,4	6978,4	32,0
1999	3216,9	11514,4	27,9
2000	4024,4	15889,9	25,3
2001	4603,9	19067,9	24,1

Kaynak: DİE ve Maliye Bakanlığı.
Not: 2000 yılı ilk yarıya değin Petrol-İş '97-'99 yıllığı s. 788-799'dan alınmıştır.

07 Kasım 2000

YİMPAŞ ÇERKEŞ İŞÇİLERİNE YAPILAN SALDIRIYI ŞİDDETLE KINIYORUZ!

SENDİKAMIZ ÇERKEŞ İŞÇİLERİNİN YANINDADIR

YİMPAŞ Holding'e ait Çankırı Çerkeş Et ve Süt Ürünleri Tesisleri'nde çalışan 630 işçinin taşeron eşkiyalar tarafından saldırıya uğramasını şiddetle kınıyoruz. Sendikamız en temel demokratik hak olan sendikal örgütlülük için mücadele eden işçilerin yanında olduğunu, bütün taleplerini desteklediğini kamuoyuna bildirmeyi bir ödev saymaktadır.

Gelinen nokta çok vahimdir; sendikal hareketin önünü kesmek için antidemokratik yasalar, fiili engeller, ağır baskılar yetmemiş, artık taşeron eşkiyaların işçilere saldırısı başlamıştır. İşçilere yönelen saldırı, yalnızca bir fabrikanın sınırları içinde cereyan eden basit bir olay değildir. İşçilerin hangi koşullarda çalıştıklarını, demokratik hakların işçiyi yok sayarak tanımlanamayacağını açık biçimde ortaya koymuştur.

Bu saldırı, kamuoyunun yapay gündemlerle meşgul edilmesinin, ülkeye ve topluma yarar getirmediğini de gözler önüne sermiştir. Gerçek gündem, emeğin ücret, sendikalaşma, çalışma koşullarını içeren sorunlarıdır.

İşçilere yapılan bu çirkin saldırı, en temel, en doğal demokratik hakların bile nasıl elde edildiğini, korunması için uzun soluklu ve birleşik bir mücadele verilmesini bir kez daha ortaya koymuştur.

Sendikal harekete karşı bu ne ilk ne de son saldırıdır. Sendikal örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılmadığı sürece bu saldırılar sürecektir. Ancak bu saldırılara karşı sendikaların bölünmüşlükleri aşarak, bir araya gelip, birleşik mücadele imkanlarını oluşturmalarının acil bir gereklilik olduğu ortaya çıkmıştır. Sendikamız bu konuda elinden gelen çabayı harcamaya devam edecektir.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.

08 Kasım 2000

İFLAS EDEN YALNIZCA BANKALAR DEĞİL, MEDYA-ÖZELLEŞTİRME-YOLSUZLUK POLİTİKALARIDIR

Hükümetin iki bankaya el koyup birini kapatması, ekonomik sistemin iç yüzünü açığa çıkarmış, yıllardır uygulanan emek karşıtı ekonomik politikaların bir kez daha iflas ettiğini ortaya koymuştur. Bu iflas ve el koymalarla yetinilmeyecektir. Yakın dönemde, yeni iflaslar gündeme gelecektir. Sistemin özelleştirmeler, yolsuzluklar, yalan haberli medya ile kirlenmiş yüzü genişleyerek açığa çıkacaktır.

Sendikamız defalarca her zeminde, emek karşıtı, özelleştirmeci, yağmacı, yolsuzlukla beslenen politikalara karşı tavrını ortaya koydu. Emek karşıtı politikalar değiştirilmeden bu rezaletin devam edeceğini bıkıp usanmadan açıkladı. Bu nedenle ağır eleştiri ve baskılara da maruz kaldı.

Ama yalnızca bankaların değil; üstü örtülemeyecek, yolsuzluk, yağma politikalarının da iflas etmesi sendikamızı bir kez daha doğrulamıştır. Banka batıran medya kuruluşlarının TÜPRAŞ özelleştirilmesinde sendikamıza neden saldırdıkları gözler önüne serilmiştir.

Nisan 2000'de TÜPRAŞ özelleştirilmesinde sendikamız, kamu kaynaklarının çarçur edilmemesi için büyük çaba harcamıştı. 20 milyon dolarlık reklam kampanyasından etkilenenleri uyarmıştı. Borsada hisse satınalacak olanların kaybedeceklerini, mağdur hale geleceklerini ısrarla vurgulamıştı.

Ancak Etibank'ı hem ucuza satın alan hem de batırıp devlete devreden bir medya kuruluşu, sendikamızı "bu nasıl kafa" suçlamasıyla rencide etmişti. Oysa öngörülerimiz kısa sürede doğrulandı. TÜPRAŞ hisseleri bir yıldan kısa bir sürede %20 değer kaybetti ve taksitle hisse alan 28 bin 654 kişi zarar etti. Biz subjektif tahminlere, varsayımlara değil, bilimsel verilere dayanarak değerlendirme yapmıştık.

Şimdi daha iyi görülmektedir ki saldırının arkasında kişisel çıkarlar vardır. Israrla vurgulamak istiyoruz ki, keşke bu medya kuruluşu sesimize kulak verseydi. Bu duruma düşmeyip basına olan güveni zedelemeseydi.

Gerçek görevi kamuoyuna objektif olarak haber sunmak olan basın kuruluşlarının kişisel çıkarlarını öne çıkartmaları, ne kendilerine, ne de topluma ne de basına bir yarar getirmiştir. Kamuoyunun özel kesim elindeki bu iflasları çok iyi değerlendirip, özelleştirmelere daha objektif bakıp onu sorgulayacağı umudunu taşıyoruz. Sendikamız devam eden "temizlik harekatının" kararlılıkla devam ettirilip, suçluların kayırılmadan adalet önüne çıkartılması için yapılan mücadeleye büyük önem vermektedir.

Sendikamız kamuoyunu uyarmaya devam edecektir. Kamuoyunun gerçekleri görmesi için elimizden gelen her çabayı göstemekten çekinmeyecektir. Sendikamız iflaslara ilişkin geniş değerlendirmesini ekte[1] sunmaktadır. Kamuoyuna duyururuz.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

---

1 Sözü edilen ek arşivde bulunmamaktadır. –d.n.

08 Kasım 2000

TÜPRAŞ YARIMCA PETROKİMYA ENTEGRASYONUNDAN BEKLENTİMİZ

"Sanayileşme yoluyla kalkınmanın" sağlayacağı, yatırımın, teknik donanımın ve istihdamın arttırılmasıdır.

Günümüzde dünyadaki genel duruma bakıldığında petrokimya sektöründe, çok uluslu petrol şirketleri (EXXON-MOBIL, SHELL, BP vb.) ile büyük kimya-petrokimya şirketlerinin (BASF-CARBIDE vb.) egemenliğinin giderek arttığı bir yapı bulunmaktadır.

İdeal bir petrokimya tesisi ise, nafta-kraker ve buna bağlı türevleri üreten tesislerde rafineri-petrokimya entegrasyonunun en ileri düzeyde gerçekleştirildiği kompleks yapıdaki alanlardan oluşmaktadır. Ayrıca rafineri kaynaklı gazların hammadde olarak kullanımı da yaygınlaşmaktadır.

Diğer yandan petrokimya teknolojisine sahip petrol şirketleri, rafinerilerde yan ürün olarak üretilen ve kullanılmayan (propilen ve türevleri gibi) kaynakları rafineri ve petrokimya sektörü işbirliği ile kullanarak her iki sektörün de kârlılığını artırdığı için sinerji yaratmak yoluna gitmektedirler. Böyle bir entegre tesisin vergi öncesi kârlılığı %25 düzeyinde olmaktadır.

Dünya petrol şirketlerinin toplam gelirlerindeki ve işletme kârlarındaki kimya sektörü paylarının yüksekliği bu tezi oldukça destekler durumdadır.

Ayrıca 20 uluslararası petrol şirketinin toplam gelirindeki kimyasalların ortalama payı %20'dir.

Dünya genelinde petrokimya sanayindeki büyüme hızının genel ekonomik büyüme hızından 1,8 kat daha fazla olması, petrokimyasal ürünlerin giderek katma değeri yüksek alternatif ürünler pazarına girdiğinin göstergesi olmaktadır.

Petrol şirketlerinin toplam gelirlerindeki kimya sektörü payları		**Petrol şirketlerinin işletme kârındaki kimya sektörü payları**	
Şirketler	Paylar (%)	Şirketler	Paylar (%)
Philips	27	Petro-fina	64
Amoco	19	Amoco	42
Petro-fina	16	Philips	37
Shell	12	Mobil	31
Chevron	11	Chevron	28
BP	10	BP	26
Exxon	8	Shell	21
Kaynak: NPRA.		*Kaynak: NPRA.*	

Türkiye'de ise TÜPRAŞ ve Yarımca Petrokimya Tesisleri'nin birleşmeleri yoluyla, rafineri-petrokimya-güç üretimi entegrasyonuyla en uygun sinerji sağlanmıştır. Böylece uluslararası alanda rekabet gücünün arttırılmasına gidilmektedir.

Kaldı ki İzmit Yarımca Petrokimya Kompleksi'nde bulunan lastik hammaddeleri fabrikaları SBR, CBR, KS nihai ürün fabrikaları olup, Türkiye'de sadece burada üretilmektedirler. Bunlardan SBR, Türkiye ihtiyacının ancak %69'unu, CBR %59'unu, KS %40'ını karşılayabilmektedir. 2005 yılı SBR yurtiçi talebi 45 bin ton, CBR talebi 30 bin ton, KS talebi ise 136 bin tondur. Bu anlamda yeni yatırım ve kapasite artırımlarına acilen ihtiyaç bulunmaktadır. Aksi durumda, ülkemiz önemli tutarda döviz kaybına uğrayacaktır. Bu iki sektörün işbirliği, aynı zamanda oldukça birikim ve deneyime sahip yetişmiş işgücünden yararlanmayı ve yeni yatırımlarla istihdamın genişlemesini de sağlayacaktır.

Yatırımdan, dolayısıyla üretimden vazgeçmiş olan Türkiye ekonomisinin, kimyasal maddelerin ticari satışı için depolamaların yapıldığı tank çiftliklerine değil, verimliliği artıran, katma değeri yüksek ürünlerin üretildiği ve istihdamın yaratıldığı üretim alanlarına çok daha fazla ihtiyacının olduğunu yaşanan ekonomik krizler göstermektedir.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

FABRİKALARI, BARAJLARI, HAVAYI, KARAYI TAŞI, TOPRAĞI HER BİŞEYİ ÖZELLEŞTİRDİK... BİR TEK SİZİ ÖZELLEŞTİREMEDİK!..

09 Kasım 2000

PETROL OFİSİ A.Ş.'NİN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE KARŞI SENDİKAMIZCA AÇILAN DAVALAR HALEN SÜRMEKTEDİR

PETROL OFİSİ A.Ş.'nin %51 hisselerinin blok satışı yöntemiyle özelleştirilmesine karşı sendikamız tarafından açılan davalar Ankara 9. İdare Mahkemesi ve Danıştay 10. Dairesi'nde halen devam etmektedir.

Ankara 9. İdare Mahkemesi 27.09.2000 tarihli ara kararıyla, Danıştay 10. Dairesi ise 12.10.2000 tarihli ara kararıyla sadece yürütmenin durdurulması talebimizi reddetmiştir. Bu her iki kararına karşı gerekli itirazlarımız yapılmıştır.

Ancak bu itirazlarımızla ilgili henüz bir karar verilmemiştir.

Yukarıda kısaca özetlediğimiz gibi, sendikamızın PETROL OFİSİ A.Ş.'nin özelleştirilmesine karşı açmış olduğu davalar henüz devam etmektedir.

Davaların esasına ilişkin herhangi bir karar verilmemiştir. Ancak buna rağmen, bazı basın organlarında davanın sona erdiği anlamına gelebilecek haberlere rastlanmaktadır.

Yukarıda açıklandığı gibi verilen kararlar sadece bir ara karardır.

Bu haberlerin yanlış bilgilendirmeden kaynaklandığı düşüncesiyle konuyu basınımızın ve kamuoyunun bilgilerine sunarız.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Hükümet POAŞ'tan İşten Atılanlara Yeni İstihdam Sağlanacağı Yönündeki Sözünü Tutmakta Gecikmemeli...

POAŞ'ın %51 hissesinin, 21 Temmuz 2000'de İş Bankası ve Doğan Holding tarafından oluşturulan İş Doğan Petrol Yatırımları A.Ş.'ye satılmasından üç ay geçmeden 17 Ekim 2000 günü, 2822 sayılı Yasanın 30, 4046 sayılı yasanın 21 ve yürürlükteki toplu iş sözleşmesinin 8/c maddelerine rağmen Sendikamızın 50 yönetici ve temsilcisi, hatta özürlüler dahil, 1200'e yakın üyemiz işten çıkarıldı.

POAŞ'ta halen yarıya yakın hissesi olan Hükümet de, söz konusu işten çıkarmalardan sorumlu durumdadır.

İşverenin toplu iş sözleşmesi, yasa ve işçi hakkı tanımayan bu tavrına karşı POAŞ'taki 2200 üyemiz, eş ve çocukları ile birlikte 17 Ekimde başlayan ve 4 gün süren direniş ve eylemlerde bulundular.

Bu eylemlerimiz sırasında Başbakan Sn. Bülent Ecevit'in bizzat talimatı ile Başbakan Yardımcısı Sn. Hüsamettin Özkan ve Devlet Bakanı Sn. Yüksel Yalova ile işten çıkarılan üyelerimizin, yeniden bir kamu kuruluşuna istihdamlarını sağlama yönünde görüşmeler yapıldı.

4046 sayılı yasanın ilgili maddesinin değiştirilmesi de dahil, POAŞ'ta işten atılanların işsiz kalmamaları için çözüm arayışlarının sürdürüldüğü de ayrıca tarafımıza iletildi. Bilindiği gibi 4046 sayılı yasanın 20 ve 21. maddeleri ile yatay geçiş hakkı yalnızca toplu iş sözleşmesi yapan işçilere tanınmamaktadır. Diğer deyiş ile sendikalı işçi özelleştirmeler sonucu işsiz kalmaya mahkum edilmektedir.

Özelleştirmeler sonrası kapsam dışına, memura, sözleşmeli personele ve özel güvenlik görevlisine tanınan yatay geçiş hakkının, sendikalı işçilere ve dolayısı ile POAŞ'ta işten atılan üyelerimize de tanınması yönündeki çabalarımız sürmektedir.

Eylemlere ara verdiğimiz 21 Ekim 2000'den bu yana geçen 3 hafta içinde konu, Sendikamız organlarının önde gelen gündem maddesi olmuş ve sendikamız bünyesi ve dışında ilgili girişim ve hazırlıklarımız sürdürülmektedir.

Anayasa'nın eşitlik ilkesine de aykırı olan bu haksız uygulmaya son vermesi yönünde Hükümet yetkilileri ile iletişim sürdürülürken, Sendikamız şubeleri 15-16-17 Kasım 2000 tarihlerinde, yörelerinde bulunan başta Hükümette bulunanlar olmak üzere tüm yerel siyasi parti birimlerini ziyaret ederek POAŞ'ta yaşanan insanlık dramını anlatan, yatay geçiş hakkının kendilerine de tanınması yönünde Genel Merkezlerini harekete geçirici çaba göstermelerini talep eden, özelleştirmelerin sonuçlarına dikkat çeken ve bu haksızlığın giderilmesi için yoğun uğraş verilmesine davet eden dilekçe ve ekinde birer dosya sunacaklardır.

Yapılan görüşmelerde verilen sözlere rağmen, işten atılan üyelerimizin istihdamlarına yönelik somut bir sonuca varılmaması durumunda eylemlerimiz Ankara dahil yaygınlaştırılacaktır.

Bu işin peşi bırakılmayacaktır.

13 Kasım 2000

HÜKÜMET, POAŞ'TAN İŞTEN ATILANLARA YENİ İSTİHDAM SAĞLANACAĞI YÖNÜNDEKİ SÖZÜNÜ TUTMAKTA GECİKMEMELİ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

POAŞ'ın %51 hissesinin, 21 Temmuz 2000'de İş Bankası ve DOĞAN Holding tarafından oluşturulan İŞ-DOĞAN Petrol Yatırımları A.Ş'ye satılmasından üç ay geçmeden 17 Ekim 2000 günü 2822 sayılı Yasa'nın 30., 4046 sayılı Yasa'nın 21. ve yürürlükteki toplu iş sözleşmesinin 8/C maddelerine rağmen sendikamızın 50 yönetici ve temsilcisi dahil, 1200'e yakın üyemiz işten çıkarıldı.

POAŞ'ta halen yarıya yakın hissesi olan hükümet de söz konusu işten çıkarmalardan sorumlu durumdadır.

İşverenin toplu iş sözleşmesi, yasa ve işçi hakkı tanımayan bu tavrına karşı POAŞ'taki 2200 üyemiz, eş ve çocukları ile birlikte 17 Ekim'de başlayan ve dört gün süren direniş ve eylemlerde bulundular.

Bu eylemlerimiz sırasında Başbakan Sn. Bülent Ecevit'in bizzat talimatı ile Başbakan Yardımcısı Sn. Hüsamettin Özkan ve Devlet Bakanı Sn. Yüksel Yalova ile işten çıkarılan üyelerimizin yeniden bir kamu kuruluşuna istihdamlarını sağlama yönünde görüşmeler yapıldı.4046 sayılı Yasa'nın ilgili maddesinin değiştirilmesi de dahil olmak üzere POAŞ'ta işten atılanların işsiz kalmamaları için çözüm arayışlarının sürdürüldüğü de ayrıca tarafımıza iletildi. Bilindiği gibi 4046 sayılı Yasa'nın 20. ve 21. maddeleri ile yatay geçiş hakkı yalnızca toplu iş sözleşmesi yapan işçilere tanınmamaktadır. Diğer deyişle sendikalı işçi özelleştirmeler sonucu işsiz kalmaya mahkum edilmektedir.

Özelleştirmeler sonrası kapsam dışı çalışana, memura, sözleşmeli personele, özel güvenlik görevlisine ve özürlülere tanınan yatay geçiş hakkının sendikalı

işçilere ve dolayısı ile POAŞ'ta işten atılan üyelerimize de tanınması yönündeki çabalarımız sürmektedir. Eylemlere ara verdiğimiz 21 Ekim 2000'den bu yana geçen üç hafta içinde konu, sendikamız organlarının önde gelen gündem maddesi olmuştur ve sendikamız bünyesi ve dışında ilgili girişim ve hazırlıklarımız da sürdürülmektedir.

Anayasanın eşitlik ilkesine de aykırı olan bu haksız uygulamaya son verilmesi yönünde hükümet yetkilileri ile iletişim sürdürülürken, sendikamız şubeleri 15-16-17 Kasım 2000 tarihlerinde, yörelerinde bulunan tüm yerel siyasi parti birimlerini ziyaret ederek POAŞ'ta yaşanan insanlık dramını anlatan, yatay geçiş hakkının kendilerine de tanınması yönünde genel merkezlerini harekete geçirici çaba göstermelerini talep eden, özelleştirmelerin sonuçlarına dikkat çeken ve bu haksızlığın giderilmesi için yoğun uğraş verilmesine davet eden dilekçe ve ekinde birer dosya sunacaklardır. Yapılan görüşmelerde verilen sözlere rağmen, işten atılan üyelerimizin istihdamalarına yönelik somut bir sonuca varılmaması durumunda eylemlerimiz Ankara dahil yaygınlaştırılacaktır. Bu işin peşi bırakılmayacaktır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

29 Kasım 2000

CEZAEVLERİNDEKİ ÖLÜM ORUÇLARINA HÜKÜMET SEYİRCİ KALAMAZ

BİR AN ÖNCE TALEPLER ELE ALINMALI VE ÖLÜM ORUÇLARI SON BULMALIDIR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

F tipi cezaevi sorunu ve yaşadıkları çeşitli sorunları dile getirmek amacıyla mahkumların 40 gündür cezaevlerinde sürdürdükleri ve ölüm orucuna dönüşen eylemlerinde ileri sürdükleri talepler bir an önce ele alınmalı, gerekli görüşmelerde bulunulmalı ve daha fazla gecikilmeden ölüm orucunda bulunanları yeniden yaşama döndürücü önlemler alınmalıdır.

AB'ye giriş nedeniyle de gündemde yerini koruyan demokrasi, insan hakları ve düşünce özgürlüğü açısından büyük önem kazanan bu sorunların çözümü, aynı zamanda çağdaşlaşmanın da bir ölçüsüdür.

Hükümet yetkilileri, canları pahasına sorunlarını ve taleplerini gündeme getiren mahkumları yok sayamaz ve seyirci kalamazlar.

Bırakalım diğerlerini, insani açıdan bakıldığında dahi, ölüm orucunda olan eylemcileri vazgeçirmek mevcut hükümetin elindedir. Eylem, ölümlerle sonuçlanmadan bu bilinç ve sorumlulukla hareket edilmesi gereğini önemle vurgularız.

Saygı ile duyurulur.

Sendikamızın Aktif Olarak Yer Aldığı

1 Aralık Mitingleri Coşku İçinde Yapıldı...

Genel Merkez Yöneticilerimizin ve Şubelerimizin kendi bölgelerinde katıldığı 1 Aralık eylemleri yığınsal ve coşkulu geçti...

Emek Platformu'nca alınan karar doğrultusunda Türkiye genelinde yapılan iş bırakma eylemlerine yığınsal olarak katılan sendikamız, "Hükümet Sözünü Tut, İşimi Geri Ver..!" yazılı pankartlar ile yapılan yürüyüşlerde yer aldı.

1 Aralık 2000 Aliağa Demokrasi Meydanı

1 Aralık 2000 İstanbul Beyazıt Meydanı

İstanbul, Ankara, İzmir, Aliağa, Bursa, Adana, Samsun ve diğer illerde yapılan mitinglerde sendikamız ön saflarda yerini aldı...

İzmir Mitingi'nde Onbinler alandaydı.

Türkiye genelinde yapılan iş bırakma eylemlerine İzmir'de de yoğun ilgi vardı. Sendikamız İzmir ve Aliağa Şubeleri 1 Aralık 2000 günü İzmir Konak Meydanı'nda İzmir'deki sendikaların da katılımı ile yapılan mitinge yığınsal olarak katıldı.Yaklaşık 25 bin kişinin katıldığı miting coşku içinde geçti.

1 Aralık 2000 İzmir Konak Meydanı

Kütahya Mitingi'nde İşçi ve emekçiler kararlıydı.

1 Aralık 2000 tarihli genel eylem nedeniyle, Kütahya'da Kütahya Emek Platformu'nca alınan karar doğrultusunda;

Gar çalışanlarının da katılımıyla, Kütahya Garı'nda basın açıklaması yapıldı. Daha sonra SSK Müdürlüğü önüne gidilerek SSK çalışanlarının da katıldığı toplantıda basın açıklaması yapıldı. Gar ve SSK önünde yapılan basın açıklamalarından sonra Kütahya Gübre Sanayii A.Ş.işyerine gidilerek işyerinde çalışan üyelerimiz ile birlikte basın açıklaması yapıldı. Daha sonra da Devlet Hastahanesine gidildi ve orada da hastahane çalışanları ile birlikte bir basın açıklaması yapıldı. Son olarak; il merkezindeki Belediye Meydanı'nda halkın ve çalışanların da katıldığı toplantıda bir basın açıklaması yapıldı. Basın açıklamaları sonunda toplanan dilekçeler Emek Platformu temsilcilerine ve Kütahya Valiliği'ne teslim edildi.

30 Kasım 2000

1 ARALIK EYLEMİNE, TÜM PETROL-İŞ ÜYELERİ ETKİN OLARAK KATILIYOR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Emek Platformu Başkanlar Kurulu kararı ile 1 Aralık günü yurt çapında işçi ve kamu çalışanları tarafından yapılacak eyleme tüm Petrol-İş üyeleri katılıyor.

Kamuda çalışanların ücretlerinin yeterli düzeyde artırılması, kamu çalışanları için Grevli Toplu İş Sözleşmeli Sendika Yasası'nın çıkarılması, İş Güvencesi Yasası'nın daha fazla gecikilmeden ve güvenceyi sağlayacak hükümler ile çıkarılması, Zorunlu Tasarruf Fonu birikmişlerinin derhal hak sahiplerine ödenmesi, özelleştirmelerin durdurulması, taşeronlaşmaya son verilmesi, asgari ücretin çağdaş yaşama yetecek düzeyde artırılması, kaçak çalışma ve yabancı kaçak işçiliğin önlenmesi, kamu çalışanlarına uygulanan baskılara son verilmesi talepleri ile gerçekleştirilecek olan 1 Aralık Genel Eylemi'ne ilişkin hazırlıklarımız tamamlanmıştır.

35 bin üyemiz ve 23 şubemiz ile Emek Platformu kararları çerçevesinde gerçekleştireceğimiz 1 Aralık eylemlerimiz şöyle olacaktır:

a) Örgütlü olunan tüm işyerlerinde sabah belli bir süre işbaşı yapılmayarak üyelerimize toplu olarak, 1 Aralık Genel Eylemi'nin neden yapıldığını anlatan ve taleplerimizi içeren ortak bildiri okunacaktır.

b) Kamu çalışanları ile ortaklaşa düzenlenen toplu gösterilere ve toplu basın açıklamalarına katılınacaktır.

c) Emek Platformu tarafından taleplerimizi içeren biçimde hazırlanmış olan dilekçeler, üyelerimiz tarafından imzalanarak TBMM'ye iletilmek üzere valiliklere verilecektir.

Umuyoruz ki, mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'ne sesimizi duyurmaya bu eylemlerimiz yetecektir. Aksi halde yine Emek Paltformu kararları doğrultusunda eylemlerimiz artarak ve etkinleşerek sürecektir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

08 Aralık 2000

HÜKÜMET, DAYATMACI TAVRINDAN VAZGEÇMELİ VE DAHA FAZLA GECİKİLMEDEN ÖLÜM ORUCU EYLEMİNİN BIRAKILMASINI SAĞLAMALIDIR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

F tipi cezaevine karşı tepkilerini ve yaşadıkları sorunları dile getirmek amacıyla 203 tutuklu ve hükümlünün cezaevlerinde sürdürdükleri ölüm orucu 50. günündedir. Giderek yeni katılımlar olmakta ve hükümet yetkilileri ise halen "geçiştirici" açıklamalarda bulunmaktadır.

Suçlanmaları ne olursa olsun hükümet yetkilileri tutuklu ve hükümlülerin taleplerini dikkate almak ve sorunlarını görüşmek zorundadır. Kaldı ki tepki ve sorunlar ölüm orucu ile dile getiriliyorsa, bu duyarlılığı çok daha artırmak gerekmektedir. Ancak mevcut hükümet, demokratik teamüller ve insan hakları ile bağdaşmayan bir biçimde dayatmacı tavrını sürdürmekte ve vazgeçmeleri yönünde yalnızca "çağrı" yapmaktadır.

Gerçekte olan, canları pahasına sorun ve taleplerini gündeme getiren tutuklu ve hükümlüleri hükümet yetkilileri yok saymış, seyirci kalmış ve sonuçta ölüm orucu eylemi 50. gününe gelmiştir ve giderek genişlemektedir. Bu eylemlere bir İnsan Hakları Komisyonu Üyesi'nin "gebersinler" söylemi ile yaklaşmasının, hükümetin konuya nasıl yaklaştığını ortaya koyan bir başka işaret olmadığını ummak isteriz.

Bir kez daha uyarıyoruz ki, tutuklu ve hükümlülerin talep ve sorunları dikkate alınarak, çok daha geç olmadan ölüm orucu eyleminin sonlanması sağlanmalıdır. Aksi halde onların ölü ve vücutlarının kalıcı hasarlanmasından, mevcut DSP-MHP-ANAP Hükümeti sorumlu olacaktır.

Ölüm orucunu sürdüren eylemcileri vazgeçirmenin mevcut hükümetin

elinde olduğunu, sorunun çözümünün, dayatmacı tavırdan vazgeçmekle sağlanacağını bir kez daha hatırlatırız.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

21 Aralık 2000

İTO BAŞKANI, DEMOKRASİYİ İÇİNE SİNDİRMEK ZORUNDADIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

İTO Başkanı Mehmet Yıldırım'ın demokrasinin kurum ve işleyişini devre dışı bırakarak yalnızca sermaye çıkarları için ekonomik programı gerçekleştirme yönünde MGK aracılığı ile askeri müdahale istemesi, sermaye sınıfının sıkışınca nasıl diktatörlük istediğinin açık bir örneği olmuştur. Anlaşılıyor ki sermaye kesimi yeni türden bir "12 Eylül" peşindedir.

Osya demokrasilerde yaşanan sorunların çözümünde sosyal tarafların bir araya gelmesi ve mutabakatı esastır. Ancak sermaye sözcüsünün istediği, ücretlilerin ve diğer tüm emekçilerin mevcut durumu bir kader olarak kabul etmeleri ve yalnızca kendi açılarından sorunların çözülmesidir.

İTO Başkanı Mehmet Yıldırım işçi ve emekçilerin de hak ve özgürlükleri olduğunu asla unutmasın ve demokrasiyi kendi sınıflarının diktatörlüğü olarak anlamasın.

Kaldı ki ekonomik kriz karşısında işverenler kendilerini kurtaracak yöntemleri kolayca bulabilirken, ücretliler düşük ücret ve sefalete mahkum olmaktadırlar. Bu durumda, demokrasi koşullarında kalarak ücretlilerin durumunun iyileştirilmesi yönünde önlemlerin gereğinden söz edilmesi gerekirdi.

Biz işçiler mevcut hükümetin ekonomik politikalarını, IMF programlarını asla ve asla uygun bulmuyor ve bunlara karşı çıkıyoruz. Ancak bu sorunumuzun çözümünü, demokrasiden vazgeçerek değil, aksine demokrasinin daha da geliştirilmesinde görüyoruz.

Ayrca ordumuzun, asla sermayenin çıkarına alet edilmeye kalkışılmamasını özellikle vurguluyoruz.

Sermaye sınıfının sözcüsü İTO Başkanı'nın demokrasiyi devre dışı bırakarak, kendi çıkarlarını koruma temelindeki askeri müdahale çağrısını şiddetle kınıyor ve açıklamasını geri alarak acilen ülkemiz insanlarından özür dilemesi gerektiğini belirtiyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

22 Aralık 2000

"ÜLKE MENFAATLERİ"NDEN NEYİ ANLIYORSUNUZ?

Sn. Uğur Bayar
Başkan

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Hüseyin Rahmi Gürpınar Sok. No: 2
Çankaya/ANKARA

Sayın Başkan,

Yeni Binyıl gazetesinin 21.12.2000 tarihli nüshasında, benim açıklamamın da yer aldığı bir haber üzerine, yine aynı tarihte tarafıma gönderdiğiniz mektubunuzda TÜRK TELEKOM A.Ş.'nin Özelleştirilmesi Komisyonu Başkanlığı'nızın yasaya uygun olduğundan söz ediyor, haberde adıma çıkan ifadelerimin baştan sona gerçek dışı olduğunu belirtiyor ve yaptıklarınızın tüm namus ve şerefinizle "ülke menfaatlerini en iyi koruyarak ve kollayarak" yapılmış olduğundan şüphemizin olmaması gerektiğini ileri sürüyorsunuz.

Konunun benim telefon ile bir muhabir arkadaşa söylediklerim ve onun yansıtışı arasındaki farklılıkların olması bir yana, duyarlılık gösterip yanıt vermenizi olumlu bir tavır olarak değerlendiriyorum. Çünkü aynı ülkede yaşamakla birlikte farklı dünyaların insanları gibiyiz.

Mektubunuzda belirttikleriniz üzerine yanıtlarımızı ve görüşlerimizi belirtmeye geçmeden bu yanıtınızı, bizim özelleştirilen kuruluşlarda çalışan işçilerin bir sendikası ve sizin de Özelleştirme İdaresi Başkanı olarak kamuoyuna da açık bir biçimde ilgili konuları tartışabileceği-

miz biçiminde anlayabilir miyiz? Hiç kuşku yok ki böylesi bir toplantıda, ÖİB'nin ve yetkililerinin Türkiye'de özelleştirme sürecindeki hukuki boyutların ne olduğu, sınırlarını aşıp aşmadığı tartışılabileceği gibi, şimdiye değin özelleştirmelerin ne denli bu ülke "menfaati"ne olduğu üzerinde de durabiliriz. Basın aracılığı ile değil doğrudan görüşmelerle ve yine kamuya da açık olarak ne söylediğimizi birbirimize eksiksiz iletmiş olacağız. Bu önerimize yanıtınızı bekliyoruz.

Haberde geçen konu, yasal olarak tanınanın ötesinde, sizin şahsınızda ÖİB'nin Türkiye'de dokunulmaz bir kurum olduğu ve haddini aştığı, bizzat kimi hükümet yetkililerince dahi ifade edilmeye değin varan biçimde bir kamuoyu yargısıdır. Bu arada belirtmek isterim ki kişileri değil, kurum ve kuruluşları muhatap alarak açıklamalarda bulunmayı bir ilke olarak benimsemiş olduğumuzun da bilinmesinin yararı vardır.

Mektubunuzda bana atfettiğiniz "gerçek dışı beyan"ın gerçekte, Türkiye'de özelleştirme sürecini baştan sona yürüten bir kurumu ve bizzat şahsınızın çabasını, ülke menfaatine uygun olarak değerlendirmeniz olarak düşünüyorum. Çünkü şimdiye değin yapılan özelleştirmelerin, iddia ettiğiniz gibi ülke yararına hiçbir olumlu sonucu yoktur. Özelleştirmelerin ülke yararına olduğu iddianızın bir tek kanıtı yoktur. Aksine özelleştirmenin kamu ve doğrudan bu ülke çıkarları açısından getirdiği yıkımlar, siyasette kirlenme ve özelleştirme mafyası müdahalelerinin günlük basına yansıması vardır. Yalnızca ülkemiz de değil, dünyanın diğer ülkelerinde de özelleştirmelerin kamu yararına getirdiği hiçbir olumlu sonuç yoktur.

Bu nedenle sizinle "ülke menfaati"nden ne anlaşıldığı üzerine mutabık kalmamız gerekmektedir. Biz ülke çıkarlarından, ülkemizde yaşayan insanların ezici çoğunluğunu oluşturan işçilerin, kamu çalışanlarının, tarım emekçilerinin, esnafın çıkarını, işsize iş bulunmasını, yaşam standartlarının çağdaş ölçülere getirilmesini anlıyoruz. Küresel boyutu artan ulus ötesi tekelci sermayenin, yabancı-yerli sermaye kesiminin çıkarları ile yine IMF ve Dünya Bankası programları ile ülke çıkarlarını asla bir tutmuyoruz.

SAYIN BAYAR,

ÖİB, tamamen özelleştirme amaçlı oluşturulmuş bir kamu kuruluşudur. Çalışanları ücretlerini, ödediğimiz vergilerin büyük payı olduğu kamu gelirlerinden alırlar. Ücretini kamudan alanların, kamu kuruluşlarını yok etme odaklı faaliyetleri çelişiktir. Kaldı ki ÖİB başkanlarının işi bıraktıklarında genellikle holding yönetimlerine getirilmeleri örnekleri de yaşanmaktadır. Oysa doğrusunun, ÖİB'nin yabancı ve yerli sermayedarlarca, yine IMF ve Dünya Bankası tarafından kurulmasının çok daha dürüstçe olacağı inancını taşımaktayız.

Uğraşlarınız ise, konunun siyasi ve ideolojik bir tarafının olması, yalnızca tekelci sermaye çıkarına kilitlenmesi bir yana, değerleri milyarlarca dolarlık hacimlere varan kamu kuruluşlarının özele aktarılmasıdır. Ülkemizde oluşan kamu mal ve hizmet üretim dokusunun bozulmasıdır. Kamu çıkarına olan araçların, diğer deyişle sosyal devletin yok edilmesidir.

KİT'lerin, kamu kuruluşlarını yok etmek için oluşturulan ÖİB tarafından yaklaşık 14 yıldır yönetilmeleri ise, ülke çıkarı ile nasıl bağdaşabilir?

Yine, ÖİB'in kamu kaynaklarının bir oldubitti ile devredilmesinde ne denli ustalaşılmış olduğunun, çok sayıda dış danışmanlarla işlerin yürütülmesinin, IMF niyet mektuplarına özelleştirme listelerinin eklenmesinin, göstermelik ihale süreçlerinin ülke gündeminde yer alışının bizce ülke yararına hiçbir anlamı yoktur. Özelleştirmeyi tartışmaya dahi tahammülsüzlüğün ise hiç yeri yoktur.

Çünkü bu ülkenin sahipleri bizler, yani halktır, bir avuç yabancı-yerli sermaye kesimi değildir. Bizler ikna edilmeden, konu tartışmaya açılmadan hangi hak ve hukukla kamu yararına binbir çaba ile oluşturulmuş kamu kuruluşları devredilebilir, kaderine terk edilebilir veya kapatılabilir. İktidarda olmak, bir diktatörlük değil, oldubitti dayatmaları değil, halkın sesine kulak vermedir.

Özelleştirmenin sonuçlarının biz işçilere nasıl yansıdığını ise sizler çok iyi bilirsiniz. Özelleştirmeler bizim için işten çıkarmalar, sen-

dikasızlaştırma, gerçek ücretlerde gerileme ve çalışma koşullarının kötüleşmesidir. Ancak hemen ekleyelim ki bizler özelleştirmeye, yalnızca işçiler açısından değil, genel olarak kamu yararı ve çıkarları açısından bakıyoruz.

Bir kez daha sizlerle kamuoyu önünde konuları tartışma önerimize yanıtınızı beklediğimizi hatırlatır, saygılar sunarım.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

04 Ocak 2001

BAĞFAŞ İŞVERENİ, SENDİKASIZLAŞTIRMA AMACIYLA ARALARINDA SENDİKA YETKİLİLERİ VE TEMSİLCİLERİNİN DE BULUNDUĞU 15 ÜYEMİZİ İŞTEN ATMIŞTIR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

BAĞFAŞ Bandırma Gübre Fab. A.Ş.'de yetki dönemi sonu olan 31 Aralık 2000 tarihi bitmeden, sendikamıza yeni üye yapılan altı işçinin işten atılmasından sonra, yetki bitiminin ilk işgünü olan 2 Ocak tarihinde aralarında şube yönetim kurulu, denetim kurulu üyesi, baştemsilci ve temsilcinin de yer aldığı dokuz üyemiz daha işten atılmıştır.

BAĞFAŞ işvereni, kendine yıllardır çalışan bu 15 sendika yetkilisini ve üyemizi yalnızca sendikasızlaştırma amacıyla işten atmıştır.

Sendikamız, BAĞFAŞ'ta yaklaşık 25 yıldır örgütlü olup, işveren, 1990 yılında işten atma ve taşeronlaştırma yöntemi ile yetkimizi düşürmüştü. Yedi yıl süren mücadele sonucunda yetki yeniden alındı. 18 Eylül 1997'de alınan yetki, işverenin itirazı sonucu 6 Mayıs 1999'da yargı süreci ile tamamlandı. İşveren bu kez toplu iş sözleşmesinde uyuşmaz bir tavır takındı ve 12 Ekim 1999'da, 192 üyemizle dört ay greve çıktık.

BAĞFAŞ işvereni, yıllardır sendikalaşmaya karşı takındığı tavrını şimdi yine işten atmalar ve taşeronlaştırma ile sürdürmektedir. Oysa kendisini çağdaş, işçi haklarına saygılı olarak tanımlar ve sendikamız tarafından da aynı şekilde çağdaş anlamda endüstri ilişkileri sürdürülür, işletmeye ilişkin sorunların çözümünde çaba gösterilirdi. Yıllar süren aradan sonra oldukça iyi olarak sürdürülmeye başlanan işçi-işveren ilişkilerinde ne oldu da aniden sendikalaşmaya saldırı başlatıldı. Yapılan, tamamen işçi haklarını, demokrasiyi, uygarlığı, mevcut anayasa ve yasaları çiğnemedir.

BAĞFAŞ işvereninin bu tavrı, aynı zamanda İş Güvencesi Yasası'nın ne denli gerekli olduğunu ortaya koyan bir başka çarpıcı örnek olmaktadır.

BAĞFAŞ işvereninin, işçilerin en doğal ve yasal olan sendikalaşma haklarını tanımamasını, sendikalaşan ve sendikal faaliyet gösterenleri işten atarak cezalandırmasını kınıyor ve o çok sözü edilen iş barışı için çalıştırdığı işçilerin de bir insan olduklarını, hak arama haklarının olduğunu kabullenmesi gereğini açık ve kesin bir dil ile belirtiyoruz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

12 Ocak 2001

"BOR MADENLERİNİN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE KARŞI" MİTİNG

Basın ve yayını değerli temsilcileri

Aşağıda adları geçen 10 sendika, meslek odası ve vakıf, "borların ve diğer madenlerin özelleştirilmesine karşı platform" oluşturdular. Bu platform, tepkilerini dile getirmek ve kamuoyunun dikkatini çekmek amacıyla Bandırma'da da bir miting düzenleyerek, aynı zamanda "toplu basın açıklaması"nda bulunacaktır.

Borların ve diğer madenlerin özelleştirilmesine karşı platformu oluşturan kuruluşlar şöyledir: KİGEM, Petrol-İş Sendikası, Türkiye Maden-İş Sendikası, Genel Maden-İş Sendikası, TMMOB, Maden Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Metalürji Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden-Sen.

"Türkiye'nin Petrolü Bor Madenlerimize Sahip Çıkalım"
Yer: Bandırma, Cumhuriyet Meydanı
Tarih: 13 Ocak 2001, Cumartesi
Saat: 13.30
Konuşmacılar: Mümtaz Soysal (KİGEM Genel Başkanı)
TMMOB Temsilcisi
Bandırma Belediye Başkanı
Mustafa Öztaşkın (Petrol-İş Genel Başkanı)

Petrol-İş Sendikası
Basın Servisi

petrol-is
VES
BOR ve DİĞER MADENLERİMİZİN

12 Şubat 2001

BORUN VE DİĞER MADENLERİN ÖZELLEŞTİRME KAPSAMINDAN ÇIKARILMASI OLUMLU BİR ADIMDIR

ANCAK YENİ ÖZELLEŞTİRME YÖNTEMLERİNDEN UZAK DURULSUN!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Bakanlar Kurulu 12 Şubat 2001 tarihli toplantısında, borun ve diğer madenlerin özelleştirme kapsamından çıkarılması kararını almıştır.

Bakanlar Kurulu'nun ilk kez aldığı özelleştirme kapsamından çıkarma yönündeki kararını madenlerimizin ulus ötesi tekellerden kurtarılmasının yanı sıra, bu yönde bir ilk adım oluşu açısından da önemli bulmaktayız.

Yanlış bir uygulamadan dönülmesini sağlayan bu son kararın çıkarılmasında başta Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel olmak üzere, çaba harcayan, katkı sunan diğer bakanlara ve yine sözünde durduğu için Başbakan Bülent Ecevit'e, ETİ BOR'da örgütlü bir sendika olarak teşekkürlerimizi sunarız.

Ayrıca borların özelleştirilmesine karşı çıkan kurum yetkililerinin varlığının ve kamuoyunun aydınlatılması yönünde gösterdikleri çabaların da Bakanlar Kurulu'nun söz konusu kararı almasında büyük bir payı olduğu inancındayız. Bunlar, özelleştirme karşısındaki haklı ve meşru mücadelenin doğruluğunu da kanıtlamaktadır.

Borlar ve diğer madenlerin özelleştirilmesine karşı aralarında sendikamızın bulunduğu şu kuruluşlar ortak bir platform oluşturmuşlardı: Türk-İş; Petrol-İş, T. Maden-İş, Genel Maden-İş. KESK; Maden-Sen. TMMOB; Maden Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Jeoloji Mühendisleri Odası, Metalurji Mühendisleri Odası. VAKIF; KİGEM. Platform borların özelleştirilmemesi için basın açıklamalarında bulunmuş, miting-

Arşiv Yer No: 24
Kutu No: 7

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
Şubat 200

Türkiye'nin Petrolü ;
BOR Madenlerimize Sahip Çıkalım

ler ve toplantılar düzenlemiş, broşürler hazırlamış, yetkililerle görüşmeler yapmıştı.

Borların özelleştirilmesine çok sayıda kuruluş, kişi ve basın mensubu karşı çıkmışlardır. Borlar ve diğer madenlerimizin özelleştirilmesine karşı mücadele sonuç vermiş ve Bakanlar Kurulu tarafından bu yöndeki Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı geri çekilmiştir. Ancak madenlerimizin yeni yöntemler ile özelleştirme sürecine yeniden sokulması, 150 yıldır borlarımıza göz koyan tekellerin vazgeçilmez istekleridir. Yasal engelleri aşamadılar ve Bakanlar Kurulu da yeni yasayı göze alamadı ve gösterilen tepkiden de etkilenerek karardan döndü.

Ancak kimse özelleştirmeden tamamen vazgeçildiği duygusuna kapılmamalıdır. Bu nedenledir ki konu üzerinde duyarlılık sürdürülecek ve yeni özelleştirme girişimleri gündeme getirildiğinde yeniden tepkilerimiz ortaya konacaktır.

ETİ Holding'e madenlerin devredilmesinden sonra Yüksek Denetleme Kurulu tarafından da sürekli dile getirildiği gibi projelendirilen yatırımlar süratle gerçekleştirilmeli, yabancı-yerli sermayenin holding üzerindeki kontrolüne son verilmeli, varsa adamları temizlenmeli ve holding hükümet yandaşlarının arpalığı olmaktan çıkarılmalıdır.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

petrol-iş

23 Şubat 2001

IMF PROGRAMI ÇÖKMÜŞTÜR

ÖZELLEŞTİRMELER DURDURULSUN!

İŞ GÜVENCESİ YASASI HEMEN ÇIKARILSIN!

22-23 Şubat tarihlerinde Bandırma'da toplanan 24. Dönem 4. Olağan Başkanlar Kurulu, özelleştirme ve örgütlenmeye ilişkin sorunları, iş güvencesini ve toplu iş sözleşme politikalarını ele almış, son ekonomik ve siyasi gelişmeler üzerinde durmuş, görüş ve önerilerini aşağıda yer alan "sonuç bildirgesi" ile üyelerimize ve kamuoyuna açıklamayı kararlaştırmıştır.

IMF programı çökmüştür. Toplumda daha fazla yıkıma yol açmadan bu programdan derhal vazgeçilmeli, ücretliler ve diğer emekçi kesimlerin kayıpları telafi edilmelidir. Faiz ve döviz serbest bırakılırken, ücretlerde kısıtlamanın sürdürülmesinin hiçbir demokratik teamül ile bağdaşır yönü yoktur. IMF programından vazgeçilmediğinde, yurt çapında Emek Platformu'nun öncülüğünde bir kampanya açılması için Türk-İş'e öneri getirilecektir. Ekonomik krizin faturasını yalnızca biz işçiler olarak ödemek istemiyoruz.

En son Elektrik Yasası'nda olduğu gibi IMF'nin tüm isteklerini yasallaştırmada tereddüt etmeyen milletvekillerine de, milletin mi, üye oldukları partilerin mi, genel başkanlarının mı, yoksa IMF'nin mi vekili olduklarını sormak istiyoruz.

Mezarda emekliliği getiren Sosyal Güvenlik Yasası'nın Anayasa Mahkemesi'nce iptalini, kaybolan hakkımızın yeniden kazanılması olarak görüyor ve mevcut hükümeti bundan sonra yapacağı düzenlemede çalışan hakkının korunması yönünde ve sendikalara danışarak gerçekleştirilmesi

yönünde uyarıyoruz. Gündemde olan Bireysel Emeklilik Yasası'nın çıkarılmasından da derhal vazgeçilmelidir.

IMF programının çöküşü, bir kez daha özelleştirmelerin bir çözüm olmadığını ortaya koymuştur. Derhal özelleştirme programları iptal edilmelidir. Özelleştirme mağduru işçilere de anayasanın eşitlik ilkesine uygun olarak, kapsam dışı ve sözleşmeli personele tanındığı gibi yatay geçiş hakkı tanınmalıdır. Bu amaçla 4046 sayılı Yasa'nın 21., 22. ve 24. maddeleri acilen değiştirilmelidir. POAŞ'ın özelleştirilmesinin üzerinden daha altı ay geçmeden 1300 üyemiz işten atılmıştır. Bu çarpıcı sonuçtan mevcut iktidar sorumlu olup, vaat edilen yatay geçiş düzenlemeleri de acilen yapılmalıdır.

Türkiye'nin en önemli zenginliklerinden olan borların özelleştirilmesinden, 12 Şubat 2001'de yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında vazgeçildiği açıklanmıştır. Ancak bu henüz borların özelleştirilmesinden tamamen vazgeçildiği anlamına gelmemektedir. Ulusal davamız olan borların özelleştirilmesinin yeni yöntemlerle yapılmaması için mücadelemiz sürecektir.

21. yüzyıla girerken Türkiye'de halen işçiler sendikalaştıklarında işten atılıyorsa bunu, demokratik yoldan iktidara gelmiş hiçbir hükümet izah edemez. İvedilikle İş Güvencesi Yasası çıkarılmalıdır. Sendikasız bir Türkiye, diktatörlük rejimi demek olup, nasıl parlamentoya inanılıyorsa, sendikaların bu ülkede varlığına da inanılmalıdır. Bu inancıyla Petrol-İş örgütlenmeye tüm gücünü verecektir.

Sendikamızın kamu işyerlerinde örgütlediği müteahhit işçilerinin toplu iş sözleşmesinden yararlanmaları için her defasında yargı yoluna başvurulmakta ve bu da işçi ve kamu işletmelerine trilyonlarca TL'ye mâl olmaktadır. Hükümet bu işçi hakkı tanımaz tutumundan vazgeçmeli ve kamu kuruluşlarında müteahhit işçiliğine son vermelidir.

Demokrasinin bu ülkenin halen en temel sorunu olduğunu, Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okkan'ın öldürülüşü ve yine iki HADEPlinin kayboluşu da ortaya koymaktadır. Susurluk sanıklarına ceza verilmiş ancak siyasi uzantıları halen yargıya gitmemiştir. Sayın cumhurbaşkanımızın da ileri sürdüğü gibi mevcut hükümet kendini yolsuzluklardan ve yolsuzluk yapanlardan arındırmalıdır.

Fransa'da kabul edilen "Ermeni Soykırım" Yasası'nı, tarihçilere bırakıl-

ması gereken bir konunun ülkemiz aleyhine kasten gündeme getirilmesi olarak görüyoruz.

Kriz koşullarında ilk terk edilen demokratik haklar ve işçi hakları olmamalıdır. Ülkemizin toplumsal sorunlarının çözümünün de ancak ve ancak barış ve demokrasi kurallarından, şeffaflıktan ve demokratik katılımcılıktan geçtiğini bir kez daha vurgularız.

Saygı ile duyurulur.

Petrol-İş Sendikası
24. Dönem 4. Olağan Başkanlar Kurulu

26 Şubat 2001

KRİZİN YÜKÜ, ÜCRETLİLERE VE DAR GELİRLİLERE ÇEKTİRİLMESİN!

SORUNLAR DEMOKRASİ KOŞULLARINDA ÇÖZÜLSÜN!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

22 Şubat 2001 tarihinde döviz fiyatlarının dalgalı kura bırakılması ile oluşan devalüasyon oranı %40 dolayında gerçekleşmiş ve daha sonra bu oranın düşebileceği ifade edilse de sonuçta ücretliler ve dar gelirliler topluca yoksullaşmışlardır.

Devalüasyon toplum kesimlerine farklı yansımış ve aynı zamanda sabit gelirlilerden sermaye kesimlerine gelir aktarma işlevi görmüştür. Sermayedarlar mal ve hizmet ürünlerine zam yaparak, ihracat gelirlerini en az devalüasyon oranı kadar artırarak ve mali kesim ise en azından hükümetten kopardığı tavizlerle bu devalüasyon karşısında kendilerini korumuşlar, hatta kârlı da çıkmışlardır. Mali kesimin de içinde yer aldığı döviz spekülatörleri ise büyük vurgun vurmuşlardır.

Kimi sermayedarlar yaptıkları işçi hakkı tanımaz uygulamalarına krizi bahane ederlerken, genellikle işverenler işyerlerini kapatarak da kriz karşısında kendilerini koruyabilirlerken, işçiler işsizliğe ve ailesi ile birlikte açlığa mahkum edilmektedirler.

SON YAŞANAN DEVALÜASYON KARŞISINDA TALEPLERİMİZ ŞUNLARDIR

1) Türkiye'de yaşanan ekonomik krizi çözmek amacıyla uygulanan IMF programı çökmüştür, derhal bundan vazgeçilmelidir. Şimdilerde geniş

çevrelerin de kabullendiği gibi IMF'nin ekonomik sorunları çözdüğü dünyada bir tek ülke örneği yoktur.

2) Ekonomik krizin yükünü yalnızca biz ücretli ve maaşlılar çekmek istemiyoruz. Yük yalnızca ücretliler ve dar gelirlilere yüklenmemelidir. Yaşanan ekonomik sorunların çözümü için taraflar bir araya gelerek, her kesime yükler paylaştırılarak çözümler sağlanabilir. Ancak şimdiye değin uygulandığı gibi tek yanlı dayatmalar olmamalıdır. Çözüm IMF'de değil, kendi içimizde aranmalıdır.

3) Vergi yükünü gelire göre adil gerçekleştiren sistem getirilmeli ve kayıt dışı sektöre izin verilmemelidir.

4) Ekonomik kriz, mutlaka ve mutlaka demokrasi koşulları içinde kalınarak aşılmalıdır. Kriz bahanesi ile çalışanların haklarına kısıtlama getirilmemelidir. Tarafların da yer aldığı resmi bir kurum oluşturularak, işten çıkarmalar mutlaka izne bağlanmalıdır.

5) İş Güvencesi Yasası üzerine tarafların atadıkları akademisyenlerden oluşan komisyon çalışmalarını acilen tamamlamalı ve tasarı bir an önce TBMM'ye sevk edilmeli ve yasalaştırılmalıdır. İş güvencesine en çok muhtaç olunan bir dönemde bu yasa çıkmayacak da ne zaman çıkacak?

6) Özelleştirmeler ile hiçbir ekonomik sorunun çözülemeyeceği de açıkça ortada olup, bundan vazgeçilmelidir. Aksi halde kamu çıkarları için büyük önem taşıyan bu kaynaklar, birkaç sermaye kesiminin çıkarı için heba edilecektir.

7) %40'a varan devalüasyon karşısında ücret ve maaşlardaki kayıplar mutlaka telafi edilmelidir.

8) Böylesi yüksek orandaki devalüasyonun etkisiyle fırlayan enflasyon, toplu iş sözleşmelerinde de mutlaka kriter olarak ele alınacaktır. Önceden ücretlere barajlar ilan etmenin işçilere karşı büyük bir haksızlık olduğunu, yaşanan bu son devalüasyon da ortaya koymuştur. Toplu iş sözleşme görüşmeleri ve kamu çalışanlarının ücret artışı öncesinde barajları ortaya koyan açıklamalardan vazgeçilmelidir.

Saygı ile duyurulur.

05 Mart 2001

PETROL ÜRÜNLERİ ZAMLARINA HAYIR!

Petrol-İş Sendikası Araştırma Servisi, "Petrol Ürünleri Zamlarına Hayır" isimli bir rapor yayınladı. Raporda, hükümetin izlediği zam politikası eleştirilerek, emek karşıtı politikalara son verilip üretim ve istihdam odaklı politikalar uygulandığı takdirde zamlara gerek kalmayacağı vurgulanıyor.

Raporun önsözünde Genel Başkan Mustafa Öztaşkın imzasıyla şu görüşlere yer verildi:

"Zam politikası ile çalışanların satın alma gücü düşürülüp, sermaye kesimine büyük bir gelir transfer edilecektir. Ama bu politika piyasalardaki dengeleri daha fazla bozup, bir sonraki evrede yeni krizlere zemin hazırlayacaktır."

Raporun girişinde, sendikanın petrol ürünlerinin üretildiği TÜPRAŞ'ın beş rafinerisinde üretim sürecine tam olarak hakim olduğu belirtilerek, sendika üyesi işçilerin bayram boyunca özveriyle çalışmaya devam edecekleri ve TÜPRAŞ'ın zam politikasının aracısı olarak kullanılmasının kabul edilemez olduğu ifade edildi.

Araştırma servisinin raporunda petrol ürünlerine yapılan zammın kaçınılmaz olmadığı vurgulanarak şu görüşlere yer verildi: "Emek karşıtı politikalardan vazgeçilip, üretim ve istihdam odaklı bir politikaya geçilmesi piyasalardaki fiyatların artması yönündeki eğilimleri tersine çevirebilir. Bunun için üretim ve istihdam odaklı politikaya geçiş sonucu yenileme yatırımlarının katkısı ile bir yıllık bir süre içinde verimlilik artışı sağlanabilir. Verimlilik sonucu elde edilen gelir ile petrol ithalatının devalüasyon nedeniyle artan yükü, önemli ölçüde telafi edilebilir.

Üretim ve istihdam odaklı politikalarla piyasaya verimlilik artışı mesajı verileceği için piyasalarda fiyatların artacağına ilişkin beklentiler de kırılmış olacak, fiyat artışı hızı düşecektir."

Raporda 1 Temmuz 1998'de uygulamaya geçirilen otomatik fiyat mekanizmasının Şubat 2001 devalüasyonuyla iflas ettiği vurgulanarak, şu değerlendirme yapıldı: "Eğer Şubat krizindeki devalüasyon oranı otomatik fiyat mekanizması aracılığıyla petrol ürünlerine yansıtılsaydı üretim piyasalarındaki çöküş bugünkünden daha büyük olacaktı."

"Petrol ürünleri sektörü ve TÜPRAŞ'ın kritik rolü" başlıklı bölümde TÜPRAŞ'ın özelleştirme kapsamından çıkartılması, yenileme ve genişleme yatırımlarının yapılması ve ithalat ve yurtiçi satış politikasının çok daha etkin hale getirilmesi ile petrol ürünlerine zam yapma politikasının sınırlanacağı ortaya konuluyor. "Uzun vadeli bir plan doğrultusunda yapılacak yenileme yatırımları ile TÜPRAŞ çok daha verimli hale gelebilir. Verimlilik artışı ne kadar büyük olursa elde edilen gelir de (katma değer) o ölçüde büyük olacak ve ham petrol fiyatlarının olumsuz etkilerinin telafi edilmesi imkanı artacaktır."

Raporun son bölümünde zamların durdurulması, "toplumun satın alma gücü düşürülmemelidir" talebiyle dile getirildi.

Zamların durdurulmasına ilişkin somut öneriler arasında akaryakıt tüketim vergisi oranının makul bir seviyeye düşürülmesi talebine de yer verildi. Vergi oranının düşürülmesi ile oluşacak açığın sermaye vergilerinin artırılması yolu ile karşılanabileceğine dikkat çekildi. Çözüm önerileri arasında, zam sürecinde stok tespitinin doğru yapılıp vergi kaçağının engellenmesi gerektiğine de vurgu yapıldı.

Hani Nerede Özelleştirmenin Sosyal Boyutuna İlişkin Vaatler?

POAŞ işvereni tarafından bugün (21 Mart 2001) itibariyle 112 üyemizin daha işten çıkarılacağı açıklanmıştır. Böylece İş Bankası ve Doğan Holding tarafından oluşturulan İş Doğan Yatırımları A.Ş.'ye 21 Temmuz 2000 tarihinde satılarak özelleştirilmesinden bu yana geçen 8 ay içinde POAŞ'ta çalışan 2227 üyemizden 1527'si işten çıkarılmıştır. İşten çıkarılma oranı %68,6 olmuştur. İşveren işten çıkardığı üyelerimizin yerine daha çok bireysel akit üzerinden istihdama gitmektedir.

POAŞ örneği özelleştirmelerin ekonomik olan yanı sıra, sosyal açıdan da ne denli ciddi sorunlara yol açtığını bir kez daha çarpıcı olarak ortaya koymaktadır.

Özelleştirme üzerine daha önce ileri sürdüğümüz tüm yaklaşımlarımızı doğrularken, aksini savunan ve özelleştirmelerin sosyal boyutu için politikalar oluşturduğunu açıklayan mevcut hükümet ise susmaktadır.

POAŞ'ın henüz yarıya yakını kamunun elindedir. Ancak mevcut hükümet bu hakkını asla kullanmayıp kamu yararına hiçbir girişimde bulunmamaktadır. Hani "altın hisse" ile özel sektörün "keyfiliği" önlenecekti?

POAŞ'ta yoğunlaşan işten atmalar üzerine Sn. Başbakan Ecevit dahil, ilgili bakanlar ve diğer Hükümet yetkileri ile, Türk-İş Yönetim Kurulu Üyeleri'nin de doğrudan katılımı ile görüşülmüş, özelleştirilen kuruluşlarda memur ve sözleşmeli personele tanınan yatay geçiş hakkının işçilere de tanınması yönünde teknik çalışmalar başlatılmıştı.

Bu çalışmanın geçen yıl bitmeden ve 2001 yılı ilk ayında tamamlanacağı sözü verilmesine rağmen, henüz bu konuda bir ilerlemenin olmayışı, her şeyden önce bizi oyalama anlamına gelir ve hükümet ciddiyeti ile bağdaşmaz.

POAŞ yönetimini keyfi işten atmalardan vazgeçmesi yönünde bir kez daha uarıyor, mevcut yasa ve uygulamalardan da yararlanarak işçi-işveren ilişkilerinde sendikayı geri planda görmenin çağdışı olduğunu, demokratik teamüllerle bağdaşmadığını, işletmelerde yeni maceralara zemin hazırladığını bir kez daha hatırlatmak isteriz. Biz reel sektörün sorunlarına sahip çıkarken, mevcut durumu fırsat bilerek işten atma ve sendikayı geri plana itme davranışlarından vazgeçmelidirler.

Mevcut hükümet yetkilileri de özellikle özelleştirme sonucu işini kaybedenlere yatay geçiş hakkını tanıma yönünde başlatmış oldukları çalışmaları daha fazla gecikmeden bitirmeliler. En azından özelleştirmenin sosyal yıkımları üzerine vermiş oldukları sözleri tutma sorumluluğunu taşısınlar.

21 Mart 2001

POAŞ'TA İŞTEN ATILAN İŞÇİ SAYISI: 1527

HANİ NEREDE ÖZELLEŞTİRMENİN SOSYAL BOYUTUNA İLİŞKİN VAATLER?

Basın ve yayının değerli temsilcileri

POAŞ işvereni tarafından bugün itibariyle 112 üyemizin daha işten çıkarılacağı açıklanmıştır. Böylece İş Bankası ve DOĞAN Holding tarafından oluşturulan İŞ-DOĞAN Yatırımları A.Ş.'ye 21 Temmuz 2000 tarihinde satılarak özelleştirilmesinden bu yana geçen sekiz ay içinde POAŞ'ta çalışan 2227 üyemizden 1527'si işten çıkarılmıştır. İşten çıkarılma oranı %68,6 olmuştur. İşveren, işten çıkardığı üyelerimizin yerine daha çok bireysel akit üzerinden istihdama gitmektedir.

POAŞ örneği, özelleştirmelerin ekonomik olanların yanı sıra, sosyal açıdan da ne denli ciddi sorunlara yol açtığını bir kez daha çarpıcı olarak ortaya koymaktadır.

Özelleştirme üzerine daha önce ileri sürdüğümüz tüm yaklaşımlarımız doğrulanırken, aksini savunan ve özelleştirmelerin sosyal boyutu için politikalar oluşturduğunu açıklayan mevcut hükümet ise susmaktadır.

POAŞ'ın henüz yarıya yakını kamunun elindedir. Ancak mevcut hükümet bu hakkını asla kullanmayıp kamu yararına hiçbir girişimde bulunmamaktadır. Hani "Altın Hisse" ile özel sektörün "keyfiliği" önlenecekti?

POAŞ'ta yoğunlaşan işten atmalar üzerine Sn. Başbakan Ecevit dahil, ilgili bakanlar ve diğer hükümet yetkilileri ve Türk-İş Yönetim Kurulu üyelerinin de doğrudan katılımı ile görüşmelerde bulunulmuş, özelleştirilen kuruluşlarda memur ve sözleşmeli personele tanınan yatay geçiş hakkının işçilere de tanınması yönünde teknik çalışmalar başlatılmıştı. Bu çalışma-

nın geçen yıl bitmeden ve 2001 yılının ilk ayında tamamlanacağı sözü verilmesine rağmen, henüz bu konuda bir ilerlemenin olmayışı, her şeyden önce bizi oyalama anlamına gelir ve hükümet ciddiyeti ile bağdaşmaz.

POAŞ yönetimini keyfi işten atmalardan vazgeçmesi yönünde bir kez daha uyarıyoruz. Mevcut yasa ve uygulamalardan da yararlanarak işçi-işveren ilişkilerinde sendikayı geri planda görmenin çağdışı olduğunu, demokratik teamüllerle bağdaşmadığını, işletmelerde yeni mecralara zemin hazırladığını bir kez daha hatırlatmak isteriz. Biz reel sektörün sorunlarına sahip çıkarken, işletme yönetimindekiler mevcut durumu fırsat bilerek işten atma ve sendikayı geri plana itme davranışlarından vazgeçilmelidirler.

Mevcut hükümet yetkilileri de özellikle özelleştirme sonucu işini kaybedenlere yatay geçiş hakkını tanıma yönünde başlatmış oldukları çalışmaları daha fazla gecikmeden bitirmeliler. En azından özelleştirmenin sosyal yıkımları üzerine vermiş oldukları sözleri tutma sorumluluğunu taşısınlar.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

27 Mart 2001

YILDA BİR BUÇUK MİLYONU BULAN İŞTEN ÇIKARMALARI ÖNLEYEMEYEN VE İNSANI TEMEL ALMAYAN PROGRAMI DESTEKLEMİYORUZ!

İŞ GÜVENCESİ YASASI İVEDİLİKLE ÇIKARILMALIDIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Çalışma Bakanlığı'na işverenler tarafından iletilen verilerden yaptığımız derlemeye göre 2000 yılında 774 bin 272 işçi işten çıkarılmıştır. 2000 yılında işten çıkarmalar son dört ayda sürekli yüksek seyretmiş ve ortalama her ay 160 bin işçi işten çıkarılmıştır. İşten çıkarmalar yoğun olarak inşaat, büro, tekstil, metal ve eğlence yerleri olarak sıralanmaktadır. Ancak gıda, kara taşımacılığı, petrol-kimya-lastik ve çimento-toprak iş kollarında da küçümsenemeyecek yoğunlukta işten çıkarmalar olmuştur. İşten ayrıldığı ifade edilenlerle birlikte 2000 yılında toplam 1 milyon 608 bin 696 kişi işinden olmuştur.

Bu veriler yalnızca bildirimde bulunanlar ve bildirilenlerdir. Oysa gerçek, en az bu rakamın iki katı olarak tahmin edilebilir. Bu durumda 2000 yılında işten çıkarılan sayısı bir buçuk milyon olarak belirtilebilir.

Bildirimlere göre son dokuz yılda işten çıkarılanların toplamı 4,2 milyon ve son beş yılda da 2,7 milyondur. Bu rakamların gerçeğin yarısı olduğu göz önüne alındığında, işten çıkarmaların çarpıcı boyutu net olarak ortaya çıkmaktadır.

Son verilere göre ülkemizde her yıl ücretli işçilerin %13'ü işten çıkarılmaktadır. Bu, çalışan her 100 işçiden 13'ünün her yıl işten çıkarıldığı anlamına gelir. İşten çıkarılma sorunu bu boyutta iken, şu günlerde program gereği ve bir "kurtuluş" gibi ivedilikle çıkarılması gündeme getirilen 15 yasa arasında İş Güvencesi Yasası yoktur. İnsanı temel almayan bir programın tarafımızdan kabul edilmeyip, aksine tüm gücümüzle de karşı çıkılacağının bir kez daha bilinmesini istiyoruz. Diğer kesimlerin, özellikle mali kesimin sorunlarının

çözümü için seferber olunuyor ancak çalışanların sorunları yok sayılıyor ve onlardan daha fazla özveri isteniyor.

İşten çıkarmaların çarpıcı boyutunu bir kez daha kamuoyunun dikkatine sunar, İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nın bir an önce çıkarılması gereğini belirtiriz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

***

İŞVERENLERİN ÇALIŞMA BAKANLIĞI'NA BİLDİRİMLERİNE GÖRE İŞTEN ATILAN VE AYRILAN SAYILARI (1992-2000)

	İşten atılanlar	İşten ayrılanlar	Toplam atılan-ayrılan
1992	386.566	602.790	992.356
1993	342.195	586.471	928.666
1994	479.152	712.905	1.192.057
1995	286.577	533.042	819.619
1996	417.827	765.917	1.183.744
1997	456.225	751.466	1.207.691
1998	350.925	432.340	783.265
1999	651.801	765.434	1.417.235
2000	774.272	834.424	1.608.696
1992-2000	4.148.540	5.984.789	10.133.329
Son beş yılda	2.651.050	3.549.581	6.200.631

2000 YILINDA İŞTEN ÇIKARILMA VE AYRILMALARIN AYLARA GÖRE DAĞILIMI	
Ocak	75.320
Şubat	140.658
Mart	72.461
Nisan	143.958
Mayıs	122.478
Haziran	294.153
Temmuz	56.756
Ağustos	63.223
Eylül	107.656
Ekim	191.001
Kasım	166.551
Aralık	174.481
Toplam	**1.608.696**

2000 YILINDA İŞTEN ÇIKARILAN VE AYRILANLARIN AYLARA GÖRE DAĞILIMI	
1. Tarım, orman, av. balık	11.073
2. Madencilik	19.483
3. Petrol, kimya ve lastik	46.570
4. Gıda sanayi	79.446
5. Şeker	1.024
6. Dokuma	204.767
7. Deri	11.384
8. Ağaç	19.844
9. Kâğıt	5.831
10. Basın ve yayın	8.147
11. Banka ve sigortacılık	28.375
12. Çimento, toprak, cam	42.121
13. Metal	136.423
14. Gemi	3.112
15. İnşaat	335.683
16. Enerji	13.582
17. Tic. büro eğt. güzel sa.	311.318
18. Kara taşımacılığı	60.411
19. Demiryolu taşımacılığı	7.102
20. Deniz taşımacılığı	16.795
21. Hava taşımacılığı	5.420
22. Ardiye ve antrepoculuk	7.468
23. Haberleşme	8.964
24. Sağlık	12.143
25. Konaklama, eğl. yerleri	124.169
26. Milli savunma	1.077
27. Gazetecilik	3.647
28. Genel işler	86.317
Toplam	**1.608.696**

Not: İşverenler tarafından Çalışma Bakanlığı'na iletilen ve 2000 yılı dışında çalışma istatistiklerinde yayınlanan verilerden oluşturulmuştur.

"Bir an önce İş Güvencesi Yasası'nı çıkarınız..."

SASA'da 82 Üyemiz İşten Çıkartıldı

"İşten çıkarmalar durdurulsun. Karşılıklı güven şimdi sağlansın."

"Bir an önce İş Güvencesi Yasası Çıkartılmalıdır."

Kıyımlar sürüyor. Son Olarak SASA'da yaşanan işten çıkarmalara ilişkin bir basın açıklaması yapan Genel Başkanımız Mustafa Öztaşkın, Hükümete bir çağrı yaparak bir an önce işten çıkarmaların durdulumasını ve İş Güvencesi Yasası'nın çıkartılmasını istedi.

" Adana'da kurulu Sabancı Grubunda yer alan Dupont/Sa Sasa Suni ve Sentetik Elyaf San. A.Ş.'de bugün (2 Nisan 2001) itibariyle 82 üyemiz işten atılmıştır. İşveren, işten atmaların daha da süreceğini ifade etmektedir. Dupont/Sa Sasa işverenini, işten atmaların durdurulması ve başka çözümlerin aranması yönünde bir kez daha uyarıyoruz. İçinde bulunduğumuz dönemde ise ekonomik krizden çıkış için tarafların özveride bulunmaları sürekli gündemde tutulmakta ve yalnızca bu amaçla Ekonomik Sosyal Konsey toplantıya çağrılmıştır. Oysa ekonomik krize işçiler yol açmamış ve ekonomik krizden de taraflar aynı ağırlıkta etkilenmemektedirler. Bu arada işverenlerin kriz döneminde "özveri" yerine, kendi çıkarları için fırsatçılık yaptıklarına da tanık olmaktayız. Örneğin 2001 yılının ilk 3 ayında işten atılan işçi sayısını, çeşitli verilere dayanarak 120 bin olarak tahmin etmekteyiz. Halen işten atmalar devam etmektedir. İşçilik maliyetlerinin imalat sanayi ortalaması olarak yüzde 5-6'lar gibi son derece düşük olduğu bir durumda yalnızca işçi atmak ile, şayet varsa krizden de kurtulunamaz. İşverenlere güç günlerinizde destek veren işçiyi, krizi bir fırsat bulup atmak hiçbir demokratik ve insani teamül ile açıklanamaz. Hele o işçinin sendikalaştığından işten atılması, çağdışı karanlık bir tavırdır. Hiç unutulmasın ki mevcut ekonomik krizin oluşumunda, ekonomiye yön verenlerin tümü sorumludur. Madem ki taraflardan özveri isteniyor, işverenler de üzerlerine düşeni yapsın ve kamu oyuna işten çıkarmaların durdurulduğunu açıklasınlar. Konuya ilişkin MESS açıklamasını da hatırlatmak isteriz. Krizi atlatmak için işverenlerin bizden isteklerine olumlu yaklaştık, onlar da işten atmaları durdursun. Karşılıklı güven şimdi sağlansın. Hükümete de soruyoruz: "İşçilerden özveri için ısrara devam ediyorsunuz, ancak 2 yıldır rafta beklettiğiniz İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nı neden henüz çıkarmıyorsunuz?

Bir an önce İş Güvencesi Yasası'nı çıkarınız."

Batman Şubemizde Tiyatro Günleri

Batman Şubemizin organizesini üstlendiği, Ankara Birlik Tiyatrosu'nun " ***BİR GÜZEL ÇİRKİN KRAL*** (Yılmaz Güney) " oyunu 29, 30 ve 31 Mart günleri olmak üzere 3 gün boyunca T.P.A.O. site sinemasında sahnelendi.

Danıştay kararına rağmen Batman Valiliği'nce oynanmasına izin verilmeyen oyun için yapılan girişimlersonucu tekrar izin alınarak oynandı.

Üç gün süreyle iki matine halinde oynanan oyuna üyelerimiz ve ailelerinin ilgisi büyük oldu.

02 Nisan 2001

SASA'DA 82 ÜYEMİZ İŞTEN ÇIKARILDI

İŞTEN ÇIKARMALAR DURDURULSUN, KARŞILIKLI GÜVEN ŞİMDİ SAĞLANSIN!

HÜKÜMETE: BİR AN ÖNCE İŞ GÜVENCESİ YASASI'NI ÇIKARINIZ!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Adana'da kurulu SABANCI Grubu'nda yer alan DUPONT/SA SASA Suni ve Sentetik Elyaf San. A.Ş.'de bugün (2 Nisan 2001) itibariyle 82 üyemiz işten atılmışlardır. İşveren, işten atmaların daha da süreceğini ifade etmektedir. DUPONT/SA SASA işverenini, işten atmaların durdurulması ve başka çözümlerin aranması yönünde bir kez daha uyarıyoruz.

İçinde bulunduğumuz dönemde ise ekonomik krizden çıkış için tarafların özveride bulunmaları sürekli gündemde tutulmaktadır ve yalnızca bu amaçla Ekonomik Sosyal Konsey toplantıya çağrılmıştır. Oysa ekonomik krize işçiler yol açmamış ve ekonomik krizden de taraflar aynı ağırlıkta etkilenmemektedirler.

Bu arada işverenlerin kriz döneminde "özveri" yerine, kendi çıkarları için fırsatçılık yaptıklarına da tanık olmaktayız. Örneğin 2001 yılının ilk üç ayında işten atılan işçi sayısını, çeşitli verilere dayanarak 120 bin olarak tahmin etmekteyiz. Halen işten atmalar devam etmektedir

İşçilik maliyetlerinin imalat sanayi ortalaması olarak %5-6'lar gibi son derece düşük olduğu bir durumda yalnızca işçi atmak ile şayet varsa

krizden de kurtulunamaz. İşverenlere güç günlerinde destek veren işçiyi, krizi bir fırsat görüp atmak hiçbir demokratik ve insani teamül ile açıklanamaz. Hele o işçinin sendikalaştığından işten atılması, çağdışı karanlık bir tavırdır. Hiç unutulmasın ki mevcut ekonomik krizin oluşumunda, ekonomiye yön verenlerin tümü sorumludur. Mademki taraflardan özveri isteniyor, işverenler de üzerlerine düşeni yapsın ve kamuoyuna işten çıkarmaların durdurulduğunu açıklasınlar. Konuya ilişkin MESS açıklamasını da hatırlatmak isteriz. Krizi atlatmak için işverenlerin bizden istediklerine olumlu yaklaştık, onlar da işten atmaları durdursun. Karşılıklı güven şimdi sağlansın.

Hükümete de soruyoruz? İşçilerden özveri için ısrara devam ediyorsunuz, ancak iki yıldır rafta beklettiğiniz İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nı neden henüz çıkarmıyorsunuz? Bir an önce İş Güvencesi Yasası'nı çıkarınız.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

20 Nisan 2001

TOROS GÜBRE'DE İŞÇİ KIYIMI

EKONOMİK KRİZ BAHANE EDİLİYOR

Hiç kuşkusuz yaşanan ekonomik kriz ülkemizin yaşamını, kalkınmasını, geleceğini ciddi olarak etkiliyor. Doların aşırı değerlenmesi, işletmeleri ve işyerlerini, firmaları zor duruma sokuyor. Bu anlaşılır bir şeydir.

Ancak anlaşılmayan, krizin yükünü işçiye, yoksula çektirmektir.

Sendikamızın TOROS Gübre'de, işçi kıyımı yapılmaması, soruna işçilerin işinden ve ekmeğinden edilmeden, yapılabilecek her türlü fedakarlığı karşılıklı görüşerek "evet" diyeceğini bildiren yaklaşımına karşı, işveren tarafı 75 işçinin iş akdini feshetme kararını uygulamıştır.

Tüm uzlaşma girişimlerimize, soruna işçi çıkarılmadan çözüm önerimize TOROS işvereninin cevabı ne yazık ki bu olmuştur.

TOROS Gübre'de bu tutuma karşı işçilerin tepkisi üretimi durdurmak olmuştur. Çünkü aynı faturanın yarın kaç kişiye kesileceği ve daha kaç kişinin kapıya konulacağı belli değildir.

Şu anda işçiler fabrika içerisinde beklemektedirler. Tepkiler daha genişlemeden, olaylar daha da sertleşmeden soruna çözüm bulunmalıdır.

Kriz öncelikle biz işçileri, ücretlileri vurdu. 100 liramız zaten 60'a, 50'ye indi. Krizin bütün yükünü her seferinde bize yükleme girişimlerinden vazgeçilmelidir.

İşimizin, ailemizin ve çocuklarımızın geleceğinin elimizden alınmasına izin veremeyiz. Böylesi ağır bir bedeli ödemeyeceğimiz bilinmelidir.

20 Nisan 2001

CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İNSANLIK DRAMI BİTMELİDİR!

F tipi cezaevi uygulamasına karşı başlayan ölüm oruçları, bugün gelinen noktada artık bir insanlık dramına dönüşmüş bulunmaktadır.

Cengiz Soydaş, Adil Kaptan, Bülent Çoban, Gülsüm Ada Dönmez, Fatma Ersoy, Nergis Gülmez, Tuncay Günel, Celal Alpay, Abdullah Bozdağ, Murat Çoban, Erol Evcil, Canan Kulaksız, Sedat Gürsel Akmaz ve en son Ender Can Yıldız. Belki de bu bildiri yazılırken ve kamuoyuna açıklanırken yenileri yaşama veda edecek. Düşüncesi, suçu, amacı ne olursa olsun ölenler, adıyla, soyadıyla eti-kemiği ile insandır. Hiç kimse böyle bir olay yaşanmıyormuş gibi davranamaz.

Hükümet, ölüm oruçlarına karşı olan tutumunu değiştirmek zorundadır. Öncelikle ölüm oruçlarının bitirilmesi için girişimde bulunan, çağrı çıkaran kişi ve kuruluşların sesine kulak vermeli ve hemen harekete geçmelidir.

Mahkumların F tipi cezaevlerinde, ortak yaşam alanlarından, kitap, radyo vb. imkanlarından mahrum bırakılarak tecrit edilmeleri, uluslararası cezaevleri standartları bakımından bir tür işkence sayılmaktadır.

Bu nedenle, adalet bakanının ölüm oruçlarının nedeni olan F tipi cezaevlerindeki kötü koşullara ilişkin Terörle Mücadele Yasası'nın 16. maddesi ile ilgili "yasa değişikliği gerekir" gerekçesi ölüm oruçlarının bitirilmemesinin nedeni olamaz.

Dahası, ölüm orucu yapanların kaldırıldığı hastanelerde tecrit edilmeleri ise akıl almaz bir paranoyadır.

Petrol-İş olarak insanın ve insan hayatının her şeyin üstünde bir değer taşıdığını bir kez daha hatırlatıyoruz. Yaşanan ekonomik krize, bir de

insanlık krizinin eklenmemesi için uyarıyoruz.

Cezaevlerindeki insanlık dramına kayıtsız kalmak insanlık suçudur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

25 Nisan 2001

BASIN VE YAYININ DEĞERLİ TEMSİLCİLERİ

KAR PLASTİK Bakalit San ve Tic. A.Ş. işyerinde çalışan 42 işçinin büyük çoğunluğu sendikamıza üye oldular. 1 Şubat 2001 tarihinde Çalışma Bakanlığı'na yetki tespiti başvurusunda bulunduk ve 11 Nisan 2001 tarihinde de yetki belgesini aldık.

Ancak işveren, işçilerin Petrol-İş'te sendikalaştıklarını öğrenir öğrenmez 30 Mart 2001 tarihinde dokuz üyemizi işten attı. Ayrıca noter getirterek işçilerin sendikamızdan istifa etmeleri, hem de işyerinden ihbar ve tazminatsız ayrılmaları ve bunun da noter tarafından tasdik edilmesi yönünde baskı yaptı. İşverenin sendikasızlaştırma amaçlı bu baskısı noter kanalı ile tarafımızdan tespit ettirilmekle beraber, bu arada üyelerimizden beşi daha işten atıldı.

İşten atılan üyelerimiz işyeri önünde beklemektedirler.

KAR PLASTİK'te çalışan üyelerimiz, en doğal ve aynı zamanda en temel anayasal hakları olan sendikalaşma haklarını kullandıklarından işlerinden olmuşlardır. Ayrıca ihbar ve kıdem tazminatlarından da vazgeçtikleri yönünde noter kanalı ile bir belge imzalamaya zorlanmışlardır. İşveren, sendika tanımama konusunda kendine sınır tanımamakta ve kölelik düzenindeymiş gibi hareket etmektedir. Şayet bu ülkede cumhuriyet ve demokrasi varsa, bir işveren hangi cesaret ve anlayışla böylesi kölelik koşullarını işçilere dayatabilir. Hiç kuşku yok, bir işveren böyle davranıyorsa, her şeyden önce mevcut mevzuat buna izin verdiğindendir. Bu arada sormak istiyoruz. Nerede sayın çalışma bakanı? Hani sendikalaştıklarından dolayı işçiler işlerinden olmayacaklardı? Sendikalaştıkları için işten atılan üyelerimiz burada, sayın çalışma bakanı nerede? Hani yıllardır söyleminde bulundukları İş Güvencesi Yasası?

Hangi demokratik ülkede sendikalaştıklarından dolayı işçiler işten atılabilmektedirler? Nasıl ki parlamentonun varlığı tartışılmıyorsa, işçilerin sendikalaşma hakları da tartışılamaz. Çünkü sendikalar demokrasinin vazgeçilemez bir kurumudur.

KAR PLASTİK'te çalışan üyelerimizin tek ama tek talepleri vardır. O da sendikalaşma. Bu hakkın gerçekleşmesi yönündeki mücadelemiz asla durmayacak ve sonuna değin bu mücadele sürdürülecektir.

KAR PLASTİK işverenini de işçilerin bu en doğal hakkı olan sendikalaşma haklarını tanımaya çağırıyoruz.

Bir sendika olarak temel görevimiz sendikal örgütlülüğümüzü genişletmek ve sağlamlaştırmaktadır. Bu yönde her türlü çaba ortaya konacaktır.

Durumu bir kez daha bilgilerinize sunar, basın toplantımıza katıldığınız için içten teşekkür ederiz.

Petrol-İş Sendikası Boğaziçi Şubesi adına
Reşat Tüysüz
Şube Başkanı

25 Nisan 2001

BASIN VE YAYININ DEĞERLİ TEMSİLCİLERİ

Seyrantepe-Kağıthane'de bulunan KAR PLASTİK Bakalit San. ve Tic. A.Ş. işyerinde sendikalaştırılan Petrol-İş üyeleri işten atılmaktadırlar. İşten atılanlar 30 Mart 2001 tarihinden buyana işyeri önünde beklemektedirler.

Sendikasızlaştırma amacıyla işverenin kullandığı baskı yöntemlerini anlatmak, en temel bir anayasal hak olan sendikalaşma hakkının kullanılmasına karşı KAR PLASTİK işvereninin ne denli hak tanımaz bir tutum içinde olduğuna kamuoyunun dikkatlerini çekmek ve tek talebimizin sendikalaşma hakkımızın kullanılması olduğunu vurgulamak amacıyla işyeri önünde aşağıda açıklanan tarih ve saatte bir basın toplantısı yapılacaktır.

Basın toplantısına katılım ve ilginizi bekler, saygılar sunarız.

Petrol-İş Sendikası
Basın Servisi

Basın toplantısı
Konu: Sendikasızlaştırma Amaçlı İşten Atmalar
Yer: KAR PLASTİK Bakalit San. ve Tic. A.Ş.
Adres: Seyrantepe Mah. Çelikay Sok. No: 16/18 Kağıthane, İst.
Tarih: 25 Nisan 2001
Saat: 12.00

26 Nisan 2001

HİÇBİR NEDENLE ÖLÜM ORUÇLARINA SEYİRCİ KALINAMAZ!

BU TUTUMUYLA HÜKÜMET SUÇLUDUR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

F tipi cezaevlerine karşı ve diğer bazı talepler de ileri sürülerek başlatılan ölüm oruçları 190. gününe gelmiş ve şimdiye değin 19 kişinin can verdiği kamuoyuna yansımıştır.

Hükümet yetkilileri ise konuya F tipinde ısrar ve diğer yaklaşımları ile başta baskıları sürdürme ve seyirci kalma yolunu tercih etmiş, konuyu umursamamış ve hatta eylemlerin bittiği yönünde açıklamalarda bulunmuştur. Sayın cumhurbaşkanı dahil çok sayıda kuruluş ve kişinin, sorunun, taleplere olumlu yaklaşımlarla çözülmesini dile getirmiş olmalarına rağmen mevcut hükümet kulaklarını tıkamaya devam etmiştir.

Bu arada ölüm orucunu başlatanlar ve konuya duyarlı kamuoyu hiçe sayılarak, yalnızca AB çevrelerinin tepkisinin önemsenmesi ise konunun, mevcut hükümetçe ele alınışının bir başka çarpıcı olumsuz yönüdür.

Ölüm orucunu sürdürenlerin hangi nedenle ceza evinde bulundukları veya hangi siyasetten oldukları konunun bir başka yönüdür. Her şeyden önce onlar birer candır ve olan da bir insanlık dramıdır. Bu duruma yol açılması asla ve asla hükümet olma ciddiyeti ve demokratik rejimler ile bağdaşmaz. Kayıtsız kalınması, hükümetin suç işlemesidir. Hükümet elinde bulunan insanların can güvenliğini sağlamadığı gibi, adeta tersine bir tutum içindedir.

F tipi cezaevleri, mahkumları çifte cezalandırmanın, suçluluğu henüz

yargı tarafından kesinleştirilmemiş olsa da cezalandırılmalarının yine de sürdürülmesi anlamına gelmektedir.

Hükümet bu tutumundan bir an önce vazgeçerek "iyi terörist", "kötü terörist" gibi çifte standartlara başvurmadan ölüm orucu eylemini sürdürenlerle görüşmeli ve ölüm oruçlarına son verilmesi yönünde daha fazla gecikmeden üzerine düşeni yapmalıdır.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

27 Nisan 2001

İŞ GÜVENCESİ YASASI'NA MİSİLLEME VE KALDIRILMASINA ADIM: "KIDEM TAZMİNATI FONU"

Basın ve yayının değerli temsilcileri

İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması gündeme getirilirken, TİSK önce kıdem tazminatlarının kaldırılmasını bir misilleme olarak öne sürdü. Ancak bu yöndeki ısrarları tutmayınca bu kez daha önce de zaman zaman dile getirilen "Kıdem Tazminatı Fonu" gündeme sokulmaya çalışmaktadırlar. Çalışma bakanı kıdem tazminatları konusunda işçi ve işverenin sorunlar yaşadığını, kapanan işyerlerinde işçilerin kıdem tazminatlarını alamadıklarını ve işverenlerin kendilerine yük getirdiğinden yakındıklarını ileri sürerek yasanın Mayıs ayı başında Bakanlar Kurulu'nda imzaya açılacağını belirtti ve bunu da bir "devrim" olarak iddia etti.

Bütçe dışı fonlar kaldırılırken Kıdem Tazminatı Fonu'nun getirilmesi, İş Güvencesi Yasası'na karşı bir misilleme ve kıdem tazminatının kaldırılması yönünde bir manevradır. Oysa getirilmekte olan yasa, 158 sayılı ILO Sözleşmesi ve AB ülkelerinde var olan standartların altında güvenceler öngörmektedir. İşverenler de bu gerçeği çok iyi biliyorlar, ancak bir bardak suda fırtına koparmayı sürdürüyorlar. Bu kriz ortamında "ne koparırsak kâr" diye fırsatçılık yapıyorlar.

İşverenlerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bildirdikleri rakamlara göre Türkiye'de 1992-2000 döneminde toplam işten çıkan ve ayrılanlar içinde; emeklilik nedeniyle işten çıkanların oranı %3,3, işyerleri kapanarak işinden olanların oranı %1,1, malulen emekli olanların oranı %0,1, ölenlerin oranı %0,2 ve işten atılanların oranı ise %40,9'dur.

Bu oranlar karşısında acil olarak yapılması gereken, işten çıkarılanların

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No:25 Üsküdür, İstanbul Petrol-İş Dergisi'nin Ek'idir.
Tel: 0216-391 66 67 Faks: 0216-391 66 78/310 40 12
Web Sitesi: www.petrol-is.org.tr e-posta: petrol@turk.net

İŞ GÜVENCESİ YASASINA MİSİLLEME VE KALDIRILMASINA ADIM: "KIDEM TAZMİNATI FONU"

Basın ve Yayının
Değerli Temsilcileri

27 Nisan 2001

İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması gündeme getirilirken, TİSK önce kıdem tazminatlarının kaldırılmasını bir misilleme olarak öne sürdü. Ancak bu yöndeki ısrarları tutmayınca bu kez daha önce de zaman zaman dile getirilen "kıdem tazminatı fonu" gündeme sokulmaya çalışmaktadırlar. Çalışma Bakanı kıdem tazminatları konusunda işçi ve işverenin sorunlar yaşadığını, kapanan işyerlerinde işçilerin kıdem tazminatlarını alamadıklarını ve işverenlerin kendilerine yük getirdiğinden yakındıklarını ileri sürerek yasanın Mayıs ayı başında Bakanlar Kurulu'nda imzaya açılacağını belirtti ve bunu da bir "devrim" olarak iddia etti.

Bütçe dışı fonlar kaldırılırken kıdem tazminatı fonunun getirilmesi, İş Güvencesi Yasasına karşı bir misilleme ve kıdem tazminatının kaldırılması yönünde bir manevradır. Oysa getirilmekte olan yasa ILO 158 Sayılı Sözleşmesi ve AB ülkelerinde var olan standartların altında güvenceler öngörmektedir. İşverenler de bu gerçeği çok iyi biliyorlar ancak bir bardak suda fırtına koparmayı sürdürüyorlar. Bu kriz ortamında "ne koparırsak kar" diye fırsatçılık yapıyorlar.

İşverenlerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bildirdikleri rakamlara göre Türkiye'de 1992-2000 dönemi toplam işten çıkan ve ayrılanlar içinde; emeklilik nedeniyle işten çıkanların oranı %3,3, işyerleri kapanarak işinden olanların oranı %1,1, malulen emekli olanların oranı %0,1, ölenlerin oranı %0,2 ve işten atılanların oranı ise %40,9'dur.

Bu oranlar karşısında acil olarak yapılması gereken işten çıkarılanların korunması ve tek güvenceleri olan kıdem ve ihbar tazminatlarının yeter düzeyde ödenmesidir. Asıl ağırlıklı düşünülmesi gereken bu durumdaki işçilerdir. Elbette emeklilik, malullük, ölüm ve işyerinin kapanması hallerinde de, yine tek güvenceleri olan kıdem tazminatı ödemeleri sürdürülmelidir.

Şayet Çalışma Bakanlığı işyerlerinin kapanması durumunda işçilerin kıdem tazminatı ve ödenmeyen ücretlerini güvenceye almak istiyorsa bizlerin yıllardır dile getirmekte olduğu, İcra ve İflas Yasası'nda önceliği işçi alacaklarına verecek biçimde değiştirmeleridir.

Çalışma Bakanı'nın açıkladığı kadarı ile bilinen kıdem tazminatı fonu ciddi riskler içermektedir. Her şeyden önce kıdem ve ihbar tazminatları işten atmalarda işveren açısından caydırıcı bir nitelik de taşımaktadır. Böylesi bir yükü olmayan bir işveren istediği gibi işçi atabilecektir. Yine Bakanlık istatistiklerine göre 2000 yılında 1 milyon 608 bin 696 kişi işten ayrılırken, 1 milyon 781 bin 486 kişi işe girmiştir. İşçi giriş-çıkış devrinin yüksek olduğu bir ortamda emekliler için hazırlanacak bu fon işlevsiz olacaktır. Kaldı ki özel sektörde emekli olan işçi oranı son derece düşüktür. Diğer yanda ise fon ile yeni bir bürokratik prosedür, oyalayıcı işlemler ve ödeme durumunda belirsizlikler söz konusudur. İşverenlerin bu fona ne denli ödemede bulunacakları ise, mevcut SSK alacaklarının yüksekliğinden kolayca tahmin edilebilir. Tüm bunların ötesinde asıl tehlike kıdem tazminatlarının yavaş yavaş budanmasına bu fon uygulaması ile zemin hazırlanabilmesi ve yumuşak geçiş için bir basamak oluşturulabilmesidir.

Kıdem tazminatları Türkiye'de işçilerin 1936 yılından bu yana 65 yıldır sahip oldukları bir haktır. Her ne kadar çeşitli budamalardan geçirilmiş ve tavan getirilmiş olsa da yine de çalışanların tek ama tek güvencesidir. İş güvencesini sağlamaktan uzak ancak bir ilk adım ve psikolojik nedenlerle desteklediğimiz İş Güvencesi Yasası ile kıdem tazminatı hakkı asla karşı karşıya konamaz, yerine ikame edilemez. Çünkü her ikisinin de işlevleri farklıdır.

Bu hakkımıza el uzatılması demek, sendikalı, sendikasız ve kamu çalışanı ile birlikte tüm çalışanların en geniş ve etkin tepki göstermelerine davettir.

Merkez Yönetim Kurulu adına

Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

korunması ve tek güvenceleri olan kıdem ve ihbar tazminatlarının yeter düzeyde ödenmesidir. Asıl ağırlıkla düşünülmesi gereken bu durumdaki işçilerdir. Elbette emeklilik, malullük, ölüm ve işyerinin kapanması hallerinde de yine tek güvenceleri olan kıdem tazminatı ödemeleri sürdürülmelidir.

Şayet Çalışma Bakanlığı işyerlerinin kapanması durumunda işçilerin kıdem tazminatını ve ödenmeyen ücretlerini güvenceye almak istiyorsa bizlerin yıllardır dile getirmekte olduğu gibi, İcra ve İflas Yasası'nda, önceliği işçi alacaklarına verecek biçimde değişiklik yapmalıdırlar.

Çalışma bakanının açıkladığı kadarıyla bilinen Kıdem Tazminatı Fonu ciddi riskler içermektedir. Her şeyden önce kıdem ve ihbar tazminatları işten atmalarda işveren açısından caydırıcı bir nitelik de taşımaktadır. Böylesi bir yükü olmayan bir işveren istediği gibi işçi atabilecektir. Yine bakanlık istatistiklerine göre 2000 yılında 1 milyon 608 bin 696 kişi işten ayrılırken, 1 milyon 781 bin 486 kişi işe girmiştir. İşçi giriş-çıkış devrinin yüksek olduğu bir ortamda emekliler için hazırlanacak bu fon işlevsiz olacaktır. Kaldı ki özel sektörde emekli olan işçi oranı son derece düşüktür. Diğer yanda ise fon ile yeni bir bürokratik prosedür, oyalayıcı işlemler ve ödeme durumunda belirsizlikler söz konusudur. İşverenlerin bu fona ne denli ödemede bulunacakları ise, mevcut SSK alacaklarının yüksekliğinden kolayca tahmin edilebilir. Tüm bunların ötesinde asıl tehlike bu fon uygulaması ile kıdem tazminatlarının yavaş yavaş budanmasına zemin hazırlanabilmesi ve yumuşak geçiş için bir basamak oluşturulabilmesidir.

Kıdem tazminatları Türkiye'de işçilerin 1936 yılından bu yana 65 yıldır sahip oldukları bir haktır. Her ne kadar çeşitli budamalardan geçirilmiş ve tavan getirilmiş olsa da yine de çalışanların tek ama tek güvencesidir. İş güvencesini sağlamaktan uzak olan ancak bir ilk adım ve psikolojik nedenlerle desteklediğimiz İş Güvencesi Yasası ile kıdem tazminatı hakkı asla karşı karşıya konamaz, birbirlerinin yerine ikame edilemez. Çünkü her ikisinin de işlevleri farklıdır.

Bu hakkımıza el uzatılması demek, sendikalı, sendikasız ve kamu çalışanı ile birlikte tüm çalışanların en geniş ve etkin tepki göstermelerine davet demektir.

1 Mayıs'ta Alanlardaydık

2001 yılı 1 Mayıs kutlamaları ülkemizde ve dünyada çeşitli etkinliklerle gerçekleştirildi...

İstanbul:

Sabahın erken saatlerinden itibaren mecidiyeköy, şişli ve perpa önüde pankartlar altında toplanmaya başlanıldı... Aynı saatlerde 1977 yılı 1 Mayıs'ında Taksim'de düzenlenen karanlık bir katliam sonucu yaşamını yitiren 34 kişinin anısına, kazancı yokuşunun başına karanfiller bırakılıyordu...

Mitinge katılmak için toplanma yerlerinde buluşan sendikalar, meslek odaları, demokratik kuruluşlar ve siyasi partiler pankartları arkasında ellerinde taşıdıkları döviz ve flamalarla sloganlar atarak Çağlayan Meydanı'na doğru yürüyüşe geçtiler...

Miting alanının yetersizliği nedeniyle, konuşmalar başladığında alana doğru yürüyüş devam ediyordu...

Genel Başkanımız Mustafa Öztaşkın ve Genel Merkez Yöneticilerimiz ile Trakya, İstanbul, İst.Boğaziçi, İst.Rumeli, İst.Anadolu ve Gebze Şubelerimizin Başkan ve Şube Yöneticileri ile bağlı işyerlerimizden temsilciler ve üyelerimiz ile sendikamız çalışanları da mitingde hazır bulundular. Mecidiyeköy çıkışından Çağlayan meydanına kadar sendikamız pankartı ile yapılan yürüyüşte sendikalaşma mücadelesi sonucu işten atılan Kar Plastik işçileri de aramızdaydı.

Türk-İş, Hak-iş, DİSK ve KESK tarafından birlikte dü-

01 Mayıs 2001

1 MAYIS'TA ALANLARA DAVET EDİYORUZ!

1 MAYIS 2001

İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ

TÜRK-İŞ/HAK-İŞ/DİSK/KESK

Emekçiler, işçiler, emekliler, esnaflar, çiftçiler, gençler, kadınlar!

Ekonomi krizde, siyaset krizde; demokratikleşme krizi ise sürüyor!

Yüzünü IMF'ye, sırtını emekçiye ve demokrasiye dönenler, ülkeyi iflasın eşiğine getirdi!

Halkı seçimden seçime sözde hatırladılar, emekçiye söz hakkı tanımadılar!

Kendi bildiklerini okumayı, demokrasi sandılar!

Her krizde cebimize giren eller çoğaldı. Krizi yaratanlar boğazımızı daha çok sıktı.

Çoluk çocuğumuzun nafakasına el konuldu. Borçları harcayan bizmişiz gibi ödememiz istendi!

Her gün biraz daha yoksullaştık. Cebimize giren para ufaldı, ama fiyatlar artmaya devam etti.

"Borç yiğidin kamçısıdır" politikası izlediler, vergi toplamadılar, sıkıntıları emekçilere yıktılar!

Her seferinde ücretlerimize göz diktiler, yetmedi işimize tereddütsüz son verdiler!

“Küreselleşiyoruz” diye diye, yolsuzluk ve yoksulluk getirdiler!

Son 20 yılda her krizde böyle oldu. IMF partileri, hep bizlerden fedakarlık bekledi. Şimdi yeni program açıklandı. Ülkenin kurtuluşunun bu programdan geçtiğini söylüyorlar! Oysa “yeni” dedikleri, daha dün çöken “program”.

Gazetelere çarşaf çarşaf ilan verip “enflasyonla savaşı kazanıyoruz” diyenler onlardı.

Topluma sırtını dönenler kriz başlayınca, “aynı gemideyiz, hepimiz fedakarlık etmeliyiz” diyenler yine onlar!

Artık bu masallara, yalanlara son verme zamanı. Artık sermayenin ve IMF’nin politikalarına “dur” deme, demokrasiyi yeşertme zamanı!

Artık “Yolsuzluğa ve Yoksulluğa Hayır” deme zamanı!

Artık IMF’nin değil, emekçilerin programına “EVET” deme zamanı!

Artık işçinin, kamu çalışanının, emeklinin, işsizin yani tüm emekçilerin sesini duyurma, gücünü gösterme zamanı!

Artık emek ve demokrasiden yana güçlerimizi birleştirme, haklarımızı arama, hesap sorma zamanı!

1 Mayıs 2001, gücümüzün gösterileceği bir gün olmalı!

1 Mayıs 2001, “Kahrolsun IMF, Bağımsız, Demokratik TÜRKİYE” sloganının çınladığı gün olmalı!

1 Mayıs 2001, demokrasi, özgürlük ve barış taleplerimizi yükselttiğimiz gün olmalı!

Kadın, erkek, genç, yaşlı tüm emekçiler omuz omuza durmalı!

İş ve aş için; barış ve eşitlik için, her türlü sömürüye dur demek için,

İçeride ve dışarıda insanca yaşamak; cezaevlerinde ölümleri durdurmak için,

Türkiye’nin dört bir yanı emekçilerle dolmalı,

Yolsuzluğa ve yoksulluğa karşı “Özgür Emek, Demokratik Türkiye” talebi dalga dalga Ankara’ya ulaşmalı.

En sağır kulaklar, en kör gözler bile emekçilerin sesini duymalı, gücünü görmeli.

Sadece kendimiz için değil, çocuklarımızın ve toplumun geleceği için alanları doldurmalıyız.

Öyleyse işçisi, kamu çalışanı, emeklisi, genci, kadını ve işsizi ile

EKMEK, BARIŞ VE DEMOKRASİ İÇİN HAYDİ 1 MAYIS'A

HAYDİ ALANLARA!

YOLSUZLUĞA VE YOKSULLUĞA HAYIR!

02 Mayıs 2001

YÜKSEK ORANDA SSK-İŞSİZLİK SİGORTASI PRİM TABAN VE TAVAN ARTIŞI, ÜCRETLERİ ÖNEMLİ ÖLÇÜDE DÜŞÜRECEK, İSTİHDAMI OLUMSUZ ETKİLEYECEK VE KAYIT DIŞILIĞI TEŞVİK EDECEKTİR

SON PRİM ARTIŞLARI GERİ ALINMALIDIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

30 Nisan 2001 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu kararı ile SSK priminin esas ücretin taban ve tavanı, yine buna bağlı olarak işsizlik sigorta primlerinin taban ve tavanı belirlenmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun 506 sayılı Sosyal Sigortalar Yasası'nın değişik 78. maddesi uyarınca yapılan bu değişiklik ile SSK primine esas taban ücreti 150 milyon TL'den 210 milyon TL'ye, tavan da 600 milyon TL'den tabana göre beş kat artırılarak 1 milyar 50 milyon TL'ye çıkarılmıştır. Böylece taban %40, tavan %75 oranında artırılmıştır. İşsizlik sigorta primleri işçi payı da taban 3 milyon TL'den 4 milyon 200 bin TL'ye, tavan da 12 milyon TL'den 21 milyon TL'ye çıkarılmıştır.

Öngörülen enflasyona göre belirlenip yüksek enflasyon karşısında gerçek değeri yarıya yakın erimiş ücretlerden böylesine yüksek SSK ve işsizlik sigorta primlerinin kesilmesi, açıkça ücretlerin bir başka yöntemle düşürülmesi ve ücretlinin açlığa mahkum edilmesidir.

Ücretlerin artırılması gerektiği bir durumda, sıfır ücret dayatması yanında bir de böylesi bir darbenin daha indirilmesi her şeyden önce mevcut hükümetin ücretlilere sefalet yaşamını layık gördüğü anlamına gelmektedir.

Ayrıca getirilen bu yüksek prim oranları istihdamın maliyetini artıracağından, zaten küçülmekte olan istihdamı daha da olumsuz etkileyecek ve kayıt dışılığa itecektir. Yine 1,5 katrilyon TL'yi bulan SSK prim alacaklarına yenileri eklenecektir.

Hükümetin, beş milyon dolayında olduğu ifade edilen kayıt dışı istihdamı SSK kapsamına alacağına, ödenmeyen 1,5 katrilyon TL tutarındaki SSK alacağını toplayacağına, çözüm olarak yalnızca yüksek prim artışlarına başvurması bir aczin ifadesi olmaktadır.

Kararını 30 Nisan'da alıp, 1 Nisan'dan itibaren uygulamaya sokan Bakanlar Kurulu'nun dayanılamaz yükseklikteki bu prim artıran kararı geri alınmalıdır. Hükümet, 506 sayılı yukarıda adı geçen yasanın 8. maddesini değiştirerek, prim oranlarını makul düzeyde belirleyecek yeni bir sistem getirmelidir. Yapılacak tüm bu değişiklikler tarafların bir araya gelmesi ve mutabakatın sağlanması ile gerçekleştirilmelidir.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Üç Yıldız Sünger ve Kauçuk San. A.Ş. İşçileri Sendikalaşma Mücadelelerini Sürdürüyorlar...

"Sendikalı Olmak İstiyoruz..."

Üç Yıldız Sünger ve Kauçuk San. A.Ş.'de çalışan 270 işçiden, 200'ü Sendikamız Bursa Şubesi kapsamında üye oldular. Bunun üzerine Çalışma Bakanlığı'na yetki başvurusunda bulunuldu. Ancak işveren, 8 Mayıs 2001 tarihinde üye olan işçilerin tümünü işten çıkardı.

270 üyemiz işyeri önünde eylemlerine devam ediyorlar. Üç Yıldız işçileri birlik içinde hareket ederek sendikalaşma haklarına tüm güçleri ile sahip çıkmaktadırlar. Kriz döneminde bile gereken özveride bulunan vebundan böyle de üzerine düşen görevleri yapacaklarını açıklayan Üç Yıldız işçilerine,işveren sadece sendikalı oldukları için karşı çıkmaktadır.

Üç Yıldız işverenini, işçilerin en doğal ve temel hakları olan sendikalaşmalarına karşı baskıuygulamaktan vazgeçmeye ve yıllardır işyerinde hizmet eden işçilerin de hak ve özgürlüklerinin olduğunu idraka çağırıyoruz. Ayrıca tüm Petrol-İş'in, direnen 270 işçinin

yanında olduğunun da bilinmesini isteriz.

Sayın Çalışma Bakanı'na seslenmek istiyoruz. İşte size somut bir örnek... İşçiler yalnızca sendikalaştıklarından dolayı, tümü birden kapı önünde bekletilmektedirler. İş Güvencesi Yasa Tasarısı'ının yasalaşmasının gündemde olduğu bugünlerde, sendikalaştıklarından dolayı kapı önünde bekletilen işçilerin oluşu tam bir çelişkidir. Sizi konuştuklarınızı uygulamaya davet ediyoruz.

Üç Yıldız işçilerinin tek istedikleri sendikalı olmak. İşçilerin bu en demokratik ve en doğal haklarının tanınmasında Sn.Çalışma Bakanı Yaşar Okuyan, ısrarla dile getirdikleri uygulamada duyarlı olmak ve sözlerine sahip çıkmak durumundadır.

Gözaltılar veya bir başka baskı uygulamaları Üç Yıldız işçilerinin mücadelesini etkilemeyecektir.

Üç Yıldız işçilerinin verdiği bu örnek mücadele başarı ile sonuçlanıncaya kadar sürecektir.

09 Mayıs 2001

SENDİKALAŞTIKLARINDAN DOLAYI 270 İŞÇİ KAPI ÖNÜNDE! HANİ SENDİKALAŞTIKLARINDAN İŞTEN ATMA OLMAYACAKTI?

SAYIN ÇALIŞMA BAKANINI KONUŞTUKLARINI UYGULAMAYA VE GEREKEN DUYARLILIĞI GÖSTERMEYE ÇAĞIRIYORUZ!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ÜÇ YILDIZ Sünger ve Kauçuk San. A.Ş.'de çalışan 270 işçiden, 200'ü sendikamızın Bursa şubesine üye olmuşlardır. Çalışan işçilerin çoğunluğunun sendikamıza üye olması üzerine 7 Mayıs 2001 Pazartesi günü Çalışma Bakanlığı'na yetki tespiti başvurusunda bulunulmuştur.

Ancak ÜÇ YILDIZ işvereni sendikamızın bu başvurusunun daha ikinci gününde 8 Mayıs 2001 Salı günü işyerinin "tatile gittiğini" açıklayarak, servisleri kaldırtmış, kapılarını işçilere kapatmıştır. 270 işçi bugün ikinci gün olarak Demirtaş Mevkii Yalova Yolu 12. km'de bulunan bu işyeri önünde bekleyişlerini sürdürmektedir.

İşçiler sendikalı olma haklarına tüm güçleri ile sahip çıkmaktalar ve birlik içindeler. Kriz döneminde gereken özveride bulunduklarını ve bundan böyle de üzerlerine düşeni yapacaklarını açıklayan işçilere, yalnızca sendikalı olduklarından dolayı işveren karşı bir tavır sergilemektedir.

ÜÇ YILDIZ işverenini, işçilerin en doğal ve yasal hakları olan sendikalaşmalarına karşı baskı uygulamaktan vazgeçmeye ve yıllardır işyerinde hizmet eden işçilerin de hak ve özgürlüklerinin olduğunu idraka çağırıyoruz. Ayrıca tüm Petrol-İş'in direnen 270 işçinin yanında olduğunun da bilinmesini istiyoruz.

Şu anda sayın çalışma bakanına seslenmek istiyoruz. İşte size somut bir örnek;

işçiler yalnızca sendikalaştıklarından dolayı tümü birden kapı önünde bekletilmektedir. İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nın yasalaşmasının gündemde olduğu bugünlerde, sendikalaştıklarından dolayı kapı önünde bekletilen işçilerin olması tam bir çelişkidir. Sizi konuştuklarınızı uygulamaya davet ediyoruz.

İşçilerin tek istedikleri sendikalı olmak. İşçilerin bu en demokratik ve en doğal haklarının tanınmasında Sn. Çalışma Bakanı Yaşar Okuyan, ısrarla dile getirdiklerini uygulamada duyarlı olmak ve sözlerine sahip çıkmak durumundadır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

17 Mayıs 2001

SENDİKALAŞTIKLARINDAN DOLAYI 270 İŞÇİ ÖNCE KAPI ÖNÜNE KONDU!

10 GÜN KAPI ÖNÜNDE BEKLEYEN İŞÇİLER ŞİMDİ DE GÖZALTINA ALINDI!

OYSA SAYIN ÇALIŞMA BAKANI "İŞÇİLERİN SENDİKALAŞMA HAKKI ENGELLENEMEZ" DEMİŞTİ!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ÜÇ YILDIZ Sünger ve Kauçuk San. A.Ş.'de çalışan 270 işçiden, 200'ü sendikamızın Bursa şubesine üye olmuşlardı ve Çalışma Bakanlığı'na yetki başvurusunda bulunulmuştu. Ancak işveren, 8 Mayıs 2001 tarihinde işçilerin tümünü kapı önüne koymuştu.

Demirtaş Mevki, Yalova Yolu 12. km'de bulunan bu işyeri önünde, hak etmiş oldukları ödemelerin yapılması için beklemelerinin dokuzuncu gününde 129 ÜÇ YILDIZ işçisi ile sendikamız Bursa şube başkanı Nuri Han ve idari sekreter Efraim Tümer 16 Mayıs akşamı gözaltına alınmışlardır.

Oysa sendikalaştıklarından dolayı işten atılan 270 işçinin bu durumu sayın çalışma bakanına merkez yönetim kurulumuz tarafından bir yazı ile ve bizzat ziyaret edilerek de iletilmiş, kendisinden konu ile ilgilenileceği, müfettişler gönderileceği ve sendikalaşma haklarının engellenemeyeceği yönünde sözler alınmıştı.

ÜÇ YILDIZ işvereninin, işçilerin anayasal ve yasal hakları olan sendikalaşma haklarını tanıması, özellikle sendikalaştıklarından dolayı işten atılmaların olmayacağının gündemde olduğu bu günlerde en doğal bir beklenti olurken,

işyeri önünde yalnızca alacakları için bekleyen işçilerin gözaltına alınmaları hiçbir demokratik teamül ile bağdaşmaz.

Sormak gerekir; "hani nerede kaldı ulusal ve uluslararası mevzuattan kaynaklanan sendikalaşma hakkımız?", "yalnızca alacakları için kapı önünde bekleyen işçiler, sayın çalışma bakanının da doğrudan ilgilendiği bir durumda nasıl gözaltına alınırlar?", "sendikalaşma hakkı istemek yasa dışı muamelesi görmek mi demektir?", "yoksa bu ülkeyi bilinmeyen güçler mi yönetiyor?"

Gözaltına alınan 129 işçi, Bursa şubemiz başkan ve idari sekreteri derhal serbest bırakılmalı, işçilerin sendikalaşma hakkı tanınmalıdır.

Bu yönde başta sayın çalışma bakanı olmak üzere, "demokrasiden yanayım" diyen tüm hükümet yetkililerini sorumluluk ve göreve çağırıyoruz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

08 Haziran 2001

ŞİŞE-CAM GREVİNİN ERTELENMESİ, GREV HAKKINA VE SENDİKAL ÖZGÜRLÜKLERE İNDİRİLEN BÜYÜK BİR DARBEDİR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Kristal-İş Sendikası'nın ŞİŞE-CAM işyerlerinde 24 Mayıs'tan bu yana sürdürdüğü grevin Bakanlar Kurulu kararı ile ertelendiğini ve bugün itibariyle işbaşı yapılacağını öğrenmiş bulunmaktayız.

Demokrasi ile bağdaşmayan biçimde 6000 ŞİŞE-CAM işçisinin sürdürdüğü grev, haklı taleplerinin kabulü ile sona ereceğine, bizzat mevcut hükümetin işveren tarafını tutmasıyla, Bakanlar Kurulu kararı ile grevleri erteleme yolu seçilmiştir.

ILO Genel Kurulu'nun yapıldığı bir sırada hükümetin açıkça grev hakkını ve sendikal özgürlükleri çiğneme anlamına gelen söz konusu grev ertelemesini son derece haksız bir uygulama olarak değerlendiriyoruz.

Hükümetin, işçi-işveren uyuşmazlıklarında demokratik bir tutum takınması gerekirken, böylesi açık bir tavırla işveren yanlısı olması, ekonomik krizin yalnızca ücretlilere yıkılması anlayışının da bir sonucu olmaktadır.

Grev ertelemesi kaldırılmalı, ŞİŞE-CAM işçilerinin haklı talepleri kabul edilmelidir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Çavdar
Genel Sekreter

12 Haziran 2001

HÜKÜMET, BOR MADENLERİNİN ÖZELLEŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN YÜRÜTMEYİ DURDURMA KARARINA UYMALI VE BU MADENLERİ ÖZELLEŞTİRME KAPSAMINDAN ÇIKARMALIDIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Bilindiği gibi, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı kararı ile ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamına alınarak hazırlık işlemine tabi tutulmasına, hazırlık işlemlerinin ilgili Devlet Bakanlığı ve ETİ Holding A.Ş. tarafından Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile işbirliği içerisinde yürütülmesine ve hazırlık işlemlerinin altı ay içerisinde tamamlanmasına karar verilmiş ve bu karar 06.01.2001 tarih ve 24279 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştı.

Sendikamız tarafından Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun hukuka aykırı olan bu kararının iptali için, Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin 2001/168 esas sayılı dosyası ile açılan davada mahkeme, açıkça hukuka aykırı olan ve uygulanması durumunda giderilmesi güç zararlara yol açabilecek nitelikte bulunan dava konusunda işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

Mahkemenin bu kararında, ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamına alınarak hazırlık işlemine tabi tutulması, nihai işlem niteliğindeki özelleştirme aşamasına kadar olan idari işlemler zincirinin parçasını oluşturduğu, 1982 Anayasası'nın 168. maddesinde tabii servetler ve kaynakların devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu, bunların aranması ve işletilmesi hakkının devlete ait bulunduğu temel ilkesinden hareketle, 2840 sayılı Yasa uyarınca devlet eliyle aranacak ve işletilecek olan bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerini aramak, işletmek ve

işlettirmek konusunda ETİ Holding A.Ş.'nin yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Bu nedenle, devletçe aranması ve işletilmesi gereken madenlerin aranması, işletilmesi, zenginleştirilmesi ve gerektiğinde bunlardan kimyasal işlemler vs. yollarla bor bileşikleri üretilmesi konusunda her türlü hakka sahip olan ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamına alınması ve nihayetinde özelleştirme süreci içinde özel şahıslara satışı ve devri sonucunu da doğuracağından, ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamına alınarak hazırlık işlemine tabi tutulması hukuka aykırı bulunmuş ve işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Birkaç milyar dolarlık borç için ulusal onurumuzu dahi düşünmeyen, IMF'nin programını kendi programı olarak kabul eden ve bu yönde ülkesinin çıkarlarını dikkate dahi almadan her türlü uygulamayı gözü kapalı yapan mevcut hükümet, borları, yerli taşeronlarıyla birlikte ulus ötesi tekeller için özelleştirme ile onlara devretme girişiminden henüz vazgeçmiş değildir. Bu niyetleri ilgililerin açıklamalarından da anlaşılmaktadır. Ancak hükümet, yargının ve bizlerin sesine kulak vermek durumundadır.

Bir kez daha mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'ni; hukuka uymak ve söz konusu bor ve diğer madenlerle birlikte ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirmesinden vazgeçildiğini ÖYK (Özelleştirme Yüksek Kurulu) kararı ile açıklamak zorunda olduğu yönünde uyarıyoruz. ETİ Holding A.Ş. ve bağlı olarak bor madenleri derhal özelleştirme kapsamından çıkarılmalıdır.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No:25 Üsküdür, İstanbul Petrol-İş Dergisi'nin Ek'idir.
Tel: 0216-391 66 67 Faks: 0216-391 66 78/310 40 12
Web Sitesi: www.petrol-is.org.tr e-posta: petrol@turk.net
diri... haber bülteni... bildiri... haber bülteni... bildiri... haber bülteni... bildiri...haber

OTOYOL VE KÖPRÜ ZAMMINA İŞÇİ ÜCRETLERİ VE BUĞDAY FİYATLARI DEĞİL UYGULANAN IMF POLİTİKALARI YOL AÇMIŞTIR!

İŞÇİLERE TEŞEKKÜR YERİNE KAMU OYU İLE KARŞI KARŞIYA GETİRME OYUNUNDAN VAZGEÇİLMELİDİR!

Basın ve Yayının
Değerli Temsilcileri

13 Haziran 2001

Kamu işçi ücretlerine toplu iş sözleşmesi ile yapılan zam ve buğday fiyat artışları nedeni ileri sürülerek IMF'ye göre 600 trilyon TL, Derviş'e göre 300 trilyon TL öngörülen programda açık olduğu belirtilerek, köprü ve otoyol geçişlerine zam yapılacağı açıklanmıştır.

Yapılacak köprü ve otoyol zamlarına buğday fiyatlarının yüksekliğini ve kamu işçilerinin ücret artışlarını gerekçe olarak ileri sürmek hem gerçek dışılık hem de açıkça işçiler ve tarım üreticileri ile kamu oyuna karşı karşıya getirme oyunudur. Bu tutum aynı zamanda, kamu sözleşmelerinin rövanşının sürmekte olduğunu da akla getirmektedir. Suçlu işçi ve tarım emekçisi ilan edilerek, fiyat artışlarının gerçek nedenini ve kimlerin yol açtığını kamu oyundan gizlemek istemektedirler.

Oysa kamu işçilerine ödenmesi kabul edilen ücret zammı henüz yürürlükte olmadığı gibi, ancak 2002 yılının Şubat ayında gerçekleşebilecektir. Gerçekleştirilmeyen bir ücret zammının hangi maliyeti olabilir? Kaldı ki yaşanan ve yaşanacak enflasyonun altında ücret artışları kabul edilmekle kamu işçilerinin ücretleri en az %30 oranda düşecektir. Yani toplu sözleşme öncesi 563 milyon TL olan ortalama aylık brüt ücretler, 2 yıl sonunda gerçek olarak 394 milyon TL'ye düşmüş olacaktır. Bu düşüş enflasyona bağlı olarak daha da artabilecektir. Bu durumda işçi ücretleri değil maliyet artışına yol açmak, aksine maliyet azaltıcı bir sonuç getirmektedir.

İşçilerin değil yalnızca içinde bulunulan dönemde, yıllardır kriz söylemleri, enflasyonu düşürme vaatleri ile sürekli özveride bulunmasının karşılığı böylesine kamu oyu ile karşı karşıya getirme, fiyat artışlarını işçi ücretlerine bağlama yerine teşekkür olmalıydı. Mevcut hükümet bu tavrı ile işçi hakları karşıtı anlayışını bir kez daha ortaya koymuştur.

Oysa fiyat artışları tamamen iflas etmiş olan IMF programlarının, Hükümetin ekonomiyi yönetememesinin veya diğer bir deyişle yabancı-yerli tekelci sermayenin çıkarlarını tercih eden, özelleştirmeci ekonomi politikalarının bir sonucudur.

Hükümetin söz konusu köprü ve otoyol zamlarına neden olarak işçi ücretleri ve buğday fiyatlarını gerekçe olarak ileri sürmesini protesto ediyor, kamu oyuna doğruyu söylemeye ve kendi suçluluklarını gizlemek için bu ülke insanlarını biri birlerine düşürme oyunlarına son vermeye davet ediyoruz.

Merkez Yönetim Kurulu adına

Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

13 Haziran 2001

OTOYOL VE KÖPRÜ ZAMMINA, İŞÇİ ÜCRETLERİ VE BUĞDAY FİYATLARI DEĞİL, UYGULANAN IMF POLİTİKALARI YOL AÇMIŞTIR!

İŞÇİLERE TEŞEKKÜR ETMEK YERİNE, ONLARI KAMUOYU İLE KARŞI KARŞIYA GETİRME OYUNUNDAN VAZGEÇİLMELİDİR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Kamu işçilerine toplu iş sözleşmesi ile yapılan zam ve buğday fiyat artışları nedeni ileri sürülerek IMF'ye göre 600 trilyon TL, Derviş'e göre 300 trilyon TL öngörülen programda açık olduğu belirtilerek, köprü ve otoyol geçişlerine zam yapılacağı açıklanmıştır.

Yapılacak köprü ve otoyol zamlarına buğday fiyatlarının yüksekliğini ve kamu işçilerinin ücret artışlarını gerekçe olarak ileri sürmek, hem gerçek dışıdır hem de açıkça işçiler ve tarım üreticileri ile kamuoyuna karşı karşıya getirme oyunudur. Bu tutum aynı zamanda, kamu sözleşmelerinin rövanşının sürmekte olduğunu da akla getirmektedir. Suçluyu işçi ve tarım emekçisi ilan ederek, fiyat artışlarının gerçek nedenini ve buna kimlerin yol açtığını kamuoyundan gizlemek istemektedirler.

Oysa kamu işçilerine ödenmesi kabul edilen ücret zammı henüz yürürlükte olmadığı gibi, ancak 2002 yılının Şubat ayında gerçekleşebilecektir. Gerçekleştirilmeyen bir ücret zammının hangi maliyeti olabilir? Kaldı ki yaşanan ve yaşanacak enflasyonun altında ücret artışları kabul edilmekle kamu işçilerinin ücretleri en az %30 oranında düşecektir. Yani toplu sözleşme öncesi 563 milyon TL olan ortalama aylık brüt ücretler, iki yıl sonunda gerçek olarak 394 milyon TL'ye düşmüş olacaktır. Bu düşüş enflasyona bağlı olarak daha da ar-

tabilecektir. Bu durumda işçi ücretleri değil maliyet artışına yol açmak, aksine maliyet azaltıcı bir sonuç getirecektir.

İşçilerin değil yalnızca içinde bulunulan dönemde, yıllardır kriz söylemleri, enflasyonu düşürme vaatleri ile sürekli özveride bulunmasının karşılığı, böylesine kamuoyu ile karşı karşıya getirilme, fiyat artışlarının işçi ücretlerine bağlanması yerine onlara teşekkür olmalıydı. Mevcut hükümet bu tavrı ile işçi hakları karşıtı anlayışını bir kez daha ortaya koymuştur.

Oysa fiyat artışları, tamamen iflas etmiş olan IMF programlarının, hükümetin ekonomiyi yönetememesinin veya diğer bir deyişle yabancı-yerli tekelci sermayenin çıkarlarını tercih eden özelleştirmeci ekonomi politikalarının bir sonucudur.

Hükümetin söz konusu köprü ve otoyol zamlarına neden olarak işçi ücretlerini ve buğday fiyatlarını gerekçe olarak ileri sürmesini protesto ediyor, onları kamuoyuna doğruyu söylemeye ve kendi suçluluklarını gizlemek için bu ülke insanlarını birbirlerine düşürme oyunlarına son vermeye davet ediyoruz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

13 Haziran 2001

TÜTÜN YASASI, TÜRKİYE TÜTÜN ÜRETİCİLERİNİN YIKIMIDIR!

TÜTÜN ÜRETİCİLERİNİN YANINDAYIZ!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

"Derviş yasaları" içinde yer alan ve son IMF Heyeti'nin koşul olarak ileri sürdüğü Tütün Yasası'nın çıkarılması durumunda; tütün sektörü serbestleşip ulus ötesi tütün tekellerine açılacak, TEKEL özelleştirilecek, tütün destekleme alımları tedricen kaldırılırken Türkiye tütün üretimi yok edilecek, tütün ithalatı başlayacak ve sonuçta tütün üreticisi yok olacaktır. Yine getirilmek istenen yasa ile Tütün Kurulu'na, Ziraat Odaları yerine Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan temsilcinin katılması kuralı getirilecek ve böylece üreticiyle bağlar koparılacaktır. Tütün Yasası ile ithalat için koşul olarak getirilen Türkiye'de üretim koşulu da yıllara yayılan biçimde değiştirilerek, tütün sektörü engelsiz bir biçimde ulus ötesi tütün tekellerine teslim edilmiş olacaktır. Bilindiği gibi holdinglerin bu konudaki çekişmelerinde bir bakanın da istifa ettiği basına da yansımıştır.

Petrol-İş olarak, çıkarılması planlanan Tütün Yasası'na karşı tütün üreticilerinin yanında olduğumuzu açık ve kesin bir dil ile ifade ediyoruz.

Bir kez daha mevcut hükümeti uyarıyoruz ki IMF'yi değil tütün üreticilerini ve kamu çıkarlarını düşünerek Tütün Yasası'nın çıkarılmasından vazgeçilmelidir.

19 Haziran 2001

ETİ HOLDİNG VE BOR MADENLERİNİN ÖZELLEŞTİRİLME KAPSAMINDAN ÇIKARILMASI KARARINI OLUMLU BULUYOR VE BU YÖNDEKİ BAKANLAR KURULU VE ÖYK İMZALARININ BİR AN ÖNCE TAMAMLANMASINI BEKLİYORUZ!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı kararı ile ETİ Holding A.Ş'nin özelleştirme kapsamına alınması üzerine, sendikamız tarafından hukuka aykırı olan bu kararının iptali için, Ankara 10. İdare Mahkemesi'ne dava açılmıştı. Mahkeme, 26.04.2001 tarihinde, 2001/168 esas sayılı bu dava konusunda işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

Mahkeme bu kararında, ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamına alınmasının 1982 Anayasası'nın 168. maddesinde tabii servetler ve kaynakların devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu ve bunların aranması ve işletilmesi hakkının devlete ait bulunduğu temel ilkesinden hareketle, 2840 sayılı Yasa uyarınca devlet eliyle aranacak ve işletilecek olan bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerini aramak, işletmek ve işlettirmek konusunda ETİ Holding A.Ş.'nin yetkili kılındığını belirtmiştir. Bu nedenle, devletçe aranması ve işletilmesi gereken madenlerin aranması, işletilmesi, zenginleştirilmesi ve gerektiğinde bunlardan kimyasal işlemler vs. yollarla bor bileşikleri üretilmesi konusunda her türlü hakka sahip olan ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamına alınması ve nihayetinde özelleştirme süreci içinde özel şahıslara satışı ve devri sonucunu da doğuracağından, ETİ Holding A.Ş.'nin özelleştirme kapsamına alınarak hazırlık işlemine tabi tutulması hukuka aykırı bulunmuş ve işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun 18 Haziran 2001 tarihli toplantısında, ETİ Holding'in ve bağlı olarak borların özelleştirilmesinde yürütmenin durdurulmasına ilişkin söz konusu yargı kararının uygulanması yönünde, Bakanlar Kurulu kararıyla özelleştirme kapsamından çıkarılması için imza açılması kararı alınmıştır. Uzlaşı üzerine ÖYK kararı hazırlanacaktır.

Böylece Türkiye'deki borlara gözünü dikmiş olan yabancı tekeller ve yerli taşeronu sermaye çevrelerinin bir oldubitti ile borları özelleştirme planları şimdilik bozulmuştur.

Bakanlar Kurulu'nun bu kararını kamu çıkarları açısından önemli bir yanlıştan dönme ve hukuk devleti ilkesi gereği yargı kararlarına uyma olarak değerlendiriyor ve bir an önce imzaların tamamlanarak ve ÖYK kararına dönüştürülerek alınan bu kararın gerçekleştirilmesini bekliyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Genişletilmiş Başkanlar Kurulumuz Toplandı

21-22 /6/ 2001 tarihlerinde Abant'ta toplanan Petrol-İş Olağan Genişletilmiş Başkanlar Kurulu ülkede yaşanan son ekonomik ve siyasi kriz üzerinde durmuş, özelleştirmeler ve iş güvencesine ilişkin gelişmeleri değerlendirmiş, güncel sendikal politikaları tartışmış, örgütsel yapının güçlendirilmesini ele alınmış ve tüm bu konulara ilişkin görüş ve önerilerini bir Sonuç Bildirisi ile üyelerimize ve kamu oyuna duyurmayı kararlaştırmıştır.

Genişletilmiş Başkanlar Kurulumuzun açılışında bir konuşma yapan Genel Başkanımız Mustafa Öztaşkın özetle şunları söyledi;

"... *21 Şubat krizinden sonra Dünya Bankası tarafından görevlendirilen Kemal Derviş'in ortaya koyduğu yeni ve ulusal diye yutturulmaya çalışılan "Türkiye'nin Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı" ne yenidir, ne de ulusaldır. 24 Ocak ve 5 Nisan kararlarının devamı niteliğinde olup, programla elimizde kalan son kazanımlarımızın gaspı hedeflenmektedir. 21 Şubat krizi Türkiye ye tam bir yıkım getirmiş, Dış Borç Stoku 114 Milyar dolara, iç borç stoku 115 katrilyona ulaşmıştır.*

Türkiye bu yıl 30 Milyar dolar dış, 65 katrilyon iç borç ödeyecektir. Dolayısı ile bu program IMF'nin borç tahsilat programıdır. Üretimi ve istihdamı arttırmayı hedeflemeyen bu programın, bir süre sonra yıkım programına dönüşmesi hiç de sürpriz olmaz kanısındayız. Bu yasalarla; doğalgaz da, petrol de, şeker de, tütün de devlet tekeli kaldırılarak özelleştirmenin önü açılmak, Türk Telekom ile Kamu Bankalarının özelleştirilmesi veya kapatıl-

22 Haziran 2001

ALTERNATİFİ DE ÇIKIŞI DA VARDIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

21-22 Haziran 2001 tarihlerinde Abant'ta toplanan Petrol-İş Olağan Genişletilmiş Başkanlar Kurulu, ülkede yaşanan son ekonomik ve siyasi kriz üzerinde durmuş, özelleştirmeler ve iş güvencesine ilişkin gelişmeleri değerlendirmiş, güncel sendikal politikaları tartışmış, örgütsel yapının güçlendirilmesini ele almış ve tüm bu konulara ilişkin görüş ve önerilerini aşağıda yer alan sonuç bildirisi ile üyelerimize ve kamuoyuna duyurmayı kararlaştırmıştır.

"Ekonomik istikrar" için ücretliler ve yoksul halktan onca özveri alınmasına rağmen, 17 Kasım'da ve 21 Şubat'ta ortaya çıkan ekonomik krizler, IMF programlarının iflas ettiğini çarpıcı ve sürpriz olmayan bir biçimde bir kez daha ortaya koymuştur. Ancak tüm bu krizlerle birlikte, IMF'nin ekonomisini düzlüğe çıkardığı tek bir ülke örneği dahi gösterilemezken bugün halen onun adına getirilen programların Türkiye'de uygulanmaya çalışılması, ancak küresel sermayeye kaynak aktarmanın dayatılmasından başka bir şey olmamaktadır.

Yalnızca 21 Şubat krizinin Türkiye'ye maliyeti, milli gelir kaybı ve ek borçlanmalar olarak 10 milyarlarca dolardır. IMF programları Türkiye'yi giderek artan bir borç batağına sokmuştur. Örneğin dış borç stoku 114 milyar dolar ve iç borç stoku 115 katrilyon liradır. 79 katrilyon lira olan 2001 bütçesinin ise yarıdan fazlası yalnızca borç faizine gidecektir.

Türkiye adeta teslim alınmış ve yönetime 15 yasanın 15 günde çıkartılması talimatı dahi verilmiştir. Bu yasaların Meclis'ten geçişi ise tamamlanmak üzeredir. Bu yasalarda doğalgaz, petrol, telekomünikasyon, tütün, şeker işletmeleri gibi kamu kurumlarının özelleştirilmesinde sınır

tanımama ve ulus ötesi tekellere hukuk engellerini kaldıran ulusararası tahkimi daha da pekiştirme vardır.

Derviş'e bir kurtarıcı gibi sarılan mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti ise, halkın karşısına çıkamaz olmuş, ancak yolsuzluklar günlük basında çıkmaya devam etmiştir.

Siyasi çözümsüzlük, daha doğrusu siyasi kriz ise ülkemizi saran yaşamsal önemde bir diğer olumsuzluktur. Hepsi de aynı oyunun aktörleri olduklarından, parlamentoda ciddi bir muhalefetin varlığı da söz konusu değildir.

Bir insanlık dramına dönüşen ölüm oruçlarına mevcut hükümetin seyirci kalması, tarihi önemde bir sorumsuzluktur ve insan yaşamını hiçe saymaktır.

Kürt sorununun çözümünün AB'ye girişe endekslenmesi ise bu ülke insanının demokrasi ve barışa layık görülmediğinin bir başka açıdan ifadesi olmaktadır.

Ücretliler ve yoksul halk, tarihin en zor dönemini yaşamaktadır. İşsiz sayısı 6 milyonu geçmiş, işten çıkarmalar son bir buçuk yılda iki milyonu bulmuş, yoksulluk bir kat daha artmış, serbest toplu iş sözleşme düzenine doğrudan müdahale edilmiş, gerçek ücret ve maaşlar yarı yarıya düşürülmüş, bu düşüşe getirilen son SSK prim artışları ayrı bir ek olmuş, sendikalaşma önündeki engeller çok daha artmış ve hak arama yolları tıkanmıştır. Kamu işçileri daha ücret artışını bile almazken, ücretleri yeni zamlar için gerekçe gösterilmiş, onları halk ile karşı karşıya getirme oyunu sergilenmiştir. Kamu kuruluşlarında, kölelik koşullarının dayatıldığı müteahhit işçilerinin kadroya geçirilmesi ise halen sürüncemede tutulmakta, sendikalaşma hakları tanınmamakta ve sendikamız, devlete trilyonlarca liraya varan mahkeme masrafına yol açan yargı yoluna başvurmaya zorlanmaktadır.

Kıdem Tazminatı Fon Tasarısı ile birlikte getirilen İş Güvencesi Yasa Tasarısı, gerçek anlamda iş güvencesini sağlamaktan uzaktır. Ancak İş Güvencesi Yasası bu haliyle bile işveren kuruluşlarının karşı çıkışlarına boyun eğildiğinden sürüncemeye sokulmuştur. Bu durum karşısında biz

de sendikalar olarak, tüm gücümüzü işe iade konusunda emredici hükümler içeren İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılmasına odaklıyoruz.

Empoze edilmek istendiği gibi IMF Programı ve Dünya Bankası projeleri dışında alternatifsiz, çözümsüz ve umutsuz değiliz. Örneğin bu yönde Emek Platformu tarafından 15 Nisan'da bir program kabul edilmiş, çözüm ve alternatifler ortaya konmuştur. Çözüm: yeni liberal ekonomi politikaların terk edilmesi, özelleştirmelere son verilmesi ve özelleştirme mağduru işçilere yatay geçiş hakkının tanınması, kamu girişimciliğinin yaygınlaştırılması, borçlanma yolunun değil, reel sektöre yatırımları öngören planlı kalkınma modelinin benimsenmesi, vergi tabanının genişletilmesi, gelir ve varlığa göre vergilerin artırılması, tarım sektörünün desteklenmesi, bütçeden eğitime ve sağlığa daha çok pay ayrılması, sosyal devlet uygulamalarının eksiksiz sağlanması, mali sermayenin kamu çıkarına kontrol altında tutulması, kayıt dışılığa son verilmesi, demokrasi ve insan haklarına bağlı kalınması, bölgelerarası dengeli bir kalkınmanın benimsenmesi, İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması ve sendikalaşma önündeki yasal engellerin kaldırılması ile sağlanabilecektir.

Sendikalaştıklarından dolayı işten atılan ve bir buçuk aydır direnişte olan ÜÇ YILDIZ işçilerinin bu mücadelesi tüm Petrol-İş tarafından sonuna değin desteklenecek ve bu işçilere gereken her türlü dayanışma gösterilecektir.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Özelleştirmelere Hayır...

Verilen Sözler Tutulsun

Özelleştirmeler Sonucu İşsiz Kalan Üyelerimiz ve Genel Merkez Yöneticilerimiz Ankara'da Bir araya Gelerek TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde; Sellüloz-İş, Ağaç-İş ve Denizciler Sendikası Üyesi Özelleştirme Mağduru İşçiler Değerlendirme Toplantısı Yaptılar. Daha Sonra Hükümet Ortağı Siyasi Partilerin Genel Merkezlerine Giderek Verilen Sözlerin Tutulmasını İstediler.

Özelleştirmeler nedeniyle işten çıkartılan üyelerimiz ve yinediğer işkollarında yapılan özelleştirmeler sonucu işlerinden olan Sellüloz-İş, Ağaç-İş ve Denizciler Sendikası üyesi işçiler aileleri ile birlikte 27 Haziran günü TÜRK-İŞ Genel Merkezinde toplanarak bir değerlendirme toplantısı yaptılar.

TÜRK-İŞ Başkanı Bayram MERAL yaptığı konuşmada; Özelleştirme nedeniyle işten atılanların başka kurumlara yerleştirilmesi sözünün hükümetten alındığını söyleyerek hükümetin sözünü yerine getireceğine inanıldığını belirtti ve "*siz sorun yaratmak için değil, sorununuzun çözümü için buradasınız. Partilere de o amaçla gidiyorsunuz...*"dedi.

Daha sonra bir yürüyüş kolu halinde sloganlar atarak SSK ek binasına kadar

yürüdüler burada otobüslerle ANAP Genel Merkezine giredek Genel Başkan yardımcısı Ali Doğan ile görüştüler.

ANAP'dan sonra DSP Genel Merkezine giden işçiler burada görüşme taleplerine cevap alamadılar, görüşecek yetkili bulunmaması üzerine MHP Genel Merkezine gittiler, burada toplantı salonun yeterli olmadığı gerekçesi ile belirlenecek bir temsilci heyet ile görüşülebileceği belirtildi.

Heyet MHP Genel Başkan Yardımcısı Adnan UÇAR ile görüşütü.

Yapılan görüşmelerde bugüne kadar Hükümetçe verilen sözlerin tutulmadığı ve bundan sonra da tutulacağına inanılmadığı belirtildi.

25 Haziran 2001

ÖZELLEŞTİRME MAĞDURLARI ANKARA'DA TOPLANIYOR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Şimdiye değin özelleştirme nedeniyle işinden olan işçiler 27 Haziran 2001, Çarşamba günü Türk-İş Merkezi'nde toplanarak sorunlarına çözüm arayacaklar.

Hükümet yetkilileri defalarca, özelleştirme nedeniyle işinden olan işçilere yatay geçiş hakkı tanıyacaklarını ve onların diğer kamu kuruluşlarında istihdam edileceklerini belirtmelerine ve son kamu toplu iş sözleşmeleri protokolünde bu konunun da yer almasına rağmen, halen bu söz ve protokol ile kabul ettiklerini yerine getirmeye yanaşmamaktadırlar.

Bilindiği gibi, Özelleştirme Yasası'na göre özelleştirilen işyerlerinde yalnızca toplu iş sözleşmesi kapsamındaki işçilere yatay geçiş hakkı tanınmamakta ve bu işçiler sendika üyesi olduklarından cezalandırılmaktadırlar.

Hükümet yetkililerinin verdikleri sözleri yerine getirmeleri ve kamu toplu iş sözleşmeleri protokolüne uymaları yönündeki uyarı için başta POAŞ, DENİZ NAKLİYAT, SEKA'dan olmak üzere özelleştirme mağduru işçiler Ankara'da sorunlarının çözümü yönünde çeşitli eylemlerde bulunacaklardır.

Tarih: 27 Haziran 2001, Çarşamba

Saat: 10.00

Yer: Türk-İş

Katılım: Özelleştirmeden mağdur olan işçiler ve sendika yetkilileri

26 Haziran 2001

SENDİKA HAKKI İÇİN DİRENEN KAMU ÇALIŞANLARINA YAPILAN POLİS BASKISINI VE ŞİDDETİNİ PROTESTO EDİYORUZ!

GREVSİZ VE TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİZ KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKA YASASI OLAMAZ!

YASA, SAYIN CUMHURBAŞKANI TARAFINDAN GERİ ÇEVRİLMELİDİR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Kamu çalışanlarına grevsiz ve toplu iş sözleşmesiz Sendika Yasası'nın getirilmek istenmesine karşı, kamu çalışanlarının sürdürdükleri direniş ve gösterilere polis şiddet ve gaz kullanarak müdahale etmektedir. Bu tutum hem sözde Sendika Yasası'nın çıkartılması hem de demokratik hakkını kullanmak isteyen kamu çalışanlarına şiddet uygulanması açılarından mevcut hükümetin demokrasi dışı tutumu ve tercihi olmaktadır.

Hükümetin bu hak tanımaz tavrını ve yanlı davranışını demokrasi dışı olarak değerlendiriyor ve protesto ediyoruz.

Gözaltına alınan çok sayıda kamu çalışanı derhal serbest bırakılmalı ve Meclis'te kabul edilmiş olan "sözde Sendika" Yasası sayın cumhurbaşkanı tarafından Türkiye'nin imzalamış olduğu ILO sözleşmelerine aykırılıktan, doğru anlamda Sendika Yasası olmamasından ve kamu çalışanlarının bir kısmını kapsamına almadığından geri çevrilmelidir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

10 Temmuz 2001

KAMPANYA BAŞLATILDI!
ÜRETTİKLERİMİZİ TÜKETİYORUZ!

SATIN ALMA TERCİHİMİZ, SENDİKALI İŞÇİLERİN ÜRETTİKLERİ MAL VE HİZMETLERDİR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Ülkemizde sendikal örgütlülüğü geliştirmek ve örgütlü toplumun her alanda desteklenmesi ve bir yaşam biçimine dönüşmesine katkı sağlamak amacıyla satın alma tercihimizi sendikalı işçilerin ürettikleri mal ve hizmetler için kullanma yönünde daha önce Tekgıda-İş ve Tezkoop-İş Sendikalarınca da başlatılmış olan kampanyalar gibi, sendikamız Petrol-İş tarafından da hem kendi üyelerimizin ürettikleri hem de diğer sendikaların üyelerinin ürettikleri ürünler için "Ürettiklerimizi Tüketiyoruz" kampanyasını başlatmış bulunmaktayız.

Bu amaçla bir çağrı yazısı hazırlanarak, başta üyelerimiz olmak üzere, hemen tüm Emek Platformu üyelerine gönderilmiştir. Konfederasyonumuz Türk-İş kampanyamıza sahip çıkmış ve üye sendikalara birer yazı ile kampanyayı duyurmuş ve ayrıca sendikalı işçilerin ürettikleri ürünlerin listesini yayınlamak üzere istemiştir.

Sendikamızca yapılan çağrıya olumlu yanıt verildiği ve kampanyaya katılındığı yönünde kardeş sendikalardan sürekli gönderilen yazılar, başarılı olacağımızın açık işaretleri olmaktadır. Daha başlangıcında genişleyerek süren bu kampanya için süre yoktur. Bir kültür, bir yaşam biçimi olarak sendikalı işçilerin ürettikleri mal ve hizmetleri satın alma toplumca kalıcılaşacaktır. Zaten dünyada böylesi bir eğilim ve bu yönde kabul edilmekte olan SA 8000 (Social Accountability) adında bir standart da vardır.

Ürettiklerimizi Tüketiyoruz

Haklı olanın değil, güçlü olanın galip geldiği ve kazandığı bir dünyadayız.

Biz işçilerin de gücü, örgütlülükleri ile gerçekleşebilmektedir. Kazanımlarımızı savunmak için de örgütlü gücümüzün varlığı yaşamsal bir önem taşır. İçindebulunulan koşullarda örgütlülüğümüzün temel güçlerinden olan "tüketimden gelen gücümüz'ü, daha fazla gecikmeden devreye sokmalıyız.

Örgütlülük bir yaşam biçimiyse, örgütlü işyerlerinin ürettiklerini tüketmek te onun bir parçasıdır.

Kampanyamıza katıl, çevrendekileri kampanyamıza katılmaya davet et.

TÜGSAŞ TÜRKİYE GÜBRE SANAYİİ

İGSAŞ İSTANBUL GÜBRE SANAYİİ A.Ş.

GÜBRETAŞ GÜBRE FABRİKALARI T.A.Ş.

AĞRI KESİCİ ATEŞ DÜŞÜRÜCÜ GRİPİN KAS AĞRI YOLUYLA BULGULAR
GRİPİN Laboratuar Sanayii A.Ş.

Roche
ROCHE Müstahzarları San. A.Ş.

S.S.K. İLAÇ ve TIBBİ MALZEME SANAYİİ MÜESSESESİ

Petrol Ofisi

Castrol
CASTROL Maderi Yağlar San ve Tic. A.Ş.

AYGAZ
AYGAZ ANONİM ŞİRKETİ

Eczacıbaşı
ECZACIBAŞI İlaç San. ve Tic. Aş.

Bayer BAYER
Bayer İlaç Fabrikaları A.Ş.

NOVARTIS
Novartis Sağlık,Gıda ve Tarım Ürü. San.Tic.A.Ş.

DEVA
DEVA HOLDİNG A.Ş. İLAÇ GRUBU

LEVER
LEVERELİDA Temizlik ve Kişisel Bakım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.

RECKITT BENCKISER
BENCKISER Temizlik Mal. San. ve Tic. A.Ş.

Soli
TEMİZLİK ÜRÜNLERİ

MUTLU
MUTLU Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.

ACISELSAN
ACIPAYAM SELÜLOZ SANAYİ VE TİC. A.Ş.

Frentek
BRAKE LINERS
FRENTEK Balatacılık ve Otomotiv San. Tic. A.Ş.

PİMAŞ
PİMAŞ Plastik İnşaat Malzemeleri A.Ş.

SUPERLAS
SÜPERLASTİK KAUÇUK VE PLASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

ürosan
ÜROSAN Mobilya San A.Ş.
ÜROSAN Kimya Sanayii A.Ş.

POLİMER
Polimer Kauçuk San. ve Pazarlama A.Ş.

dyo
İNŞAAT BOYALARI
DYO Matbaa Mürekkepleri San. ve Tic. A.Ş.

Dewilux®
BOYADA UZMAN
Dewilux Bayrakı Boya ve Vernik Sanayi A.Ş.

DYOSAD
DYOSAD Dyo ve Sadolin, Sentetik, Selülöz, Boya, Vernik Fabrikası A.Ş.

petlaş
Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

TEKEL
TEKEL Kibrit Fabrikası Kelkit - Gümüşhane

SWEDISH MATCH
SWEDISH MATCH Kav Kibrit ve Çakmak End. A.Ş.

MALAZLAR
yak kibritleri
MALAZLAR Kibrit San. ve Tic.A.Ş.

Sendikalı işçilerin ürettikleri mal ve hizmetleri kapsayan listeler sürekli yenilenecek ve yayınlanacaktır. Daha sonra sendikasızlaşan bir firmanın mal ve hizmeti bu listeden hemen çıkartılıp ilan edilecektir. Bu listeler sendikamız yayınlarında yayınlanacağı gibi ayrı yayınlar olarak da hazırlanarak kamuoyuna sunulacaktır. Yine konfederasyonumuz Türk-İş tarafından da listelerin yayınlanacağı üye sendikalara iletilmiş bulunmaktadır.

Satın alma tercihimizin kullanıldığı, son derece pasif ve hiçbir riski bulunmayan bu eylemin etkisinin son derece etkili olacağından ve sendikal örgütlülüğü geliştirmeye ve daha ileri örgütlülük kültürünün gelişmesine katkı sağlayacağından şüphe yok.

Mevcut sendikal faaliyetlerimize yeni bir yöntemin daha eklenmesi ile Türkiye sendikal hareketinin daha da gelişmesi ve güçlenmesi sağlanmış olacak, üyelerimizin hak ve çıkarları için görevimizi daha üst düzeyde yerine getirmiş olacağız.

Bu anlayış ve inanç ile kampanyamız kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

13 Ağustos 2001

YHK, 450 PETLAS İŞÇİSİNİ AÇLIĞA MAHKUM ETTİ VE SENDİKAL HAKLARI KISITLADI

Basın ve yayının değerli temsilcileri

1 Ocak 2001 tarihinden geçerli olmak üzere Kırşehir'de kurulu PETLAS Lastik San. ve Tic. A.Ş.'de çalışan 450 üyemiz adına YHK tarafından 27 Temmuz 2001'de bağıtlanan sözleşmede, kamu sözleşmelerinin de oldukça altında ücret artışları getirildi, diğer parasal haklar budandı ve kimi idari kazanımları da yok edildi.

Altışar aylık enflasyon oranları %30-40 arasında seyrederken, YHK tarafından yapılan bu sözleşmede ücret artışları şöyle belirlendi;

- Birinci altı ay %5
- İkinci altı ay %5
- Üçüncü altı ay %7,5 ve
- Dördüncü altı ay %7,5

Kararlı mücadelelerle önceki sözleşmelerde sağlanmış olan "işe ilk giriş ücreti" maddesi çıkartılarak, yeni işe girenler, iş değerlendirme sistemi içinde yapılan işin niteliğine uygun başlangıç ücretleri yerine asgari ücretle işe başlatılacaktır.

Daha önce en az enflasyon oranlarında yapılan sosyal yardım kalemlerindeki artış ise yıllık %2-19 arasında yok denecek oranlara geriletildi.

Yine kıdem teşvik primlerine esas gün sayıları ise %80 oranında düşürüldü.

Geçici ve taşeron işçilere sınırlama getiren ve sendikalaşmalarını tanı-

yan madde de tamamen sözleşmeden çıkarılarak, YHK eliyle bu işçilere sendikalaşmalarını engellemeyi de amaçlayan, kölelik çalışma koşulları getirildi.

Sendikal faaliyetlere ilişkin olan madde de sözleşmeden çıkarılarak, temsilcilerin sendikal faaliyetlerine ilişkin kazanılan bir hak yok edildi.

PETLAS işvereni ile daha önce bağıtlanmış olan hakların, YHK tarafından böylesine yok edilmesi, YHK'nın işçi haklarına olan yaklaşımını çarpıcı biçimde ortaya koyarken, hükümetin de tutumunu yansıtmaktadır.

Mevcut hükümetin ve memurlarının yönetiminde olan YHK, serbest toplu pazarlık düzenini çiğneyerek tek yanlı bağıtladığı sözleşme ile PETLAS işçilerini açlığa ve haklardan yoksunluğa mahkum etmiştir.

Hükümet ve YHK'nın işçi hakkı tanımaz bu tutumunu şiddetle protesto eder, en azından Türkiye'nin kabul etmiş olduğu ILO sözleşmelerine uymaları gerektiğini önemle vurgularız.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

14 Ağustos 2001

DEĞERLİ BASIN MENSUPLARI

15 Ağustos 2001 Çarşamba günü KAR PLASTİK A.Ş.'de çalışan işçi arkadaşlarımız anayasal, yasal, meşru haklarını korumak üzere sabah saat 7.30 itibariyle greve çıkacaklardır.

Sendikamız sorunu görüşmeler yolu ile çözmek için işvereni görüşmelere davet etmiş, ancak işveren görüşmeden ısrarla kaçınmış, sendikamızı ve işçilerin iradesini yok saymıştır.

İyi niyetli girişimlerimizin sonuçsuz kalması karşısında, 15 Ağustos itibariyle greve çıkmak kaçınılmaz olmuştur.

Basın mensuplarını bu haklı, meşru eylemimize davet ediyoruz.

Petrol-İş Sendikası Boğaziçi Şubesi adına
Reşat Tüysüz
Şube Başkanı

Grev yeri
KAR PLASTİK ve Bakalit Sanayi ve Tic. A.Ş. Seyrantepe Mahallesi Çelikay Sok. No: 16-18 Sanayi Mahallesi Arkası 4. Levent İstanbul

15 Ağustos 2001

DEĞERLİ BASIN MENSUPLARI

Henüz çok yeni örgütlendiğimiz KAR PLASTİK işyerinde bugün greve çıkıyoruz. İşimize sahip çıkmak, çalışma hakkımızı korumak, ekmeğimizi elimizden düşürmemek için grev kaçınılmaz olmuştur.

KAR PLASTİK Bakalit San. ve Tic. A.Ş.'de tüm iyi niyetimize karşın, örgütlenme hakkımıza saygı gösterilmemiş, sendikayı dışlamak için her türlü girişimde bulunulmuştur. Çalışma hakkı, işyerine sahip çıkma ve kazanımları korumanın en önemli araçlarından biri, sendikal örgütlülük hakkıdır. Bu hak, anayasal bir kazanım olduğu kadar, uygar toplumun da en önemli göstergelerinden biridir.

Sendikal örgütlülük, işyeri için taşınamaz bir yük değildir. Çalışma barışının tesis edilmesini sağlayan, işyerine sahip çıkılması imkanlarını genişleten bir haktır. KAR PLASTİK işçileri bu amaç uğruna Petrol-İş'te örgütlenmişler, çalışma haklarını bu şekilde koruyacaklarına inanmışlardır.

KAR PLASTİK işçisinin sendikamıza üye olması türlü engellerle önlenmeye çalışılmıştır. Sendikal örgütlenme nedeniyle 30 Mart 2001'de dokuz işçi arkadaşımız işten atılmış, işyerine noter getirtilerek işçilerin hem sendikamızdan istifa etmeleri hem de işyerinden ihbarsız ve kıdem tazminatsız ayrılmaları yönünde baskı yapılmıştır. Bu süreçte 11 işçi arkadaşımız daha işten atılmıştır. İşten atılan arkadaşlarımız halen işyeri önünde beklemektedirler. Bütün engellere, baskılara hukuk dışı girişimlere rağmen sendikal örgütlenme mücadelemiz başarıya ulaşmıştır. Sendikamız 11 Nisan 2001 tarihi itibariyle Çalışma Bakanlığı'ndan yetki almıştır.

Ancak bu yasal hakka rağmen işveren keyfi tutumundan vazgeçmemiş,

NDE GRE VAR

sendikamızda cisimleşmiş olan işçilerin iradesini yok saymaya devam etmektedir. İşveren yetkimizi düşürmek, örgütlülüğümüzü dağıtmak için yeni bir şirket kurmuştur.

Kurulan şirket aynı binada aynı malzeme ve aletlerle üretim yapıyor. Ve ürünü aynı pazara satıyor. KAR PLASTİK ise krizin mağduru gibi gösterilip kapatılmaya çalışılıyor. Oysa yeni şirketin KAR PLASTİK ile tek farkı, tabelasındadır. Yeni şirketin eski şirketin faaliyetlerini üstlenmek üzere hileli biçimde kurulduğunu Çalışma Bakanlığı da tespit etmiştir. Bu hukuk hilesine karşı yetkilileri göreve çağırıyoruz.

Bütün bu gelişmelere rağmen biz iyi niyetimizi koruduk. Örgütlenme hakkımızın tanınmasını ısrarla talep ettik ve sorunu görüşmeler yolu ile çözmeye çalıştık. Ne yazık ki bu iyi niyetli girişimlerimize rağmen sorunun çözülememesi karşısında 15 Ağustos 2001 itibariyle greve çıkmak zorunda kaldık. Şurası kesindir ki grev hakkımız, örgütlenme, çalışma ve işyerine sahip çıkma hakkımız için kullandığımız yollardan biridir. Bu hakkımızı en iyi biçimde kullanacağız ve anayasal, yasal meşru haklarımızı koruyacağız.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Petrol-İş Sendikası Boğaziçi Şubesi adına
Reşat Tüysüz
Şube Başkanı

20 Ağustos 2001

BASIN TOPLANTISI:
ÖZELLEŞTİRİLMESİNİN BİRİNCİ YILINDA
POAŞ'IN DEĞERLENDİRİLMESİ

Konu: 21 Temmuz 2000'de, İş Bankası ve DOĞAN Holding tarafından oluşturulan İŞ-DOĞAN Yatırımları A.Ş'ye satılarak POAŞ'ın özelleştirilmesinin birinci yıldönümünü geride bırakırken sendikamız genel merkezinde, Petrol-İş Merkez Yönetim Kurulu üyeleri ve şube temsilcilerinin, sendika merkez yöneticilerinin ve meslek odaları temsilcilerinin katılacakları bir basın toplantısı ile konu üzerine bir değerlendirme yapılacak ve konuyla ilgili olarak hazırlanan bir kitabımız tanıtılacaktır.

Yapılacak değerlendirmelerde; özelleştirme sonrası petrol sektöründeki hızlı tekelleşme ve fiyat kontrolünde tekel etkinliği, sektörün bütününe ilişkin üretim-yatırım-pazarlama-istihdam konularındaki değişimler, petrolde özelleştirmenin kamu çıkarları açısından yol açtığı kayıplar ve geçen bir yıl bir ayda başta işten çıkarmalar olmak üzere yaşanan olumsuzluklar, araştırma sonuçlarına dayanarak ele alınacaktır.

Konuşmacı: Mustafa Öztaşkın, Petrol-İş Genel Başkanı

Tarih: 21 Ağustos 2001

Saat: 10.30

Yer: Petrol-İş Genel Merkezi

Adres: Altunizade Mahallesi, Kuşbakışı Sok. No: 25, Üsküdar, İst.

Petrol-İş Sendikası
Basın Servisi

20 Ağustos 2001

ÖZELLEŞTİRME SONRASI POAŞ'TA UYUŞMAZLIK: KAZANILMIŞ HAKLAR GERİ ALINIYOR!

YARGI KARARINA RAĞMEN TEMSİLCİLER İŞE DÖNDÜRÜLMÜYOR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

21 Temmuz 2000 tarihinde İş Bankası ve DOĞAN Holding tarafından oluşturulan İŞ-DOĞAN Yatırımları A.Ş'ye satılarak özelleştirilmesinden sonra POAŞ işvereni ile yapılan toplu iş sözleşme görüşmelerinde, sendikamızın gösterdiği tüm olumlu yaklaşımlara rağmen, tamamen işçi hakkı tanımaz bir tutumun sergilenmesi, önceki sözleşmelerde kazanılmış olan hakların dahi geri götürülmek istenmesi ve yargı kararını dahi çiğneyerek 22 temsilcimizin işe döndürülmemesi üzerine uyuşmazlığa gidilmiştir.

POAŞ işvereni; özelleştirme öncesindeki 2200'den bugün itibariyle 525'e düşürdüğü üye sayımızı, sözleşmedeki "kapsam" maddesini çok daha genişleterek 300'e düşürmeyi, yine önceki sözleşmede var olan "imalat ve işgücü primi"ni ve "tahsil primi"ni tamamen kaldırarak ücretleri, sistemini bozarak düşürmeyi ve fazla mesai, hafta tatilli, dini ve ulusal bayramlarda çalışma karşılığı ödeme oranını önceki sözleşmede yer alan orandan %50 geriletmeyi teklif olarak getirmiş ve sözleşme masasında bu teklifinde ısrar etmiştir. Ayrıca yargının işe iade kararına rağmen işten attıkları 22 temsilcimizi işe döndürmeye de olumlu yanaşmamaktadırlar.

POAŞ işvereni bu tutumuyla, hukuk dışı ve kölelik koşullarının hakim olduğu bir çalışma düzeni getirmek istemektedir. Reklamlarında sürekli

ifade etmekte olduğu "kafa değişikliği" ile anlaşılan bu kastedilmektedir.

Ancak POAŞ işvereni unutmamalı ki, çalışan işçilerin, toplu iş sözleşmelerinden, yasalardan ve anayasadan kaynaklanan hakları vardır ve bu haklara sonuna kadar sahip çıkılacaktır.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

POAŞ'ın özelleştirilmesinin birinci yıldönümünde, sendika ve oda temsilcilerinin de davet edildiği bir basın toplantısı ile bir değerlendirme yapılacaktır

Konuşmacı: Mustafa Öztaşkın, Petrol-İş Genel Başkanı

Tarih: 21 Ağustos 2001

Saat: 10.30

Yer: Petrol-İş Genel Merkezi

Adres: Altunizade Mahallesi, Kuşbakışı Sok. No: 25, Üsküdar, İstanbul

21 Ağustos 2001

ÖZELLEŞTİRME SONRASI POAŞ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Ülke ekonomilerinde, dolayısıyla halkın yaşamının sürdürülmesinde önemli bir etken olan petrol fiyatlarının artması, Türkiye gibi petrol ithalatçısı ülkelerin reel milli gelirlerinde azalmaya neden olmaktadır. Çünkü yüksek petrol fiyatları, doğrudan girdi ve temel mal fiyatlarını yani maliyetleri arttırmaktadır. Bu ise, toptan ve tüketici mal fiyatları enflasyonunu yükseltmektedir. Enflasyonla mücadele eden ülkelerin programlarında iç talebin kısıtlanması hedefine yönelik olarak uygulanan politikalar sonucunda yatırım ve vergi gelirleri azalmaktadır.

Özellikle bütçe açıklarının borçlanma ile kapatıldığı ülkemiz ekonomisinde, enflasyonu arttırıcı etkisi daha fazla hissedilmektedir.

Uluslararası finans piyasalarında büyük yatırım bankaları, gelirlerini artırabilmek için petrol piyasalarında da petrol ürünlerini pazarlamaya başlamışlardır. Ayrıca son yıllarda akaryakıt şirketlerinin birleşmesi sonucunda oluşan tekelci piyasalar da en önemli fiyat değişkeni olmaktadır.

Petrol sanayisinin tüm sektörlerinde örgütlü olan sendikamız, bu hizmetlerin kâra dayalı ticari hizmetlerinden öte, halkımızın ucuz, kaliteli ve sürekli bir biçimde yararlanabileceği bir kamu hizmeti olduğu görüşündedir.

Sendikamız buradan hareketle, en kârlı alan olan "petrol ürünleri dağıtımı" sektöründeki ve Türkiye'de bu sektörü büyük oranda temsil eden POAŞ'taki gelişmeleri ortaya koymaktadır.

1941'de kamu kurumu olarak faaliyete başlayan POAŞ, 21.07.2000 ta-

rihinde %51'i blok satışı yoluyla Türkiye İş Bankası-DOĞAN Şirketler Grubu Holding A.Ş. Ortak Girişim Grubu'na 1.260.000.000 ABD doları karşılığında satılmıştır.

ÖZELLEŞTİRME SONRASINDAKİ GELİŞMELER

Türkiye genelinde 12 dağıtıcı şirket toplam 9150 bayi ile faaliyetini sürdürmektedir. Özelleştirme öncesinde toplam 5259 adet bayisi ile dağıtım şebekesinde %58 paya sahip olan POAŞ'ın 2001 yılı Haziran ayında bayi sayısı 4584'e, yani dağıtım şebekesinde payı %56'lara düşmüştür.

Petrol ürünlerine olan talep sürekli arttığından, depolama tesislerinin bölgesel ve sektörel talebi karşılayacak ve güvenli stok düzeylerinin sürekliliğini sağlayacak kapasitede kurulması gerekmektedir.

Oysa POAŞ özelleştirme sonrasında Elazığ, Erzurum, Edincik, Malatya, Giresun, Hopa, Rize, Fethiye, Gökçeada, Ümraniye... depoları ve POAŞ Gemi İşletme Müdürlüğü gibi işyerlerini kapatmıştır. Ayrıca özel sektörde kârlı bulunmayan Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerindeki yatırımlarından da vazgeçmiştir.

POAŞ'ın özelleştirme öncesinde madeni yağ üretimindeki payı %32 iken, bu payı şimdi %26'ya düşmüştür.

Benzer biçimde madeni yağ satışlarındaki pazar payı özelleştirme öncesinde %36'da iken %23'e düşmüştür.

Akaryakıt ürünlerinde özelleştirme öncesindeki pazar payı %51 iken sonrasında %48 oranına düşmüştür. Ayrıca kırsal, gelişmemiş bölgelerde %40 oranında bayilikleri söz konusu iken özelleştirme sonrasında bunların bir kısmı kapatılmış ya da yatırım programlarında yer verilmemiştir.

POAŞ, tüm yatırım programını kârlı olan Batı bölgelerindeki kentlere kaydırarak kâra dayalı bir ticari hizmet sunumuna yönelmiştir.

Ayrıca yatırımların niteliği değişerek, marka ve müşteri odaklı bir anlayışla istasyonların biçimsel düzenlenmesine dönüşmüştür. Bütün bölgelerin ve herkesin eşit ve kesintisiz yararlanabileceği bir kamusal hizmet sunumundan vazgeçilerek, tamamen kâra dayalı bir ticari hizmet öncelenmektedir.

Özelleştirme öncesi toplam 3800 çalışanı bulunurken, özelleştirme sonrasında 2666 işçinin işten çıkarılması ile toplam %80 oranında istihdam daralması olmuştur. Özelleştirme sonrasında toplam 1140 olan çalışanın ancak 525'i sendikalı işçidir. Yani özelleştirme öncesinde 2113 sendikalı işçinin 1588'i işten atılmıştır.

Diğer yandan işten çıkarılan işçilerin 677'si emekliliğini hak etmeyenlerden oluşmaktadır. En önemlisi ise işten atılan işçilerin 23'ünün sendika işyeri temsilcileri olmasıdır. Sendikamızın yürüttüğü hukuk mücadelesinde yargı kararı ile göreve iade edilen temsilcilerimiz POAŞ yetkililerince göreve iade edilmemekte ve ücretli izin, yıllık izin gibi mekanizmalara başvurulmaktadır. Kısaca POAŞ'ın yeni istihdam politikası "sendikasızlaştırma" olarak belirlenmektedir.

POAŞ BAĞIMSIZ DENETİM RAPORUNA GÖRE

Özelleştirme öncesinde POAŞ, 70 trilyon TL net kâr etmiş ve devlete vergi, yasal yükümlülükler karşılığında 41 trilyon TL ödeme yapmıştır. Yani 41 trilyon TL miktarında katma değer yaratmıştır.

Özelleştirme sonrasında ise petrol ürünleri fiyatları artışının gelirlerine yansıması ile net kârı 72 trilyon TL'ye yükselmiştir. Ancak, Hazine'ye ödediği vergi, yani yarattığı katma değer, 8 trilyon TL azalarak 33 trilyon TL'ye düşmüştür.

Özelleştirme sonrasında 2001 yılı sonuna kadar hemen hemen hepsi gelişmiş Batı bölgelerinde olmak üzere 13 akaryakıt depolama tesisi ve 20 kent merkezindeki 400 istasyonun yenilenmesi için Hazine Müsteşarlığı'ndan %100 indirimli yatırım teşvik belgesi alınmıştır. Bu da ödenmesi gereken vergiden düşürülmüş ve yukarıda belirtildiği gibi Hazine, 8 trilyon TL kadar vergi kaybına uğratılmıştır. Oysa kamu mülkiyetinde iken yatırımlar için esirgenen bu kaynaklar, şirket özelleştirildikten sonra cömertçe sunulabilmiştir.

Özetle, petrol sanayiinde tekelleşme süreci üretimden dağıtıma doğru değil tersine, rafineri ve dağıtım alanındaki tekelleşmeden üretimdeki tekelleşmeye doğru olmaktadır. Petrol rafineri ve taşıma faaliyeti kontrolünü ele geçirenler aynı zamanda üretim ve tüketimi arz-talep ilişki-

sinden bağımsız olarak piyasadaki tekel fiyatını ve uluslararası arenada iktisadi-politik koşulları da belirlemektedir.

Yeni hazırlanan "Petrol Piyasası Yasası" ile de akaryakıt ürünleri faaliyetleri tam liberalize edilerek ülke ekonomisi üzerindeki denetim ve sömürünün yaygınlaşması yoluyla dışa bağımlılığın daha da artacağı unutulmamalıdır.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

23 Ağustos 2001

HÜKÜMET YETKİLİLERİNİ UYARIYORUZ! PETLAS'IN YOK OLMASINA SEYİRCİ KALINMAMALIDIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

13 Ocak 1997'de KOMBASSAN Holding'e satılarak özelleştirilen PETLAS, şu anda yok olma aşamasındadır. Üretim durma noktasındadır ve üç aydır işçiler ücretlerini alamamaktadırlar.

Satış sözleşmesi gereği 30 milyon dolar yatırım yapması gerekiyorken, bunu KOMBASSAN Holding yapmamış ve teknolojiyi geliştirmemiştir. Yatırımı yalnızca hükümetten gelecek teşvike bağlamıştır. Oysa satış sözleşmesinde teşvike bağlanmış bir yatırım öngörülmemekteydi.

Bu arada Petrol-İş'in başvurusu üzerine, 31.12.1997 tarihli (esas 1997/597) Kayseri Bölge İdare Mahkemesi kararı ile PETLAS'ın satışının iptal edilmesi ve Danıştay'ın da bu kararı onaylamış olmasına rağmen hükümetler bu karara uymamışlardır.

Yine hükümet yetkilileri, PETLAS işvereninin satış sözleşmesine uygun yatırım yapmamasına göz yummuşlar ve yeni süreler vermişlerdir.

PETLAS ekonomik potansiyel taşıma, Türkiye'de tek uçak lastiği üretilen bir işyeri olma özelliğinin yanı sıra, Kırşehir'in tek sanayi kuruluşu olması ve sağladığı istihdam açısından da önem kazanmaktadır.

Sermayenin rengi bizi ilgilendirmez. Suç varsa, bu yargının konusudur.

Ancak söz konusu olan PETLAS gibi bir işletmenin yok edilme sürecine sokulmasıdır. Bu durumda PETLAS için ya yargı kararına uyularak, işletmesi yeniden kamu tarafından yürütülmeli ve bu yolla yatırımlara gidilmeli veya acil bir önlem olarak teşvik verilmeli ve işverenin satış sözleşmesine uyarak yatırım yapma koşulunu yerine getirmesi istenmelidir.

Hükümet tarafından hangi yol seçilirse seçilsin, şu anda acilen PETLAS'ın yok olmaktan kurtarılması, ekonomiye kazandırılması, üretimde bırakacağı boşluğun doldurulması ve çalışanların mağdur edilmemesi gerekmektedir.

PETLAS'a ilişkin kamuoyuna yansıyan gelişmelerin arkasında bizde oluşan kanı, onun hangi sermayenin elinde olduğundan çok, Türkiye'de lastik pazarına PETLAS'ın girmesinin engellenmesinin önüne geçilmesinin önemli olduğu biçimindedir.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

12 Eylül 2001

KAR PLASTİK GREVCİLERİNE SİLAHLI SALDIRI!

Sendikamızın, KAR PLASTİK ve Bakalit A.Ş. işyerinde 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasası'nın 25. maddesine göre yürütmekte olduğu yasal grev, 28. gününde silahlı saldırıya uğramış bulunuyor.

11 Eylül 2001 Salı günü saat 18.30 sularında grev nöbeti tutmakta olan iki grev gözcüsüne yaklaşan bir şahıs önce kimi sorular sormuş, sonra da havaya ve grevci işçilerin ayakları hizasına yönelik olarak tabanca ile ateş etmiştir.

Saldırgan emniyet güçleri tarafından yakalanmış bulunmaktadır. Ancak bu olay sendikal hareketimizde 1980 sonrasında yasal bir greve yapılmış ilk silahlı saldırıdır.

Grevin sürdürüldüğü bu 28 gün içerisinde işveren tarafı sürekli olarak grevcileri taciz etmiş, yasadışı yollara başvurarak, grevci işçilerin işini başkalarına yaptırmaya kalkışarak üretimi sürdürmeyi denemiş, üretimde kullanılan makine ve ekipmanları yasaya aykırı olarak dışarıya çıkarmayı denemiş ancak her seferinde bu yasal ve haklı, haklı olduğu kadar da meşru ekmek mücadelesini kırmayı başaramamıştır.

Yasalara karşı durmak, yurttaşların hak ve özgürlüklerini kullanmalarını engellemeye kalkışmak, dahası yasalarla oluşan kamu düzeni yerine kendi kişisel kurallarını koymaya kalkışmak terörizmin bizzat kendisidir.

Başta güvenlik kuvvetlerimiz olmak üzere hukukun üstünlüğüne inanan ve hukuka saygı duyan herkesin keyfiliğe izin vermeyeceğine inanıyoruz. Saldırıyı lanetliyor ve kamuoyunu bu eylemi kınamaya çağırıyoruz.

Saldıran yakalanmıştır ama azmettirenler henüz ortada görünmüyor. Emniyet güçlerimizin azmettirenlerin de üstüne gideceğine inanıyoruz.

Sendikamız, her uyuşmazlıkta olduğu gibi KAR PLASTİK ve Bakalit A.Ş. işyerinde ülkemizin yaşadığı bu kriz ortamında büyük sorumlulukla davranmış ve sorunu masa başında çözmeyi istemiştir. Ancak inatla sendikayı tanımamakta direnen ve yasadışı yollara ve hileye başvurarak haklı ve makul taleplerimizi görüşmeye dahi yanaşmayan, işveren tarafı olmuştur.

Tekrar ediyoruz. Petrol-İş sorumluluklarının ve haklarının bilincinde olan ve öyle davranan bir sendikadır. Anlaşma zemini bulunduğu anda grevi bitirmeye ve üretimi sürdürmeye hazırdır. Ancak grevci işçilere ve haklı mücadelemize yönelik bu saldırının da peşini bırakmayacaktır.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

14 Eylül 2001

BİR ÖRGÜTLENME BAŞARISI!
KAR PLASTİK GREVİ ANLAŞMA İLE SONA ERDİ

Sendikamızın 2001 yılı başından itibaren örgütleyerek greve taşıdığı KAR PLASTİK ve Bakalit A.Ş. işyerinde sürdürdüğü grevi, 13 Eylül Perşembe günü akşamı işverenle varılan anlaşma sonucu sona erdi.

Bu mücadele, hem içerisinden geçtiğimiz kriz ortamında ve hem de artık sendikal örgürtlenmenin giderek zorlaştığı koşullarda önem taşıyor. Örgütlenme çalışmalarının başından beri adeta sırat köprüsü gibi ince ve kırılgan bir zeminde yürütülen bu direniş, en başta KAR PLASTİK işçilerinin azmi ile başarıldı.

KAR PLASTİK işçileri neler yaşamadı? Daha üyelik aşamasında işçiler sendikadan istifa baskısıyla karşılaştılar. Ardından önce dokuz kişi, akabinde 11 kişi işten atıldı. İşveren örgütlenmeyi kırmak için yasal boşluklardan da yararlanma yolunu denedi. KAR PLASTİK A.Ş. yanında yine "KAR PLASTİK Ldt." adlı bir şirket kurdu. Makinaları bu şirkete kiralayan işveren işçilerin bir kısmını da yeni şirkete devrederek işçileri bölmeye, örgütlenmeyi kırmaya çalıştı. Bu süreç içerisinde yeni üye kayıtları ile yetki prosedürü tamamlandı. Ancak işveren toplu sözleşme masasına gelmedi.

Arabulucu aşamasında da bir görüşme sağlanamadı. Grev kararı alınmasının ardından 50 gün süre ile işverenle bir anlaşma zemini bulunması için çaba sarf edildi ama yine olumlu bir yaklaşım sağlanamadı.

Greve çıkıldı. İşveren greve yasal olmadığı gerekçesiyle tedbir koydurmaya çalıştı. Grev süresince içerideki makina ve kalıpları çıkarmayı denedi, olmadı. Grevci işçilere, grev gözcülerine silahla saldırıldı.

Bu başarıda, KAR PLASTİK işçilerinin başından beri kararlı ve yıl-

Bir Örgütlenme Başarısı ..!

Kar Plastik Grevimiz Anlaşma İle Sona Erdi

Sendikamız İstanbul Boğaziçi Şubesine bağlı Kar Plastik işyerinde sürmekte olan grevimiz 13 Eylül 2001 Perşembe günü anlaşma ile sonuçlandı.

Bir açıklama yapan Genel Başkanımız **Mustafa Öztaşkın** özetle şunları söyledi;

"Sendikamızın 2001 yılı başından itibaren örgütleyerek greve taşıdığı Kar Plastik ve Bakat AŞ işyerinde sürdürdüğü grevi 13 Eylül Perembe günü akşamı işverenle varılan anlaşma sonucu sona erdi. Bu mücadele, hem içerisinden geçtiğimiz kriz ortamında ve hem de artık sendikal örgütlenmenin giderek zorlaştığı koşullarda önem taşıyor. Örgütlenme çalışmalarının başından beri adeta sırat köprüsü gibi ince ve kılgan bir zeminde yürütülen bu direniş, başta Kar Plastik işçilerinin azmi ile başarıldı. Kar Plastik işçileri neler yaşamadı ? Daha üyelik aşamasında işçiler sendikadan istifa baskısıyla karşılaştılar. Ardından önce dokuz kişi, akabinde on bir kişi işten atıldı. İşveren örgütlenmeyi kırmak için yasal boşluklardan da yararlanma yolunu denedi. Kar Plastik AŞ. yanında yine "Kar Plastik Ltd". adlı bir şirket kurdu. Makinaları bu şirkete kiralayan işveren işçilerin bir kısmını da yeni şirkete devrederek bölmeye, örgütlenmeyi kırmaya çalıştı. Bu süreç içerisinde yeni üye kayıtları ile yetki prosedürü tamamlandı. Ancak işveren toplu sözleşme masasına gelmedi. Arabulucu aşamasında da bir görüşme sağlanamadı. Grev kararı alınmasının ardından elli gün süre ile işverenle bir anlaşma zemini bulunması için çaba sarf edildi ama yine bir yaklaşım sağlanamadı. Greve çıkıldı. İşveren greve yasal olmadığı gerekçesiyle tedbir koydurmaya çalıştı. Grev süresince içeriden makina ve kalıpları çıkarmayı denedi, olmadı. Grevci işçilere, grev gözcülerine silahla saldırıldı. Bu başarıda, Kar Plastik işçilerinin başından beri kararlı ve yılmaz duruşu, morali ve sendikaya inancı, büyük rol oynamıştır. Kar Plastik işçileri bu direnişe, üretimden gelen gücün yanına aklın ve sabrın gücünü koydu. Kararlı, ama bir o kadar da soğukkanlı, hiçbir provakasyona gelmeden, her türlü baskı ve şiddete boyun eğmeden ama bir gün mutlaka, makinaların başında onurla durarak üreteceği, alın teri ile hayatı yeniden yaratacağı günü bekledi.

Kar Plastik İşçilerini kutluyoruz. Zorlu bir mücadeleden onurla ve zaferle çıktılar. Onlar, üzerlerine adeta ölü toprağı serpilmiş gibi insanların duyarsızlaştığı bir ortamda umudun ışığını yeniden yaktılar. Bu süreçte grevcilere destek veren herkese, başta, sürekli yanımızda duran bize omuz veren sendikalara ve demokratik kuruluşlara, grevi kendi grevi gibi bilerek sahip çıkan, gözü gibi koruyan mahalle ve semt halkına, ilgisini bizden esirgemeyen değerli basına teşekkür ediyoruz..."

maz duruşu, morali ve sendikaya inancı, büyük rol oynamıştır. KAR PLASTİK işçileri bu direnişe, üretimden gelen gücün yanına aklın ve sabrın gücünü de koydu. Kararlı, ama bir o kadar da soğukkanlı, hiçbir provokasyona gelmeden, her türlü baskı ve şiddete boyun eğmeden ama bir gün mutlaka gelecek olan, makinaların başında onurla durarak üreteceği, alınteri ile hayatı yeniden yaratacağı günü bekledi.

KAR PLASTİK işçilerini kutluyoruz. Zorlu bir mücadeleden onurla ve zaferle çıktılar. Onlar, üzerlerine adeta ölü toprağı serpilmiş gibi insanların duyarsızlaştığı bir ortamda umudun ışığını yeniden yaktılar.

Bu süreçte grevcilerden desteğini esirgemeyen herkese, başta, sürekli yanımızda duran bize omuz veren sendikalara ve demokratik kuruluşlara, grevi kendi grevi gibi bilen ve sahip çıkan, grevcileri gözü gibi koruyan mahalle ve semt halkına, ilgisini bizden esirgemeyen değerli basına teşekkür ediyoruz.

Saygılarımızla

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

19 Eylül 2001

MUSTAFA ÖZTAŞKIN'IN, BUGÜN KIRIKKALE ŞUBESİ TEMSİLCİLER KURULU'NDA YAPTIĞI BASINA AÇIK KONUŞMASI

Basın ve yayının değerli temsilcileri,

Değerli Kırıkkaleliler ve şubemiz temsilciler kurulunun değerli üyeleri,

Bir yanda dünya ve ülkemiz ABD'ye yapılan terörist saldırı sonrası "yeni türden" savaş senaryoları ile dolup taşarken, diğer yanda da giderek yoksullaşan, işsizleşen ve yaşamı çekilmez kılınan halkımız bulunuyor.

Öncelikle ABD'ye yapılan, aralarında ülkemiz insanlarının da bulunduğu binlerce masum insanın hayatına mâl olan bu saldırıyı nefretle kınıyor, sorumluların bir an önce yargı önüne çıkarılmasını diliyoruz. Bu arada ABD'nin yine binlerce masum insanın ölümüne neden olacak şiddet kullanma, savaş açma yerine, sorunu barış içinde çözmesi gerektiğini de önemle belirtiyoruz.

Kırşehir açısından son derece önemli olan PETLAS'ın özelleştirilmesinden sonra şimdi de, Kırıkkale'yi var eden MKE'nin yok edilişine tanık oluyoruz.

Milli savunmamız için, son rakamı ile değeri yılda 4 milyar dolar olan MKEK'nın ürettiği türden ürünler yurtdışından ve içinden satın alınmaktadır. Yetkililerin sözlü açıklamalarına göre bu satın almanın içinde son yıl itibariyle yalnızca %20 oranında MKEK'nın ürettiği ürünler yer almaktadır. Oysa savunmamız için gerekli olan mühimmat ve diğer araçların yarıdan fazlası yıllardır sürekli MKEK tarafından sağlanmakta idi. Kamunun yönettiği bu alan giderek yok edilmekte ve son derece kârlı olan bu alana başta ithalatçı firmalar olmak üzere, yabancı-yerli firmalar birikmiş durumdadır. Söz konusu olan milyarlarca dolarlık bir pazardır. Savaş çığlıklarının atıldığı günümüzde, istenmese de bu harcamanın daha da artacağı şüphe götürmez.

Türkiye birkaç milyar dolar için IMF'ye teslim olurken, MKEK'nın ölüme

terk edilmesiyle milyarlarca dolarlık tasarruf olanağı da yok edilmiş olmaktadır. Çok daha kötüsü ise savunma sektörümüz, kâr hırsından başka bir şey düşünmeyen yabancı-yerli firmalara teslim edilmektedir.

MKEK özelleştirmenin bir diğer biçimi olarak ölüme terk edilmiş, çalışan sayısı 1984'teki 17 bin 837'den bugün sekiz binlere düşürülmüştür ve çalışanları da bezdirmek için her türlü yöntem denenmektedir. Bu arada belirtmeli ki her şeye rağmen MKEK 1999'da 500 milyon dolara yakın satış hacmi ile 35 milyon dolarlık kâra sahipti.

Mevcut hükümet tercihini, sivil ürün de üreten, ülkemizin en büyük savunma sanayi kuruluşu olan MKEK'nın ölümünü sağlama ve bu alanın özel sektöre terki yönünde yapmıştır.

Oysa PETLAS'ın özelleştirilmesi son derece çarpıcı örnek olmuş, ileri sürdüklerinin tamamen tersi sonuçlar ortaya çıkmıştır. Örneğin PETLAS'ta özelleştirme sonrası üretim ve verimlilik artmayıp, işletme yok olma sürecine sokulmuş ve hatta satış sözleşmesine dahi uyulmamıştır. Kaldı ki PETLAS'ın özelleştirilmesi yargı tarafından da iptal edilmiştir. 1140 olan Petrol-İş üyesi ise şimdi 450'nin altına düşmüştür.

Yine yöremizin diğer önemli bir sanayi kuruluşu olan TÜPRAŞ da özelleştirme sürecindedir. Hisse satışı yolu ile özelleştirme de ileri sürdüklerinin aksine tam bir fiyasko olmuş ve onca uyarımıza rağmen çok sayıda birikimci mağdur olmuştur. Basında da bu konuda bizleri geçen yıl TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesi sırasında haksız bulanların şimdiki suskunluklarını da dürüstlükle bağdaştırmıyoruz. Tüm bu olumsuzluklara rağmen halen TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinde ısrar vardır.

Mevcut hükümeti bir daha uyarıyoruz ki, yabancı yerli tekellerin çıkarını değil, bu ülke halkının, işçisinin çıkarını düşünün. Hele savunmamızı ilgilendiren olanaklarımızdan asla vazgeçilmesin. MKEK'ya yeni yatırımlar yapılsın ve işletme canlandırılsın. TÜPRAŞ'ın özelleştirilmesinden ise derhal vazgeçilsin. PETLAS'ta da yargı kararları uygulansın veya yatırım teşviklerine getirilen sınırlamalara son verilsin.

Saygılarımla

08 Ekim 2001

SORUN, SAVAŞLA DEĞİL, BARIŞ VE ADALET İLE ÇÖZÜLÜR

Basın ve yayının değerli temsilcileri

11 Eylül'de ABD'ye yapılan saldırının sorumlusu ilan edilen kişiyi vermediği gerekçesi ile dün akşam (7 Ekim 2001) Afganistan bombalanarak fiilen savaş başlatılmış oldu. ABD Başkanı'nın, bu savaşın Afganistan ile sınırlı kalmayacağı açıklamasından da anlaşılıyor ki ülke coğrafyalarını da değiştirmeyi amaçlayan, kapsamlı bir savaş içindeyiz.

Başkanın terörizme destek veren ve onları koruyan ülkelerin cezalandırılacağı yönündeki açıklaması, bizzat ABD'nin "iyi terörist-kötü terörist" ayrımına gitmesi ve yine kimi Avrupa ülkelerinin teröristleri kendi ülkelerinde barındırmaları karşısında çifte standart taşımaktadır.

Savaş sonrası Afganistan'ın ne olacağının kararları dahi verilmiş ve savaşın hangi ülkeleri kapsayabileceği telaffuz edilmeye başlanmıştır.

Türkiye'nin de bu savaşa bulaştırılması söz konusu olmakla beraber, ağır bedeller ödediğimiz Körfez Savaşı'nın deneyimi unutulmamalıdır. Diğer yöre ülkeleri ABD'ye üslerini kullanma izni vermezken, Türkiye'nin bu savaşta üsleri kullanma izni vermesinin ise ülkemize ciddi maliyetler getirebileceği göz ardı edilmemelidir. Borç ertelemeleri hatırına da ülkemizi sonu belli bu maceraya sürüklemeye kimsenin hakkı yoktur.

Savaş, ölüm, açlık, yoksulluk, işsizlik, insan haklarının çiğnenmesi, demokrasinin ve bağlı olarak sendikal hakların geri plana atılması demektir.

Biz iş olanakları, çalışma güvencesi, yaşanası gelir düzeyi ve başta sendikalaşma olmak üzere çalışanların evrenselleşmiş ve çağdaş haklarını istiyoruz. Bu haklar ise ancak barış koşullarında elde edilebilmektedir.

Bir kez daha dile getiriyoruz ki gelir artırılmadan, gelir dağılımını düzeltmeden, ekonomik krizden kurtulmadan, haksızlıklara son verilmeden, insanlar

çağdaş çalışma ve yaşam standartlarına kavuşturulmadan terörizm denilen hastalıktan kurtulma şansı yoktur. Hele savaş ile bu hastalığın çok daha ağırlaşacağı uyarısında bulunuyoruz.

Biz işçiler ve sendikalar olarak savaşa karşı olduğumuzu açıkça ilan ediyoruz.

Sorunların ve sorumluların barış koşullarında ve yargı yolu ile çözülmesi gerektiğini önemle vurguluyoruz.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

kını tanımakta Hükümet daha fazla gecikmemelidir. Kamu kuruluşlarında çalışan müteahhit, taşeron ve geçici işçiler kadroya alınmalı, sendikalaşma hakkı için yargı yolu zorlanarak kamu kayba uğratılmamalıdır.

"Yeni Kore'ler İstemiyoruz"

"Kazanılmış Haklarımıza El Uzatılmasın"

Kriz dönemi deneyimlerimiz ışığında 2002 yılı toplu iş sözleşmeleri politikalarımızı belirlemiş olup, örgütlenme çalışmalarımızı başarılı biçimde yürütmek için kararlılığımız sürdürülecektir.

Bu arada işverenler ile ortak "*fon*" oluşturma yolu ile kriz koşullarında çözüm yöntemlerini, gerçek çözümlerden uzaklaşma olarak değerlendiriyoruz.

Kamu oyu böylesi oluşumlarla yanıltılmamalıdır.

Ekonomik kriz ve savaş umut düşmanıdır.

Ancak biz sendikal örgütlülüğümüz, birlikteliklerimiz ve savaş karşıtı oluşumda aktif yer alışımız ile bize dayatılan bu silahı geri teptirecek güçte olduğumuzu, bu vesile ile bir kez daha dile getiriyoruz..."

12 Ekim 2001

SAVAŞA HAYIR! YENİ KORELER İSTEMİYORUZ!

KAZANILMIŞ HAKLARIMIZA EL UZATILMASIN!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ABD'ye 11 Eylül'de yapılan hunharca saldırının sonucu olarak ilan edilen kişiyi vermediği gerekçesi ile Afganistan'ın bombalanması ile başlayan ve yaygınlaştırılacağı açıklanan savaşı, başta yörenin petrolü olmak üzere emperyalist paylaşım savaşı olarak değerlendiriyoruz. Derhal bu savaşa son verilmelidir. Türkiye, borç alındığı için diyet veya başka bir anlayış ve gerekçe ile bu savaşta yer almamalı ve savaşın durdurulması yönünde kesin bir tavır ortaya koymalıdır. Yeni Koreler istemiyoruz.

Dünyada uzlaşılamayan ciddi sorunların olduğunu da yansıtan bu son gelişmeler, aynı zamanda "küreselleşme" ve "yeni dünya düzeni" olarak adlandırılan süreç ile ne kastedildiğini ve aynı zamanda bu sürecin nasıl tıkandığını da ortaya koymuştur. İleri sürüldüğü gibi IMF ve Dünya Bankası'nın gidip bir çırpıda çözüvereceği bir dünya sorunu yok. Aksine jandarmalık ile susturulmak ve boyun eğdirilmek istenen bir dünya var. Bu sürecin en temel göstergesi, geçinme gereksinimlerini karşılayabilmede tarihin en kötü koşullarının toplumlara dayatılıyor olmasıdır.

Terör ise sonuç olup, bunu oluşturan koşullar giderilmeden, örneğin gelir dağılımında denge sağlanmadan, ülkeler demokrasiye ve özgürlüklere kavuşmadan, savaş sanayisine dayalı ekonomiler bırakılmadan, emperyalist politikalardan, dünya jandarmalığından vazgeçilmeden, 200 ulus ötesi tekelin dünyaya hakimiyetine son verilmeden ve kısaca çağdaş standartların ve yaratılan değerlerin dengeli paylaşımı sağlanmadan bu sonuçların giderilmesi olası değildir.

Savaş, biz işçi ve emekçi halk için haklarımızın baskı altına alınması için gerekçe, başta canımız olmak üzere, işsizlik ve açlık biçiminde bizlere yönelik risk ve tehditler demektir. Biz savaş değil, insanca çalışıp insanca yaşamak ve buna bağlı olarak insan hakları ve özgürlükler istiyoruz.

Ekonomik krizi çözmek amacıyla getirilen ve sürekli yeni ekler yapılan IMF programlarının bizzat kendisinin kriz artırıcı olduğu, yaşanarak da açıkça görülmüştür. Yine özelleştirmeler de işçilere ve topluma hiçbir yararı olmadığı gibi, iddiaların aksine ekonomik olarak olumsuz sonuçlar da getirmiştir. Örneğin ekonomik krizlerin aşılmasında şimdiye değin can simidi olan kamu olanakları yok edilmiştir. Yaklaşık 70 milyar dolar değerinde kamu kuruluşlarını satan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın şimdi de parasız kalıp borçlanmaya çalışması ise ibret verici bir durumdur. Anlaşılıyor ki bu mantıktaki bir iktidarın Türkiye'de satamayacağı hiçbir şey yoktur.

Giderek daha geniş çevrelerin de kabul ettiği gibi mevcut yeni liberal ekonomik model bırakılarak, planlı ekonomiye yönelinmeli, kamu girişimciliği başlatılmalı ve bu konuda Emek Platformu tarafından getirilen "alternatif program" uygulamaya konmalıdır.

Ekonomik ve siyasi krizin yanı sıra, savaş koşulları fırsat bilinerek, daha önce de zaman zaman gündeme getirildiği gibi mevcut hükümet, işçi ve kamu çalışanlarının kazanılmış haklarına karşı da yeni bir saldırı hazırlığı içindedir. Bu haklarımızın 1995 bütçe taslağı ile yok edilmek istenmesine karşı 26 Kasım 1994'te yaptığımız TBMM yürüyüşümüz ve daha sonraki toplu tepkilerimiz unutulmasın. Hükümeti uyarıyoruz. İçinde bulunulan koşulları "dumanlı hava" kabul ederek, kazanılmış haklarımıza dokunulmasın. Tepkimiz seçim sandığına dahi bırakılmadan yığınsal ve etkin olacaktır.

12 Eylül rejimi anayasasının demokratikleştirilmesi yönünde yapılan son değişiklikler, bir an önce iç mevzuata dönüştürülmeli ve bu yöndeki değişiklikler AB hatırına değil, bu ülke insanı layık olduğundan sürdürülmelidir. Bu arada, yakın zamana değin gündemde olan İş Güvencesi Yasası'nın taleplerimiz doğrultusunda çıkarılmasını bir kez daha hatırlatıyoruz.

Özelleştirme sonuçlarının daha geniş kesimlerce anlaşılmasından da alınan güç ile özelleştirmelere karşı daha da kararlı ve etkin mücadeleler yürüteceğiz. TÜPRAŞ hisselerinin halka arz yolu ile özelleştirilmesine ve bu yol ile işçilerin ve küçük tasarrufçunun aldatılmasına karşı uyarı görevimizi yerine getireceğiz. Defalarca söz verilmesine rağmen özelleştirme nedeniyle POAŞ'tan işten atılan arkadaşlarımıza bir başka kamu kuruluşuna yatay geçiş hakkını tanımakta hükümet daha fazla gecikmemelidir. Kamu kuruluşlarında çalışan müteahhit taşeronu ve geçici işçiler kadroya alınmalı, sendikalaşma hakkı için yargı yolu zorlanarak kamu kayba uğratılmamalıdır.

Kriz dönemi deneyimlerimiz ışığında 2002 yılı toplu iş sözleşmeleri politikalarımızı belirlemiş olup, örgütlenme çalışmalarımızı başarılı biçimde yürütmek için kararlılığımız sürdürülecektir. Bu arada işverenler ile ortak "fon" oluşturma yolu ile kriz koşullarında çözüm yöntemlerini, gerçek çözümlerden uzaklaşma olarak değerlendiriyoruz. Kamuoyu böylesi oluşumlarla yanıltılmamalıdır.

Ekonomik kriz ve savaş, umut düşmanıdır. Ancak biz sendikal örgütlülüğümüz, birlikteliğimiz ve savaş karşıtı oluşumda aktif yer alışımız ile bize dayatılan bu silahı geri teptirecek güçte olduğumuzu, bu vesile ile bir kez daha dile getiriyoruz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

18 Ekim 2001

GENEL GREVE DAVETİYE ÇIKARILIYOR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Bakanlar Kurulu'nda kabul edilen 2002 yılı bütçe taslağında kamu giderlerinde tasarruf amacıyla; kamuda re'sen emekliliğin getirileceği, ikramiyelerin kaldırılacağı veya yarısının 2003'te ödeneceği, boşalan daimi ve geçici işçi kadrolarının yerine işçi alınmayacağı yönünde uygulamaların yapılacağı basına yansımıştır.

Oysa son olarak 16 Ekim 2001'de yapılan Türk-İş Başkanlar Kurulu bildirisinde de açıkça ifade edildiği gibi kamuda çalışanların haklarına yapılacak böylesi kısıtlama ve gasplar, genel greve davetiye demektir.

Ekonomik krizden kurtulmak için IMF ve Dünya Bankası reçeteleri yerine; kamu kaynaklarının çeşitli yöntemlerle yağmalanmasının önlenmesi, özelleştirmelerin durdurulması, yeni kamu yatırımlarının yapılması ve özel sektör yatırımlarının teşvik edilmesi, vergi sisteminin gelire göre adil duruma getirilmesi, kayıt dışı istihdamın vergilendirilmesi ve özellikle borçlanmaya dayalı sürecin durdurulması gibi önlemlerin alınması yerine, kamu çalışanlarının haklarına göz dikilmesi, ancak ve ancak "işçi hakkına tahammülsüzlük" olarak nitelenebilir.

Böylesi çağ dışı, hak tanımaz, kazanılmış haklara düşman bir tavır asla yanıtsız kalamaz. Konfederasyonumuz Türk-İş'in Başkanlar Kurulu tarafından ilan edildiği gibi bu tutum genel greve davetiye demektir.

Genel grev ise Türkiye'de tüm çalışanların işi durdurmaları ve bu durumdan da söz konusu kararları alan hükümetin sorumlu olması ve kaçınılmaz olarak da hükümetin istifa etmesi demektir.

Mevcut Koalisyon Hükümeti'ni bir kez daha uyarıyoruz. Zaten iyice daralmış durumda olan çalışan haklarını yok etmek için ekonomik kriz, savaş veya

başka bahaneler uydurulmasın. Bir süredir şu veya bu bahane ile gündeme getirilmeye çalışılan söz konusu hak gaspları 2002 bütçe taslağından hemen ve tamamen çıkarılsın.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Çavdar
Genel Sekreter

07 Kasım 2001

"TASARRUF" ADI ALTINDA İŞÇİ HAKLARINA EL UZATILMASIN! YANIT: ÜLKE ÇAPINDA VE SONUÇ ALININCAYA DEĞİN TEPKİ OLACAKTIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

IMF'nin kredi koşulları arasında bulunan 2002 yılı bütçesinden tasarruf yapılması ve bu kapsamda; kamuda zorunlu emekliliğin getirilmesi, ikramiyelerin taksitle ve 2003'te ödenmesi, boşalan daimi ve geçici işçi kadrolarının yerine işçi alınmaması, fazla mesailerin ödenmemesinin düşünüldüğü basına yansımıştır. Yine açıklanan "tasarruf paketi" içinde TÜPRAŞ ve POAŞ'ın halka arz yolu ile özelleştirilerek 1,2 milyar dolar gelir elde edilebileceği de ifade edilmektedir. Bu arada diğer kazanılmış haklarımızın kısıtlanması da fırsattan yararlanılarak bir kez daha gündeme getirilebilmektedir.

Yapılan, işçi ve kamu çalışanlarının kazanılmış haklarını yok ederek, ülke ekonomisi için büyük bir önem taşıyan kamu işletmelerini yok pahasına elden çıkararak tasarruf yapmaya çalışmaktır. Gerçekten ülke kurtulacaksa bizler her türlü özveride bulunmaya hazırız. Ancak şimdiye değin on yıllardır sürekli biz işçi ve emekçiler özveride bulunduk ve ancak bu özveri taleplerinin sonu gelmedi. Bundan sonra bizlerden özveri yok. Özveriyi başta faiz yolu ile inanılmaz kaynak elde eden mali sektör yapsın, sermaye kesimi yapsın, kamu kaynaklarını başta özelleştirme olmak üzere çeşitli yöntemler ile kendilerine aktaran kesimler yapsın.

Ülkede yaşanan krizden kurtuluş, IMF ve Dünya Bankası reçeteleri yerine; kamu kaynaklarının ülke çıkarına kullanılması, bu amaçla özelleştirmelerin durdurulması, kamu girişimciliğinin artırılması, borçlanmaya dayalı kalkınma tercihinden vazgeçilerek planlı ekonomiye geçilmesi, kayıt dışı sektörün vergilendirilmesi ve vergi sisteminin gelire göre adil duruma getirilmesi ile sağlanacaktır.

Hükümete bir kez daha sesleniyoruz. Şu anda sürmekte olan ve Petrol-İş olarak tüm gücümüzle katıldığımız bir Emek Platformu eylem takvimi vardır. Aç bıraktığınız, işsiz bıraktığınız, İş Güvencesi Yasası'nı çıkarmayarak işten atılmalarına göz yumduğunuz, haklarını çiğnediğiniz, sendikalaşma haklarına yasal güvence getirmeyip aksine engelleyen bir tutum içinde olduğunuz emekçilerin bu eylem takvimi işleyecek ve şayet bizlerin haklarına el uzatmaktan vazgeçilmez ise tüm ülkede yaşamı durduran eylemler söz konusu olacaktır. Konfederasyonumuz Türk-İş'in son yapılan başkanlar kurulu tarafından da ilan edildiği gibi, bu tutum genel greve davetiye demek olup bütçe oylamasına dahi vakit bulamayabileceksiniz.

Çalışanların haklarını yok etmek için ekonomik kriz, savaş veya başka bahaneler uydurulmasın, konu hemen ve tamamen ülke gündeminden çıkarılsın.

Saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Kazanılmış Haklarımıza El Uzatılmasın

08 Kasım 2001

ULUSLARARASI GÜCÜMÜZ: "9 KASIM KÜRESEL EYLEM GÜNÜ"

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından Dünya Ticaret Örgütü'nün Katar'da yapacağı toplantı günü olan 9 Kasım 2001, "Küresel Eylem Günü" olarak ilan edildi. Tüm dünyada işçiler tarafından küreselleşme ve getirdiği sonuçlar bu gün protesto edilecek, insanca çalışma ve yaşam yönünde talepler dile getirilecektir.

Küreselleşme adı verilen bu dönemde dünyada açlık çekenler ve yoksulluk sınırı altında yaşayanların sayısı 2,5 milyar kişiyi bulmakta, dünya gelirinin %78'ini G-7 ülkeleri almakta, gelir dağılımında %20'lik en alt ve üst dilim arasındaki fark 1960'lardaki 30 kattan günümüzde 70'lere çıkmakta, 200 ulus ötesi tekel dünyada üretimin %60'ını elinde tutmakta, gelişmemiş ülkelerin borçları katlanmakta, IMF ve Dünya Bankası hükümranlıkları artmakta, dünyada savaş ve yöresel çatışmalar giderek yayılmakta ve dünya jandarmalığı giderek güçlenmekte, dünya barışı ulaşılamaz olarak yansıtılmakta, demokrasi ve insan hakları sürekli çiğnenmektedir. İşte 9 Kasım, tüm dünyaya bu sonuçları getiren küreselleşmeye karşı evrensel olarak sesimizin çıkarıldığı ve duruş sergilendiği bir eylem günüdür.

9 Kasım 2001 "Küresel Eylem Günü"nü gerçekleştirme yönünde, bu uluslararası sendikaların üyeleri Türk-İş, Hak-İş, DİSK ve KESK'in aldığı karara, Emek Platformu da katılmış olup, bu gün başta Ankara olmak üzere ülke genelinde basın toplantıları, uyarı miting ve eylemleri gerçekleştirilecektir.

9 Kasım'dan sonra, eylem takvimimiz 10 Kasım'da parlamentoda temsil

edilen siyasi parti yöneticileriyle sempozyum, 15 Kasım'da tüm illerde kitlesel basın açıklamaları, 17-24-25 Kasım günlerinde İstanbul, İzmir, Adana ve Diyarbakır'da kapalı salon toplantıları olarak sürecek ve şayet IMF dayatması program uygulanmaya devam eder, işçi ve kamu çalışanlarının haklarına yönelik tehditler sürerse 1 Aralıkta da ülke genelinde eylem çağrısı yapılacaktır.

Mevcut DSP-MHP-ANAP Koalisyon Hükümeti'ni bir kez daha uyarıyor ve taleplerimizi, acilen kabulü için şöyle dile getiriyoruz:

a) Ülkemizin ve halkımızın hiçbir sorununa çözüm getirmeyen, aksine işsizlik, yoksulluk, demokratik haklar açısından her gün daha da olumsuz sonuçlar getiren mevcut IMF programları derhal terk edilsin, özelleştirmeler durdurulsun ve Emek Platformu tarafından, kamu girişimciliğini öngören, planlı ekonomiyi getiren "Alternatif Program" uygulamaya sokulsun.

b) İşten çıkarmalar derhal durdurulsun, İş Güvencesi Yasası, anlamına uygun olarak çıkarılsın.

c) Tasarruf gerekçesi ve kamu sektörü işçileri için düşünülen zorunlu emekliliğin getirilmesi veya ikramiyelerin taksitlendirilmesi gibi kazanılmış hakları yok eden bütçe düzenleme girişimlerinden hemen vazgeçilsin.

d) 25 milyon kişiyi kapsadığı resmi araştırmalar tarafından da ortaya konan yoksullaşmaya son verilsin ve bu yönde sosyal devlet ilkesi işletilsin, kamu yatırımları başlatılsın.

e) Başta sendikalaşma olmak üzere çalışanların temel hak ve özgürlükleri yasal güvence altına alınsın, çalışma mevzuatı ILO sözleşmeleri doğrultusunda yeniden düzenlensin.

f) ABD emperyalizminin dünya jandarmalığına alet olunmasın ve savaş kışkırtıcılığı oyununa gelinmesin.

g) Seçim Yasası demokratikleştirilerek erken seçime gidilsin.

Petrol-İş olarak takvimleştirilmiş ve takvimlendirilecek söz konusu eylemlerde tüm gücümüz ile yer alınacaktır.

Saygı ile kamuoyuna duyurulur.

15 Kasım 2001

BOR MADENLERİNDE YENİ OYUN: 2840 SAYILI YASA'DA DEĞİŞİKLİK

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Özelleştirmeciler, bor madenleri konusunda yasa değişikliği ile yeni bir oyun daha sergiliyor.

Sendikamız ve diğer tüm taraflarca değiştirilmemesi yönündeki taleplerin ısrarla dile getirilmiş olmasına karşın, bor madenlerinin kamu eliyle işletilmesine ve pazarlanmasına son verilerek, bu alanın yabancı ve yerli firmalara açılması yönünde 2840 sayılı Yasa'nın 2. maddesini değiştiren bir taslak hazırlanmış olup Meclis'e getirilmek üzeredir. Yasanın değiştirilme gerekçesinde; bor madenlerinin stratejik olmadığı ve üretimi, işlenmesi ve pazarlanmasında "bir tüccar gibi" davranılmadığı yaklaşımında bulunularak, bor ruhsat ve işletmesinin yerli-yabancı şirketlere açılması gereği açıkça ifade edilmektedir.

Yapılmak istenen bu değişiklikle bor madenlerinin devlet eliyle işletmesine son verilerek tamamen yabancı tekelin eline geçecek biçimde yeni bir düzenlemeye gidilmekte ve böylece bor madenleri, yeni bir özelleştirme sürecine daha sokulmaktadır.

Oysa Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından 20.12.2000 tarihinde alınan ETİ Holding A.Ş.'yi özelleştirme kararı kamuoyunun geniş kesimlerinden gelen tepkiler üzerine 2001 başında Bakanlar Kurulu'nca geri alınmış, sendikamızın açtığı dava ile 26 Nisan 2001'de yürütmeyi durdurma kararı aldırılmış ve 16 Temmuz 2001 tarihinde de Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile ETİ Holding tamamen özelleştirme kapsamından çıkarılmıştı.

Halkın arasına çıkamayacak kadar tükenmiş ve seçim barajı altında kal-

dıklarını kendilerinin de dile getirdiği bir koalisyon hükümeti, son çırpınışları içinde bir yandan çalışanların kazanılmış haklarını yok etmeye çalışmakta, diğer yandan da özelleştirme yağmasını sürdürmektedir.

Halkın gözünde meşruluğunu yitiren ve yalnızca IMF'nin desteğiyle ayakta kalabilen bu hükümetin aldığı kararlar da, yaptıkları da meşru değildir. Türkiye'nin "petrolü" ve önde gelen ulusal kaynağı durumunda olan bor madenleri üzerinde, tamamen dünya bor tekelinin (USA Boraks-Rio Tinto, E.ON.AG, Citicorp Venture Capital) çıkarına olarak oyun oynamaya kimsenin hakkı yoktur.

Hammadde yetersizliğinden %50 kapasite ile çalışan ABD bor işletmelerinin acilen Türkiye'deki bor rezervlerine ihtiyaçları vardır. Bu nedenle 130 yıldır sürdürdükleri borlarımızı ele geçirme çabalarını çok daha artırmışlardır.

Bir kez daha dile getiriyoruz ki bor madenleri stratejiktir. Çünkü:

a) Bor madenlerinin stratejik değeri yüz yılı aşan geçmişi ve kullanım alanlarının genişliği ile kanıtlanmış, sürekli dünya bor tekelinden korunmaya çalışılmıştır. Çünkü dünyadaki bor maden rezervinin %70'i Türkiye'dedir.

b) Bor madenlerinin işlenmesi ile sağlanacak gelir yılda 1 milyar doları dahi bulabilecektir ve her türlü engele rağmen bor madeni ve ürünlerinden yılda 260 milyon dolar ihracat geliri sağlanmaktadır.

c) Türkiye bor madenlerini ele geçiren firma, dünyada bor üretim ve satışının tek belirleyicisi olacaktır. Kendi bor ürün gereksinimimiz için dahi bu ulus ötesi tekellere muhtaç durumda kalınacaktır. Türkiye kendi borlarını işlediğinde ise dünya pazarındaki payını çok daha artırabilecektir.

d) Borlar ve işlenmeleri Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik sorunlarını çözmede ve özellikle içinde bulunulan kriz koşullarında eşsiz bir kaynak durumundadır.

Böylesi stratejik değerleri ve Türkiye'nin en önemli doğal kaynağı durumunda olan bor madenleri, 2840 sayılı Yasa'da yapılan ve Meclis'ten geçirilmeye hazırlanan bu değişiklikle belki yerli ortak aracılığı ile ulus ötesi tekele sunulacaktır. Ulus ötesi tekelin çıkarını değil, ülke halkının

çıkarını düşünmeye mecbur olan hükümet, hazırlanmış olan bu yasa taslağını derhal geri almalıdır. Saygı ile kamuoyuna duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

petrol-iş
Türkiye Petrol Kimya Lastik İşçileri Sendikası
Altunizade Mah. Kuşbakışı Sok. No:25 Üsküdar, İstanbul Petrol-İş Dergisi'nin Ek'idir.
Tel: 0216-391 66 67 Faks: 0216-391 66 78/310 40 12
Web Sitesi: www.petrol-is.org.tr e-posta: petrol@turk.net
diri... haber bülteni... bildiri... haber bülteni... bildiri... haber bülteni... bildiri...haber

HESAP VERMESİ GEREKEN ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI İÇİN YASA DEĞİŞİKLİĞİ İLE SON ÇIRPINIŞ VURGUNLARI PLANLANIYOR!

Basın ve Yayının
Değerli Temsilcileri

23 Kasım 2001

1986 yılında çıkarılan 3291 sayılı Yasa ile programlı olarak başlatılan özelleştirme uygulamaları; önce 2983 sayılı Yasa ile kurulan Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi, daha sonra 1990'da Toplu Konut İdaresi ayrılarak, Kamu Ortaklığı İdaresi, 1994'te çıkarılan 4046 sayılı Özelleştirme Yasası ile de Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) tarafından yürütülmektedir. Başkanlıklarına da sürekli, daha sonra çeşitli özel sektör kurumlarının üst yönetimlerine getirilerek ödüllendirilecekler tayin edilmiştir.

"Türkiye'de Özelleştirme" başlıklı Eylül 2001 tarihli ÖİB açıklamasında içeriği belirtilen, ÖİB'i tamamen denetim dışına çıkaracak, borçlanarak karşılığında elindeki kamu kuruluşlarını yok pahasına verecek veya iflas eden bir işletme anlayışı ile borç ödemelerinde bu kuruluşları takas olarak kullanacak bir yasa taslağının varlığı, özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanı Sn. Yılmaz Karakoyunlu tarafından son günlerde dile getirilmektedir.

Kısacası ÖİB iflas etmiş ve kamu oyunda tartışmalı hale gelmiş, özelleştirmeler tıkanmış ve giderek genişleyen biçimde karşı çıkılmaktadır. Ancak nasıl daha önce bir çırpıda 15 yasa değişikliği yapılmış ise, söz konusu bu yasa değişikliği ile de bir oldu-bitti yapılarak dev kamu kuruluşları yabancı-yerli çevrelere aktarılacak ve bazıları da kapatılarak arsa fiyatının da altında birilerine verilecektir.

Oysa ÖİB, 4046 sayılı Yasa ile Türkiye'de hiçbir kamu kuruluşuna verilmeyen yetkiler ile donatılmıştır. Hükümetler değişir, ancak ÖİB'e kimse dokunamaz. Çünkü dış korumalıdır. Bu anlamda değil yeni bir yasa değişikliği, ÖİB'in hemen lağvedilmesi gerekmektedir. Kamuda tasarrufa, bu gereksiz "KİT"in kaldırılmasıyla başlanmalıdır.

Şimdiye değin kapsama alınan 219 kamu kuruluşunun 144'ünü hiç kamu payı kalmayacak biçimde özelleştiren ve halen aralarından dev KİT'lerin de bulunduğu 36 kuruluşu özelleştirmeye çalışan ÖİB, önce tüm bu uygulamalarına ilişkin kamu oyuna bir hesap vermelidir.

Yine ÖİB yetkilileri özelleştirmeler üzerine şu soruları yanıtlamaktan kaçamazlar: Özelleştirmeler için neler söylenmişti ve şimdi alınan sonuçlar nelerdir? Özelleştirmeler ile ulusal gelir-üretim ve ekonomik güç-vergi-istihdam açılarından neler kaybettik? Özelleştirilen alanların yeri özel sektör tarafından dolduruldu mu? İddia edildiği gibi özelleştirmeler ekonomiyi canlandırdı mı, ekonomide verimlilik arttı mı, özel sektörün dinamizmi gelişti mi, istihdam arttı mı, eğitim ve sağlık hizmetleri çok daha etkinleşti mi? Özelleştirilen kuruluşlar, özelleştirme sonrası ne oldu? Yine özelleştirilen kuruluşlarda çalışan işçilere ne oldu?

ÖİB'den bu hesap ve yanıtları beklerken, **Petrol-İş olarak, ÖİB uygulamaları üzerine birkaç gün peş peşe basın açıklamalarında bulunarak** kamu oyunun gerçekleri bilmesine hizmet etmek istiyoruz. Bu vesile ile bir kez daha özelleştirmelerden vazgeçilerek, kamu girişimciliğine ve planlı ekonomiye yönelinmesi gereğini dile getiririz. Kamu oyuna saygı ile duyurulur.

23 Kasım 2001

HESAP VERMESİ GEREKEN ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI İÇİN, YASA DEĞİŞİKLİĞİ İLE SON ÇIRPINIŞ VURGUNLARI PLANLANIYOR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

1986 yılında çıkarılan 3291 sayılı Yasa ile programlı olarak başlatılan özelleştirme uygulamaları; önce 2983 sayılı Yasa ile kurulan Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi, daha sonra 1990'da Toplu Konut İdaresi'nin ayrılmasıyla, Kamu Ortaklığı İdaresi, 1994'te çıkarılan 4046 sayılı Özelleştirme Yasası ile de Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) tarafından yürütülmektedir. Başkanlıklarına da sürekli, daha sonra çeşitli özel sektör kurumlarının üst yönetimlerine getirilerek ödüllendirilecek kişiler tayin edilmiştir.

"Türkiye'de Özelleştirme" başlıklı Eylül 2001 tarihli ÖİB açıklamasında içeriği belirtilen ÖİB'yi tamamen denetim dışına çıkaracak, borçlanarak karşılığında elindeki kamu kuruluşlarını yok pahasına verecek veya iflas eden bir işletme anlayışı ile borç ödemelerinde bu kuruluşları takas olarak kullanacak bir yasa taslağının varlığı, özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanı Sn. Yılmaz Karakoyunlu tarafından son günlerde dile getirilmektedir.

Kısacası ÖİB iflas etmiş ve kamuoyunda tartışmalı hale gelmiştir. Özelleştirmeler tıkanmıştır ve giderek genişleyen biçimde bu uygulamaya karşı çıkılmaktadır. Ancak nasıl daha önce bir çırpıda 15 yasa değişikliği yapılmışsa, söz konusu bu yasa değişikliği ile de bir oldubitti yapılarak dev kamu kuruluşları yabancı-yerli çevrelere aktarılacak ve bazıları da kapatılarak arsa fiyatının da altında birilerine verilecektir.

Oysa ÖB, 4046 sayılı Yasa ile Türkiye'de hiçbir kamu kuruluşuna ve-

rilmeyen yetkiler ile donatılmıştır. Hükümetler değişir, ancak ÖİB'ye kimse dokunamaz. Çünkü dış korumalıdır. Bu anlamda yeni bir yasa değişikliği değil, ÖİB'nin hemen lağvedilmesi gerekmektedir. Kamuda tasarrufa, bu gereksiz "KİT"in kaldırılmasıyla başlanmalıdır.

Şimdiye değin kapsama alınan 219 kamu kuruluşunun 144'ünü hiç kamu payı kalmayacak biçimde özelleştiren ve halen aralarında dev KİT'lerin de bulunduğu 36 kuruluşu özelleştirmeye çalışan ÖİB, önce tüm bu uygulamalarına ilişkin kamuoyuna bir hesap vermelidir.

Yine ÖİB yetkilileri özelleştirme üzerine şu soruları yanıtlamaktan kaçamazlar: Özelleştirmeler için neler söylenmişti ve şimdi alınan sonuçlar nelerdir? Özelleştirmeler ile ulusal gelir-üretim ve ekonomik güç-vergi-istihdam açılarından neler kaybettik? Özelleştirilen alanların yeri özel sektör tarafından dolduruldu mu? İddia edildiği gibi özelleştirmeler ekonomiyi canlandırdı mı, ekonomide verimlilik arttı mı, özel sektörün dinamizmi gelişti mi, istihdam arttı mı, eğitim ve sağlık hizmetleri çok daha etkinleşti mi? Özelleştirilen kuruluşlar, özelleştirme sonrası ne oldu? Yine özelleştirilen kuruluşlarda çalışan işçilere ne oldu?

ÖİB'den hesap ve yanıtları beklerken, Petrol-İş olarak, ÖİB uygulamaları üzerine birkaç gün peş peşe basın açıklamalarında bulunarak kamuoyunun gerçekleri bilmesine hizmet etmek istiyoruz. Bu vesile ile bir kez daha özelleştirmelerden vazgeçilerek, kamu girişimciliğine ve planlı ekonomiye yönelinmesi gereğini dile getiririz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

24 Kasım 2001

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI'NA NELER TESLİM EDİLMİŞ?

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ÖİB eline teslim edilmiş olan 13 kamu kuruluşunun ekonomik büyüklüğüne ilişkin veriler						
	Kamu payı %	Satış hasılatı (milyar TL)	Brüt katma değer	Dönem kârı (V.Ö.)	Net aktifler tutarı	Çalışan sayısı
1. EBAŞ A.Ş.	100.00	51.158	-1.980	-21.546	21.465	2.254
2. İSDEMİR	100.00	243.308	22.372	-59.957	249.326	6.526
3. SÜMER Holding A.Ş.	100.00	44.462	17.002	-69.945	126.725	10.501
4. SEKA	100.00	153.582	29.831	-45.954	97.062	6.490
5. TEKEL Gn. Md.	100.00	596.259	1.192.094	80.828	2.381.715	37.551
6. TÜGSAŞ A.Ş.	100.00	61.807	21.925	95	51.363	3.083
7. Türkiye Zirai Don. A.Ş.	100.00	18.913	-3.635	-9.010	20.676	1.117
8. Türkiye Şeker Fab. A.Ş.[1]	99.99	549.773	128.877	-30.507	1.295.353	20.179
9. KBİ-Kar.Bakır İşl. A.Ş.	99.99	29.077	2.554	-17.406	44.987	1.380
10. PETKİM A.Ş.	88.86	496.831	87.957	-10.477	610.940	6.592
11. TÜPRAŞ A.Ş.	65.76	3.975.328	2.987.474	382.576	1.587.635	4.280
Toplam: I		6.220.498	4.484.471	463.499[2]	6.487.247	93.361
12. Ereğli De.Çe. Fab. A.Ş.	46.12	606.609	239.536	83.219	992.645	6.473
13. POAŞ A.Ş.	42.30	2.206.372	250.040	111.061	344.828	3.743
Toplam: II		2.812.981	489.576	194.280	1.337.473	10.216
I+II Toplam		9.033.479	4.974.047	657.779	7.824.720	103.577
Kaynak: İSO, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2000.						
(1) Kapsama alınma sürecindedir. *(2) Kâr edenler.*						

Diğer ÖİB eline teslim edilen, kamu payı %100 ve yakın olan kuruluşun (Eti Bakır A.Ş., Eti Gümüş A.Ş., Eti Elektrometalurji A.Ş., Eti Krom A.Ş., T. Denizcilik İşletmeleri A.Ş., Taksan Tak. Tez. San. ve Tic. A.Ş.,

T. Gemi Sanayi A.Ş., Çelbor Çelik Çekme Boru San. ve Tic. A.Ş., TÜ-MOSAN Motor San. ve Tic. A.Ş., İGSAŞ İstanbul Gübre Sanayii A.Ş., THY Türk Hava Yolları A.O. ve yanı sıra %50'nin üzerinde kamu payı olan Ataköy Turizm Tesisleri ve Tic. A.Ş., Ataköy Otelcilik A.Ş. DİTAŞ Deniz İşlet. ve Tankercilik A.Ş.) 2000 yılı satış hasılatı 1,2 katrilyon TL ve bu kuruluşlarda çalışan sayısı da 20 bin 323'tür. Bu listeye, geçici olarak kapsamdan çıkarılan ve halen özelleştirme sürecinde tutulan Türk Telekomünikasyon A.Ş. de eklenince 15 kuruluşun toplam satış hasılatı 4,2 katrilyon TL ve çalışan sayısı da 92 bin 298'dir. (Kaynak: ÖİB web sitesi)

Yukarıda yer alan ve ÖİB elinde olan 28 kuruluşun 2000 yılı toplam satış hasılatı 13,2 katrilyon TL, 2000 yılı ortalama dolar kuru 623.419 TL üzerinden 21,2 milyar dolardır. Kâr eden kuruluşlardaki toplam kâr ise 657,8 trilyon TL ve dolar olarak da 1,1 milyardır. Bu kuruluşlarda toplam çalışan sayısı da 195 bin 875'tir. Yine ÖİB elinde özelleştirilmek üzere, yüzde yüz ve yakın kamu paylı olarak Turban Turizm A.Ş., T. Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Gerkonsan A.Ş., Gönen Gıda A.Ş., Tasfiye Ataköy Marina ve Yat İşletmeleri de bulunmaktadır.

İşte işletmecilik ile hiçbir ilişkisi olmayan kamu kuruluşlarının yok edicisi ÖİB eline, böylesine ekonomik büyüklükteki kamu kuruluşları, kimileri 15 yıla varan süreden beri teslim edilmiş durumdadır.

Bu kuruluşların özelleştirilmelerinden vazgeçilerek, yeniden işletmeci anlayışla yönetilmeli ve bu işletmeler üzerine yıllardır sürdürülen ÖİB uygulamalarının hesabı verilmelidir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Not: ÖİB uygulamaları üzerine basın açıklamalarımız iki gün daha sürecektir.

25 Kasım 2001

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI'NIN İFLAS TABLOSU

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ÖİB tarafından yürütülen özelleştirmelerin 1985-2000 dönemi bilançosu, Türkiye'deki özelleştirme uygulamalarının tıkandığını, iflas ettiğini ve iddia edilenlerin hiçbirini gerçekleştirmediğini çarpıcı sonuçları ile ortaya koymaktadır.

1985-2000 dönemi özelleştirme satış tutarı 7 milyar 392 milyon dolar ve tahsil edilen de 6 milyar 876 milyon dolardır. Bu tahsilata, elindeki kamu kuruluşlarının gelirlerinin de eklenmesiyle ÖİB tarafından "1985-2000 dönemi toplam tahsilatı" 9 milyar 537 milyon dolar olarak açıklanmaktadır.

ÖİB Eylül 2001 açıklamasında, özelleştirme amaçlı yapılan harcamalar, Hazine'ye aktarma ve diğer kullanımlar olarak toplamı 9 milyar 533 milyon dolar olarak yer almaktadır. Bu durumda ÖİB 1985-2000 dönemi özelleştirme bilançosu 9.533-6.876=2 milyar 657 milyon dolar olarak açık vermiştir.

Maskeler indirilmiştir. Özelleştirmeler için daha önce ileri sürülen hiçbir iddia şimdi telaffuz dahi edilmemekte, hatta tartışılmasına dahi tahammülsüzlük gösterilerek, tıkanmış olmasına rağmen özelleştirmeler, IMF ve Dünya Bankası'nın talimatlarıyla gözü kapalı gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır.

Özelleştirme tahsilatı, 4046 sayılı Yasa'daki "genel bütçe harcama ve yatırımlarında kullanılmaması –md. 2c" hükmüne rağmen hiçbir kısıtlama olmadan kullanılmakta ve 1985-2000 dönemi özelleştirme tahsilatı olarak açıklanan 9,5 katrilyon TL'nin, 3,4 katrilyon TL'si Hazine'ye aktarılarak, borç ödemeleri için kullanılmaktadır.

Diğer hesap sorulması gereken bir uygulama da, kâr eden kuruluşlara, bu kârlarının kendi yatırımları için kullandırılmadığıdır.

Bu arada açıklık getirilmesi gereken bazı ÖİB özelleştirme harcamaları bulunmaktadır. Örneğin 5 Kasım 2001 tarihli "Türkiye'de Özelleştirme" bülteninde, 1986-2000 dönemi için yer alan şu harcama kalemleri açıklığa kavuşturulmalıdır:

a) "Kredi biçiminde verilen borçlar: 821 milyon dolar". Bu borçlar kime ne için verilmektedir?

b) "Özelleştirme gelirinden ilgili kuruluşlara ödeme: 319 milyon dolar". "İlgili kuruluşlar" kim?

c) "İMKB hisse senedi alımı giderleri: 134 milyon dolar. ÖİB neden hisse alsın?

d) Denetim-danışmanlık-ilan-reklam toplam gideri: 98 milyon dolar. Bu kaynak kimlere savruldu?

e) "Diğer kullanımlar" nedir ve kimlere ne kadar komisyon verilmektedir?

Adı geçen ÖİB bülteninde geçen "Özelleştirmeye Bağlı İş Kaybı Tazminat Ödemeleri", yani özelleştirmelerden mağdur olmaları nedeniyle işçilere yapılan ödemeler, toplam harcamaların binde 4'üdür.

Özelleştirmeden sorumlu Devlet Bakanı Sn. Yılmaz Karakoyunlu'nun da itiraf ettiği gibi, 15 yıllık özelleştirme uygulaması fiyasko olup, derhal bundan vazgeçilmelidir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

Not: ÖİB uygulamaları üzerine basın açıklamamıza yarın da devam edilecektir.

26 Kasım 2001

ÖİB AÇIKLASIN: 516 MİLYON DOLAR KİMLERDE?

Basın ve yayının değerli temsilcileri

ÖİB'de kadrolu olarak 330 dolayında kişi çalışmaktadır ve bu kişilerin tüm işi, ellerinde bulunan kamu kuruluşlarını satmak veya satılmayanları da batmaya terk etmektir. Yüksek maaşlar ile istihdam edilen bu kişiler, kamu gelirlerinden aldıkları maaşlarının karşılığı olarak, kamunun zararı için, hemen hiçbir denetime tabi olmadan çalışmaktadırlar. On binlerce kamu çalışanını mağdur eden tasarruf tedbirlerini açıklayan mevcut hükümet, ÖİB'yi bu ülkede yok mu sayıyor?

1985-2000 dönemi özelleştirmelerinin satış tutarı 7 milyar 392 milyon dolar ve tahsil edilen ise ancak 6 milyar 876 milyon dolardır. (5 Kasım 2001 ÖİB "Türkiye'de Özelleştirme" bülteni)

2001 yılına ilişkin olanlar bilinmemekle beraber bu verilere göre ÖİB, özelleştirmeler sonucu 516 milyon dolar alacaklıdır.

Eylül 2001 ÖİB "Türkiye'de Özelleştirme" açıklamasına göre, ödenmesi beklenen 113 trilyon TL taksitin, 105 trilyon TL tutarında olanının sahiplerince ödenmeyeceği belirtilmiştir ve ancak 8 trilyon TL'sinin ödenebileceği beklenmektedir. Diğer deyiş ile taksit dönemi gelenlerin ancak %7,6'sı ödemeyi gerçekleştirecek gözükmektedir ve kalan %92,4 oranındaki taksit ise ödenmeyecektir.

Bu arada ÖİB tarafından taksit sürelerinin 15-20 yıla kadar uzatılmış olması çarpıcıdır. Örneğin SİVAS ÇİMENTO'nun son ödeme taksiti 2017 yılında yapılacaktır. O da ödenirse.

ÖİB YANITLAMALIDIR: KİMDİR BU TAKSİT SAHİPLERİ? TAKSİTİNİ ÖDEMEYENLER İÇİN SATIŞ SÖZLEŞMESİ GEREĞİ HANGİ İŞLEM YAPILIYOR? YARGI YOLUNA BAŞVURULUYOR MU?

Dört gündür ÖİB üzerine kamuoyunun gerçekleri bilmesine hizmet amacıyla yaptığımız açıklamamızın sonucu olarak bir kez vurguluyoruz ki, ÖİB yalnızca gereksiz değil, aynı zamanda kamu çıkarları açısından zararlı bir kuruluştur ve uygulamaları da kamuoyuna yeterince açık değildir. Oysa 10 milyarlarca dolarlık kamu kuruluşlarını elinde bulunduran ÖİB, denetlenebilmeli ve şeffaflık ilkesine de ayrı bir titizlik gösterilmeliydi.

ÖİB tartışmalıdır ve bir an önce lağvedilmelidir.

Bir kez daha diyoruz ki; özelleştirmeler durdurularak kamu kuruluşları özerk yönetime kavuşturulmalı, kamu girişimciliğine ve planlı ekonomiye yeniden yönelinmelidir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

30 Kasım 2001

T.C. BAŞBAKANLIK ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI BASIN AÇIKLAMASI

Petrol-İş Sendikası tarafından 24-25-26 Kasım 2001 tarihlerinde yapılan basın bildirisinde yer alan yanlış ve yanıltıcı bilgiler karşısında yapılan açıklamadır:

24-25-26 Kasım 2001 tarihinde Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Sn. Mustafa Öztaşkın tarafından yapılan açıklamada yer alan ve özelleştirme uygulamaları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ilişkin bilgiler gerçekleri yansıtmamaktadır.

Yapılan açıklama, kamuoyunu yanlış yönlendirme ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nı karalamaya yönelik, yeterince araştırma yapılmadan ortaya atılan, gerçek dışı iddialardan oluşmaktadır. Söz konusu sendika tarafından yapılan açıklamalar sonucunda, bazı gazetelerde de yayınlanan gerçek dışı bilgiler ve ifadeler karşısında aşağıdaki açıklamanın yapılmasına gerek duyulmuştur.

Öncelikle Petrol-İş Sendikası'nın bildirisinde yer alan ve tespiti çok kolay olan bir husus, daha baştan bildiriyi tutarsız kılmaktadır.

Şöyle ki; Özelleştirme İdaresi'nin denetlenmediği" iddiası tamamen gerçek dışı bir beyandır. Özelleştirme İdaresi rutin olarak her sene sırasıyla, önce Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, sonra Sayıştay ve TBMM KİT Komisyonu ve Başbakanlık Teftiş Kurulu ile gerekirse de Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetlenmektedir. Hal böyleyken, petrol sektörünü temsil eden bir sendika başkanının, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB)'nın nasıl denetlendiğini bilmemesi mümkün olamayacağına göre, yapılan açıklamanın maksadı kamu-

oyunu kasten yanıltmaktır.

1) Açıklamada, özelleştirme uygulamaları sonucunda fona girişleri içeren 6,9 milyar dolar ile fondan tüm çıkışları içeren 9,2 milyar dolar arasındaki fark mukayese edilerek, "özelleştirme bilançosu 2,7 milyar dolar açık vermiştir" iddiası öne sürülmektedir. Bu tamamen yanıltıcı bir ifadedir. Zira özelleştirme amaçlı yapılan harcamalar toplamı olarak ifade edilen tutar olan, 9,5 milyar dolarlık kullanımların tümü hesaba katılırken, gelir kalemlerinin arasına nakit tahsilat dışında, elde edilen temettü gelirleri ve verilen borçların faizleriyle birlikte tahsilatları katılmamaktadır. Esasen kullanım kalemleri arasında yer alan ve %37'lik bir paya sahip olan 3,4 milyar dolar düzeyindeki Hazine'ye aktarma kalemini de iddia edildiği üzere, "özelleştirme amaçlı" harcama olarak nitelendirmek de mümkün değildir. Bu çerçevede bakıldığında, açıklamada iddia edildiği gibi, özelleştirme bilançosunun 2,7 milyar dolar açık verdiği doğru değildir.

Ayrıca, söz konusu 9,2 milyar dolarlık kullanımın %49'u olan 4,5 milyar dolar, kapsamda bulunan kuruluşlara sermaye iştiraki, kredi ve personel ödemeleri olarak aktarılmış, %11'lik kısmı da borç ödemelerinde kullanılmıştır. Öte yandan, özelleştirme uygulamalarından sağlanan kaynakların ve kullanımların, kâr/zarar hesabı içinde ele alınması da yanlış bir yaklaşımdır. Özelleştirme Fonu'nu yöneten Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bir kamu iktisadi kuruluşu değildir.

Bu nedenle bilanço kâr ve zararı, devletin mizan anlayışı içerisinde, denetimin sağlanması amacıyla envantere esas olmak üzere çıkarılmaktadır. Dolayısıyla özelleştirmenin kâr veya zarar etmesi şeklinde bir yaklaşımın mantığı yoktur. Zira bu yanlış yaklaşıma göre, 1999 yılında 41 trilyon TL zarar gösteren fon bilançosunda, 2000 yıl sonu hesaplarına göre 478 trilyon TL düzeyinde kâr gözükmektedir.

2) 4046 sayılı Kanun'un 10. maddesinde yer alan bu Kanun'un geçici 8. maddesi gereğince "Kamu Ortaklığı Fonu'na yapılacak aktarmalar hariç Özelleştirme Fonu'ndan genel bütçeye kaynak aktarılamaz" ibaresi, 26 Mayıs 2000 tarihinde yürürlüğe giren 4568 sayılı Kanun'la "Özelleştirme Fonu'nun nakit fazlası, Hazine'nin iç ve dış borç ödemelerinde kullanılmak üzere Hazine hesaplarına intikal ettirilir" şeklinde

değiştirilmiştir. Geçici 8. madde ise yürürlükten kaldırılmıştır. Dolayısıyla özelleştirme uygulamasından sağlanan gelirlerinin yasaya aykırı bir biçimde Hazine'ye aktarılıp kullanıldığı iddiası da doğru değildir ve doğru olmayan bilgilerle kamuoyunun aklını karıştırmaya kimsenin hakkı yoktur.

3) Sendikanın açıklamasında belirtildiği gibi, 1985-2000 yılları arasında yapılan özelleştirme uygulamaları toplam tutarı olan 7 milyar 332 milyon dolardan, yine bu süre içerisinde bu uygulamalardan nakit ya da vadeli olarak tahsil edilen 6 milyar 876 milyon doları çıkararak bulunan rakamın, (açıklamaya göre 516 milyon dolar) Özelleştirme İdaresi tarafından tahsil edilemeyen tutar olduğunu söylemek, gerek matematiksel gerekse mantıksal olarak doğru değildir. Söz konusu tutar vadeli olarak özelleştirilen uygulamalardan kaynaklanan farktır. Bu durumda, idarenin tahsil etmesi gereken tutar, vadeye bağlanan tutarlara uygulanan faizler nedeniyle daha da fazla olacaktır. Ayrıca 4046 sayılı Kanun çerçevesinde, zaman zaman kapsamdaki kuruluşlara verilen yetki çerçevesinde kuruluşlar, kendi bünyelerinde bulunan bazı tesis ve varlıkların özelleştirme çalışmalarını kendileri yapmaktadır. Söz konusu edilen tutar, bu tür uygulamalar sonucunda, yetki verilen kuruluşların yapmış oldukları uygulama tutarlarını da kapsamaktadır. Söz konusu uygulamalar da ÖİB'nin bir tasarrufuyla yapıldığından, bu tür uygulamalar toplam özelleştirme uygulama tutarları arasında gösterilmekte, ancak bazen satış tutarını kuruluş kendisi tahsil etmektedir. Örneğin; KARADENİZ BAKIR İşletmeleri'ne ait MURGUL ASİT Tesisi ve bir takım taşınmazlar, THY'ye ait uçaklar, POAŞ'a ait tanker ve yedekleri ile PETKİM Yarımca Tesisi gibi birçok özelleştirme uygulamalarından doğan satış tutarlarının tahsilatı şirketlerin kendileri tarafından yapılmıştır. Bu nedenle iddia edildiği gibi uygulama geliri ve nakit tahsilat arasındaki farkın, ÖİB tarafından tahsil edilmeyen tutar olarak nitelendirilmesi ve bu şekilde hesaplanması doğru değildir.

4) Ayrıca yine sendikanın açıklamasında belirtilen ve 1992 yılında YİBİTAŞ Holding A.Ş. tarafından alınarak özelleştirilen, SİVAS ÇİMENTO Fabrikası'nın son satış taksitinin 2017 yılında ödeneceği, tamamen yalandır. Söz konusu şirketin toplam satış tutarı olan 29 milyon 400 bin

doların üç milyon doları sözleşme imza tarihinde peşin olarak ödenmiş, vadeye bağlanan tutarın 1993 yılında ödenmesi gereken 13 milyon 200 bin dolarlık kısmı 1992 yılında peşin ödenmiştir. 1994 yılında ödenmesi gereken 14 milyon 198 bin dolarlık kısmı ise 1994 yılı içerisinde yapılan erken ödemelerle ve faizleriyle birlikte tamamen tahsil edilmiştir. Dolayısıyla yine ÖİB'nin taksit sürelerini "15-20 yıla kadar uzattığı" iddiası da tamamen gerçek dışıdır. Kamuoyunu maksatlı olarak yanlış bilgilendirerek komuoyunun aklını karıştırmaya kimsenin hakkı yoktur.

5) Öte yandan sendikanın bildirisinde belirttiği, kâr eden kuruluşların gelirlerini kendi yatırımları için kullanmalarına Özelleştime İdaresi'nin izin vermediği yönündeki açıklaması da doğru değildir. Özelleştirme kapsamında ekonomik rasyonelle çalışan, dünya standartlarında üretim yapan ve hizmet veren, kendini rekabete açmış birçok kuruluşumuz, Özelleştirme İdaresi tarafından desteklenmekte ve ekonomik mantığı olan talepleri hemen karşılanmaktadır. ERDEMİR, TÜPRAŞ, THY gibi birçok kuruluş 233 sayılı Yasa kapsamından çıkıp özelleştirme kapsamına geldikten sonra çok daha verimli çalışmaya başlamıştır ve KİT mekanizması ve bürokrasisi dışında, sermaye artırımından yatırımlara varıncaya kadar birçok konu, çok daha hızlı ve kolay çözümlenmektedir. Bu çerçevede, Özelleştirme İdaresi'nin verdiği destek ile ERDEMİR, özelleştirme kapsamındayken 1,5 milyar dolarlık modernizasyon yatırımını yapabilmiştir. TÜPRAŞ yine özelleştirme kapsamına alındığı 1989 yılından bu yana, 1 milyar dolarlık yatırımlarını tamamlamıştır ve 700 milyon dolarlık yatırımlarına da devam etmektedir. Yine TÜPRAŞ, idarenin de isteği ile son olarak İzmir Rafinerisi'ndeki 377 milyon dolarlık hydrokraker ünitesi yatırımlarını tamamlamış, diğer rafinerilerinde AB standardında üretim yapması için de yatırımlarına devam etmektedir. Ayrıca THY özelleştirme kapsamındayken, yaptığı yatırımlar ve aldığı yeni uçaklarla dünyanın en genç ve en hızlı gelişen hava yolları arasına girmiştir. Söz konusu örnekleri çoğaltmak mümkündür. İşin gereği ve ekonomik rasyoneli olan, kamu tasarruf mantığı içerisinde israfa kaçmayan her türlü yatırım Özelleştirme İdaresi tarafından kabul görmekte ve tüm kuruluşlar özelleştirme süreci içinde özelleştirmeye hazır hale getirilmektedir.

6) Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlara aktarılan 821 milyon dolar düzeyindeki kredi biçiminde aktarılan tutarlar yine 4046 sayılı Kanun'un 10. maddesinde belirtilen ve 'idareye devredilen kuruluşlara idarece belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde borç olarak finansman sağlanması' yönünde aktarılan tutarlardır. Söz konusu tutarın bir kısmı faiziyle birlikte geri ödenmiş, bir kısmı ise kapsamdaki kuruluşların sermaye artırımına ilişkin idarece ödenmesi gereken meblağa karşılık mahsup edilmiştir. Yani sendikanın açıklamasında ima edilmeye çalışıldığı gibi bu kredi ve borçlar, herhangi bir özel kuruluşa veya şahsa değil, özelleştirme kapsamında bulunan KİT'lere, cari harcamalarında vergi ve SSK prim ödemelerinde, hammadde alımlarında kullanılmak üzere verilmektedir.

7) 406 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce uygulanan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen özelleştirme işlemlerinde, satış onayı veren kurul kararlarında yer alan hükümler doğrultusunda, elde edilen toplam satış gelirinin satışa konu şirketin sermayesinde bulunan diğer kamu kurumlarına ait paya tekabül eden kısmı, sahip oldukları hisselerin bedeli olarak bu kurumlara aktarılmıştır. Bu çerçevede, örneğin 1989 yılında özelleştirilen ANKARA ÇİMENTO Sanayii T.A.Ş.'nin toplam 33 milyon dolar tutarındaki satış bedelinin 1,9 milyon dolarlık bölümü Türkiye Emlak Bankası A.Ş.'ye, 1992 yılında özelleştirilen MEYSU A.Ş.'nin 8,5 milyar TL tutarındaki satış bedelinin 8,2 milyar TL'lik kısmı Ziraat Bankası'na aktarılmıştır. Ancak, 4046 sayılı Kanun'un yürürlüğü girdiği 27.11.1994 tarihinden sonra ise bu kanunun 9. ve 10'uncu maddeleri uyarınca söz konusu uygulama yürürlükten kaldırılmış ve 1995 yılından itibaren gerçekleştirilen özelleştirme işlemlerinden elde edilen satış gelirlerinin tamamı Özelleştirme Fonu bünyesinde kalmıştır. Bu konudaki tek istisna, %60 oranındaki hissesi 1995, %40 oranındaki hissesi de 1998 yılında gerçekleştirilen blok hisse senedi satışı uygulamaları çerçevesinde özelleştirilen, HAVAALANLARI YER Hizmetleri A.Ş.'de olmuştur. Her iki işleme ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu kararlarında yer alan benzer hükümler uyarınca, satış gelirlerinin %49'u, şirketin sermayesinde %49 oranında paya sahip bulunan ve halka açık bir şirket olan THY A.O'ya aktarılmıştır. Dolayısıyla kaynak kullanım tablolarında "ilgili kuruluşlara aktarma" başlığı altında görünen tutar,

yine sendika açıklamasında ima edildiği gibi bir takım özel kuruluşlara değil, özelleştirme kapsamına alınan KİT'lerde bulunan diğer kamu hisselerine sahip kamu kuruluşlarına verilmiştir.

8) Özelleştirme uygulamaları sırasında, özellikle uygulamaların başladığı ve İMKB'nin yeni yeni bir yatırım alanı olmaya başladığı yıllarda yapılan ilk halka arz uygulamalarında (Örneğin, PETKİM, TÜPRAŞ, ERDEMİR vb.) küçük yatırımcıları korumak, borsada derinliği olmayan hisse senetlerinde manipülasyonları önlemek ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla söz konusu kuruluşlara ait hisselerin borsada alım satımı, özelleştirme uygulamalarını düzenleyen 2983, 3291 ve 4046 sayılı Kanunlar çerçevesinde yapılmıştır. Hisse senedi alım giderleri olan 134 milyon dolar, borsada bu amaçlarla alınan hisse senetlerine ilişkin tutardır ve 1995 yılından bu yana hiçbir alım yapılmamıştır.

9) İdaremizin danışmanlık ile ilan ve reklam giderleri, toplam kullanım tutarları içerisinde binde beşler seviyesindedir. Bu ödemelerin önemli bir kısmı büyük halka arzlarda SPK mevzuatının emrettiği aracılık komisyonları ile bu süre içinde açılan yüzlerce ihalenin resmi ilan ve sirküler ilanları gideridir. Söz konusu denetim, danışmanlık, ilan ve reklam harcamaları için toplam 98 milyon dolar düzeyindeki ödemeler, uygulamaların başladığı 1985 yılından bugüne kadar geçen 16 yıllık süre içerisinde kullanılmıştır. Tüm kullanımlar içinde binde beşler seviyesinde olan bu tutar, dünya özelleştirme uygulamalarındaki örneklerinin çok altındadır.

10) Kaynak kullanım tabloları arasında yer alan diğer kullanımlar başlığı altındaki tutar ise iddia edildiği gibi kişilere yapılan ödemeler olmayıp, menkul kıymet muhafazası, banka komisyonları, satış iptali, tercüme, dava giderleri, banka transfer masrafları ve diğer vergi giderleri ve bunun gibi harcamalardan oluşan ödemelerdir.

Yukarıda yer alan açıklamalardaki tüm bilgilerin ve rakamların, İdaremizin yayınladığı yayınlarda, açıklamalarda ve denetim çalışmaları sırasında basına ve kamuoyuna açık KİT komisyonlarında ve Yüksek Denetleme Kurulu raporlarında bulunmasına rağmen, tüm bunları yok sayarak rakamları çarpıtmak ve kamuoyunu yanıltmaya çalışmak, idaremiz tarafından şiddetle kınanmaktadır.

Uygulamalarını her zaman kamuoyunun önünde, şeffaf bir şekilde, devletin tüm denetim mekanizmalarının denetiminde yürüten idaremizin, daima doğruları açıklamaya devam edeceğinin bilinmesini isteriz.

Sonuç olarak, ülkemizde genel ekonomik durum ne ise, hangi sorunlar yaşanmaktaysa, T.C. Hazine'si hangi sıkıntılar içindeyse, Özelleştirme İdaresi de bundan farklı bir durumda değildir. Ancak Hazine, bünyesindeki kuruluşların maaş ve ücret ödemelerini yaparken yaşadığı sıkıntıları borçlanma suretiyle geçici olarak çözerken, ÖİB borçlanma imkanları kısıtlı olduğu için bu sıkıntıları daha ciddi olarak yaşamaktadır. Yine de tüm bu olumsuz koşullara rağmen ÖİB, KİT'lerde tenkit edilen aşırı istihdam ve israfa, kendi bünyesinde ve özelleştirme kapsamındaki kuruluşlarda müsaade etmemektedir.

Kamuoyuna saygılarımızla duyurulur.

Özelleştirme İdaresi
Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığı

petrol-is

30 Kasım 2001

ÖİB NEYİN TELAŞI İÇİNDE?

Sendikamızın peş peşe dört gün süren basın açıklamaları üzerine Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan basın açıklamasında ileri sürülen tutarsızlık ve yanıltma yönlü ifadelere yanıttır:

Sendikamızın 23-24-25-26 Kasım 2001 tarihlerinde ÖİB'nin faaliyetleri üzerine yaptığı basın açıklamaları üzerine ÖİB tarafından, 30 Kasım 2001 tarihli bir basın bildirisi ile açıklamalarda bulunulmuş, basın açıklamalarımız içinden bazı bölümler seçilerek çarpıtmalarla sözde yanıtlanmış ve sendikamız kamuoyunu yanıltmakla suçlanarak şiddetle kınandığı belirtilmiştir.

Bu ülkede işçileri temsil eden ve ayrıca üyeleri özelleştirmeden mağdur olmuş bir sendika sorumluluğu ile kamuoyuna doğruları iletmeyi bir görev sayan sendikamızın ÖİB üzerine tamamen gerçekleri yansıtma amaçlı ve belgelere dayalı yaptığı açıklamalarına karşı subjektif, çarpıtıcı ve saldırgan bir tavır ile verilen yanıtlar kabul edilemez. Bu nedenle ÖİB'nin yanıtında ifade edilenler üzerine açıklama yapma, konuya daha geniş açıklık getirme ve ÖİB'nin yanıtında yer almayanları bir kez daha gündeme getirme gereği duyulmuştur.

Sendikamızın 23 Kasım'dan itibaren dört gün peş peşe yaptığı açıklamalarına ÖİB, yalnızca üç günlük açıklamamızı dikkate alarak, ilk günkünü yok saymış, ikinci günkü açıklamamıza yanıt vermekten kaçınmış ve diğer iki günde yapılan açıklamalarımıza ise seçmeli ve çarpıtmalı yanıtlar vermiştir.

Oysa 23 Kasım günkü açıklamamızda özelleştirmeler için ÖİB tarafından önceden iddia edilenler sıralanarak bunların ne denli gerçekleşti-

rildiği sorulmuş, ÖİB'nin hükümetler üstü bir yere sahip olduğu belirtilmiş ve iflas eden özelleştirme uygulamaları için son çırpınış vurgunları planlandığına dikkat çekilerek, ÖİB'yi çok daha geniş yetkiler ile donatacak bir yasa değişikliği taslağına karşı çıkışımız ifade edilmişti. ÖİB'nin açıklamasında öncelikli beklenen, bu konuya ve sorulara açıklık getirilmesi veya yanıtlanması idi. Ancak ÖİB, kendisine yöneltilen bunca soru ve tespitlere karşı, yanıt vermek için yanıt vermeyi seçmiştir.

ÖİB açıklamasının girişinde; "Özelleştirme İdaresi'nin denetlenmediği tamamen gerçek dışı beyandır" denilerek, denetleme kuruluşlarının adları sıralanmakta ve kasten kamuoyunu yanılttığımız suçlaması ileri sürülmektedir.

Şu anda sayılarının 25'i bulduğunu söyleyebileceğimiz, bakanlar istifa ettiren, müsteşarları tutuklattıran büyük yolsuzluk dosyaları bulunmakta ve tüm bu yolsuzlukların yapıldığı kamu kuruluşları da ÖİB tarafından ifade edilen denetim kurullarınca denetlenmekteydi. Yine sayıları 11'i bulan batık bankalar için de kamu denetim birimleri işbaşındaydı. Bu çarpıcı örneklere dayanarak ÖİB yetkililerine soruyoruz, adını sıraladığınız denetim kurumlarının, bir kamu kuruluşunu veya kamu denetimi altındaki bir bankayı denetim yapıyor oluşu, gerçekte denetlemenin olduğunu mu ortaya koyuyor? Şayet denetlenseydi bu ülkeye milyarlarca dolar kaybettiren banka batıkları ve yolsuzluklar olur muydu? Kaldı ki söz konusu denetim kurumları, denetim raporlarını sunma ve temennide bulunma gibi işlemlerin ötesinde ne yapabiliyorlar ki?

Örneğin, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun "ÖİB ve Özelleştirme Fonu Üzerine 1999 Yılı" raporunda, ÖİB faaliyetlerine ilişkin dikkat çeken temenniler de bulunmaktadır. Dahası denetim raporlarında dile getirilenlerin başbakanlıkça dikkate alınmadığına ilişkin tespitler de yapılmıştır (s. 156, 174). Bu açıdan bakıldığında anlaşılıyor ki, ÖİB de bu denetimi kâğıt üzerinde kabul ediyor.

Yüksek Denetleme Kurulu'nun söz konusu raporunda; fon yönetimi ve bakiyelerin nemalandırılmasına ilişkin açık hükümlerin bulunmadığı (s. VI), Özelleştirme İdaresi başkanlık olurlarında tutarsızlık ve belirsizliklerin tespit olunduğu (s. 6, 9), geçmiş yıl giderlerinin cari yılda gösterildiği (s. 174), İstanbul temsilciliğinin kapatılması gerektiği (s.

X, 7) de dile getirilmiştir. Yine özelleştirilen kuruluşlarda çalışanlara çifte standart uygulandığı (s. VI), özelleştirmeler sonucu emekli olan personelin mağdur olduğu (s. VIII), özelleştirme kapsamındaki kuruluşlara açıktan sınavsız atamalar yapıldığı (s. VIII), farklı harcırah uygulamalarının olduğu, özelleşen ve özelleştirilecek kuruluşlarda çalışan personelin mağdur olmaması gerektiği (s. IX) söz konusu raporda yer almıştır. Denetleme Kurulu'nun diğer tespit ve uyarılarına aşağıda, konuları içinde yer verilmektedir.

1986-2000 döneminde kapsama alınan 219 kamu kuruluşundan 144'ü hiç kamu payı kalmayacak biçimde özelleştirilmiş, 6,9 milyar dolar tutarında tahsilat yapılmış, bu kuruluşlar üzerinden 2,7 milyar dolar gelir elde edilmiş veya borçlanılmış, 9,2 milyar dolarlık harcamalar yapılmıştır. Halen aralarında dev KİT'lerin bulunduğu 36 kuruluş özelleştirme kapsamı içinde tutulmaktadır. Özelleştirmelerin ülkenin zararına ve kamu çıkarlarına aykırı olduğu, uygulanmasında sayısız usulsüzlüklerin yapıldığı, daha sonra birbirlerini "aklasalar" da başbakanların Yüce Divan'a verilme sürecinin başlatıldığı, "özelleştirme mafyası"nın oluştuğu, kimlerin nasıl kayırıldığı gibi çok sayıda haber medyaya yansımıştır. Belki aysbergin görünen yüzü olan bu haberler karşısında özelleştirme üzerine her şeyin tamamen denetlendiği iddiasını ileri sürmek, kâğıt üzerinde olma dışında inandırıcı değildir.

ÖİB, açıklamasının 1 nolu bölümünde; özelleştirme bilançosunun 2,7 milyar dolar açık verdiği yönündeki sendikamızın açıklaması "yanıltıcı" bulunmaktadır. Yapılan hesap, özelleştirmelerden sağlanan toplam tahsilat ile toplam harcamaların kıyaslanmasıdır. ÖİB raporlarında toplam "kaynak" adı altında 1986-2000 dönemi için belirtilen 9 milyar 537 milyon doların, 6 milyar 876 milyon doları özelleştirmelerden yapılan tahsilat olup, diğer kalemlerin %95'i "temettü gelirleri" ve "borçlanma"dır. Bu nedenledir ki biz yalnızca özelleştirme tahsilatı ile toplam harcamaların kıyaslanmasını daha anlamlı bulduk. Açıklamamızda "özelleştirme amaçlı yapılan harcamalar, Hazine'ye aktarma ve diğer kullanımların toplamı şeklinde 9 milyar 533 milyon dolar" olarak yer alan ifademizin, ÖİB yanıt açıklamasında bu rakamın yalnızca "özelleştirme amaçlı" biçiminde tarafımızdan ifade edildiği biçiminde yansıtılması ise bir başka çarpıtmadır.

Özelleştirme dışında, kapsamda olan kuruluşların gelirleri, temettü ve borçlar birleştirilerek özelleştirme tahsilatı olarak nasıl ifade edilebilir? Ayrıca ÖİB tarafından belgelerinde kullanılan "özelleştirme geliri" kavramı da yanlıştır. Çünkü kamu elindeki kuruluşların yok pahasına satılmasıyla elde edilen tahsilat, "gelir" değil, olsa olsa "kayıp"tır.

ÖİB açıklamasında inkar edilse de tekrar belirtiyoruz ki kapsamdaki kamu kuruluşlarını elinde bulundurma ve Özelleştirme Fonu yönetimi, ÖİB'yi "nevi şahsına münhasır" bir KİT yapmıştır. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından da kabul edildiği gibi muhasebe bu temelde yapılmaktadır. ÖİB işine gelirse bazı rakamları kabulleniyor, işine gelmezse farklı kategoriye sokarak, sorumluluktan kurtulmak istiyor.

ÖİB açıklamasında, iktisadi bir kuruluş olmadıkları ve kâr-zarar şeklinde yaklaşmanın mantığının olmadığı ifade edilmektedir. Oysa bu ülkenin yurttaşları olarak, sonuçları muhasebeleştirmeden, özelleştirmeyi bu yönüyle değerlendirmenin olanağı yoktur. Kaldı ki ÖİB için fon temelinde muhasebe işlemleri yapılmakta ve örneğin 1999 yılında fon bilançosunun 41 trilyon TL zarar gösterdiği de ifade edilmektedir.

On milyarlarca dolarlık kamu kuruluşlarını satan ve halen elinde bulunduran ÖİB adında bir teşkilatın, kamuoyunu hiçe sayan tavrı bu açıklamalarından da açıkça anlaşılmaktadır.

ÖİB yanıt açıklamasının 2 nolu bölümünde; 4046 sayılı Yasa'da yer alan "Özelleştirme Fonu'ndan genel bütçeye kaynak aktarılamaz" hükmünün, 26 Mayıs 2000 tarihinde yürürlüğe giren 4568 sayılı Yasa ile kaldırılarak "Özelleştirme Fonu'nun nakit fazlası, Hazine'nin iç ve dış borç ödemelerinde kullanılmak üzere Hazine hesaplarına intikal ettirilir" şeklinde düzeltildiği ifade edilerek, "özelleştirme uygulamasından sağlanan gelirlerin yasaya aykırı bir "biçimde Hazine'ye aktarılıp kullanıldığı iddiası doğru değildir ve doğru olmayan bilgilerle kamuoyunun aklını karıştırma hakkı yoktur" denilmektedir.

4568 sayılı Yasa ile kaldırıldığı ifade edilen Hazine'ye devretme hükmü 01.01.2001 tarihinden itibaren geçerli olup, sendikamızın konu ettiği Hazine'ye aktarma bu tarihten önce, 1986-2000 dönemi içindir. Bu nedenle kamuoyunun aklını ÖİB karıştırmaktadır. Ayrıca geçen yıl kabul

edilen ve 2001'de uygulanması öngörülen bu yasa değişikliği, özelleştirmenin iflas ettiğinin bir ifadesidir. Çünkü özelleştirme tahsilatının Hazine'ye aktarılamayacağı bir yasa hükmü olarak getirilecek kadar özelleştirme için iddia edilenlere sadık kalınmaya çalışılırken, tamamen bu iddialardan vazgeçilmiştir ve iflas eden bir esnaf zihniyetiyle kamu kuruluşları borç ödemek için satılmaktadır. Bu durum özelleştirmenin iflas ettiğini çarpıcı biçimde ortaya koyan bir diğer gösterge olmaktadır. Dahası fon fazla verirse bu aktarmanın olacağı hükme bağlanmışken, fon ciddi biçimde borçlanma peşindedir.

Konuya ilişkin Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun "1999 Yılı" raporunda da faize tâbi yabancı kaynakların, nakit fazlası gösterilerek Hazine'ye aktarıldığı belirtilmiştir (s. 149). Raporda ayrıca yasaya aykırı olarak Özelleştirme Fonu'nu nakit arayışına iten ve alınan borçların anapara ve faiz ödemeleri nedeniyle gelecek yıllarda elde edilecek özelleştirme gelirlerinin şimdiden kullanılması şeklinde ortaya çıktığı (s. XII, 146, 149, 150) ve mevcut fon imkanlarının öncelikle ve gerekirse erken ödeme şeklinde faize tabi yabancı kaynakların tasfiyesinde kullanılmasından sonra ortaya çıkan nakit fazlasının Hazine'ye aktarılması gerektiği belirtilmektedir (s. XII, 146).

ÖİB açıklamasının 3 nolu bölümünde; 1985-2000 döneminde yapılan özelleştirme uygulamaları tutarı olan 7 milyar 332 milyon dolardan, yine aynı dönem yapılan özelleştirme tahsilatı olan 6 milyar 876 milyon doların çıkarılmasıyla bulunan 516 milyon doların, tahsil edilmeyen bir rakam olarak ifade edilmesinin matematiksel ve mantıksal olarak doğru olmadığı ifade edilmektedir.

ÖİB yetkilileri sendikamızın açıklamasını yine çarpıtmıştır. Oysa biz açıklamamızda "ÖİB, özelleştirmeler sonucunda 516 milyon dolar alacaklıdır" ifadesini kullanmıştık. İlaveten taksit sahiplerinin kimler olduğu ve kimlerin ödemeleri yapmadığı veya geciktirdiklerini sormuştuk. Yine ÖİB'nin "Türkiye'de Özelleştirme" açıklamasında yer alan 113 trilyon TL tutarındaki alacağın 105 trilyonluk bölümünün ödenmeyeceğinin belirtilmesi üzerine, bu alacakların tahsili için neler yapıldığı sorulmuştu.

ÖİB açıklamasının 4 nolu bölümünde ise; yalnızca SİVAS ÇİMENTO

Fabrikası'nın son taksitinin 2017 yılına değin uzatılmadığı belirtilmekle yetinilmiştir. Bize bu bilgi SİVAS ÇİMENTO için açılan bir davayı yürütenlerden gelmiş olup, doğruluğuna itiraz olabilir. Ancak kesin olan bir şey var ki özelleştirmelerde uzun taksitler söz konusu olup, ödemeyenler için yeni süreler belirlenmektedir.

Bu konuda bizzat Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun "1999 Yılı" raporunda; isimleri sıralanarak söz konusu bu kuruluşların satış taksit vadelerinin yeniden belirlendiği (s. 158), yapılan ek sözleşmelerde belirtilenlerin de ödenmediği (s. XII, 127-130), vadesi gelen ödemeler alıcı şirketler tarafından yapılmadığında, teminatların nakte çevrilmediği ve ÖİB tarafından vadelerin sürekli uzatıldığı, vadelerin uzatılması taleplerinin, zorunlu nedenler haricinde değerlendirilmemesi gerektiği (s. 159) ve kimi kuruluşların da kira bedellerini ödemedikleri (s. 159) yer almaktadır.

Özelleştirme amaçlı ÖİB öyle "özveriler"de bulunmaktadır ki alıcı tarafından üstlenilen ücret ve tazminatlar dahi ÖİB tarafından üstlenilmektedir (s. 119, 120, 121).

ÖİB açıklamasının 5 nolu bölümünde; "kâr eden kuruluşların gelirlerinin kendi yatırımları için kullanılmadığı" açıklamamız doğru bulunmayarak THY, ERDEMİR ve TÜPRAŞ'a kendi ifadeleriyle "özelleştirmeye hazır hale getirme" amacıyla yatırımların yapıldığı belirtiliyor. Biz yine aynı açıklamada ısrarlıyız. Çünkü ÖİB seçerek birkaç kuruluşa yalnızca "özelleştirmeye hazırlık" amacıyla yatırımlar yaparken, diğerlerini ölüme terk etmektedir. Örneğin açıklamamızda belirttiğimiz PETKİM Yarımca'da DPT tarafından hazırlanan Master Plan'a rağmen yatırımlar yapılmamış, yok olmaya terk edilmiştir. Oysa Aliağa PETKİM ile birlikte Türkiye talebinin %55'ini bu kuruluşlar karşılayabilmektedir ve bunlar uluslararası rekabet gücüne de sahiptirler. Kaldı ki bu durumda olamayan KİT'lere de kamu çıkarı gereği yatırım yapılmalı, bunların yok oluşuna seyirci kalınmamalıdır. ÖİB elindeki kuruluşların birkaçı dışında (o da kuruluş yönetici ve çalışanlarının özel çabalarıyla), değil verimli şekilde işletilmeye çalışılması, kurumu verimli çalıştırmak isteyen yönetimler bile işbaşından ivedilikle uzaklaştırılmaktadır. Nerede kaldı kamu kuruluşlarını geliştirmek için yatırımlarda bulunma?

Bu açıdan Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun adı geçen raporunda, SÜMERBANK'ın halen varlık gösteren çok sayıda KİT'i bünyesinden çıkardığı, 1980'li yılların ikinci yarısına değin faaliyetleri kârlı olan bu şirketin, özelleştirmeye başlandığı 1987 yılından sonra sürekli zarar ettiğine dikkat çekilmesi (s. 35), uzun yıllardan beri özelleştirme programında olan kuruluşların verimliliklerinin de olumsuz etkilendiğinin belirtilmesi (s. VI-VII) oldukça anlamlıdır.

ÖİB açıklamasının 6 nolu bölümünde; kredi biçiminde verilen 821 milyon doların yine özelleştirme kapsamındaki kuruluşlara aktarıldığı belirtilmektedir. Ancak bu açıklama da bir tutarsızlık sergilemektedir ve ÖİB'nin kendi elindeki kuruluşları, yabancı kuruluşlar olarak kabul edip, bunlara kredi yoluyla kaynak aktarması normal bir işlem olarak kabul edilemez. Siz hem bu kuruluşlara el koyacaksınız hem de finansman gereksinimlerini kredi olarak vereceksiniz. Anlaşılıyor ki bir kuruluşun ipini çekmek için bu yöntem benimsenmiştir. Zaten öyle de oluyor.

ÖİB açıklamasının 7 nolu bölümünde; "ilgili kuruluşlara aktarma"ya konu olan tutarın özel kuruluşlara değil, özelleştirme kapsamına alınan KİT'lerde bulunan diğer kamu hisselerine sahip kamu kuruluşlarına verildiği belirtilmekle beraber, istisnaların da olduğu eklenmiştir. Bu nedenle sorumuz haklılık kazanmaktadır.

ÖİB açıklamasının 8 nolu bölümünde; 1995 yılından önce küçük yatırımcıların korunduğu ve diğer bazı gerekçelerle İMKB'de hisse alımı yapıldığı belirtilmektedir. Acaba ne oldu da 1995'ten sonra bu "küçük yatırımcı" ve "diğer" gerekçeler geri plan atılarak hisse alımı yapılmadı? ÖİB yanıtlamalıdır; hisse alımı ile birilerine, hükümet yetkililerinin yakınlarına veya özelleştirme mafyası mensupları olarak bilinenlere para aktarılmış mıdır?

ÖİB açıklamasının 9 nolu bölümünde; "danışmanlık, ilan ve reklam" giderlerinin dünya uygulama örneklerinin altında olduğunu belirtirken, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun raporlarına dahi yansıyan en azından "usulsüzlük" denilebilecek uyarıları yok saymaktadır. Örneğin Yüksek Denetim Kurulu'nun "1999 Yılı" raporunda; danışmanlık giderlerinin mevzuata uygun yapılmadığı (s. 180), mükerrer (s. 185) ve

fazla ödemelerde (s. 164, 185) bulunulduğu yer almaktadır.

ÖİB açıklamasının 10 nolu bölümünde; "diğer" başlığı altında nelerin olduğu sıralanmakla beraber, 1986-2000 dönemi için bu harcamaların 65 milyon dolar gibi bir tutarı nasıl bulduğu halen açıklığa kavuşmamıştır.

ÖİB açıklaması sonunda ise, ciddi bir parasal sorunun olduğu ve borçlanmada da güçlükler yaşandığı belirtilerek iflas edildiği açıkça ortaya konmaktadır. Oysa ÖİB, açıklamasının sonunda ne denli başarılı özelleştirmeler yapıldığını, öncekiler gibi yineleyebilirdi. Ancak kimseyi inandıramayacakları anlaşılmış ki, itiraftan başka yol bulamamışlardır.

ÖİB, dört gün süren sendikamızın açıklamaları içinden bazı saptamalarımızı ve sorularımızı seçerek yanıt verirken, yanıt vermediklerini de başlıkları ile bir kez daha dile getiriyoruz.

1) Henüz özelleştirilmeyen ve şimdilik sayısı 36 olarak açıklanan kamu kuruluşlarının bir oldubitti ile özelleştirilmesi yönünde hazırlanan ve bu amaçla ÖİB'nin yetkilerini daha da genişletecek yasa tasarısı ile ülkemizin ve ayrı olmayan halkının hangi çıkarı gözetiliyor?

2) Özelleştirmeler üzerine neler söylenmişti ve şimdi bu söylenenler ne denli yerine getirilebildi? Yerine getirilemeyenler için halk önünde özeleştiri düşünülüyor mu?

3) Özelleştirmeler ile ekonomik güç, ulusal gelir, üretim, vergi ve istihdam açılarından neler kaybettik?

4) İddia edildiği gibi özelleştirilen alanlar özel sektör tarafından dolduruldu mu?

5) İddia edildiği gibi özelleştirmeler ekonomiyi canlandırdı mı? Şayet canlandırdı ise yaşanan ekonomik krizler niye? Yine şayet özelleştirme olmasaydı yaşanan kriz olmaz mıydı veya daha kolay atlatılamaz mıydı?

6) İddia edildiği gibi özelleştirmeler ile verimlilik arttı, özel sektörün dinamizmi gelişti, istihdam genişledi, eğitim ve sağlık hizmetleri etkinleşti mi?

7) Özelleştirilen kuruluşlar, şimdi ne durumda?

8) Özelleştirme sonrası işçiler ve diğer çalışanlar ne oldu?

9) İşletmecilik ile hiçbir ilişkisi ve amacı olmayan, ekonomik büyüklükleri satış hasılatı olarak 2000 yılı itibariyle 21,2 milyar doları bulan, toplam 195 bin 875 çalışanı olan bu kuruluşlar yaklaşık 15 yıldır ÖİB elinde niye duruyor?

10) Özelleştirmeler nedeniyle iş kaybı tazminatı olarak, diğer deyişle mağdur edilen işçilere toplam kullanımlar içinde yalnız binde dört tutarında yapılan ödemelere nasıl açıklık getiriyorsunuz?

Yukarıda sayılan gerçekler, özelleştirme yönündeki propaganda iddialarının boş çıktığını ortaya koymaktadır. Bu durumda özelleştirmelerden derhal vazgeçilmeli, ÖİB lağvedilmeli ve özelleştirme uygulamalarına ilişkin olarak yargı devreye girmelidir.

Sayın ÖİB yetkililerini, kamuoyu önünde tartışmaya çağırıyoruz.

Bırakalım kamuoyu kendisi karar versin, kimin kendisini yanıltmak istediğine.

Saygı ile kamuoyuna duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

30 Kasım 2001

HAKLARIMIZA SAHİP ÇIKMAK İÇİN 1 ARALIK'TA ALANLARDAYIZ

Dünyanın hiçbir ülkesinde iyileştirme sağlamayan ve Türkiye'de de 24 Ocak 1980'den bu yana uygulanan IMF ve Dünya Bankası programları sonuç olarak Türkiye'ye de ekonomik ve siyasi olarak teslimiyete götürmüştür. Ülkemizi bu duruma sürükleyen politikaların uygulanmasında, önceki siyasi iktidarlardan da ileri giden mevcut koalisyon hükümeti, borç alabilmek için ülke kaynaklarını feda etmede hiçbir sınır tanımamaktadır. Feda edilecek olan ise biz çalışanların haklarıdır, işidir, aşıdır.

Paylaşım savaşında yeni bir sayfa daha açan emperyalistler, Türkiye'yi de bu savaşa çekerek bizlere daha karanlık günler getireceklerdir.

Tüm bu olumsuz gidiş içinde işsizlik, yoksulluk ve gelir dağılımındaki adaletsizlik dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır ve dahası da gelmektedir.

Özelleştirmeler ile dev kamu kuruluşları yabancı-yerli sermayeye verilir veya onların çıkarına çökertilirken, milyonlarca işçi ve tarım emekçisi de açlığa ve sefalete mahkum edilmektedir.

Son IMF programı gereği "2002 bütçesinde tasarruf" adı altında; kıdem tazminatı hakkımıza kısıtlama, 50 ve yukarı yaştaki işçi ve memurlara zorunlu emeklilik, ikramiyelerimizin ödenmemesi, ülkeye hizmet sağlayan kamu kuruluşlarının dağıtılması gündeme sokulmuştur. Şayet "dur" demez isek; işçi çıkarılması, imzalanan toplu iş sözleşmelerinin uygulanmaması, zorunlu tasarruf birikmişlerimizin ödenmemesi gibi yeni hak kayıplarımızın da gündeme geleceğinin işaretleri Washington'dan verilmektedir.

Ancak biz diyoruz ki; çözümsüzlük, alternatifsizlik ve umutsuzluk yoktur. IMF'ye hayır densin, borç ödemeleri ertelensin, özelleştirmeler durdurulsun, kamu girişimciliğine yönelinsin ve planlı ekonomiye geçilsin.

Bizlerin hak kayıplarına yönelik dayatmalardan derhal vazgeçilsin ve "1989 Bahar" eylemlerimiz, "3 Ocak 1991" direnişimiz, "Madenciler" yürüyüşümüz, "26 Kasım 1994 TBMM" yürüyüşümüz ve daha niceleri unutulmasın.

Hiçbir dayatmayı kabul etmiyor, haklarımıza sahip çıkıyoruz. Şayet birileri özveride bulunacaksa bunu bütçenin yarısına yakınını faiz olarak alanlar yapsın.

Milyonlarca işçi, kamu çalışanı ve diğer tüm emekçileri kapsayan 15 kuruluşun yer aldığı Emek Platformu'nda güçlerimizi birleştiriyoruz.

1 Aralık 2001, Cumartesi günü ülkemizdeki tüm illerin alanlarını doldurarak, hükümeti uyaracağız. Olumlu yanıt alınmadığında ise uyarılarımız, çok daha etkinleştirilecektir.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

30 Kasım 2001

ÜYE ARKADAŞ

Konfederasyonumuz Türk-İş'in de içinde bulunduğu Emek Platformu tarafından yapılan çağrı ile 1 Aralık 2001 Cumartesi günü ülkemizdeki tüm illerde geniş katılımlı mitingler yapılacaktır.

Onca uyarılarımıza rağmen hükümet, çalışanlar açısından haksız ve yanlış politikalarından vazgeçmemiştir. Aksine bu yönde gözü kapalı uygulamalarını daha da ağırlaştırarak sürdürmüştür. Hatta bizler açısından olumsuzlukların daha da artacağını açıkça ifade etmekten çekinmemektedirler.

Öyle bir durumdayız ki ne günümüze ne de geleceğimize güvenle bakabilmekteyiz. Bizler için tünelde hiçbir ışık gözükmemektedir.

Böylesine bir durum karşısında bizden hâlâ, içinde bulunduğumuz dayanılmaz ağırlıktaki yaşam ve çalışma koşullarına razı olmamız ve de suskun kalmamız istenmektedir.

Ama canı yanan biziz ve bu durumda bizlere düşen; duymayan kulakları duyar hale getirmek, görmeyen gözleri görür hale getirmektir.

Günümüz; yarın çok geç olmadan, bu ülkede bizlerin de varlığını, haklarının olduğunu, yalnızca bizlerden özveri istenen oyunlara bundan böyle kanılmayacağını meydanlarda eş ve çocuklarımız ile haykırma günüdür.

Şimdi sesimizi çıkarmayacağız da ne zaman çıkaracağız?

- IMF ve Dünya Bankası'nın acı reçetelerine "hayır" demek için,
- Kriz veya tasarruf bahanesi ile haklarımızın çiğnenmesine karşı durmak için,
- Kıdem ve ihbar tazminatlarımızın yok edilmesini önlemek için,
- İşten çıkarmalara dur demek için,

- Yasal iş güvencesi hakkımızı sağlamak için,
- İşsizliğe, yoksulluğa ve yolsuzluğa dur demek için,
- Özelleştirme yağmasının önüne geçmek için,
- Demokrasiye ve bağlı olarak temel hak ve özgürlüklere sahip çıkmak için,
- Emperyalistlerin çıkarına olan savaşa karşı sesimizi yükseltmek için,
- Onurlu ve huzurlu bir gelecek için,

1 ARALIK TÜRKİYE MİTİNGİNE EŞİMİZ, ÇOCUĞUMUZ,
KOMŞUMUZ VE ARKADAŞIMIZ İLE KISACASI
TÜM EMEKÇİLER OLARAK KATILIYORUZ. HAYDİ!

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

04 Aralık 2001

HÜKÜMET, İMZALANAN TOPLU İŞ SÖZLEŞME HÜKÜMLERİNİ ÇİĞNEYEMEZ!

KAZANILMIŞ HAKLARIMIZA DOKUNAMAZ!

KAMUDA İŞTEN ÇIKARMALARA HAYIR!

Basın ve yayının değerli temsilcileri

Ankara yürüyüşünde, 9 Kasım'da ve en son 1 Aralık 2001'de tüm yurtta gösterdiğimiz yığınsal tepkilerimize rağmen başbakanlık, "tasarruf önlemleri" altında, IMF ile görüşmelere başlandığı gün, kazanılmış haklarımızı yok sayan ve imza altına aldığı toplu iş sözleşmesini çiğneyen kararlarını açıklamıştır. Bu kararları ile IMF'ye, bundan sonrakilerin de işaretleri verilmiştir.

50 yaş üstüne re'sen emeklilik adı altında yapılmak istenen, bir emeklilik işlemi değil, İş Yasası'nın 13. maddesine göre işten çıkarmadır. Bu durum 2001 yılında 1,6 milyona yakın (Çalışma Bakanlığı istatistiklerine göre yıllık tahmini rakam) işten çıkarılanlara, on binlercesinin daha eklenmesi, işsiz sayısının daha da artması demektir.

Kamuda re'sen emeklilik adı altında işten çıkarılan işçilerin yerine ise "siyasi yandaşlar"ın alınacağını, daha şimdiden yaşanan örnekler ortaya koymaktadır. Örneğin PETKİM'de, sendikamız üyesi 33 hizmet müteahhidi personeline 31 Aralık 2001 tarihinde işten çıkarılacaklarını bildiren yazı, 12 Kasım 2001'de iletilmiş ve ancak henüz 31 Aralık tarihi dahi gelmeden yerlerine "siyasi yandaşlar" işe alınmıştır.

Anlaşılıyor ki 40 bin dolayında işçi re'sen emekli yapılarak mevcut koalisyon hükümetinin yandaşlarına yer açılacaktır. Erken seçim olasılığı ise hükümetin

bu yöndeki telaşlarını artırmaktadır.

2002 yılı ikramiyelerinden birinin, 2003 yılına erteleneceğinin kararlaştırılması ise tamamen kazanılmış hakkın çiğnenmesi olup, hukuk dışıdır. Yine diğer hak ihlalleri de akdedilmiş olan toplu iş sözleşme hükümlerine, hukuka ve dahası demokrasilerde olmazsa olmaz nitelikteki temel işçi haklarına aykırıdır.

Tasarruf yapılacaksa faizciye, rantiyeciye, batık bankacıya verilenlerden yapılsın. Yine kayıt dışı istihdam önlensin, vergi tabanı genişletilsin ve af yerine, mali milat işletilsin.

Hükümeti bir kez daha IMF'ye teslimiyetin sonunun gelmeyeceği ve kazanılmış haklarımıza dokunulmaması yönünde uyarıyoruz. Eylemlerimizin süreceğinden ve sandıkta da hesap sorulacağından kimsenin şüphesi olmasın.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan

26 Aralık 2001

GENEL MERKEZLERİ İSTANBUL'DA BULUNAN 11 SENDİKANIN ORTAK AÇIKLAMASIDIR

Basına ve kamuoyuna

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Refik Baydur'un; "İş Güvencesi Yasa Tasarısı'nı bir buçuk yıldır Bakanlar Kurulu'nda bekletiyorum" şeklindeki sözleri, çalışanların en doğal hakkı olan çalışma hakkının güvence altına alınmasının, sermaye sınıfının temsilcileri ve örgütleri tarafından nasıl engellendiğini bir kez daha göstermiştir. Baydur'un beyanları ve bunun karşısında hükümetin suskunluğu, sermaye sınıfının iktidar üzerindeki gücünü göstermesi açısından öğreticidir. Gerçekte Baydur'un söyledikleri bizler açısından çok yeni değildir. Ancak bunların çalışma bakanının da bulunduğu bir ortamda, rahatlıkla ifade edilebilmiş olması son derece düşündürücüdür. Acaba bu rahatlığı işveren temsilcisine hükümetin genel sermaye yanlısı icraatları mı vermektedir yoksa kapalı kapılar ardında yürütülen bazı gizli ve özel ilişkiler mi?

İşçilerden ve emekçi halk kesimlerinden aldıkları oylarla hükümete gelmiş olanların meşruiyetleri demokrasilerde seçimlerle sağlanmaktadır. Yani hükümet yurttaşların-bizlerin-oylarıyla varlığını sürdürmektedir. Eğer bir sermaye kurumu temsilcisinin hükümet üzerindeki gücü milyonların iradesinden daha etkili olabiliyorsa, bu ülkedeki demokrasinin meşruiyetini sarsmaz mı? Baydur'un iddialarını yalanlamak ve böyle bir meşruluk krizinden kurtulabilmek için hükümet, daha önce birçok yasanın çıkması için gösterdiği gayreti şimdi de İş Güvencesi Yasası için göstermeli ve bu yasayı derhal çıkarmalıdır. Hükümetin yasayı çıkarmamakta direnmesi veya gecikmesi Baydur'un sözlerinin doğruluğunun bir kanıtı olacaktır.

Türkiye işçi sınıfı, özellikle son 15 yıldır İş Güvencesi Yasası'nın çıkması için

yoğun bir mücadele vermiştir. Bu mücadeleyi verirken zaman zaman gevşemiş ancak hiçbir zaman iş güvencesinin öncelikli bir çalışma hatta daha ötesi bir "yaşama" hakkı güvencesi olduğunu unutmamıştır. İş güvencesinin aynı zamanda anayasamızda, yasalarımızda ve imzaladığımız ILO sözleşmelerinde var olan sendikal örgütlenme ve toplu sözleşme haklarının da bir güvencesi olduğunun bilincindedir. Bu düşünce ile sendikamız daima ILO standartlarına uygun bir İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması için mücadele vermeye kararlıdır.

Yaşadığımız ekonomik krizin faturasının, hiçbir sorumluluğu olmadığı halde işsizlik, pahalılık ve yoksulluk olarak çalışanlara, işsizlere çıkarıldığı günümüzde İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması, bugün geçmişten daha acil ve zorunlu hale gelmiştir. Çünkü krizde bir kez daha sermayedarların hiçbir insani ve sosyal sorumluluk duymadan işçi çıkarabildiklerini görmüş bulunuyoruz. Bu da iş güvencesinin aciliyetini artıran ve hatırlatan bir durumdur. Yasanın çıkması aynı zamanda sosyal devlet olabilmenin de bir gereğidir.

Yaşanan krizin yarattığı korkunç işsizlik aynı zamanda çalışanları sendikal hak ve özgürlüklerini kullanamaz hale getirmiştir. Demokratik toplumun vazgeçilmez örgütleri olan sendikalar ülkemizde zayıflama sürecini yaşıyor. Bu durum demokrasi için de büyük bir zaaf yaratmaktadır. Bu kötü gidişi durdurabilmenin öncelikli yollarından birisi de İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılmasıdır.

Bu şartlarda işverenlere ve hükümete de görev düşmektedir. İşverenleri her şeyden önce bencil davranışları ve küçük hesapları terk etmeye, insani ve sosyal yönelimler geliştirmeye, ILO standartlarına uygun bir İş Güvencesi Yasası için samimi gayret göstermeye, hükümeti de sosyal devlet olmanın gereğini yerine getirmeye, İş Güvencesi Yasası'nı işsizlik sigortası uygulamasının başlayacağı tarihten önce çıkarmaya çağırıyoruz. Çalışma Bakanlığı'nın bu yöndeki açıklamasını destekliyoruz. Yasanın Mart ayından sonraya kalmasının daha kolay işçi çıkarmalara neden olacağını düşünüyoruz.

İşçilerimize ve sendikalarımıza düşen görev: ILO standartlarına uygun bir İş Güvencesi Yasası'nın çıkarılması için kararlı ve tutarlı bir şekilde mücadele etmektir. Bizler kıdem tazminatı ve işsizlik sigortası gibi kazanılmış haklarımızı da kaybetmeden, yıllardır özlemimiz olan iş güvencesine bir ölçüde de olsa ulaşmak için çalışmayı şu an en önemli mücadele alanı olarak görüyoruz.

Gereğini yapma konusundaki kararlılığımızı kamuoyunun bilgisine sunarız.

Yener Kaya Deri-İş Sendikası Genel Başkanı	Şükran Soner TGS Sendikası Genel Başkanı	Mustafa Öztaşkın Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı	Cemail Bakındı Toleyis Sendikası Genel Başkanı

Atilay Ayçin Hava-İş Sendikası Genel Başkanı	Sabri Topçu TÜMTİS Sendikası Genel Başkanı	Turan Uzun T. Denizciler Sendikası Genel Başkanı	Nazım Tur Dok-Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı

Mustafa Bağçeci Kristal-İş Sendikası Genel Başkanı	Metin Tiryakioğlu Basisen Sendikası Genel Başkanı	Mustafa Türker Tekgıda-İş Sendikası Genel Başkanı

28 Aralık 2001

2001'DE KAYBETTİKLERİMİZ VE 2002 HEDEFLERİMİZ

Basın ve yayının değerli temsilcileri

2001 YILINDA KAYIPLARIMIZ

İşçi ücretleri (brüt, TL/ay)				
	Kamu sendikalı	Özel sendikalı	Özel sendikasız	Yıl ortalaması net asgari ücret
2000	470.297.000	338.614.000	258.663.000	83.736.900
2001	603.993.000	471.114.540	301.997.000	111.039.503
Gerçek ücretler				
	Kamu sendikalı	Özel sendikalı	Özel sendikasız	Yıl ortalaması net asgari ücret
2000	470.297.000	338.614.000	258.663.000	83.736.900
2001	366.056.364	285.523.964	183.028.485	67.296.668
Kayıp oranı (%)	-22,2	-15,7	-29,2	-19,6
Not: 2001 yılı enflasyonu, yıllık ortalamalara göre %65 olarak tahmin edildi.				

2001 yılı üçüncü çeyrek itibariyle, bir yıl içinde artan işsiz sayısı: 612.000 (DİE Hane Halkı İşgücü Anketleri, 2001/3)

2001 yılında işten çıkarma/ayrılma: 1,5 milyon kişi (Çalışma Bakanlığı ile altı ay verilerine göre tahmini)

2001 yılında işten atılarak sendikasızlaşan işçi sayısı: 60.000 (tahmini)

Yukarıda sıralanan veriler; ücretler, iş güvencesi ve sendikasızlaştırma açılarından 2001 yılının işçiler açısından ne denli kötü geçtiğini ortaya koymaktadır.

İŞÇİ SINIFI GÜCÜYLE ÖZELLEŞTİRMEYE KARŞI DURALIM...

2001 YILI TALEPLERİMİZ-HEDEFLERİMİZ

1) IMF programları derhal terk edilerek, borçlanmaya dayanmayan planlı kalkınma modeline dönülsün.

2) Dış borç ödemeleri ertelensin veya yeni bir düzenleme ile sonraki yıllara yayılsın.

3) Kamu kaynakları daha fazla yok edilmeden özelleştirmeler durdurulsun, kamu girişimciliğine yönelinsin. Özelleştirme nedeniyle mağdur olan işçilere başta yatay geçiş hakkı olmak üzere, olanaklar sağlansın.

4) Bütçeden sağlık, eğitim ve sosyal güvenliğe ayrılan pay artırılsın.

5) Kayıt dışı çalışmayı önleyici etkin önlemler getirilsin ve eksiksiz uygulansın.

6) Sosyal güvenlik haklarımız en az AB düzeyinde olsun, emeklilik için prim ödeme gün sayısı ve yılı yeterli olsun.

7) İş Güvencesi Yasası ivedilikle çıkarılsın.

8) Sendikalaşma nedeniyle işten çıkarmalara karşı yasal güvence getirilsin.

9) Zorunlu tasarruf birikmişlerimiz cari faiz oranından nemalandırılarak üç aylık dönem içinde hak sahiplerine ödensin. Zorunlu tasarruf ödemesi yerine arsa verme gibi önerilen değişik yöntemler, 2002'de 42 katrilyon TL olarak bütçeye konan faiz geliri alacaklılarına uygulansın.

10) 12 Eylül çalışma mevzuatı terk edilerek, sendikalaşma önüne konan yasal engeller kaldırılsın, ILO sözleşmelerine uyulsun.

11) Zorunlu emeklilik getiren, işçilerin kazanılmış haklarını yok eden kamu tasarruf genelgeleri geri alınsın.

12) Müteahhit-taşeron eliyle işçi istihdamı terk edilsin.

13) Her kesimi ile gerçek ücretler 2001 yılında %15,7 ile %29,2 arasındaki oranlarda düşürülmüş olup, ücretler sefalet ücretine dönüşmüştür. Başta asgari ücret olmak üzere, ücretleri düşük tutma politikalarına son verilsin.

2002 yılında, Emek Platformu bileşenleri ve tüm emekçiler olarak güç-

lerimizi birleştirerek, sorunlarımızın çözümü yönünde tüm çabamızın gerektiği biçimde ortaya konacağını bu vesile ile bir kez daha dile getiririz.

Kamuoyuna saygı ile sunar, yeni yılda tüm işçi ve emekçilere başarılar ve esenlikler dileriz.

Merkez Yönetim Kurulu adına
Mustafa Öztaşkın
Genel Başkan